

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑ Ο ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡΙΘ. 64

ΕΤΟΣ Β'

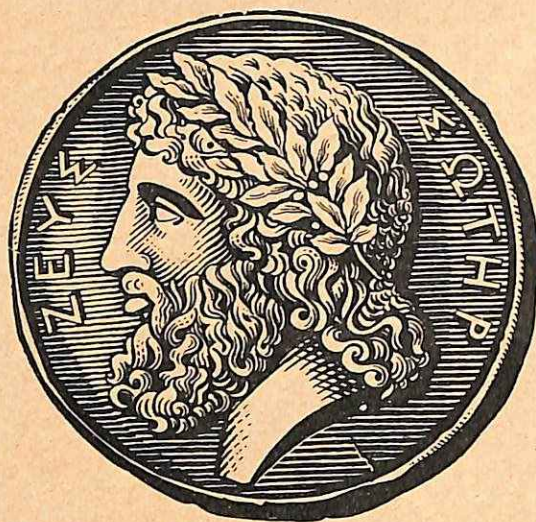

Η ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ποιός ευθύνεται για την μεγάλην έκτασή της ;

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ

Ο ΣΑΒΒΑΣ ΚΑΙ Η ΣΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Ο μήνας του μέλιτος πάνω στα καμάτα

«Η ΕΘΝΙΚΗ»

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΕΤΕΙ 1891

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 6, ΤΗΛ. 30-691

ΔΙΕΝΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΠΥΡΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΖΩΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ & ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΕΝ ΓΕΝΕΙ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 64 ΔΡΑΧ. 5

14-20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1957

Εκδόσεις: ΕΛΚΗΝ "Ελένη Γ. Βλάχου—Η. Γ. Ήλιδου Πουλος",
Διευθυνσεις: Κων. Κ. Ψυχας (Μονής Πετράκη αριθ. 8, Αθήναι)
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης ("Αλδου Μανουτίου 18 Αθήναι)

Γραφεία:

Συντάξεις, Σωκράτους 57, Αθήναι, Τηλεφ. 57-081

Εκδόσεις, Βουλιαγμένης 352, Αθήναι, Τηλεφ. 90-821

Συνδρομή:

Εσωτερικού, εξάμηνος δραχ. 130. Ετήσια δραχ. 260.

Εξωτερικού, εξάμηνος δολλάρ. 7. Ετήσια δολλάρ. 14.

Αεροπορική αποστολή κατόπιν συνεννοήσεως—Διαφημίσεις κατά συμφωνία.
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση άρθρων και εικόνων του περιοδικού χωρίς την άδεια των συγγραφέων και των εκδοτών—Χειρόγραφα δεν επιστρέφονται—Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ.

«ΕΛΚΗΝ» ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ε.Π.Ε. (Κεφ. Καταβεβλημένων Δρ. 400.000)

Το θέμα της φοροδιαφυγής που απασχολεί το πρώτο άρθρο του περιοδικού μας, σ' αυτό το τεύχος, δεν είναι θέμα πολύ συμπαθητικό. Όλοι γκρινιάζουμε για τους φόρους, τους εφόρους και την περίπλοκη διαδικασία από την οποία πάντοτε θεωρούμε ότι βγαίνουμε ζημιωμένοι. Εκρίναμε όμως σκόπιμο να κατατοπίσουμε τους αναγνώστες μας με όση επέτρεπε ένα τόσο μεγάλο ζήτημα σαφήνεια για όλες τις πλευρές της φοροδιαφυγής που παρουσιάζει, και άστειες, ακόμη, πτυχές. Βέβαια, σκοπός μας δεν είναι να υποδείξουμε τις λύσεις ενός ακανθώδους προβλήματος. Σκοπός μας είναι να σταματήσουμε κάποτε — και τούτο ίσως συμβή όταν τα δυο αντίδικα μέρη, το Κράτος κ' οι πολίτες, δείξουν αμοιβαία κατανόηση. Γι' αυτό το άρθρο μας για την φοροδιαφυγή, με τα αποκαλυπτικά στοιχεία του, εξυπηρετεί μίαν αποστολή, όχι βέβαια εύκαταφρόνητη

ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΙ

«Αγαπητέ Τοξότα. Μας κρατεί τόση αγωνία στο σκλαβωμένο νησί της Αφροδίτης έως ότου έλθη το αξιαγάπητό μας περιοδικό. Είναι ο άχώριστος φίλος και μια παρηγοριά η φωνή αυτή η ελληνική (λέω ελληνική φωνή διότι κλείνει μέσα του κάθε τι—το ελληνικό).

Λοιπόν κάνετε κάτι ώστε να κυκλοφορή τουλάχιστον μίαν ή δύο ή—μέρας μετά την κυκλοφορία των και να μην άργοπορούν εάν είναι δυνατόν. Φιλικάτα. Η άχώριστη φίλη των ΕΙΚΟΝΩΝ».

Κλαίρη Ίγνατίου (Λευκωσία—Κύπρος). (Μαθήτριά της Ε' τάξεως του Παγκυπρίου Γυμνασίου).

«Αγαπητέ Τοξότη. Απεφάσισα να σ'α γράψω για να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια σ' όλους έσας που συντελέσατε και συντελείτε στην έκδοση των ΕΙΚΟΝΩΝ, το περιοδικό που τόσο είχαν ανάγκη οι Έλληνες όλου του κόσμου.

Γιατί πράγματι οι ΕΙΚΟΝΕΣ μπορούν να συγκριθούν με τα καλύτερα αμερικανικά και αγγλικά περιοδικά του είδους τους.

Επ' ευκαιρία του καινούργιου χρόνου εύχομαι σ' όλους έσας και στους αναγνώστες σας χρόνια πολλά κ' εύχομαι το 1957 ν' ανοίξει νέους ορίζοντες στις ΕΙΚΟΝΕΣ μας.

Είναι τόσο λυπηρό που εμείς οι Κύπριοι δεν μπορούμε να παίρνουμε τακτικά το περιοδικό, γιατί μερικά τεύχη ουδέποτε φθάνουν εδώ, αισθα-

νόμαστε μεγάλη χαρά όμως κάθε φορά που παίρνουμε στα χέρια μας ένα καινούργιο τεύχος.

Θάθελα να μάθω αν οι ΕΙΚΟΝΕΣ εκδίδονται εις την αγγλικήν γλώσσαν. Αν ναι, εύχομαι στις ΕΙΚΟΝΕΣ νάρθη μια μέρα που να διαβάζονται απ' όλον τον κόσμο για να γνωρίσουν την Ελλάδα εκείνοι που δεν την ξέρουν και να την εκτιμήσουν εκείνοι που την έχουν ξεχάσει».

«Ελεύθεροι πολιορκημένοι»
Κύπρος 22 Δεκεμβρίου 1956

Καταβάλλουμε κάθε προσπάθεια, μα υπάρχουν συχνά τεχνικές δυσχέρειες. Οι ΕΙΚΟΝΕΣ κυκλοφορούν κάθε μήνα και σε ειδική έκδοση, στην αγγλική γλώσσα, με τον τίτλο PICTURES FROM GREECE

ΑΣΠΡΟ Ή ΚΟΚΚΙΝΟ;

«Αγαπητέ Τοξότη. Δεν σου γράφω για να κάνω κριτική, όπως όλοι, μα για να καταφύγω στα φώτα σου.

Είχαμε μια διαφωνία στο σπίτι: το βράδυ της Πρωτοχρονιάς: Τι κρασι πίνει με την γαλοπούλα; Το κόκκινο ή το άσπρο; Ο αδελφός μου επέμενε πως και το άσπρο επιτρέπεται. Η μητέρα όμως έλεγε πως με το κρέας πάει μόνο κόκκινο κρασί, και με το ψάρι άσπρο...»

Ξ. Μαντουβάλου (Αθήναι).

Αυτή η «θασιική» διάκρισις στην οποία επέμενε η μητέρα σας είναι συζητήσιμη, ιδιαίτερα στον τόπο μας όπου τα καλά

ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΦΙΛΜ ΤΗΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Η Βασίλισσα του τραγουδιού
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΒΑΛΕΝΤΕ
εξόν υπέρλαμπρο θρίαμβό της
του 1957

ΑΓΑΠΗ-ΧΟΡΟΣ
και 1000 ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ
* LIEBE - TANZ UND 1000 SCHLAGER *
κάθε προβολή της κι' ένας συναγερμός!

Εντός του Ιανουαρίου **TITANIA**

Το Ήφαιστείο του Σέξ
ΜΠΡΙΖΙΤ ΜΠΑΡΝΤΟ
Στο πιο τολμηρό έργο της, για το οποίο μιλάει όλος ο κόσμος

Εγχρωμον ΣΙΝΕΜΑΣΚΟΠ

ΚΑΙ Ο ΘΕΟΣ... ΕΠΑΛΣΕ ΓΥΝΑΙΚΑ
Με τον μεγαλύτερο σύγχρονο ήθοποιό ΚΟΥΡΤ ΓΥΡΓΚΕΝΣ

Εντός του Ιανουαρίου **ΟΡΦΕΥΣ - ΠΑΘΕΩΝ**

...από τους ξένους

...που πέρασαν

...ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΠΡΟΕΞΑΡΧΟΥΝ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΟΙ ΑΠΟΔΗΜΟΙ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΑΙ ΜΑΣ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ ΕΙΧΑΜΕ ΤΟΝ κ. ΚΩΣΤΑ ΣΑΝΔΗ, έναν από τους διαπρεπείς δικηγόρους της Αιγύπτου, μέλος της Πατριαρχικής Οικονομικής Επιτροπής και σύμβουλο της Έλληνικής κοινότητας.

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΙΡΟ ΜΑΣ ΗΛΘΕ Ο κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ, καθηγητής, ποιητής, μουσικός και συνεργάτης των δύο μεγάλων γαλλοφώνων επιθεωρήσεων της Αιγύπτου, των συνονομάτων «Εικόνων» και της «Επιθεωρήσεως» του Καίρου. Ο κ. Καρακάσης είναι, συν τοις άλλοις, ο μοναδικός διογράφος του αλησμόνητου Κυπρίου συγγραφέως Ν. Νικολαΐδη που πέθανε πριν από μερικούς μήνες.

ΑΠΟ ΤΗΝ Ν. ΥΟΡΚΗ, ΕΚΛΕΚΤΗ ΟΣΟΝ ΚΑΙ ΩΡΑΙΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΡΙΑ, Η κ. ΜΙΛΛΥ ΜΟΥΡΓΙΝΑΚΗ, κόρη του Χιατοσυριανού εφοπλιστού Ι. Γρέγου του Κανιδα, εφοπλίστρια ή ίδια, είναι και διευθύντρια του περιοδικού της Ν. Υόρκης «Ελληνικά», που θα γίνει σε δύο γλώσσες και είναι ένα όργανο διαφώτισεως των αποδημένων αδελφών μας της Αμερικής, μα και συνάμα ένας ωραίος κρίκος επαφής μεταξύ των.

ΑΠΟ ΤΗΝ Ν. ΥΟΡΚΗ ΕΠΙΣΤΗΣ ΕΠΕΣΤΡΕΨΕ, ύστερα από χρόνια, ο Μιχ. Τσαγκαράκης, που έφυγε πριν από χρόνια ως θμρος στο Μόναχο και είναι τώρα καθηγητής της Γερμανικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο της Ν. Υόρκης.

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ ΕΙΧΑΜΕ ΤΟΝ ΓΛΥΠΤΗ ΚΩΣΤΑ ΒΑΛΣΑΜΗ ΜΕ την γυναίκα του, την ζωγράφο Ζωή Κατραβά—Βαλσάμη. Στον Κώστα Βαλσάμη ανέθεσε ο Δήμος Ρόδου να φιλοτεχνήσει τον ανδριάντα του Δωδεκανησιού αξιωματικού Α. Διάκου, που ήταν ο πρώτος αξιωματικός που σκοτώθηκε στον Αλβανικό πόλεμο.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΝΑΔΑ ΜΑΣ ΕΠΕΣΚΕΦΗ ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ ΔΙΦΩΝΗ. Η κ. Μαρία Διφωνή είναι αδελφή του Σταύρου Λιβανού και συνεπώς θεία της κ. Ευγενίας Νιάρχου και της κ. Τίνας Ψνάση. Η κόρη της έχει παντρευτεί τον εφοπλιστή Ι. Καρρά, της Ν. Υόρκης, και η έγγόνή της παντρεύτηκε έπίσημα εφοπλιστή, και έπίσημα Λιβανό. Έτσι ακμάζουν οι εφοπλιστικές δυναστείες...

ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΣ — ΚΑΙ ΣΕ ΠΟΙΑΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ευρωπαϊκές μεγαλοπόλεις δεν ανήκει;— είχαμε τον συνθέτη Γιάννη Χρήστου, του οποίου τα έργα, μετά τις επιτυχίες του μάλιστα στο «Αλμπερτ Χόλ», έχουν διεθνή απήχηση. Ο Γιάννης Χρήστου πέρασε τον μήνα του μέλιτος (έχει παντρευτεί την Θηρεσία Χωρέμη) στο μεγάλο εκείνο παραδεισένιο άνοκηπιο—την βίλλα Χωρέμη της Χίου....

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

κόκκινα κρασιά είναι σπάνια και συχνά πολύ ταλαιπωρημένα. Ένα καλό άσπρο κρασί, με τα πουλερικά, είναι απόλυτος θμεντό, και έχει το προσόν ότι μπορεί να άρχισή και να συνεχίση κανείς μ' αυτό σ' όλη τη διάρκεια του γεύματος. Παλαιότερα, που το φαγητό διαρκούσε περισσότερο και υπήρχε αλόκληρη διαδοχή πιάτων, ο κανών «ψάρι—άσπρο, κρέας—κόκκινο, φρούτα, γλυκό κρασί ή σαμπάνια» είχε την θέση του. Τώρα ή έναλλαγή είναι τόσο γρήγορη, και ο κόσμος τρώει τόσο λιγότερο, ώστε καλύτερα ν' αποφεύγονται αυτά τα «μπλεξίματα». Ακόμη και με το «άσπρο» κρέας, π.χ.

ένα σνίτσελ, το άσπρο κρασί είναι απόλυτος άσπρον...

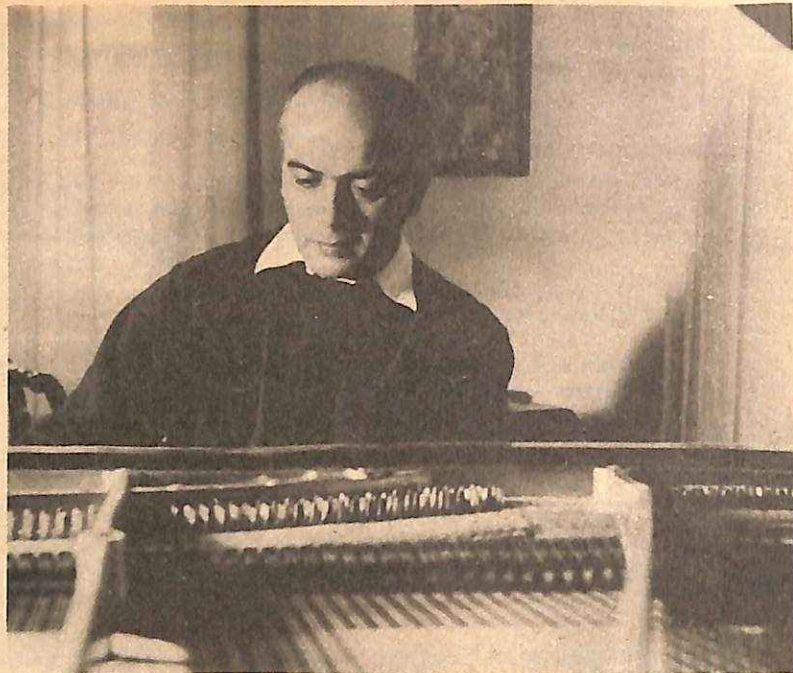
«Αγαπητές ΕΙΚΟΝΕΣ. Όλα καλά για τον Μάρλον Μπράντο στο τεύχος σας της 17-23 Δεκεμβρίου μόνο θα μου επιτρέψω να διορθώσω μια λεπτομέρεια. Στο φιλμ «Ιούλιος Καίσαρ» ο Μάρλον Μπράντο μπορεί να έδωσε ένα ρόλο τελείως δικό του—αν και δεν συμφωνώ καθόλου μαζί σας ότι μπορεί να απαγγείλει Σαίξπηρ σαν παλιός τρόφιμος του «OLD VIC»—αλλά πάντως αυτός ο ρόλος δεν ήταν του Βρόυτου. Τον Βρόυτο υποδύθηκε με λιγότερο ίσως δυναμισμό, αλλά με περισσότερη τέχνη, ο Τζέιμς Μέσσον, ενώ ο Μάρλον Μπράντο υποδύθηκε τον ρόλο του Μάρκου Αντωνίου».

Βασίλης Δημητριάδης (Π. Ίωση—34—Αθήναι)

Η Ροζίτα Σάκου απαντά: «Παραδρομή, φυσικά, την οποία πρώτοι έμεις παρατηρήσαμε... Όσον αφορά την απαγγελία του Μπράντο, οι γνώμες έδixάστησαν σ' όλο τον κόσμο».

ΤΑΞΙΔΙΑ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΕΚΔΡΟΜΑΙ
Φειδίου 2 - τηλ. 29-628

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

Ο Τώνης Γεωργίου στην Άφρική

Ενώ ο θρυλικός αδελφός του, ο Σάββας Γεωργίου, αναπαύεται στις δάφνες του, μέσα στο ιστορικό του πλέον κόττερο, άραγμένο στο Τουρκοκλίμα, ο έτερος αδελφός, ο διαπρεπής σολίστ του πιάνου και καθηγητής του Ωδείου Θεσσαλονίκης, κ. Τώνης Γεωργίου, ξεκίνησε ήδη για το δικό του μεγάλο ταξίδι, που περιλαμβάνει και έκτεταμένη καλλιτεχνική περιοδεία σ' όλες τις πόλεις της Άφρικής.

Όση επίδοση έδειχνε ο Σάββας στη ζωγραφική, από τα μικρά του χρόνια, άλλη τόση έδειχνε ο Τώνης Γεωργίου στην μουσική. Και μετά από λαμπρές σπουδές στη Βιέννη με τον Φράντς Σμιτ και τον Έμιλ φον Ζάουερ, ο Τώνης Γεωργίου άρχισε τις επιτυχείς εμφανίσεις του στις αίθουσες συναυλιών των κυριωτέρων ευρωπαϊκών πρωτευουσών, με επίκεντρο το Λονδίνο, την Χάγη και το Άμστερνταμ.

«Πραγματική αποκάλυψη» τον απέκάλεξε ή αλησμόνητη Σοφία Σπανούδη, σ' ένα από τα πρώτα του κοντσέρτα, πριν από τον πόλεμο.

Και τις ίδιες κολακευτικές κρίσεις επιφυλάσσουν γι' αυτόν, είκουι σχεδόν χρόνια αργότερα, οι μουσικοκριτικοί της Βαρκελώνης και του Βελιγραδίου, του Λονδίνου και της Γενεύης.

Τώρα τον περιμένουν οι μεγάλες πόλεις—και οι μεγάλες ελληνικές παροικίες—της Άφρικής,—ή Πραιτώρια, το Γιοχάννεσμπουργκ, το Κέιπ Τάουν, το Ναϊρόμπι...

Δεν έχει μόνον να διανύση αποστάσεις, όπως ο Σάββας και ή Σού. Έχει να μπη και στις καρδιές των ανθρώπων, με την εύαισθητη καλλιτεχνική ιδιοφυΐα του...

Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ ΣΥΝΘΕΤΗΣ

Γιούς του αείμνηστου μουσουργού Νίκου Χατζηπαυστόλου και της γνωστής καλλιτέχνιδος του τραγουδιού Μίνας Κυριακού—Χατζηπαυστόλου, ο Άνδρέας Χατζηπαυστόλου, είναι ο νεώτερος σέ ηλικία Έλληνας συνθέτης, με μια μόρφωση που πλαισιώνει και ολοκληρώνει το πολύμορφο και παραγωγικό ταλέντο του.

Τραγούδια του έχουν ήδη μεταδοθή από τους Ραδιοφωνικούς Σταθμούς του Γερμανικού Δικτύου, της Ρώμης, του Λονδίνου, των Παρισίων, με μεγάλες όρχηστρες και με γνωστά άστέρια όπως ή Κόρτις, ή Νάνσυ Ντόνοβαν, ή Καζάκου, ή Ζωρζ Γκεταρύ και ο Τζέιμ Μακούλης.

Απ' τα πρώτα τραγούδια που γυρίστηκαν σέ δίσκους από την «Κολούμπια», μέχρι τα πολύ πρόσφατα που έτοιμάσε για τις γιορτές ή «Οντέον», ο Άνδρέας Χατζηπαυστόλου βαδίζει από επιτυχία σέ επιτυχία.

Ιδιαίτερη όμως επιτυχία είχαν οι δίσκοι του «Όλα τ' άλλαξες» και «Γλυκέ μου έρωτα». Έκτός από τις άτυπες αυτές συνθέσεις, ο Άνδρέας Χατζηπαυστόλου, ασχολείται επίσης με την κινηματογραφική μουσική και με μουσικές υποκρούσεις.

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΞΕΡΟΥΝ, ΠΙΝΟΥΝ...

QUEEN ANNE

Scotch Whisky

HILL THOMSON & CO. LTD. Edinburgh ESTABLISHED 1793

Α. Α. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ - Τηλ. 34.165

...από τους δίσκους

...που κυκλοφορούν

...ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ, ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΟΛΥ ΠΕΤΥΧΗΜΕΝΕΣ έγγραφες κλασικής μουσικής που άκουσαμε, τελευταία, στον «Ίκαρο». Καί πρώτα ή «Εκτε Συμφωνία του Μπετόβεν σέ μία έγγραφη «Βδξ» 6960 (δρχ. 220). Έκτελείται από την Συμφωνική της Βιέννης υπό τον Όττο Κλέμπερερ.

Ένας ωραιότατος δίσκος κι αυτός της «Βδξ» (9650, δρχ. 220) περιέχει το γνωστό Δεύτερο Κοντσέρτο για πιάνο και όρχηστρα του Ραχμάνινωφ. Το κοντσέρτο αυτό, σ' όλες τις εκδόσεις του μέχρι σήμερα, καταλαμβάνει και τις δύο όψεις ενός δίσκου 30 εκ. Τώρα ή «Βδξ» με πυκνότερη έγγραφη το έχει περιλάβει στή μία όψη, ενώ στην άλλη είναι γραμμένη ή περίφημη «Ραψωδία σ' ένα θέμα του Παγκανίνι». Και τα δύο έργα έκτελούνται υποδειγματικά από τον πιανίστα Όρατιο Φρουγκό, και την Συμφωνική Πρό Μούζικα της Βιέννης υπό τον Χάρολντ Μπέρνς.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΤΕΧΝΙΚΗ έκαρκτηρίσθη ο άλλος της «Βδξ» να γράψη αλόκληρη την Ένάτη Συμφωνία του Μπετόβεν σέ έναν μόνο δίσκο. Έκτελεσται είναι οι: Βίλμα Λίπη, σοπράνο, Έλίζαμπετ Χένγκεν, κοντράλτο, Τζούλιους Πάτσκα, τενόρος και Όττο Βίνερ, βαρύτονος. Χωρώδια ή Ζινγκφερράιν ντέρ Μουζικφώντε της Βιέννης και όρχηστρα ή Συμφωνική της Βιέννης υπό τον Χόρενστάιν.

ΑΝΑΦΕΡΟΥΜΕ ΕΠΙΣΤΗΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ της μοντέρνας μουσικής τον δίσκο Urania 7128 με δύο συμφωνίες του Σοστάκοβιτς, την 1η και 9η σέ μια θαυμάσια έκτελεση.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ ΤΖΑΖ ΣΗΜΕΙΩΝΟΥΜΕ δύο έξαιρετικούς δίσκους: Πρόκειται για δύο «Τζαμ Σέσιονς» του Μπάκ Κλαίτον και του συγκροτήματός του.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

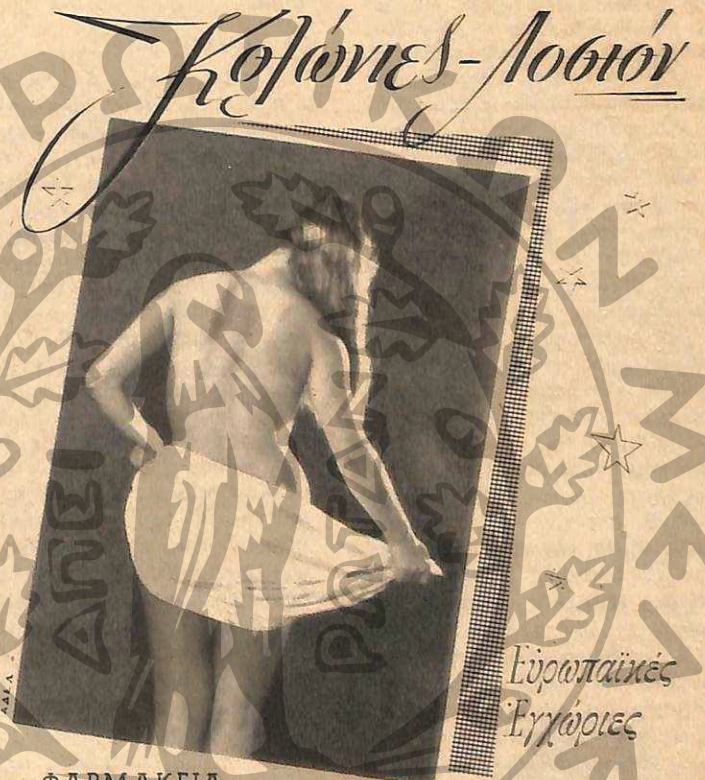
Ο ΣΑΒΒΑΣ Κ' Η ΣΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ φωτογραφίζονται πάνω στή «Χαρά», σ'ό Τουρκοκλίμα. Το ζευγάρι που πέρασε τον ώκεανό και τη Μεσόγειο με το μικρότερο σκάφος του κόσμου που έπεχειρσε τέιο ταξίδι, διηγείται την θρυλική περιπέτειά του από τις ΕΙΚΟΝΕΣ με κάθε λεπτομέρεια. Κ' οι νέοι αναγνώστες μας μπορούν να παρακολουθήσουν από σήμερα την άφιγής τους. Φωτογραφία ΒΑΣΟΥ ΜΙΓΚΟΥ.

Για να έχετε
δόντια λευκά και
γερά σαν τα δικά
μου, μεταχει-
ρίζεσθε πάντοτε
την όδοντόκρεμα
ΚΟΛΥΝΟΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΦΡΟΝΤΙΣ ΤΟ ΠΡΩΪ
ΚΑΙ Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΟ ΒΡΑΔΥ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΝΙΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ-ΠΑΤΗΡΙΩΝ

ΚΑΙ Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΝΑΡΗ 20-ΚΟΛΩΝΑΚΙ

Δεν συλλαμβάνει όλους ή απόχη του εφόρου.

EIKONES

ΑΡ. 64 14.1.57

ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ

Μάστιξ τῶν δημοσιονομικῶν τῆς χώρας ἢ ὄμυνα τῶν πολιτῶν κατά τοῦ Κράτους;

ΟΥΤΕ ΤΩΝ ΜΙΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΔΕΝ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΑΙ Η ΕΙΣΠΡΑΞΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φοροδιαφυγή είναι από τις συνηθισμένες λέξεις στα χείλη των ανθρώπων κάθε τάξεως και επαγγέλματος. Φοροδιαφυγήν κυνηγοῦν τὰ ὄργανα τῶν οικονομικῶν ἐφοριῶν. Διὰ τὴν φοροδιαφυγὴν παραπονοῦνται οἱ συνεπείς εἰς τὰς ὑποχρεώσεις των πολῖται, πού ὁ ἀριθμὸς των δι-
ορκῶς αὐξάνει. Ἀσφαλῶς πε-
ριττεύει ὁ ὀρισμὸς ἀφοῦ κι
ἀπὸ τὴ λέξη φαίνεται καθα-
ρὰ καὶ ἀφοῦ, ἀκόμη, εἶναι κά-
τι τὸ τόσο γνωστό! Εἶναι
κακὸ ἡ φοροδιαφυγή; Χωρὶς

ἄλλο ναί! Ναὶ γιὰ χίλιους
λόγους πραγματικῶν καὶ ἡ-
θικῶν. Γιατὶ εἶναι ἀπαράδε-
κτο ἠθικῶς νὰ πληρώνουν οἱ
μὲν (οἱ πολλοὶ) καὶ νὰ μὴν
πληρώνουν -νὰ «διαφεύγουν»-
οἱ δὲ (οἱ λίγοι). Γιατὶ οἰκο-
νομικῶς εἶναι συντριπτικὴ
γιὰ τὸν νομοταγὴ πολίτη ἡ
φοροδιαφυγὴ τοῦ ἀνταγωνι-
στοῦ του, ὁ ὁποῖος προσθέτει
στὰ περιθώρια κέρδους του
τὸ φόρο πού δὲν πληρώνει κ'
ἐτσι οἱ ἀνταγωνιστικὲς του
δυνατότητες αὐξάνουν πολὺ,
ἀφοῦ ὁ φόρος ξεπερνά τὸ 30%
τῶν κερδῶν!

λαθρεμπόριο καὶ λέγεται λαθρέμ-
πορος.

ΟΙ ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ

Ἔχουμε ὅμως καὶ τοὺς ἀ μ ε-
σ ο υ ς φόρους. Αὐτοὶ πληρώ-
νται πάντα στὰ κέρδη. Ὅσο με-
γαλώνουν τὰ κέρδη ἐνὸς ἐπιχει-
ρηματία ἡ ἐλευθέρου ἐπαγγελμα-
τία (γιατροῦ, δικηγόρου κλπ.)
τόσο αὐξάνει καὶ ἡ κλίμαξ φορο-
λογίας, δηλ. τὸ ποσοστὸ πού τὸ
Δημόσιον τοῦ παίρνει ἀπὸ τὰ κέρ-
δη του. Καὶ φθάνει ὁ συντελε-
στὴς αὐτὸς ὡς τὰ 60%. Ὅταν ἕ-
νας φορολογούμενος ξεφεύγῃ τὴν
πληρωμὴ τοῦ ἀμέσου φόρου του
κάνει φοροδιαφυγὴ καὶ λέγεται
φοροφυγάς. Τώρα ἔχουμε δύο εἰ-
δῶν φοροφυγάδες: ἐκείνους πού
τὰ καταφέρνουν νὰ ξεφύγουν τὴν
ἀπόχη τοῦ ἐφόρου καὶ δὲν πλη-
ρώνουν τίποτε. Αὐτοὶ δὲν ὑπο-
βάλλουν καθόλου φορολογικὲς
δηλώσεις, δηλαδή δὲν εἰδοποιοῦν
τὸ νόμο— γιὰ τὰ κέρδη πού ἐπραγμα-
τοποιήσαν μέσα στὸ οικονομικὸ
ἔτος (τὸ οικονομικὸ ἔτος ἀρχίζει
ἄλλοτε τὴν 1η Ἰουλίου καὶ τε-
λειώνει στὶς 30 Ἰουνίου τοῦ ἐπο-
μένου ἔτους. Ἀπὸ τὸ 1957 ὅμως
τὸ φορολογικὸ ἔτος συμπίπτει μὲ
τὸ ἡμερολογιακὸ, ἀρχίζει τὴν 1η
Ἰανουαρίου καὶ τελειώνει στὶς 31
Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους).
Δεύτερη κατηγορία φοροφυγά-
δων εἶναι ἐκεῖνοι πού δηλώνουν
μὲν εἰς τὸν ἔφορο τὰ κέρδη τους,

ἔχι ὅμως ὅλα. Ἀποκρύπτουν ἕνα
μέρος, χρησιμοποιώντας διάφο-
ρους τρόπους (καὶ ὑπάρχουν ἄ-
πειρες κατεργαριεὲς ἀποκρύψεως
τῶν κερδῶν, ὅπως καὶ λαθρεμπο-
ρίας) ὥστε ὁ φόρος πού πληρώ-
νουν νὰ εἶναι λιγώτερος ἀπὸ ἐ-
κεῖνον πού θὰ ἔπρεπε νὰ δώσουν
στὸ κράτος σύμφωνα μὲ τὸ νόμο.
Ὅταν, λοιπόν, ὁμιλοῦμε γιὰ
φοροδιαφυγὴν, ἐννοοῦμε τὴν ἀπο-
φυγὴ πληρωμῆς τῶν ὀφειλομένων
α μ ε σ ῶ ν φόρων. Καὶ ἀμέσους
φόρους πληρώνουν μόνον ὅσοι ἔ-
χουν κέρδη καὶ ἀνάλογα μὲ τὸν
ὄγκο τῶν κερδῶν τους. Ἡ φορο-
διαφυγὴ αὐξάνει τὸν κοινωνικὸ
φθόνον καὶ ὑποδαυίζει τὸ αἰσθη-
μα τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος
(πάνω σὲ οικονομικὴ θάση φυ-
σικὰ καὶ ὄχι εὐγενείας αἱματος
πού δὲν λογαριάζεται πιά) μὲ
πολὺ δυσάρεστες συνέπειες.

ΕΛΑΦΡΥΝΤΙΚΑ

Εἶναι κακοὶ πολῖται ἐκεῖνοι πού
ἀποφεύγουν νὰ πληρώσουν τοὺς
φόρους τῶν; Κατ' ἀρχὴν κάθε
ἄνθρωπος πού παραβαίνει ὁποιο-
δήποτε νόμο τῆς Πολιτείας, παύει
νὰ εἶναι καλὸς πολίτης. Βέβαια
ἵπάρχουν περιπτώσεις πού ὁ πα-
ραβάτης τοῦ νόμου ἔχει τὰ ἐλα-
φρυντικά του πού τόσο συχνὰ ἀ-
κοῦμε στὰ ποινικὰ δικαστήρια
καὶ πού συντελοῦν στὴν ἐπιβολὴ
ἐλαφρότερης ποινῆς. Προλαμβά-
νοντας τὴν σχετικὴ ἐρώτηση,
σπεύδω νὰ πληροφορήσω τοὺς ἀ-
ναγνώστες μου ὅτι καὶ στὴν περ-
πτωση τῆς φοροδιαφυγῆς ὑπάρ-
χουν «ἐλαφρυντικά». Ἰδοὺ τὰ πρῶ-
τα καὶ κυριεστὰ ἀπὸ αὐτά: Πρῶτα - πρῶ-
τα ἡ ὑπερβολικὴ φορολογικὴ ἐ-
πιβάρυνση. Πράγματι καὶ σὲ ἀπο-
λύτους ἀριθμούς, πολὺ περισσό-
τερο δὲ ἐν σχέσει μὲ τὸ εἰσόδη-
μα, τὸ μέρος τοῦ εἰσοδήματος
πού παίρνει τὸ κράτος ἀπὸ τοὺς
πολίτες του ὑπὸ μορφὴν φόρου
εἶναι πάρα πολὺ μεγάλο, ἀφοῦ
φθάνει ὡς τὰ 24,8% τοῦ εἰσοδή-
ματος καὶ προκειμένου γιὰ τοὺς

ἀμέσους φόρους τὸ ποσοστὸ φθά-
νει καὶ τὸ 50%. Ὅταν ὁ μέσος
ὄρος τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος κά-
θε Ἑλληνας εἶναι 178 δολλάρια
(445 δρχ. τὸν μῆνα) καὶ ἀπὸ
αὐτὰ τὸ κράτος καὶ τὰ διάφορα
ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα ἀφαιροῦν τὸ
ἕνα τέταρτο καὶ ἄνω, δὲν εἶναι
δύσκολο νὰ ἐξηγήσῃ κανεὶς τὴν
φοροδιαφυγὴ καὶ μάλιστα εἰς τὴν
ἐκτασὴ πού γίνεται στὴ χώρα
μας.

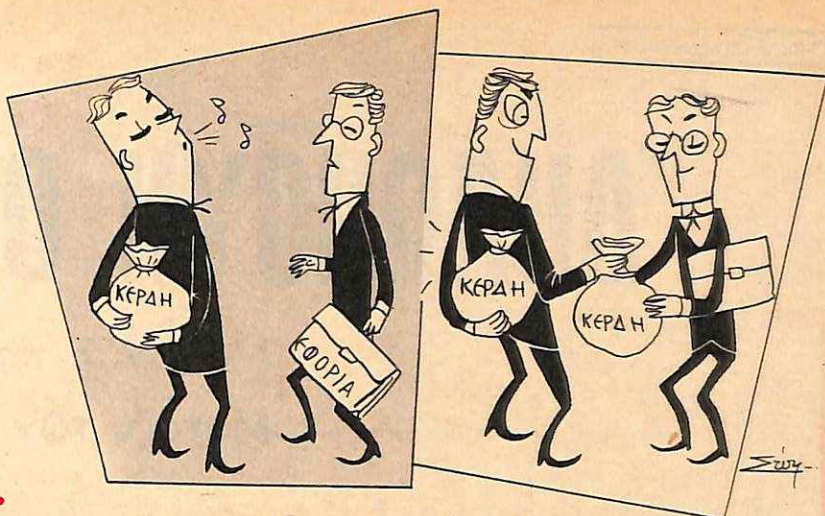
Ὅσοι θέλουν νὰ δικαιολογή-
σουν τὴν φορολογικὴ πολιτικὴ
πού ἀκολουθεῖ τὸ ἑλληνικὸ Κρά-
τος, ἐπικαλοῦνται, συνήθως, ἕνα
σοβαρὸ, ἐκ πρώτης ὕψεως, ἐπι-
χείρημα. Ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ φο-
ρολογικὴ ἐπιβάρυνση σὲ πολλὰς
ἄλλες χώρες καὶ στὰ μεγάλα, ἰ-
διαίτερα, εἰσοδήματα, εἶναι συ-
χνὰ πολὺ θαυρύτερη ἀπὸ τὴν Ἑλ-
λάδα. Καὶ τὸ ἀποδεικνύουν μὲ ἐ-
πισήμους ἀριθμούς καὶ στατιστι-
κὲς. Ἡ ἀποψη ὅμως αὕτη δὲν εἶ-
ναι σωστὴ, γιὰτὶ δὲν ὀλοκληρώ-
νεται. Γιὰ νὰ ὀλοκληρωθῇ πρέπει
νὰ συμπληρωθῇ μὲ τὴν παράθε-
ση καὶ τῶν στοιχείων πού ἀφο-
ροῦν τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα,
τόσο στὴν Ἑλλάδα, ὅσο καὶ στὶς
χώρες μὲ τίς ὁποῖες γίνεται ἡ
σύγκριση. Διότι ὅταν ἕνας λαὸς
ἔχει ὑψηλὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδη-
μα, δὲν εἶναι φοβερὸ ἂν ὑποχρεώ-
νεται νὰ καταβάλῃ καὶ ὑψηλὸ
ποσοστὸ φόρου. Ὅ, τι τοῦ ἀπομέ-
νει μετὰ τὴν ἐκπλήρωση τῶν φο-
ρολογικῶν του ὑποχρεώσεων, εἶ-
ναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ
ἀνετα τίς θιοτικές καὶ πολιτιστι-
κὲς ἀνάγκες του, νὰ σχηματίσῃ
ἕνα μικρὸ ἢ μεγάλο περίσσειμα
καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τίς οικονομικὲς
θάσεις τῆς μικρῆς ἢ μεγάλης ἐ-
πιχειρήσεώς του. Ὅταν ὅμως τὸ
κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα μῖς ἑλ-
λας εἶναι τόσο χαμηλὸ, ὅπως εἴ-
ναι στὴν Ἑλλάδα, καὶ οὐσιαστικὰ
οὐτε καὶ ἀπορολογητὸ ἐπαρκεῖ
γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν στοιχειώ-
δη συντήρησιν τοῦ λαοῦ—γιὰ ἐ-
πέκτασιν τῆς ἐπιχειρηματικῆς
δραστηριότητος, γιὰ ἐπενδύσεις
καὶ ἀποταμίευση δὲν γίνεται λό-
γος— τότε οἱ ὑψηλοὶ φορολογικοὶ

συντελεσταὶ εἶναι ἐπόμενο νὰ
προκαλοῦν γογγυσμὸ καὶ δυσ-
νασχέτησιν. Εἶναι ἐπόμενο νὰ πα-
ροτρύνουν στὴν ὁμαδικὴ καταδο-
λίευση τοῦ νόμου, δηλαδή στὴν
φοροδιαφυγὴ. Δὲν ἀναφερόμαστε,
ἐπίσης, στὴν εὐρύτητα πνεύματος
καὶ στὴν μεγάλη ἀνοχὴ πού ἐπι-
δεικνύουν οἱ ἔφοροι στὶς ἄλλες
χώρες, ἐναντί τῶν κοινωνικῶν δα-
πανῶν, τῶν ἐξόδων παραστάσεως
καὶ κινήσεως πού ἀναγνωρίζουν
στοὺς φορολογούμενους ἐπιχειρη-
ματίες. Ἄν τολμήσῃ, ὅπως ἐπι-
τρέπεται στὸν ξένο ἐπιχειρημα-
τία, νὰ ἐγγράψῃ στὰ λογιστικά
του βιβλία ἕνας Ἑλλην φορολο-
γούμενος τὰ λουλούδια π.χ. πού
θὰ στείλῃ στὴν γιορτὴ ἐνὸς πελά-
του του, τὴν ἐκδρομὴ ἢ τὴν δια-
σκέδαση πού θὰ ὀργανώσῃ πρὸς
χάριν του, τὸ αὐτοκίνητο πού θὰ
διαθέσῃ γιὰ τὴν κίνησίν του ἢ ἕ-
στω καὶ τὴν ἀπλὴ ἀλλὰ δαπανη-
ρὴ, ἂν εἶναι ξένος, φιλοξενία του,
τὰ βιβλία του θὰ ἀπορριφθῶν
αὐθαρεῖ, ἀπὸ τὸν θλοσυρὸ Ἑλ-
ληνα φορολογικὸ ἐλεγκτὴ, πού
δυσφορεῖ ἀκόμα καὶ γιὰ τοὺς...
καφένες πού θέλει καμμιὰ φο-
ρὰ καταχωρήσῃ τοὺς στὰ λογιστι-
κὰ βιβλία τῶν Ἑλλήνων φορολο-
γούμενων. Κι' ὅμως πολλές, τά-
ρα πολλές ἀπὸ τίς δαπάνες αὐ-
τὲς εἶναι ὄχι μόνο ἀπαραίτητες
γιὰ τὴν ὑπόστασιν καὶ τὴν ἐμφά-
νισιν τῶν διαφορῶν ἐπιχειρήσεων,
ἀλλὰ καὶ παραγωγικὲς γιὰ τίς
ἐπιχειρήσεις, ἰδίᾳ πού συναλλά-
σσονται μὲ ξένους. Ἀποριττομέ-
νες καὶ τὴν δραστηριότητα τῶν
ἐπιχειρήσεων παρεμποδίζουν καὶ

ἀνυπαρκτά στὴν πραγματικότητα
κέρδη, πρὸς φορολόγησιν ἐμφανί-
ζουν.
Φοροδιαφυγὴ ὑπάρχει σ' ὅλες
τίς χώρες, ἀκόμη καὶ στὶς πλου-
σιώτερες καὶ μὲ τὴν μεγαλύτερη
παράδοση νομιμοφροσύνης καὶ μὲ
τὴν καλύτερη ὀργάνωσιν ἐλέγχου
ὅπως ἡ Ἀγγλία καὶ οἱ Ἡν. Πολι-
τεῖες. Οἱ ἐπιστήμονες πού ἀ-
σχολοῦνται μὲ τὰ οικονομικὰ δέ-
χονται τὴ φοροδιαφυγὴ ὡς φαινό-
μενο ἀναπόσπαστο ἀπὸ τὴν φο-
ρολογία. Καὶ ἕνας μεγάλος Ἑλ-
λην οικονομολόγος, ὁ καθηγητὴς
Ἀνδρέας Ἀνδρεάδης, ἐφθασε νὰ
θεωρῇ τὴ διαφυγὴ ὡς παράγοντα
προόδου ἐφ' ὅσον φυσικὰ δὲν ὑ-
περβαίνει ὀρισμένα ὅρια. Γιατὶ;
Ἀλλὰ τὸ γιὰτὶ θὰ μᾶς ὡδηγοῦσε
μακριὰ ἀπὸ τὸ σκοπὸ αὐτοῦ τοῦ
ἄρθρου...

ΚΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Τὸ ἀτύχημα στὴν δική μας πε-
ρίπτωση εἶναι ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν
βαρεῖα φορολογία, δὲν ἔχομε καὶ
δυσφορεῖ ἀκόμα καὶ γιὰ τοὺς...
καφένες πού θέλει καμμιὰ φο-
ρὰ καταχωρήσῃ τοὺς στὰ λογιστι-
κὰ βιβλία τῶν Ἑλλήνων φορολο-
γούμενων. Κι' ὅμως πολλές, τά-
ρα πολλές ἀπὸ τίς δαπάνες αὐ-
τὲς εἶναι ὄχι μόνο ἀπαραίτητες
γιὰ τὴν ὑπόστασιν καὶ τὴν ἐμφά-
νισιν τῶν διαφορῶν ἐπιχειρήσεων,
ἀλλὰ καὶ παραγωγικὲς γιὰ τίς
ἐπιχειρήσεις, ἰδίᾳ πού συναλλά-
σσονται μὲ ξένους. Ἀποριττομέ-
νες καὶ τὴν δραστηριότητα τῶν
ἐπιχειρήσεων παρεμποδίζουν καὶ

Ὑπάρχουν δύο εἰδῶν φορολογίες.

κοῦ συστήματος καὶ τῶν συντε-
λεστῶν τοῦ φόρου. Μιὰ διαρκὴς
ἀλλαγὴ στὸ φορολογικὸ καθε-
στὼς δημιουργεῖ πλήρη ἀβεβαιό-
τητα. Σκεκινᾷ ἕνας ἐπιχειρηματί-
ας μιὰ δουλειὰ ὑπολογίζοντας δι-
τι θὰ ἔχη νὰ πληρώσῃ καὶ τόσο
φόρο. Ὡστόσο ὅμως τὴν προχω-
ρήσῃ, τὰ πράγματα ἀλλάζουν
καὶ ἡ φορολογικὴ ἐπιβάρυνσις
πολλαπλασιάζεται, δὲν εἶναι δὲ
ὕπνιον φαινόμενο καὶ ἡ ἀναδρο-
μικὴ φορολογία, κάτι, δηλαδή
ἐντελῶς ἀκατανόητο σ' ὁποιαδή-
ποτε ἄλλη χώρα.

Η ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ

Γιατὶ συμβαίνουν σὲ μᾶς ὅλα
αὐτὰ πού σπρώχνουν τὸν κόσμον
στὴν φοροδιαφυγὴ; Γιατὶ εἴμα-
στε χώρα «υπανάπτυκτος», ὅπως
λένε οἱ οικονομολόγοι τίς χώρες
μὲ καθυστερημένην οικονομίαν.
Καὶ καθυστερημένην οικονομίαν
σημαίνει καθυστέρησιν παντοῦ, σ'
ὅλους τοὺς τομεῖς. Ἀπὸ τὸ ὅλ-
λο μέρος οἱ ἀνάγκες τοῦ κρά-
τους αὐξάνουν μὲ μεγάλη ταχύ-
τητα καὶ γιὰ τὴν ἀντιμετώπισή
τους οἱ ἐκάστοτε κυβερνήσεις
καταφεύγουν στὴν φορολογία.
Ὅταν τώρα πληροφορηθῇτε ὅτι
δικαίωμα ἐπιβολῆς φόρου δὲν ἔ-
χει μόνον τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰ-
κονομικῶν — ὅπως εἶναι τὸ σω-
στὸ — ἀλλὰ καὶ ὁποῖοδήποτε
σχεδὸν ἡ κάθε δημοσία, ἀλλὰ
καὶ δημοτικὴ ἀρχή, καταλαβαίνε-
τε πὼς σχηματίζεται τὸ διαρκὲς
αὐξανόμενον ἀσκήκτω φορολογι-

κὸ θάρος πού δὲν ἐπιτρέπει σὲ
ἐπιχειρήσεις καὶ ἄτομα νὰ σηκώ-
σουν κεφάλι, ὥστε ἀναγκάζονται
νὰ καταφεύγουν στὴν φοροδια-
φυγὴ.

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΝΕΙ ΤΟ ΚΑΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Μὲ τίς συνθήκες αὐτὲς «τῆς
ρευστότητος τοῦ φορολογικοῦ κα-
θεστώτος», ὅπου κανεὶς δὲν ξέ-
ρει πότε καὶ πόσους καινούργι-
ους φόρους θὰ τὸν καλέσουν νὰ
πληρώσῃ, εἶναι ἀδύνατος ἡ δη-
μιουργία φορολογικῆς συνειδήσε-
ως, τοῦ αἰσθητός, δηλαδή, τοῦ
καθηκόντος ἐναντί τοῦ κράτους,
ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν
οικονομικῶν του ὑποχρεώσεων.

Στὴν δημιουργία φορολογικῆς
συνειδήσεως συμβάλλει, ἐπίσης
ἀποφασιστικὰ, ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ
πολίτη πρὸς τὸ Κράτος καὶ κυ-
ρίως στὸν τρόπο πού τὸ Κράτος
διαχειρίζεται τὰ ἑσοδὰ του. Ἡ
διαχείρησιν αὕτη πρέπει νὰ ἐξα-
σφαλίσῃ τὴν πλήρη καὶ ἀνεπιφύ-
λακτὴ ἐγκρίσιν καὶ παραδοχὴ τοῦ
πολίτη, νὰ ὀρίσκειται, δηλαδή, σὲ
ἀπόλυτη ἀρμονία μὲ τὸ δημόσιον
αἶσθημα. Καὶ στὸν τόπον μᾶς δὲν
μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς, ὅτι παρατη-
ρήθηκε συχνὰ καὶ σ' ὅλες τίς πε-
ριπτώσεις ἡ ἀρμονία αὕτη. Κα-
λῶς ἢ κακῶς εἶναι ἄλλη ὑπό-
θεσις...

Ἄλλος λόγος ἐλλείψεως φορολο-
γικῆς συνειδήσεως εἶναι τὸ πα-
ράδειγμα πού δίδει τὸ ἴδιον τὸ
κράτος, πού ὅταν εἶναι ὀφειλέτης

Ἡ ξαχαρη πού φθάνει στὸν Πειραιᾶ στοιχίζει δύο δραχμὲς γιὰ νὰ πωληθῇ τελικὰ 17. Οἱ 15 δραχμὲς εἶναι δασμὸς κ' ἐπιβαρύνσεις.

ΔΗΛΩΝΟΥΝ Ο,ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΔΥΝΑΤΟ ΝΑ ΚΡΥΨΟΥΝ;

Μόνον 7 πολῖτες ἐδήλωσαν ὅτι ἔχουν εἰσόδημα ἄνω τῶν 2.000.000 δραχμῶν ἑτησίως
Μεταξὺ τῶν μεγάλων εἰσοδηματιῶν ἐμφανίζονται οἱ... δημόσιοι ὑπάλληλοι τῆς χώρας!

Καὶ τὰ ἀσφαλίστικα τομεῖα παίρνουν μεροδικό.

ΠΟΣΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ
ΑΝΩ ΤΩΝ 60.000 ΔΡΑΧΜΩΝ

Ἰδού καὶ ἄλλα ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα ἀπὸ τὴν στατιστικὴ τῶν κ.κ. Παπαγεωργίου καὶ Βενιέρο, ἀναφερόμενα ἐπίσης στὸν 11.283 «πλουσίους» τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1953—54, δηλαδὴ μὲ ἑτήσιο εἰσόδημα ἄνω τῶν 60.000 δραχμῶν:

Εισόδημα Είς χιλ. δραχ.	Ἀριθμὸς εἰσοδηματιῶν	Εἰσόδημα εἰς χιλ. δραχ.	Ἀριθμὸς εἰσοδηματιῶν
60- 70	3089	280- 300	65
70- 80	2109	300- 400	215
80- 89	1331	400- 500	98
90- 100	962	500- 600	49
100- 120	1202	600- 700	38
120- 140	687	700- 800	14
140- 160	410	800- 900	12
160- 180	288	900-1000	5
180- 200	207	1000-1200	7
200- 220	188	1200-1400	9
220- 240	116	1400-1600	7
240- 260	82	1600-1800	2
260- 280	81	1800-2000	3

Ἀπὸ εἰσόδημα 2.000.000 καὶ ἄνω ἐδήλωσαν μόνον 7

καριολογία της φοροδιαφυγής καθώς και κάθε παραβάσεως νόμου δεν υπάρχει. Κατά τη φοροδιαφυγή εξακολουθεί ν' αποτελεί παρνομία, μια και είναι πάντοτε ενέργεια εις θάρος και του κράτους και των άλλων πολιτών πού, σύμφωνα με τον νόμο, πληρώνουν τους φόρους των...

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Για την θεραπεία του κακού αυτό το καταβάλλοντας προσπάθειες από πολλά χρόνια τώρα. Και οι προσπάθειες αυτές όλο και αποδίδουν, όλο και βελτιώνουν την κατάσταση, παρ' όλον ότι δέν γίνονται με σύστημα, συνέπεια και συνέγεια. Πρώτος μετά την άπελευθέρωση έπεχείρησε διαρρύθμιση της φορολογίας μας ο κ. Δημήτριος Χέλμης, υπουργός των Οικονομικών από το 1946 ως το 1950, ο σημερινός υπουργός Συντονισμού. Με βοηθή ένα εξαιρετικό υπάλληλο, καί άριστο δημοσιονόμο, τον κ. Γ. Νέζη, έκαμε μια σειρά μεταρρυθμίσεις που απέβλεψαν στη φορολογική δικαιοσύνη και άκόμα εις την χρησιμοποίηση της φορολογίας ως μέσου για την οικονομική πολιτική. Νέα προσπάθεια έγινε πέρυσι από τον κ. Π. Παπαληγούρα, υπουργό τότε του Συντονισμού καί σήμερα του Έμπορίου καί της Βιομηχανίας, όπου καθιερώθηκε καί στην Έλλάδα ο ένιαίος φόρος.

Παρά τις προσπάθειες αυτές η φοροδιαφυγή έξακολουθεί να είναι μεγάλη, υπερβολικά μεγάλη, γιατί οι λόγοι που την ευνουούν εξακολουθούν, δυστυχώς, να υπάρχουν, κυρίως δε από μέρους του κράτους που δεν παύει να

ἐπιβαρύνη συνεχῶς τοὺς πολῖτες
μὲ νέους φόρους.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ κ. Γ. Νέζη, ὁ ὁποῖος ἂν ἐπάσσει εἰς τὴν δημόσιαν λειτουργίαν ἐξακολουθεῖ, ὅμως, νὰ ἔχη τὴν ἐγκυρτότητάν γινώμι στά θέματα αὐτά, ἡ φοροδιαφυγή φθάνει τώρα πρὸς τὸ ἕνα δισεκατομμύριον νέων δραχμῶν ἢ ἕνα τρισεκατομμύριον παλαιῶν. Τὸ ποσὸν αὐτὸ εἶναι μεγάλον, ἀποκτὰ ὅμως κανεῖς πληρέστερη τὴν αἰσθησὶν τοῦ μεγέθους τοῦ ὅταν κἀνὴ μερικέας συγκρίσεις.

ΟΙ ΜΙΣΟΙ ΔΙΑΦΕΥΓΟΥΝ

Τὸ σύνολον τῶν ἐσόδων τοῦ
πρωτολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1955
—56 (πρὶν ἡ διάρκειά του παρα-
ταθῆ ὡς τίς 31 Δεκεμβρίου 1955)
ἀπὸ φόρους γενικὰ ἔχει προ-
έλθει ὡς 10.463 ἑκατομμύρια
δραχμῆς. Καὶ ἀπὸ αὐτά, τὰ ἔσο-
δα ἀπὸ ἀμέσους φόρους σὲ 2.011
ἐκατομμύρια. Καὶ ἀπὸ αὐτὰ πάλι,
τὰ 750 εἶναι οὗ ὁ φόρος τῶν φυ-
σικῶν προσώπων (ὄχι τῶν ἐται-
ριῶν καὶ ἐπιχειρήσεων) ἐνῶ, κα-
τὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ κ.
Νέξης, ἔπρεπε νὰ εἶναι 1.750 ἑκα-
τομμύρια. Δηλαδὴ τὸ κράτος δὲν
«πᾶνει» οὐτὲ τοὺς μι-
σοὺς φόρους ἀπὸ τὰ
φυσικὰ πρόσωπα.

Χωρίς άλλο χιλιάδες άνθρωποι
εξουσιειδικοί επιχειρηματίες, κα-
λοι γιατροί και δικηγόροι και
μηχανικοί θά ήθελαν πολύ να μὴν
ἔχουν τὴν ἐνόχληση ὅτι εἶναι με-
ταξὺ τῶν φοροφυγᾶδων. Ὑλλὰ
καὶ ἐξέουν πολὺ καλὰ ὅτι ὅταν
τοὺς πιάσῃ τὸ «γρανάξι» τῆς ἐ-
φορίας, δὲν πρόκειται νὰ θροῦν
ἄκρη. Χιλιάδες παραδείγματα
τραπεζιστῶν, ποὺ κατανοῦν ἀπί-
στευτα, θά μποροῦσε κανεὶς νὰ
ἀναφέρει. Δίδει τὸ κράτος τὴν ἐν-
τύπωση ἑνὸς χρεωκοπημένου
«μωφυλοῦζης», ποὺ δέχεται ὅτι νά-
ναι, ἀρπάξει χωρὶς νὰ σκοτίζε-
ται γιὰ τὴν πλεῖστα τοῦ δικαίου
ἀκόμῃ καὶ τῆς ἠθικῆς καὶ τὸ μὴ
ποῦ ζητᾷ διαρκῶς καὶ ἀχόρη-
τα εἶναι χρήματα, χρήματα.
Ὑλλὰ πῶς μετὰ τὴν ἀκόμῃ πα-
ραγωγὴν (εἶπαμε τὴν μικρότερη
στὴν Εὐρώπῃ) κ' ἐπομένως πο-
λίτες φτωχοῦν, πῶς νὰ κρατήσῃ
καὶ κολοσισιᾷ ἔξοδα ἑνὸς κρά-

οικονομικὸν ἔτος 1953-1954 καὶ ἀπὸ κεῖ παίρνομε τὰ σχετικὰ στοιχεῖα (οἱ συγκρίσεις καὶ τὰ συμπεράσματα εἶναι δικά μας).

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ — ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΣ

Τὸ 1953-54 δὲν εἶχε ἐφαρμοσθῇ ὁ ἐνιαῖος φόρος. Τὸ σύστημα ποῦ ἴσχυε τότε διὰ τὴν εἰσόδημα ἦτο τῆς ἀναλυτικῆς φορολογίας καὶ τοῦ συνθετικοῦ. Δηλαδή, ὑπῆρχαν ἑπτὰ κατηγορίαι ἀναλυτικῆς φορολογίας. Ἐξ οἰκοδόμων, γαιῶν, κινητῶν ἀξιών, ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων, μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐλευθερίαν ἐπαγγελμάτων. Κάθε φορολογούμενος ὑπέβαλλε δήλωσιν διὰ τὴν εἰσόδημά του χωριστὰ γιὰ κάθε μίαν ἀπὸ τὰς παραπάνω κατηγορίας. Ἄν ὅμως τὸ σύνολον τοῦ εἰσοδήματός του ἀπὸ μίαν ἢ περισσοτέρας ἀπὸ τὰς ἑπτὰ κατηγορίας, ξεπερνοῦσε

Πρὸ τοῦ λαβυρίνθου.

τους που συνήθισε απ' τους "Αγγλους (πριν χρεωκοπήσουν) και τους Άμερικανούς σε μιὰ σπάταλη ζωή; Φόρο, λοιπόν, στο φόρο. Και όσο ο φόρος μεγαλώνει, τόσο η φοροδιαφυγή δγκώνεται...

Ο ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΟΣ

Είναι βέβαιο ότι αν το κράτος δεν ήταν διαρκώς έλλειμματικό, θα διαρκώς σε μεγάλη ανάγκη χρημάτων, θα μπορούσε ν' αντιμετώπιση τη φοροδιαφυγή μειώνοντας τους συντελεστές των φόρων. Αυτό όμως σημαίνει μέωση και αυτό άκριβως είναι που δεν επιτρέπει ριζική και γενναία αντιμετώπιση της καταστολής.

“Όπως είναι γνωστό, από 1η Ιουλίου 1955 εφαρμόζεται και στην Ελλάδα ο ενιαίος φόρος. Δηλαδή άθροζζονται όλα τα έσοδα, «τα εκ πάσης πηγής» του φορολογουμένου και, αφού αφαιρεθούν ένα ώρισμένο ποσό, φορολογείται το υπόλοιπο, αναλόγως του ύψους του, με ένα ποσοστό που αρχίζει από το 5% και θάβαι προσδευτικά το 60%. Έπειδή το οικονομικό έτος που έληξε στις 30 Ιουνίου 1956 παρτάται για ξε ακόμη μήνες, δηλαδή ώς τις 31 Δεκεμβρίου 1956, δέν έχουμε στοιχεία παρελθόντων οικονομικών έτών που περιλαμβάνονται σε μία μοναδική έκδοση του ύπουργείου Οικονομικών. Η έκδοση αυτή έχει τόν τίτλο: «Ετήσιον Δελτίον Στατιστικής» και τήν έπιμελούνται οι άνάτα το υπάλληλοι κ.κ. Ν. Παπαγεωργόπουλος και Η. Βενιέρης. Η τελευταία έκδοση του «Δελτίου Στατιστικής» αναφέρεται εις τόν

ΜΟΝΟΝ 1.310 ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΙ
ΕΔΗΛΩΣΑΝ ΚΕΡΔΗ ΑΝΩ ΤΩΝ 60.000 ΔΡΑΧΜΩΝ

Ἴδου μιὰ ἄλλη ὥρασία σύγκριση, πού μοναχὴ τῆς λείει πολλά, τῶν εισοδημάτων τῶν ἐλευθέρων ἐπαγγελματιῶν (γιατρῶν, δικηγόρων, συμβολαιογράφων, μηχανικῶν-εργαλῆδων κλπ.) καὶ τῶν...δημοσίων ὑπαλλήλων. Τὸ 1953-54, σύμφωνα με τὶς δηλώσεις πού ὑπεβλήθησαν, 1310 ἐλεύθεροι ἐπαγγελματίες ἐπραγματοποίησαν εἰσόδους ἄνω τῶν 60 χιλιάδων δραχμῶν καί... 3.087 δημόσιοι ὑπάλληλοι! Κατωτέρω τὰ εἰσοδήματα κατὰ ἐπίπεδα καὶ ἀριθμὸν εισοδηματιῶν, ἐλευθέρων ἐπαγγελματιῶν καὶ δημοσίων ὑπαλλήλων:

Εισόδημα χιλ. δρχ.	Διπλότοι υπέλληλοι	Ελεύθεροι επαγγελματ.	Εισόδημα χιλ. δρχ.	Διπλότοι υπέλληλοι	Ελεύθεροι επαγγελματ.
60- 70	914	404	300- 400	42	10
70- 80	627	263	400- 500	15	0
80- 90	379	193	500- 600	6	3
90- 100	263	112	600- 700	5	1
100- 120	347	133	700- 800	3	0
120- 140	180	76	800- 900	2	0
140- 160	90	36	900-1000	1	0
160- 180	69	30	1000-1200	1	1
180- 200	45	12	1200-1400	2	0
200- 220	42	14	1400-1600	2	0
220- 240	12	6	1600-1800	0	0
240- 260	10	8	1800-2000	0	0
260- 280	16	6	”Ανω 2000	1	0
280- 300	13	2			
				3087	1310

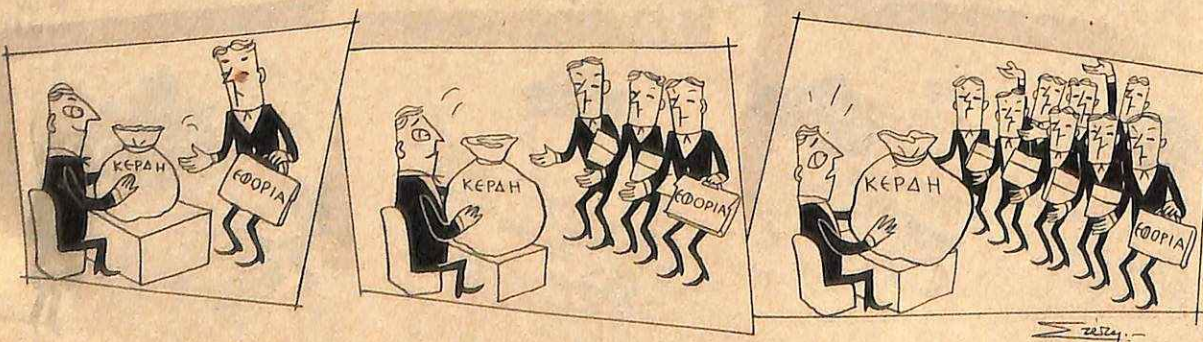
γίνεται ακόμα κτυπητότερο όταν αναφερθώ ότι το 27,40% των μεγάλων εισοδηματιών, δηλαδή, 3,087 από αυτούς που έδωλασαν εισόδημα πάνω από 60.000 δρχ. ήταν... δημοσίοι και ιδιωτικοί... πάλληλοι! Ίδου και άλλα στοιχεία: Σύμφωνα με τις δηλώσεις που υπεβλήθησαν εκ των 11.283 προσώπων με εισόδημα πάνω από 60.000 δρχ. το χρόνο ήταν:

Εμπόροι		
καὶ διαμύχανοι	6.227	55,2%
Ἐλευθ. ἐπαγ.)ταί	1.310	11,6%
Γεωργικηνοτρόφοι	93	8,0%
Δημόσιοι καὶ		
ιδιωτικοὶ ὑπάλληλοι	3.087	24,4%
Διάφοροι	566	5,0%

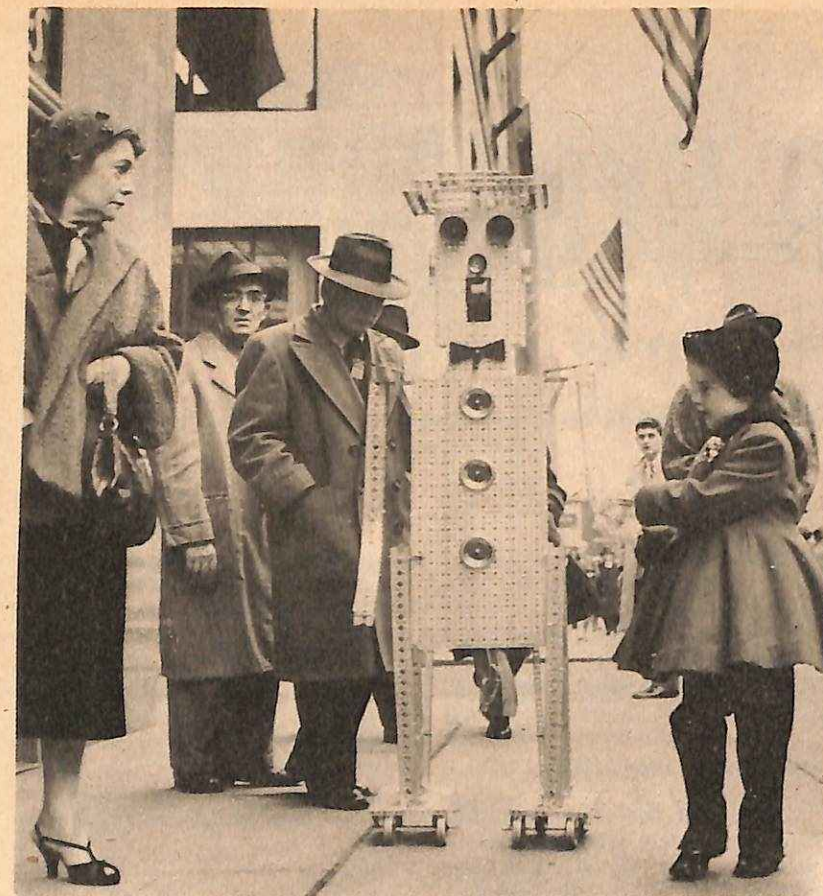
Δηλαδή, εκτός του πραγματικού μικρού αριθμού των προσώπων που έδηλωσαν εισόδημα πάνω από 60.000 δρχ. το χρόνο, έχουμε και μιὰ κατανομή που φέρνει τους... δημοσίους υπαλλήλους άμέσως μετά τους έμπορους και βιομηχανούς!

Ἀντιθέτως, ἀπὸ 25.500 περίπου (χονδρικός ἀριθμὸς) τῶν ἐλευθέρων ἐπαγγελματιῶν: ἱατρῶν, δικηγόρων, συμβολαιογράφων, μηχανικῶν, ἀρχιτεκτόνων, χημικῶν, συγγραφέων, καλλιτεχνῶν κλπ. μονάχα 1.300 εὐρέθησαν με ἐτήσιο εἰσόδημα πάνω ἀπὸ 60.000 δραχμές.

Είναι φανερό πιά ότι η φορολογία μας είναι έντελως συμπτωματική και ότι δημιουργεί τεράστιες αδύκτιες με την φοροδιαφυγή την οποίαν η Έλλειψις όργων νάσσεως του κράτους και οι ύψηλοι συντελεστές φορολογίας εύνοουν. 'Υπάρχει, έπομένως, πρόβλημα περστικό, δημοσιονομικό, οικονομικό, αλλά και κοινωνικό έξ αίτίας της φοροδιαφυγής. Κάθε νέα κυβέρνηση που μάς έρχεται, ή ακόμα και κάθε νέος ύπουργός των Οικονομικών, μάς υπόσχεται «άπαξιν της φοροδιαφυγής και άποκατάστασιν φορολογικής δικαιοσύνης». Το ίδιο μάς υπόσχόηται και ό σημερινός ύπουργός κ. Θωβάος. Και καταβάλλει —πρέπει να τού το άναγνώρισουμε— σύντομη προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή. Άλλά όλα κρίνονται από τά πρακτικά άποτελέσματα. Και αυτά περιμένουμε κ' έμεις...

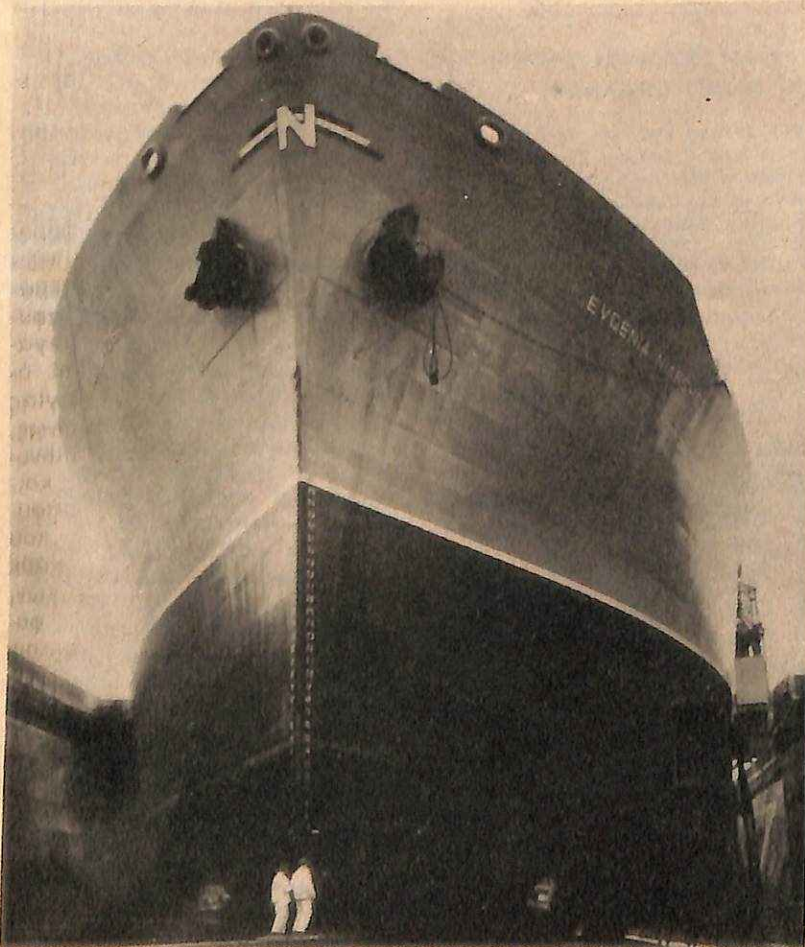
Φορολογικὸν δόγμα: "Ὅσο αἰξάνουν τὰ κέρδη αὐξάνουν καὶ οἱ φόροι.

ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ. Στους κεντρικούς δρόμους της Νέας Υόρκης έκαναν την εμφάνισή τους, τις μέρες των εορτών, παιδάκια που δέχονταν περίπατο με τους καινούργιους φίλους τους —τά ρομπότ. Χιλιάδες τέτοια ρομπότ, σε διάφορα μεγέθη, πουλήθηκαν τις γιορτές, από καταστήματα της Νέας Υόρκης. Τά μοντέρνα παιχνίδια ένθουσίασαν πολύ τους μικρούς.

(United Press)

ΤΟ ΝΕΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΦΟΡΟ του κ. Σταύρου Νιάρχου λίγο μετά την κατέλυσή του, στο Ξαούθαμπτον. Τό νέο σκάφος έχει τό όνομα «Ευγενία Νιάρχου» καί είναι τής ίδιας χωρητικότητας (47.157 τόννων) με τό «Σπύρος Νιάρχος». Τά δυό σκάφη είναι σήμερα τά μεγαλύτερα πετρελαιοφόρα.

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΣΕ 7 ΗΜΕΡΕΣ

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Μέση Ανατολή

Η περατωθείσα ήδη εκκένωσις του Πόρτ-Σαΐδ υπό των Άγγλογάλλων καί η παρεμβολή των δυνάμεων του ΟΗΕ μεταξύ Ισραήλ - Αιγύπτου, απέτρεψαν μὲν τοὺς ἀμέσους κινδύνους ἀναφλέξεως, ἀλλά ἀφίνουν ἄλυτα ὅλα τὰ προβλήματα, ἐξ αἰτίας ἀκριβῶς τῶν ὁποίων ἐξέσπασεν ἡ πρόσφατος μεγάλη κρίσις.

Ἐν ἀπλῇ ἀπαριθμῆσι τὰ προβλήματα ταῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

α) Τό καθεστὼς τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ: Αἱ κυριώτεραι εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις ζητοῦν τὴν ὑπαγωγὴν τῆς ὑπὸ διεθνή ὀργανισμόν, ἐνῶ ἡ Αἴγυπτος ἐννοεῖ νὰ διατηρήσῃ ἀνέπαφα τὰ κυριαρχικά τῆς δικαιώματα.

β) Τό Ισραήλ: Τὴν ὑπόστασιν του ἐπιμένουν νὰ μὴν παραδέχονται καὶ ὁμοῦ ἀραβικά κράτη, ἐνῶ ἐπὶ πλέον ἀπομένουν πρὸς καθορισμὸν ἡ ἔκτασις καὶ τὰ ὅρια του.

γ) Τό Σύμφωνον τῆς Βαγδάτης: Θεωρεῖται ὑπὸ τῶν πλείστον ἀραβικῶν κρατῶν καὶ ὁλοκλήρου τῆς ἀραβοασιατικῆς κοινῆς γνώμης ὡς θάσις ἐξορμήσεως ἱμπεριαλιστικῶν συμφερόντων.

δ) Οἱ Ἀραβες πρόσφυγες τῆς Παλαιστίνης: Μετὰ τὴν ἀνακύστασιν τοῦ ἐθνακοῦ κράτους κατέφυγον εἰς τὴν Ἰορδανίαν καὶ τὴν Γάζαν, ζοῦν ὑπὸ ἀβλήας συνθήκας καὶ ἀποτελοῦν μόνιμον ἐστὶν ἀναθρασμοῦ τοῦ ἀραβικοῦ κόσμου.

ε) Τό τεχνητὸν καὶ μὴ θιῶσιμον ἐνῶν ἀραβικῶν κρατῶν, ὅπως ἡ Συρία, ὁ Λίβανος, τὸ Ἰράκ καὶ ἡ Ἰορδανία, ἐξ οὗ αἱ ποικίλαι προσπάθειαι ἀλληλοσπρροφησεως.

Ἡ ἐπίλυσις τούτων καθίσταται ἐπιτακτικὴ διὰ τὴν διασφάλισιν τῆς εἰρήνης, ἀλλὰ ἐμφανίζεται ἐξαιρετικῶς δυσχερὴς λόγῳ τοῦ ὁξυτάτου ἀνταγωνισμοῦ τῶν δύο μεγάλων ΗΠΑ-Ε.Σ.Σ.Δ., ὁ ὁποῖος ἀποκλείει πᾶσαν μονομερὴ κάλυψιν τοῦ «κενοῦ ἐπιρροῆς» προκληθέντος ἐκ τῆς ἀγγλογαλλικῆς καταρρεύσεως. Ἡ κατὰ τὸ ἰνδικὸν πρότυπον «οὐδετεροποίησις» τῆς Μέσης Ἀνατολῆς —λύσις ὑπαγορευομένη ἐκ τῆς λογικῆς τοῦ συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων— προσκρούει εἰς σχεδὸν ἀνυπερβλήτα ἐμπόδια καὶ ὕψιστα συμφέροντα: τὴν ἐξάρτησιν τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας ἀπὸ τὰ ἀραβικά πετρέλαια καὶ τὴν θαρύνουσαν στρατηγικὴν σημασίαν τῆς περιοχῆς.

Ἐν ὅψει τῶν δυσχερειῶν τούτων, οἱ Ἀμερικανοὶ ἀποκλίνουν πρὸς τὴν ἐξεύρεσιν λύσεων διὰ τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ΟΗΕ. Ἡ μέθοδος αὕτη παρουσιάζει τὸ πλεονέκτημα ὅτι κατασιγάζει τὴν καχυποψίαν τῶν λαῶν τῆς περιοχῆς, ὅτι ἡ Ἀμερικὴ ἐπιδιώκει ἁπλῶς νὰ ὑποκαταστήσῃ τοὺς δυτικούς ἱμπεριαλιστάς, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἀφοπλίζει τὴν προπαγάνδαν καὶ στενεύει τὰ περιθώρια τοπικῶν ἐλιγμῶν τῆς ρωσικῆς πολιτικῆς. Ἡ παράλληλος χρησιμοποίησις τῶν καλῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ κ. Νέρου ἐμπνέοντος ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς Ἀραβοασιάτας καὶ ἀνεκτοῦ ἀπὸ τοὺς Ρώσους, θὰ ὑποβοηθήσῃ σημαντικῶς τὸ ἐιρηνοποιῶν ἔργον τοῦ προέδρου Ἀϊζενχάουερ, ὁ ὁποῖος πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον, ἄλλωστε, ἐκάλεσε καὶ ἐπεφύλαξεν ἐγκαρδιωτάτην ὑποδοχὴν εἰς τὸν Ἰνδὸν πρωθυπουργόν.

ΤΕΡ. ΠΗΛ.

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ:

• Ἡ κυβερνώσα στρατιωτικὴ χούντα, πού πρὸ 15μηνῶν ἀνέτρεψε τὸν πρόεδρον Περὸν, ἀντιπαλαίει κατὰ μυστρίαν δυσχερεῶν: φιλοδοξίας καὶ κινήματα στρατηγῶν, χειροτέρευσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, μερικάς καὶ γενικάς ἀπεργίας ἐργατῶν, πείσιν τῶν παλαιῶν κομμάτων δι' ἐκλογάς. Τό κύριον ἐμπόδιον διὰ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν ὁμαλότητα παραμένει ὁ περονισμός, ὁ ὁποῖος καὶ ἄνευ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι τὸ ἰσχυρότερον πολιτικὸν ρεῦμα, αἱ δὲ ἐπιμονοὶ κατ' αὐτοῦ προσπάθειαι.

τοῦ πρωθυπουργοῦ, στρατηγοῦ Ἀραμπόρου, φέρονται πάντοτε ὡς ἀποτυγχάνουσαι. Κατόπιν ἀλληπαλλήλων ἀναβολῶν καὶ διαταγῶν ἀπεφασίσθη ἡ προκήρυξις τῶν ἐκλογῶν, αἱ ὁποῖαι ἐλπίζεται νὰ λάθουν χώραν τὴν προσεχῇ ἀνοιξιν, διδούσαι οὕτω μίαν λύσιν εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν συνταγματικὴν καὶ πολιτικὴν ἀνωμαλίαν τῆς χώρας.

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ:

• Ὁ θάνατος τοῦ γηραιοῦ πολιτικοῦ καὶ ἄλλοτε προέδρου τῆς Δημοκρατίας Παασικίθι, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ἕνας ἰδιότυπος μέν-

τωρ τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῆς χώρας, καθιστᾷ ἄκρως δυσχερὴ τὴν θέσιν τοῦ, ὑπὸ τὸν σοσιαλδημοκράτην κ. Φάγκερχολμ, κυβερνητικοῦ συνασπισμοῦ σοσιαλιστῶν-ἀγροτικῶν. Ἡ σοβοῦσα οἰκονομικὴ κρίσις ἐπιτείνει τὰς πολιτικὰς ἀντιθέσεις, διότι ὁ ἀναγκαστικὸς μονομερὴς προσανατολισμός τῆς χώρας πρὸς τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. ἐμποδίζει τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς μετὰ τὰ δυτικά κράτη, ἐνῶ δὲν προσφέρει ἀντιστοίχως συμμετοχὴν εἰς τὸ οἰκονομικὸν κυκλοφορικὸν σύστημα τοῦ σοβιετικοῦ χώρου.

ΙΤΑΛΙΑ:

• Μὲ ἄρτιαν παρασκηνακὴν προετοιμασίαν δεδοκιμασμένου σταλινικοῦ τύπου καὶ φραστικὰς παραχωρήσεις ἐπὶ τῆς ἀποσταλινολοποιήσεως, λενινιστικῆς ἐσωκομματικῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ρωσικῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὴν Οὐγγαρίαν, ὁ πολὺπειρος ἡγέτης τοῦ ΚΚΙ, Παλμίρο Τολιάτι, κατάρθωσε νὰ ἐμφανίσῃ ἕνα περίπου «ὁμόφωνον καὶ μονολιθικόν» συνέδριον καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πανηγυρικὴν ἐπανεκλογὴν του εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ κόμματος.

Ε.Σ.Σ.Δ.:

• Οὐδεμία θεαματικὴ μεταβολὴ φαίνεται προκύπτουσα ἐκ τῆς «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν» συνεδρίας τῆς Ὀλομελείας τῆς Κ.Ε. τοῦ ΚΚΣΕ. Αἱ ἐπισήμως ἀνακοινωθείσαι ἀποφάσεις ἀφοροῦν οἰκονομικά θέματα καὶ μεταβολὰς ὑπευθύνων τῶν οἰκονομικῶν τομέων: Συνεζητήθησαν αἱ προϋποθέσεις καὶ αἱ δάσεις τοῦ ἀπὸ ἔτους ἐφαρμοζομένου δου πενταχρόνου σχεδίου, ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ ὁποίου τίθεται ὁ κ. Περούσκιν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ κ. Σαμπούρωφ, ὅστις ὅμως διατηρεῖ τὴν θέσιν του ὡς ἀντιπροέδρου τῆς κυβερνήσεως. Καίτοι οὐδεμία νύξις ἐγένετο περὶ πολιτικῶν συζητήσεων, συνάγεται σαφῶς ἐκ τῶν ἀποφάσεων ὅτι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις ἀντεμετωπίσθη ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἀντικτύπου τῶν πολιτικῶν συμβάντων εἰς τοὺς δορυφόρους καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν Ρώσιν. Ἡ τραγικὴ ἀποκάλυψις διὰ τὸ ἀπῆλθιν μόνον διοικτικὸν ἐπίπεδον τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν Πολωνίαν, Οὐγγαρίαν, Ρουμανίαν, ἡ ὁποία ἐξηνάγκασεν ἤδη τοὺς Ρώσους πρὸς οὐσιαστικὰς παραχωρήσεις πρὸς τὰς χώρας ταύτας, ἐρμηνεύει καὶ τὴν βαρυσήμαντον ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας τῆς Κ.Ε. διὰ τὴν ἀξέησιν τῶν ἐπενδύσεων εἰς τὸν βιομηχανικὸν τομέα τῆς παραγωγῆς τῶν καταναλωτικῶν ἀγα-

θῶν. Φαίνεται νὰ ἀντελήφθησαν οἱ Ρῶσοι ἡγέται ὅτι ἡ σταλινικὴ μέθοδος τῆς ἐξωφρενικῆς διογκώσεως τῶν ἐπενδύσεων διὰ τὴν παραγωγὴν κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν κατὰ πλήρη παραγνώρισιν τῶν ἀμέσων ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συνεχισθῇ χωρὶς κινδύνους διὰ τὸ καθεστὼς. Σημαίνει τοῦτο, ἔσχατε, ἐπάνοδον τοῦ κ. Μαλένκωφ, ὁ ὁποῖος εἰς τὰς 8 Αὐγούστου 1953 αὐτὰς ἀκριβῶς τὰς θέσεις ὑπεστήριξε καὶ ἐξ αἰτίας τῶν ὁποίων ἀπώλεσε τὴν προεδρίαν τῆς κυβερνήσεως καὶ τὴν γραμματεῖαν τοῦ κόμματος;

ΓΕΡΜΑΝΙΑ:

• Εἰς δηλώσεις του ὁ καγκελάριος Ἀντενάουερ ἀνῆγγεῖλε τὴν ἀπόφασιν του νὰ φέρῃ διὰ «φιλικῶν κυβερνήσεων» ἐνώπιον τοῦ ΟΗΕ τὸ πρόβλημα τῆς γερμανικῆς ἐνότητος, μόλις ἡ ἀτμοσφαῖρα τῆς Γεν. Συνελεύσεως ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ νέφη τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Ζήτημα εἰσόδου τῆς χώρας του εἰς τὸν διεθνὴ ὀργανισμὸν δὲν τίθεται πρὸ τῆς ἐνοποιήσεως.

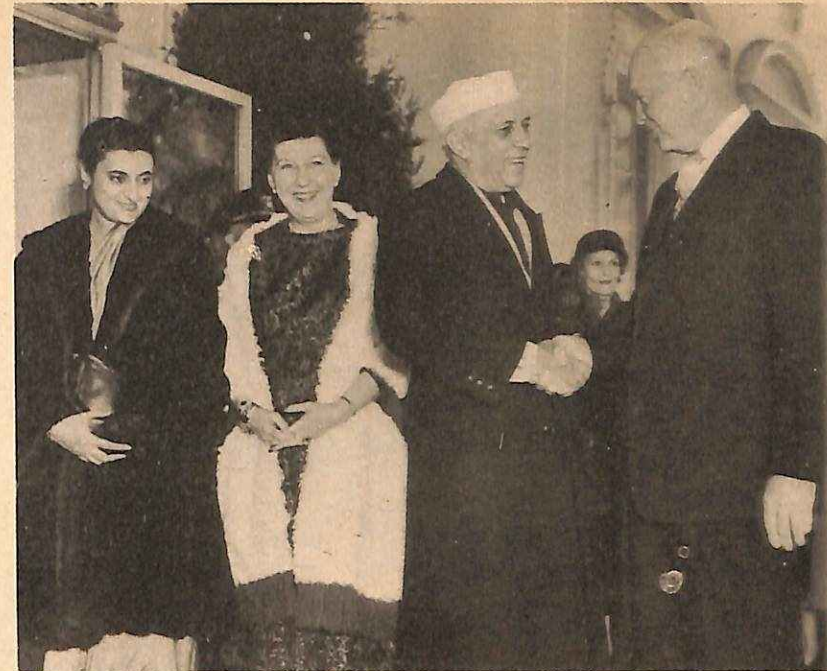
Ἀναφερόμενος εἰς τὴν πρότασιν τοῦ Ἀμερικανοῦ γεροισατοῦ Χάμφρεϊ, σχετικῶς μετὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς εὐρείας οὐδετέρας ζώνης μεταξύ τῶν δύο συνασπισμῶν ἐν Εὐρώπῃ, ὁ Γερμανὸς πρωθυπουργὸς δὲν ἀπέκλεισε κατ' ἀρχὴν τὴν ἰδέαν ἂν καὶ τὴν θεωρεῖ κάπως πρόωρον.

Εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς εἰς Βάδην-Βυρτεμβέργην οἱ σοσιαλδημοκράται ἐσημείωσαν σημαντικὴν πρόσodon ἐπιτυχόντες τὰ 32,1% τῶν ψήφων, ἐναντι 23,1% τῶν χριστιανοδημοκρατῶν τοῦ κ. Ἀντενάουερ.

Ἡ Γερμανία εἶναι πρόθυμος, ἐν συνεργασίᾳ καὶ μετὰ ἄλλας δυνάμεις, νὰ λάθῃ μέρος εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ φράγματος τοῦ Ἀσουάν, μετὰ τὴν ἀποσαφήνισιν τῆς καταστάσεως εἰς τὴν περιοχὴν.

ΒΟΡΕΙΟΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑ:

• Πανικόβλητος πρὸ τοῦ ἀφανοῦς, ἀλλὰ πανισχύρου Δημοκρατικοῦ Ἰρλανδικοῦ Στρατοῦ, ἡ πίστις εἰς τὸ βρετανικὸν στέμμα κυβερνήσεως τῆς Βορείου Ἰρλανδίας διέταξε τὴν καταστροφὴν ὅλων τῶν μὴ φρουρουμένων διόδων πρὸς τὴν συνδέσιν μετὰ τὸ Ἐλεῦθερον Κράτος, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν εἰσόδον ὀπλισμένων τμημάτων. Οὕτω, ἡ ἀστυνομία, ὁ στρατὸς καὶ τμήματα τῆς ΡΑΦ ἀντιτάσσουσιν γεφύρας, ὁδικοὺς κόμβους καὶ γενικάς πᾶν σημείον προσηλάσεως.

Ο ΙΝΔΟΣ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ κ. Νέρου, στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες. Ὁ πρόεδρος Ἀϊζενχάουερ ὑποδέχεται τὸν Ἰνδὸ πρωθυπουργὸ κατὰ τὴν ἀφίξή του στὴν Οὐάσιγκτων. Ἀριστερὰ ἡ κόρη τοῦ Νέρου κ. Ἰνίρα καὶ ἡ κ. Ἀϊζενχάουερ. Ὁ Νέρου φιλοξενήθηκε στὸν Λευκὸ Οἶκο καθὼς ἐπίσης καὶ στὸ κτῆμα τοῦ προέδρου Ἀϊζενχάουερ πού βρίσκεται στὸ Γκέττυσμπουργκ.

(United Press)

(United Press)

Ο ΑΝΤΖΕΛΟ ΛΑΜΑΡΚΑ, ὁ Ἰταλοαμερικανὸς σωφὲρ πού ἀπῆγαγε καὶ σκότωσε τὸ δρέφος τοῦ ζεύγους Βαϊνμπέργκερ, καταδικάστηκε σὲ θάνατον ἀπὸ τὸ κακοιουδικεῖο τῆς Νέας Υόρκης. Οἱ ἑνορκιοὶ πού τὸν κατεδίκασαν ἦσαν ὅλοι πατέρες. Ὁ Λαμάρκα θγαίνει ἀπὸ τὸ δικαστήριον, μετὰ τὴ δίκη.

ΜΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ Σ' ΑΝΤΙΤΟΡΠΙΛΛΙΚΟ ΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΧΑΡΑΣ ΓΙΑ 30 ΠΑΙΔΑΚΙΑ

Από το καλοκαίρι ακόμη οι άνδρες του «Κάσινγκ Γιάνγκ», ενός αντιτορπιλικού του βου αμερικανικού στόλου με πλούσια πολεμική δράση στον 6' παγκόσμιο πόλεμο και στην Κορέα, είχαν αποφασίσει πώς θα γιορτάσουν τα Χριστούγεννα. Το που δεν το ήξεραν, άλλ' αυτό δεν είχε καμιά σημασία. Τα φτωχά παιδάκια όλου του κόσμου παντού είναι το ίδιο, και παντού ένα παιγνίδάκι ή ένα γλυκό όμοια θα χαροποιήσουν μια μικρή άθωα ψυχή, θασανισμένη από την ανέχεια.

Η τύχη ή μάλλον οι διαταγές του ναυάρχου έφεραν το «Κάσινγκ Γιάνγκ» στον όρμο του Αγίου Γεωργίου, στο Κερατσίνι, κι' έτσι ο κληρός έπεσε σε τριάντα μικρά Έλληνόπουλα, που μέσω του Πατριωτικού 'Ιδρύματος, προσκλήθηκαν να παρακαθήσουν στο «πάρτυ» που ήταν έτοιμο από το καλοκαίρι. Ήμε-ρώσε λοιπόν κι' η μεγάλη μέρα. Ο Νίκ, ο μάγειρας του πλοίου, ξενύχτησε την παραμονή για να ετοιμάσει μια πελώρια τούρτα. Ένας ναύτης βρήκε στην παραλία και ζήτησε να του γράψουν ελληνικά σ' ένα κομμάτι χαρτί, «καλώς ήλθατε στο πλοίο» και ο Νίκ, το αντίγραφο προσεκτικά γράμμα-γράμμα πάνω στην τούρτα του με κρέμα σαντιγύ. Από το πρωί, ο κυβερνήτης κάλεσε το πλήρωμα και ανακοίνωσε ότι ειδικά για εκείνη την ημέρα, και όσο διάστημα τα παιδιά θα μέναν στο πλοίο, η ιεραρχία καταργείται μια και τα μικρά δεν καταλαβαίνουν από τέτοια ζητήματα. «Επειτα διάλεξε τριάντα οικογενειάρχες, «μπαμπάδες», από το πλήρωμα, και τους ανέθεσε, σαν πιο έμπειροι που ήταν, να αναλάβουν ξεχωριστά την περιποίηση των μικρών φιλοξενουμένων — από ένα ο καθένας.

Επιτέλους φάνηκε από μακριά ή άμμάκατος που έφερνε τους προσκαλεσμένους, τριάντα αγοράκια και κοριτσάκια που τα συνόδευε ή κ. Στεφανίδου, ή προϊσταμένη του Παρρατήματος Νικαίας του «Πατριωτικού 'Ιδρύματος».

Τα παιδιά ανέβηκαν τη σκάλα του πλοίου διατακτικά, ρίχνοντας αδιάκοπα φοβισμένες ματιές πίσω τους. Όλοι οι ναύτες του «Κάσινγκ Γιάνγκ» είχαν προσωρινά έγ-

καταλείψει τις δουλειές τους και παρακολουθούσαν με χαμόγελα την ειρηνική εισβολή του πλοίου τους, ενώ οι τριάντα «μπαμπάδες», μουνδιασμένοι κι' αυτοί για τον άσυνήθιστο ρόλο που επρόκειτο να παίξουν με ξένα παιδιά, ήταν όλοι μαζεμένοι κοντά στη σκάλα, παραλαμβάνοντας ένα-ένα τα παιδιά.

Ο πάγος όμως δεν έννοούσε να υπάσση. Άδικα πήγαν τα γέλια, τα χαχανητά των άλλων ναυτών, που πείραζαν τους συναδέλφους τους.

Επειτα όμως από το φαγητό, οι ναύτες — «μπαμπάδες» κρατώντας τα παιδάκια από το χέρι, ξαναβήκαν στο κατάστρωμα. Ένας μάλιστα κρατούσε και κιθάρα, κι' αφού τους μάζεψε όλους γύρω του, άρχισε να παίζει χαρούμενους, ξένους σκοπούς. Τέτοιο πράγμα, βέβαια, δεν τόχανε ξανακούσει, αλλά ο ναύτης έκανε κάτι αστείες γκριμάτσες. Δεν άργησε να ναράξη ένα χαμόγελο, έπειτα ήρθε ένα γέλιο, και δεύτερο γέλιο... Σε λίγο, όλοι, αγόρια, κορίτσια, ναύτες και αξιωματικοί, γελοούσαν, φώναζαν, σφύριζαν, νόρευσαν. Ήρθε και ή σειρά του καλαματιανού, και το σιδερένιο θηριάκι της θάλασσας δονήθηκε από τα γραφικά τσακίσματα και λυγίσματα που έχει έμπνευσει ή ελληνική ύπαιθρος.

Έτσι, όταν άρχισε ή κινηματογραφική παράσταση που προβλεπόταν από το πρόγραμμα της γιορτής, ή ατμόσφαιρα ήταν ήδη στο σημείο εκείνο του ένθουςιασμού, ώστε ή εμφάνιση του Μίκυ Μάους στο άσπρο πανί, ήταν απλώς ένα πρόσχημα που άφησε να ξεσπάσει ελεύθερα το παραλήρημα της χαράς.

Μόλις άναψαν τα φώτα, ο Νίκ, ο μάγειρας του πλοίου, έκανε την εμφάνισή του κρατώντας μια πελώρια τούρτα. Από μιαν άλλη πόρτα εμφανίσθηκαν ναύτες κρατώντας παγωτά. Από μια γωνιά φάνηκε και ο ύπαρχος, κρατώντας μια πελώρια σακκούλα, που ξεχειλίζει μέχρι επάνω από παιχνίδια. Τούρτα, παγωτά, δώρα... τί να πρωτοπάρη κανείς, τί να πρωτοθαυμάσει!

Το ίδιο βράδυ, τριάντα ναύτες του «Κάσινγκ Γιάνγκ» έγραφαν μεγάλα, πολυσέλιδα γράμματα στις γυναίκες και στα παιδιά τους, στέλνοντάς τους τις καλύτερές τους ευχές για τα Χριστούγεννα. ■ ■ ■

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΕΙΧΑΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΕΙ ΤΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥΣ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΤΟΥ «ΚΑΣΣΙΝΓΙΑΝΓΚ»...

...ΚΑΙ Η ΤΥΧΗ ΘΕΛΗΣΕ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΗ ΤΟΥΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ Η ΜΙΚΡΟΥΛΑ ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΠ' ΤΗ ΝΙΚΑΙΑ

ΤΗΝ ΥΠΟΔΕΧΤΗΚΑΝ ΚΑΠΟΙΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΜΕ ΧΡΥΣΑ ΣΕΙΡΗΤΙΑ, ΠΟΥ ΟΛΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟΥΣΑΝ

ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΤΡΑΓΟΥΔΗΣΑΝ, ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΞΕΡΑΝ ΤΑ ΛΟΓΙΑ, ΓΙΑΤΙ ΜΙΛΟΥΣΑΝ ΚΟΡΑΚΙΣΤΙΚΑ. ΝΑ ΤΟΥΣ ΔΕΙΩΜΕ ΕΜΕΙΣ ΠΩΣ ΧΟΡΕΥΟΜΕ!

Ο ΤΖΩΝ ΜΠΗΤΣΕΡΒΑΙΖ. ήταν αρχηγός του Αυστραλιανού Σταθμού στο Μάουσον, στα 1955-56.

ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ άπσαλένια νεύρα για να ζής και να εργάζεσαι κάτω από τέτοιες συνθήκες. Μόνον οι μεγάλες χιονοθύελλες είναι σε θέση να σταματήσουν τον «κόμαλο» ρυθμό της δουλειάς στο Μάουσον.

Η ΗΠΕΙΡΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΧΡΩΜΑ

ΣΤΗΝ ΑΝΤΑΡΚΤΙΚΗ, ΤΗΝ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΑΙΩΝΙΩΝ ΠΑΓΩΝ
ΤΟΛΜΗΡΟΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΑΙ ΠΑΛΕΥΟΥΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΕΜΟΥΣ

Οι άνθρωποι της Ανταρκτικής παραπονιόνταν πάντα για την φοβερή έλλειψη χρωμάτων, σ' όλη την απέραντη παγωμένη περιοχή. Διψούσαν για φυσικά χρώματα. Στην εποχή του Σκόττ, του Σάκλετον και του Μάουσον, δεν έβλεπαν παρά τον γκρίζο ουρανό και την ατελείωτη λευκότητα του χιονιού και των πάγων.

Οι πρόχειρες καλύδες τους ήταν εξαιρετικά φτωχικές και μελαγχολικές. Σήμερα, όμως, οι άνδρες που πηγαίνουν στον Αυστραλιανό 'Ανταρκτικό Σταθμό 'Ερευνών, στο Μάουσον, ζουν σε ζεστές μικρές καλύδες, που έχουν εύχρηστους πράσινους, κίτρινους και καφέ τοίχους και φανταχτερές κόκκινες πόρτες.

Απ' έξω, οι κατοικίες αυτές είναι βαμμένες με ασήμι χρώμα. Και τα άμφibia τρακτέρ, που χρησιμοποιούνται στο Μάουσον για το καθαρίσμα του χιονιού, έχουν ζωηρό πορτοκαλί χρώμα.

Μ' αυτό τον τρόπο, το βάψιμο βοηθάει τους άνδρες του Μάουσον, που είναι απομονωμένοι στην πιο μοναχική, στην πιο ψυχρή, στην πιο ανεμοδαρμένη ήπειρο της γής, και θυμούνται πως κάπου πολύ μακριά υπάρχουν κόκκινα τριαντάφυλλα και κίτρινες ντάλιες, πλούσιο καστανό χρώμα και πράσινες δενδροστοιχίες...

Ένας από τους σύγχρονους αυτούς εξερευνητές, ο Τζών Μπήτσερβαϊζ, αρχηγός της τελευταίας αποστολής, γύρισε απ' την άσπρη έρημιά της 'Ανταρκτικής στο άσπρο ξύλινο σπίτι του στο Γκρήλογκ της Βικτωρίας, σ' έναν πολύ πράσινο άν και κόπως παραμελημένο κήπο, κοντά στο γιό του, στις τρεις κόρες του και στη γυναίκα του Λόρνα.

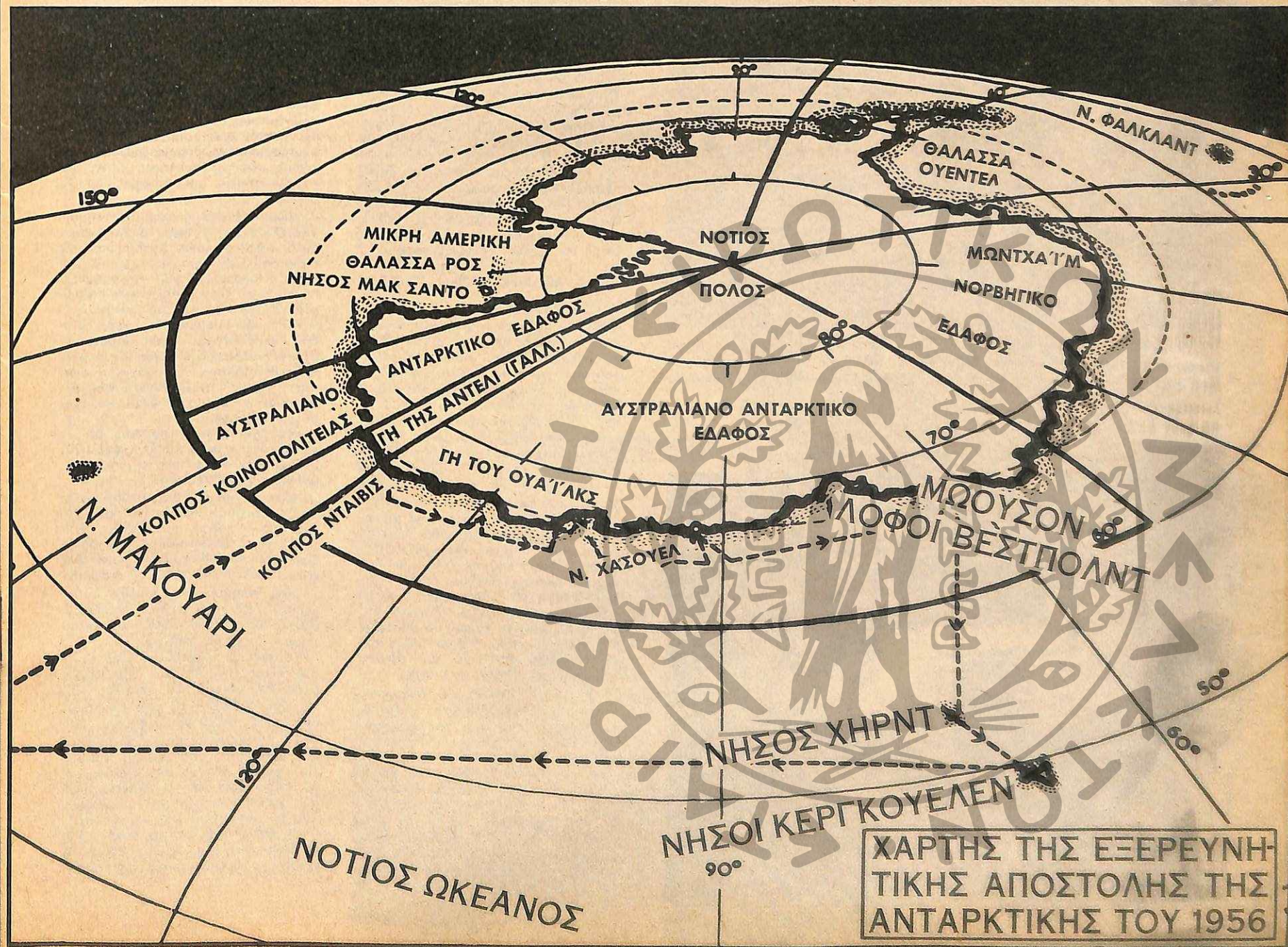
Συχνά, καθώς κάθεται τώρα στο σπίτι του, στο μεγάλο και αναπαυτικό του λίβιγκ-ρούμ, κοντά στην εύχρηστη φωτιά του τζακιού και, προφυλαγμένος απ' το νυχτιάτικο κρύο, μιλάει για τους 15 μήνες που πέρασε στο Μάουσον.

Στην 'Ανταρκτική —λέει ο Μπήτσερβαϊζ— το κρύο δεν λείπει ποτέ. 'Αλλά πολύ πιο φοβερός απ' το κρύο είναι ο άνεμος. «Είναι μια μοχθηρή δύναμη —διηγείται— που βρίσκει το παραμικρό κενό στην πανοπλία του ανθρώπου, και την παραμικρή χαραμάδα σε μια καλύδα... 'Υπάρχουν ανεμοθύελλες που βαστούνε μέρες και μέρες, πιέζοντας τους τοίχους και τα όχημα και τις σκηνές με μια δύναμη πολλών τόννων. 'Όλα μετατρέπονται σε μια γκρίζα, μελαγχολική έρημιά που σφυρίζει και ούρλιάζει, και που μπορεί ν' αποκαρδιώσει ακόμα και τον πιο γενναίο...»

Ο άνεμος κάνει το κρύο πολύ δριμύτερο. Ο Μπήτσερβαϊζ λέει πως, όταν δεν φυσάει στην 'Ανταρκτική, μπορεί κανείς να περπατήσει έξω ελαφρά ντυμένος, έστω κι αν η θερμοκρασία είναι πολύ κατώτερη απ' το μηδέν. 'Αλλά όταν πιάσει άερας, κινδυνεύει να πεθάνει απ' το κρύο σε μισή ώρα, παρ' όλο που το θερμόμετρο παραμένει ά-

Πρό εκατόν πενήντα χρόνων, κανείς δεν υποπτευόταν ότι στην περιοχή του Νοτίου Πόλου υπάρχει και έκτη ήπειρος, διπλασία σχεδόν της Αυστραλίας. 'Αλλά από την εποχή που άρχισε να ανακαλύπτεται, στα 1819, και κυρίως από το 1898 που συστηματοποιήθηκαν οι εξερευνήσεις, μέχρι σήμερα, η 'Ανταρκτική «ή γκρίζα έρημιά που σφυρίζει και ούρλιάζει αδιάκοπα», προσελκύει άμέριστο το ενδιαφέρον εκείνων που έχουν τάξει για προορισμό της ζωής των την εκπόρθηση και των τελευταίων μυστικών του πλανήτη μας. Πολλοί έχασαν τη ζωή τους στην εύγενική αυτή άποστολή.

ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΓΕΩΦΥΣΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ ΠΟΛΛΑ ΚΡΑΤΗ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΣΑΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΑΡΚΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟ

ΟΤΑΝ ΟΛΑ ΓΥΡΩ ΣΟΥ είναι πάγος, το πιο πολύτιμο και δυσύρετο είδος γίνεται τό... νερό. Το μαζεύουν με... τις άξινες και τα φυτάρια

ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ μεταφορικά μέσα στην 'Ανταρκτική. Για τις μακρινές εξερευνητικές χρησιμοποιούνται αεροπλάνα, αλλά για την μεταφορά των ελκήθρων σε μικρές σχετικά αποστάσεις, εξακολουθούν να έχουν τα σκυλιά.

ΜΙΑ ΓΛΥΚΕΙΑ ΜΕΛΩΔΙΑ της πατρίδας, ξυπνάει τη νοσταλγία. Τις ατέλειωτες ώρες της μοναξιάς τους, όταν δεν έχουν δουλειά, οι εξερευνητές παίζουν σκάκι ή χαρτιά και αναπολούν την καταπράσινη χώρα τους.

Η ΗΠΕΙΡΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΧΡΩΜΑ

Τα μέλη της αποστολής χρησιμοποιούν σκαπάνες για το νερό και φορούν πέντε πανταλόνια για το κρύο

μετάβλητο.

Ο άνεμος μπορεί να φέρη χιόνι από απόσταση 1400ων εκατοντάδων μιλίων.

Ο Μπήτσερβαϊξ εξηγεί πώς το άλυτο χιόνι που έχει πέσει, δεν μπορεί να μείνη ακίνητο όταν φυσάει. «Σηκώνεται και σαρώνει το τεράστιο ανταρκτικό δροπέδιο σαν άσπρη πλημμύρα», λέει. «Συνήθως υπάρχει πάντα χιόνι σε απόσταση 50 μιλίων απ' τις άκτες. Αυτό το χιόνι ο αέρας το περνάει πάνω απ' τις κορυφές των λόφων σαν ένα σύννεφο από κομψοί. Άλλοτε πάλι θυμίζει ξέπλεκα άσπρημα μαλλιά. 'Η έξα που παρουσιάζει έχει κάτι το αϊθέριο.

Ξαφνικά γίνεται περισσότερο, και σηκώνεται σαν ένας μαλακός τοίχος μέσα στο διάστημα.

Υπάρχει επίσης η ανταρκτική χιονοθύελλα —οι ντόπιοι τη λένε «άσπρη σκοτεινιά» ή «άσπρο γάλα» που εξαντλεί φοβερά τους εξερευνητές. Αυτή η παγώσκη τους φυλακίζει μέσα σ' ένα άσπρο σύννεφο, και δεν μπορούν να δούν πιο πέρα από μερικά βήματα.

Μια σοβαρή τέτλια χιονοθύελλα μπορεί να σταματήσει κάθε δουλειά, κάθε κίνηση. Οι σκύλοι δεν μπορούν να την αντιμετώπισουν, κι ακόμα και με τις μηχανές οι κίνδυνοι είναι πολύ μεγάλοι ώστε να ρισκινδυνεύη κανείς να βγεί έξω.

Κάτω από τέτοιες συνθήκες, λέει ο Μπήτσερβαϊξ, οι άνθρωποι και οι ύπουλες ρωγμές, που σχηματίζονται στην επιφάνεια του πάγου, μπορούν να προκαλέσουν άσχημες πτώσεις ή και να καταπιούν τους άνδρες και τα τρακτέρ τους σε βάθος πολλών δεκάδων μέτρων, χωρίς να μείνη το παραμικρό ίχνος τους...

ΕΝΑΣ ΦΡΙΚΤΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Πλησιέστερα προς την άκτι υπάρχει ο κίνδυνος της πτώσεως από έναν παγόλοφο στη θάλασσα. Ένας Αυστραλός έχασε κιόλας τη ζωή του κατ' αυτό τον τρόπο στην 'Ανταρκτική. Μέσα σε μία φοβερή χιονοθύελλα, ωδήγησε το τρακτέρ του στα τυφλά ως την άκρη του 'Ανταρκτικού 'Υψιπέδου, και βρήκε φρικτό θάνατο πέφτοντας στην παγωμένη θάλασσα...

Από τότε οι Αυστραλοί, στο Μάουσον, διπλασίασαν τα μέτρα ασφαλείας τους έναντι της χιονοθύελλας. Ο Μπήτσερβαϊξ πέρασε μέχρι μία βδομάδα κλεισμένος στο μικρό θάλαμο του τρακτέρ του, μαζι με αρκετούς άλλους, αντί να ρισκινδυνεύει να προχωρήσει μέσα στο «άσπρο σκοτάδι». Έπειτα απ' τις λίγες πρώτες ημέρες, ο θάλαμος του τρακτέρ (που οι διαστάσεις του είναι 2.40X1.50X1.20 μ.) άρχισε να στενεύει όλο και πιο πολύ.

Αλλά οι άνδρες του Μάουσον, συνηθισμένοι να κάθονται κλεισμένοι στις καλύβες τους τον περισσότερο καιρό, παίρνουν πολύ φιλοσοφικά την προσωρινή τους φυλάκιση. Έπειτα από τρείς ή τέσσερις μέρες αρχίζουν βέβαια να στενοχωρούνται, αλλά καταφέρνουν συνήθως να συγκρατούν τα νεύρα τους.

Τα πληρώματα των «προσαργμένων» τρακτέρ διαβάζουν, κοιμούνται, παίζουν σκάκι και χαρτιά,

μιλούν, σκέπτονται και τρώνε ενώ ξεμαίνεται η χιονοθύελλα. 'Η μαγειρική αποτελεί πρόβλημα. Μόλις ανάβουν τις μικρές τους κουζίνες, που λειτουργούν με πίεση, ή θερμοκρασία μέσα στο θάλαμο ανεβαίνει κ' η στέγη αρχίζει να στάζει, γιατί λιώνουν αναρίθμητα μικρά παγάκια

ΟΠΩΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ 100.000 ΧΡΟΝΙΑ

Όπουδήποτε κι αν έκανε, ο Τζών Μπήτσερβαϊξ έγραφε κάθε βράδυ το ημερολόγιό του, που τότε ονομάσει «Σημειωματάριο για τη Λόρνα». Έτσι κατάρθωνε κάπως να συμπεριριζέται τις γοητευτικές του περιπέτειες με τη γυναίκα του που βρισκόταν χιλιάδες μίλλια μακριά.

Ως συνεργάτης της «Ουόκεμπαουτ», της μεγάλης γεωγραφικής επιθεωρήσεως της Αυστραλίας, ο Μπήτσερβαϊξ, φρόντιζε να γράφει το ημερολόγιό του με ωραίο λογοτεχνικό στυλ. Το ημερολόγιο αυτό είνονι γεμάτο περιπέτειες, και δίνει μια έντονη εικόνα της ζωής που πέρασε ο συγγραφέας του στο Μάουσον επί 15 μήνες. Έλπιζε μάλιστα μια μέρα να το παρουσιάσει σε δημόσιο.

Ένα απόσπασμα του ημερολογίου του Μπήτσερβαϊξ, γραμμένο με γαντοφορεμένο χέρι, περιγράφει την περιπέτεια του ίδιου και των συντρόφων του, όταν αποκλειστήκαν κάποτε πέντε δλόκληρες μέρες σε κάποιο σημείο του 'Ανταρκτικού 'Υψιπέδου.

«Είμαστε ακόμα αιχμάλωτοι της χιονοθύελλας», έγραφε ο Μπήτσερβαϊξ. «Δεν υπάρχει σχεδόν καμμία διαφορά ανάμεσα στο χρώμα του αέρα, τ' ουρανού, του χιονιού. Όλα είναι το ίδιο άσπρα, χωρίς καμμία απόχρωση, καμμία σκιά.

Το χιόνι που πετάει γύρω μας δεν τα βλέπουμε —τό αίσθανόμαστε. Ο αέρας είναι τόσο σταθερός, ώστε δεν υπάρχει ούτε στιγμή σιωπής. Έχομε την εντύπωση πως αρωρούμαστε μέσα σ' ένα τεράστιο ψυχρό σύννεφο.

Το 'Ανταρκτικό 'Υψιπέδο δεν έχει αλλάξει σχεδόν καθόλου επί 100.000 χρόνια —ήταν πάντα μια λευκή, ακίνητη χιονοθάλασσα.

Ενώ έγραφε αυτά, ο Μπήτσερβαϊξ, φορούσε —εκτός απ' τα γάντια του— πάντε παντελόνια, δυο φανέλλες, πουκάμισο, πουλόβερ, δερμάτινο σακάκι με γούνα κ' ένα ειδικό παλτό έναντιον του ανέμου.

Στα πόδια του φορούσε «μονοκλώκ» (έλαφρές μαγιότες φοδροισμένες με άρνησιο μαλλι) και «κάμπος» ζευγάρι κάλτσες.

Το φυσικό τρεχούμενο νερό είναι μια εξαιρετικά σπάνια πολυτέλεια στην 'Ανταρκτική. Οι κάτοικοι του Μάουσον βγάζουν το νερό τους σκάδοντας τον πάγο με το φυτάρια.

Οι εξερευνητές παίρνουν το άρκετο νερό τους υπό μορφήν κομματιών πάγου και το συσσωρεύουν επί ημερες έξω απ' τις καλύβες, όπου νάρθη ή στιγμή να το λιώσουν για το μαγείρεμα και το πλύσιμο.

Η άπαλλαγή απ' το νερό είναι εξ ίσου δύσκολη. Έννιά μήνες το χρόνο, το βρώμιχο νερό της κουζί-

νας παγώνει μόλις περάσει έξω απ' τους τοίχους της καλύβας, που έχουν ισχυρή μόνωση. Γι' αυτό, οι κάτοικοι του Μάουσον το ρίχνουν ζεστό μέσα σε βαρέλια. Λίγα λεπτά αφού βρεθί στον αέρα της 'Ανταρκτικής, το ζεστό νερό παγώνει. Όταν το βαρέλι γεμίσει μ' ένα τεράστιο κύλινδρο πάγου, οι Αυστραλιανοί το πηγαίνουν στην άκρη της παγωμένης θάλασσας.

Εκεί, είκοσάδες βαρέλια μαζεύονται στους έπτά μήνες του χειμώνα, περιμένοντας το σύντομο καλοκαίρι να λιώσει το νερό. Τότε το αδειάζουν στη θάλασσα.

Τα άλλα σκουπίδια τοποθετούνται σε μεγάλους χάρτινους σάκκους, που μεταφέρονται μερικά μίλλια έξω απ' το Μάουσον κ' εγκαταλείπονται πάνω στην παγωμένη θάλασσα. Όταν καλοκαιριάσει και λιώσουν οι πάγοι, η θάλασσα καταπίνει όλα τα μαζεμένα σκουπίδια.

Η ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΙΑ ΜΟΝΗ

Η Αυστραλία πρώτη εγκατέστησε επίσημα προκεχωρημένα φυλάκια στην 'Ανταρκτική, για να προετοιμασθή για το Διεθνές Γεωφυσικό Έτος 1957-1958.

Ο Μπήτσερβαϊξ λέει πως, εκτός απ' τη Γη του Γκράχαμ (που βρίσκεται στις αγγλικές νήσους Φάκλαντ), το Μάουσον ήταν επί πλέον καιρό η μοναδική βάση σε όλοκληρη την 'Ανταρκτική 'Ηπειρο, που είναι δυο φορές σαν την Αυστραλία.

Τώρα, η Αυστραλία δεν είναι πια μόνη. Οι Γάλλοι επάνδρωσαν και πάλι τη βάση τους στη Γη της 'Αντελί. Οι 'Αμερικανοί ήρθαν με μία μεγάλη ναυτική δύναμη, υπό τον υπανάρχο Τζόρτζ Ντιούφκ, στη θάλασσα του Ρόζ.

Στο αυστραλιανό έδαφος, οι Ρώσοι εγκατέστησαν μία μεγάλη βάση με σημαντικούς πόρους στο Μίρνο. Σε λίγο θάρουν κι άλλα εθνη στην 'Ανταρκτική — Νεοζηλανδοί, Νορβηγοί, 'Ιάπωνες, Χιλιανοί, 'Αργεντινοί και Βέλγοι.

Χώρες οά προσπαθήσουν να λύσουν μερικά απ' τα παράξενα μυστήρια της μεγάλης παγωμένης λευκής ήπειρου.

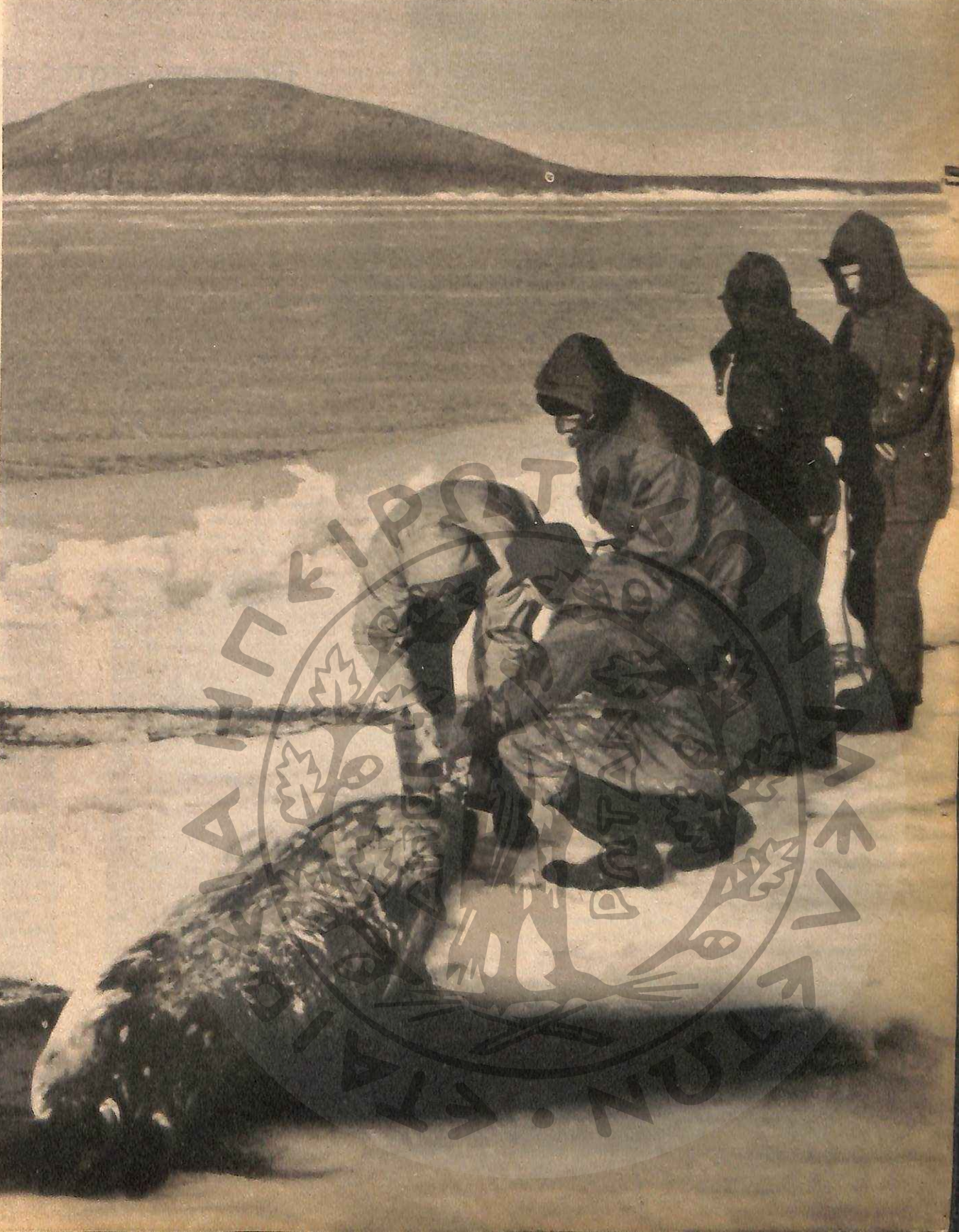
Θάρουν γεωγράφοι, μετεωολόγοι, γεωλόγοι, βιολόγοι, μηχανικοί, ασυρματιστάι, μάγειροι και μαρνακοί!

Οι Αυστραλοί επιστήμονες του Μάουσον έχουν κιόλας προχωρήσει αρκετά. Ο Νέβιλ Γάρσοις από την Τασμανία, μετράει με το ειδικό τηλεσκόπιο του των κοσμικών ακτίνων τα μόρια που έρχονται απ' το εξωγήινο διάστημα.

Άλλοι επιστήμονες μετρήσαν την ένταση και κατεύθυνση του μαγνητικού πεδίου της γης, κατέγραψαν θερμοκρασίες, την υγρασία και την πίεση, κ' έστειλαν με τον ασύρματο όλες αυτές τις πληροφορίες στη Μελβούρνη και στο Κάιμπταουν.

Οι γεωλόγοι της ομάδας του Μπήτσερβαϊξ, και συγκεκριμένα ο Πήτερ Κρόν, απ' τη Μελβούρνη, ανέκαλυσαν, κάτω απ' το στρώμα του πάγου που σκεπάζει το 'Ανταρκτικό 'Υψιπέδο (ύψους 2.000 μέτρων), ίχνη χαλκού, κοβαλτίου, άνθρακα και μερικών ραδιενεργών ουσιών.

ΕΝΩ ΣΤΙΣ ΑΧΑΝΕΙΣ παγωμένες εκτάσεις του έσωτερικού της 'Ανταρκτικής λείπει τελείως ή πανίς και ή θλάση είναι πενιχρότατη και περιορίζεται σε ελάχιστα βρύα και λειχήνες, στις θάλασσες που δρέχουν τις άκτες της άφθονουν οι φώκες, οι φάλαινες και οι θαλάσσιες λεοπαρδάλεις.. Υπάρχουν ακόμη εκεί άπειρα θαλάσσια πουλιά, όπως ώρισμα είδη γλάρων, οι πελώριοι και άδηφάγοι άλπατρος και οι καλοκάγαθοι και κωμικοί πιγκουίνοι. 'Η φώκια την οποία συνέλαβαν και σέρνουν τώρα στον πάγο οι Αυστραλοί εξερευνητές της βάσεως Μάουσον, προορίζεται για τροφή των πιστών και πολυτίμων συντρόφων τους, των σκυλιών. Μερικές φορές, όμως, ξεχωρίζουν και για τον εαυτό τους κανένα γευστικό (!) μπιφτέκι. 'Ωστόσο, και το μαγείρεμα, όπως όλες οι απαιτήσεις του καθημερινού νοικοκυριού, καταναίει τεράστιο πρόβλημα στην άφιλόξενη αυτή περιοχή. Μόλις ανάψει ή φωτιά της κουζίνας, μέσα στην καλύβα, ή θερμοκρασία ανεβαίνει ξαφνικά, και όλα τα παγάκια που έχουν κρυσταλλώσει στο ταβάνι, λιώνουν σιγά-σιγά, για να μετατραπούν σε μία έντελως άπροσδόκητη και καθόλου ευχάριστη ψυχρολουσία.

1. Νομίζετε ότι επιβάλλεται να θεοπισθῇ εἰς τὴν χώραν μας μόνιμον ἐκλογικὸν σύστημα ;

2. Ποῖον πρέπει νὰ εἶναι κατὰ τὴν γνώμην σας τὸ μόνιμον ἐκλογικὸν σύστημα τῆς Ἑλλάδος ;

3. Ἀνεξαρτήτως τῆς καθιερώσεως μονίμου ἐκλογικοῦ συστήματος, μὲ ποῖον σύστημα πιστεύετε ὅτι πρέπει νὰ διεξαχθοῦν αἱ ἐκλογαὶ

ΤΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ Ο ΤΟΠΟΣ;

Προσωπικότητες τῆς χώρας ἀπαντοῦν στὰ ἐρωτήματα τῆς μεγάλης ἔρευνας πού διεξάγουν οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος οἱ «ΕΙΚΟΝΕΣ» ἄρχισαν μιὰν εὐρύτατη ἔρευνα γιὰ τὸ ἐκλογικὸ σύστημα πού πρέπει νὰ θεοπισθῇ στὴ χώρα μας. Τρία ἐρωτήματα ἐτέθησαν στοὺς πολιτικούς ἀρχηγούς, τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων καὶ τοὺς εἰδικούς ἐπιστήμονες. Οἱ «ΕΙΚΟΝΕΣ» προτίμησαν μιὰν ὁμαλὴ περίοδο, ὥστε νὰ ἐπιτύχουν ἀντικειμενικὴν συμμετοχὴ στὴν συζήτηση πού ἀνοίγουν. Συνολικὰ θὰ δημοσιευθοῦν περισσότερες ἀπὸ 30 ἀπαντήσεις. Μᾶς ἀπάντησαν οἱ κ. κ. Σοφ. Βενιζέλος, Ἀρχηγὸς τῆς Φιλελευθέρας Δημοκρ. Ἐνώσεως. Ἀρ. Νικολόπουλος, Πρόεδρος τοῦ Ἐμπ. καὶ Β. ομπ.κ. Ἐπιμελητηρίου. Σπ. Μαρκεζίνης, Ἀρχηγὸς τοῦ Κόμματος τῶν Προοδευτικῶν καὶ Μ. Δένδιας Καθηγ. Πανεπιστημίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Ἀρχηγὸς τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων

ΜΕΝΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ

Ἀρχηγὸς τοῦ κόμματος Ἀγροτῶν καὶ Ἑργαζομένων

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΠΙΝΕΛΗΣ

Πολιτευτής, τ. ὑπ. Ἐξωτερικῶν

Εἴμεθα μοναδικὸν παράδειγμα πρὸς ἀποφυγὴν! Μὲ αὐτὴν τὴν φράσι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων κ. Γ. Παπανδρέου ἤρχισε τὴν ἀπάντησίν του στὸ πρῶτο ἐρώτημα τῆς ἐρεύνης καὶ συνέχισε:

«Δὲν ὑπάρχει καμμία ἄλλη κοινοβουλευτικὴ χώρα, εἰς τὴν ὁποῖαν νὰ συμβαίνει αὕτη ἡ ἀδιάκοπος —καὶ μάλιστα εἰς τὰς παρμονὰς τῶν ἐκλογῶν— μεταβολὴ τοῦ ἐκλογικοῦ συστήματος, ἡ ὁποία ἀποσυνδέει τὸν πολιτικὸν βίον καὶ ἐξευτελίζει τὸν πολιτικὸν κόσμον, πού ἀλληλομάχεται μὲ τὸ ἀναλογικὸν καὶ συνεργάζεται μὲ τὸ πλειοψηφικόν... Αὕτη εἶναι ἡ βαρεῖα νόσος τοῦ πολιτικοῦ μας βίου, ἡ σημασία τῆς ὁποίας δυστυχῶς δὲν ἔχει ἀκόμη ἐπαρκῶς ἐκτιμηθῇ.

»Εἰς τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1920 ἴσχυσε πλειοψηφικὸν μὲ εὐρείαν νομαρχιακὴν περιφέρειαν. Εἰς τὰ 1923 πλειοψηφικὸν μὲ στενὴν (ἐπαρχίαν διὰ τὴν Παλαιὰν Ἑλλάδα καὶ Πρωτοδικεῖον διὰ τὰς Νέας Χώρας). Εἰς τὰ 1926 ἀναλογικὴ. Εἰς τὰ 1928 πλειοψηφικὸν μὲ στενὴν. Εἰς τὰ 1932 ἀναλογικὴ. Εἰς τὰ 1933 πλειοψηφικὸν μὲ στενὴν. Εἰς τὰ 1936 ἀναλογικὴ. Εἰς τὰ 1946 καὶ 1950 ἀναλογικὴ. Εἰς τὰ 1951 ἐνισχυμένη ἀναλογικὴ. Εἰς τὰ 1952 πλειοψηφικὸν μὲ στενὴν. Καὶ εἰς τὰ 1956 τὸ τρισυπόστατον εὕρημα...

»Εἰς τὴν Μεγ. Βρετανίαν καὶ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἱσχύει, ἀνέκαθεν, ἀμετάβλητον τὸ πλειοψηφικὸν τῆς στενωτάτης περιφέρειας. Καὶ εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη εἶναι σπανία ἡ μεταβολὴ ἐκλογικοῦ συστήματος. Μόνον ἡ Ἑλλάς ἔχει αὐτὸ τὸ δυσμενὲς προνόμιον, τὸ ὁποῖον ἐπιδεινώνει τὴν ἀστάθειαν τοῦ πολιτικοῦ μας βίου.

»Καὶ εἶναι προφανὲς ὅτι σταθερότης ἐκλογικοῦ συστήματος θὰ ὠδήγει ἐπίσης εἰς σταθερότητα πολιτικοῦ βίου, ἐπειδὴ θὰ ἐπῆρχετο προσαρμογὴ πολιτευομένων καὶ πολιτῶν καὶ ἀντιστοίχως συγκροτήσις τῶν κομμάτων. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ θεοπισθῇ εἰς τὴν χώραν μας μόνιμον ἐκλογικὸν σύστημα. Ἀλλὰ κατὰ ποῖον τρόπον;

»Γίνεται πρότασις νὰ συνεννοηθοῦν τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ νὰ συμφωνήσουν. Τοιαύτη ὁμως συμφωνία εἶναι ἐντελὼς ἀπίθανος. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ ἐπιτευχθῇ ἅπαξ, δὲν εἶναι καθόλου βέβαιον ὅτι θὰ ἐπρόκειτο νὰ ἱσχύσῃ καὶ διὰ τὸ μέλλον. Ὑπάρχει καὶ ἡ ἀντίστοιχος πρότασις: Νὰ καθορισθῇ τὸ ἐκλογικὸν σύστημα εἰς τὸ Σύν-

«Συγκεντρώνει πολλὸ ἐνδιαφέρον ἡ περὶ τὸ ἐκλογικὸν σύστημα ἔρευνα τοῦ ἐγκρίτου περιοδικοῦ ΕΙΚΟΝΕΣ, εἵμαι δὲ βέβαιος ὅτι τὰ συμπεράσματα ἐκ ταύτης θὰ εἶναι ἐξαιρετικῶς ὠφέλιμα». Μὲ αὐτὰς τὰς λέξεις ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ἐισέρχεται εἰς τὸ θέμα καὶ ἀπαντᾷ εἰς τὰ τρία ἐρωτήματα.

«Κατ' ἀρχὴν, νομίζομεν ὅτι τὸ ἐκλογικὸν σύστημα τῆς χώρας πρέπει νὰ εἶναι μόνιμον καὶ σταθερόν. Ἐξαιρᾷ ἀπαραίτητον καὶ ὁ λαὸς νὰ γνωρίζῃ ἐκ τῶν προτέρων μὲ ποῖον σύστημα ἐκλέγει τοὺς βουλευτάς του, ἀλλὰ καὶ οἱ πολιτευταὶ καὶ καὶ τὰ κόμματα μὲ ποῖαν ἐκλογικὴν βάσιν θὰ διαγωνισθοῦν.

»Ἡ πολιτικὴ ἀνωμαλία εἰς τὸν τόπον μας πηγάζει ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι κάθε προεκλογικὴ κυβέρνησις μέλημα σπουδαῖον, καὶ ἐκ τῶν μοναδικῶν, ἔχει τὴν κατάρτισιν ἰδιοτύτου ἐκλογικοῦ συστήματος, καταλλήλου διὰ τὴν πιθανολογούμενην ἐπικράτησιν τῆς κατὰ τὰς ἐρχομένας ἐκλογάς.

»Ὀλόκληρος ἡ τελευταία τριακονταετία εἶναι πλήρης παραδειγμάτων, πιστοποιούντων τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἐν λόγω φαινομένου καὶ οὐδεὶς ὁ ἀναμάρτητος ἀπὸ τὸν πολιτικὸν κόσμον, εἰς οἷαν δὴποτε παράταξιν καὶ ἂν ἀνῆλκε. Οὕτω, μία κυβέρνησις ἔχει πρὸς μίμησιν τὸ παράδειγμα τῶν προηγουμένων τῆς, διότι, διαφορετικὰ, ἡ μεταγενεστέρα κυβερνήσις μόνον ὡς ἀφελὴς θὰ ἡμεποροῦσε νὰ χαρακτηρισθῇ ἀπὸ τοὺς ὁπαδοὺς τῆς, ἐὰν ἤθελε νὰ καινοτομήσῃ ὑπὲρ ὁμαλοῦ ποτῆς, καὶ μὴ καθιερώσῃ καὶ αὕτη τὸ ἰδικὸν τῆς ἐκλογικὸν σύστημα. Εἶναι δὲ φυσικόν, τὸ ἐκλογικὸν ἀποτέλεσμα μὲ τοιοῦτους πρωτοτύπους καὶ ἐκ τῶν προτέρων παρεσκευασμένους, βάσει συνταγῆς, ἐκλογικοὺς νόμους, νὰ μὴ ἀναγνωρίζεται ὡς γνήσιον καὶ ἀληθὲς ἀπὸ τοὺς ἡττηθέντας εἰς τὰς ἐκλογάς.

»Συνεπῶς εἶναι ἀνάγκη ἐθνικὴ νὰ ὑπάρξῃ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα μόνιμον ἐκλογικὸν σύστημα κατωχυρωμένον συνταγματικῶς, τουλάχιστον διὰ ἕνα ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα, μέχρις οὗτου, δηλαδή, νέαι ριζικὰ τυχόν κοινωνικὰ καὶ πολιτικά ἀνάγκαι ἀπαιτήσουν τροποποίησιν τοῦ συστήματος αὐτοῦ. Διὰ τὴν τροποποίησιν του θὰ ἀκολουθῇ ἡ συνταγματικὴς ἐνδεδειγμένη ὁδὸς τῆς τροποποιήσεως τῶν μὴ θεμελιωδῶν συνταγματικῶν διατάξεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων θὰ πρέπει νὰ συγκαταλέγονται καὶ διατάξεις αἱ ρυθμίζουσαι τὸ

«Ὁ ἐκλογικὸς νόμος ἀποτελεῖ τὸν βασικὸν παράγοντα τῆς λειτουργίας τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ πολιτικοῦ μας συστήματος. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐπίδρασίς του ἐπὶ τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς εἶναι ἄμεσος καὶ οὐσιαστικὴ», τονίζει ὁ κ. Μπαλτατζῆς.

«Εἰς μεγάλον βαθμόν, ἡ νοσηρὰ πολιτικὴ κατάσταση καὶ ἡ ἀδεαδιότης τῶν τελευταίων ἐτῶν ὀφείλεται εἰς τὰς συνεχεῖς ἀλλαγὰς τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου καὶ εἰς τὴν κατὰ τρόπον αὐθαίρετον καθιέρωσιν ἰδιωρρυθμῶν συστημάτων, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιδιώκεται ἡ νοθεία τῶν ἐκάστοτε ἐκλογικῶν ἀποτελεσμάτων. Ἡ καθιέρωσις μονίμου ἐκλογικοῦ συστήματος εἶναι ἀπαραίτητος καὶ θὰ ἀποτελέσῃ αὕτη παράγοντα ἐξυγιάνσεως, σταθερότητος καὶ εὐρυθμίας τοῦ Κοινοβουλίου. Μὲ μόνιμον ἐκλογικὸν σύστημα θὰ σταθεροποιηθῇ καὶ θὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ πολιτικὴ ὁμαλότης, ὁ ἀμοιβαῖος σεβασμός, ἡ ἀμιλλα καὶ ἡ συνεργασία τοῦ πολιτικοῦ κόμμου.

»Τὸ μόνιμον ἐκλογικὸν σύστημα τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀπλὴ ἀναλογικὴ, διότι δι' αὐτῆς: 1) Ἐξασφαλίζεται ἡ δικαία ἐκπροσώπησις τῶν κομμάτων εἰς τὴν Βουλὴν. 2) Καθίσταται δυνατὴ ἡ σφυγμομέτρησις τῆς κοινῆς γνώμης, διὰ τὰ ἐμφανιζόμενα νέα πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ ρεύματα. 3) Ἐπιτυγχάνεται ἡ ποιοτικὴ ἀλλαγὴ τῶν βουλευτῶν καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ συμμετοχὴ εἰς τὸ Κοινοβούλιον ὅλων τῶν προσωπικοτήτων, διὰ τῶν ὁποίων ἐξυψώνεται τὸ κύρος τοῦ πολιτευματος. 4) Δημιουργεῖται ἕνα κλίμα ἰσορροπίας καὶ πολιτικῆς ὁμαλότητος, τὸ ὁποῖον ἀπαλλάσσει τὸν τόπον ἀπὸ τὴν πολιτικὴν ὀξύτητα καὶ 5) Ἐνῶ ἀποτρέπονται αἱ ἀνεπιθύμητοι προεκλογικαὶ συνεργασίαι, ἀντιθέτως διευκολύνονται μετεκλογικῶς αἱ συνεργασίαι τῶν κομμάτων πρὸς σχηματισμὸν κυβερνήσεων ὅχι παραταξιακῶν, ἀλλὰ εὐρύτερας βάσεως.

»Πέραν τούτου εἶναι πλάνη, ὅτι μὲ τὴν ἀναλογικὴν δὲν δημιουργοῦνται ἰσχυροὶ πολιτικὸι ὁργανισμοί. Τὸ 1946 ἡ ἀναλογικὴ ἀνέδειξε πανίσχυρον τὸ Λαϊκὸν κόμμα, τὸ δὲ 1950, παρὰ τὴν κάθοδον εἰς τὰς ἐκλογὰς 15 καὶ ἑνὸς κομμάτων, οὐσιαστικῶς εἰς τὴν Βουλὴν ἀντιπροσωπεύθησαν 5—6 κόμματα. Ἐὰν δὲ ἦτο σύντομος ὁ βίος τῆς Βουλῆς τοῦ 1950, τοῦτο ὀφείλεται: 1) Εἰς τὴν νοπὴν ἐμφάνισιν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς τοῦ Στρατηγοῦ Πλαστήρα, ὁ ὁποῖος ἐπέδιωκε νέαν

«Ἡ ἀδιάκοπος κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας μεταβολὴ τοῦ ἐκλογικοῦ συστήματος κατέστησεν ἀπὸ πολλοῦ ἐκδηλὸν τὴν ἀνάγκην θεοπίσεως μονίμου ἐκλογικοῦ νόμου», λέγει ὁ κ. Π. Πιπινέλης.

«Κατὰ θεωρίαν, βεβαίως, οἱ ἐκλογικοὶ νόμοι ἐπιβάλλεται νὰ προσαρμόζονται εἰς τὰς ἐκάστοτε δημιουργουμένας πολιτικὰς καὶ κοινωνικὰς καταστάσεις, δι' ὃ καὶ ἡ ἐπιστήμη ἀπέκλεισε τὴν διὰ συνταγματικῆς διατάξεως παγίαν κατοχύρωσιν τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας. Τοῦτο ὁμως εἶναι νοητὸν μόνον ἐφ' ὅσον δημιουργοῦνται ἐξ ἀντικειμένου πολιτικά καὶ κοινωνικὰ καταστάσεις, αἵτινες, κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, ἐπιβάλλουν μεταβολὴν τινὰ τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας, οὐχὶ δὲ ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ προσαρμοσθῇ αὕτη εἰς τὰς κομματικὰς ἀνάγκας τῶν κατὰ καιροὺς διενεργούντων τὰς ἐκλογάς. Ἀτυχῶς αὐτὸ τὸ τελευταῖον ὑπῆρξε παρ' ἡμῖν ὁ κύριος, ἂν μὴ ὁ μοναδικός, λόγος τῶν πραγματοποιηθεισῶν κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας μεταβολῶν. Ἀποτέλεσμα δὲ τῆς καταχρήσεως ταύτης, εἰς ἣν συνέργησαν ἀλληλοδιαδόχως ἀμέσως ἡ ἐμέσως ἅπαντα τὰ ὑφιστάμενα παρ' ἡμῖν σήμερον συγκεκοτημένα κόμματα, ὑπῆρξεν ὁ σοβαρώτατος κλονισμὸς τῆς κοινῆς ἐμπιστοσύνης ἐπὶ τὴν λαϊκὴν ἀντιπροσωπείαν καὶ ἐν συνάρτησιν πρὸς αὐτὸν, πλείστα ὅσαι ἀνωμαλῖαι: ἀμφισβητήσεις περὶ τὴν οὐσιαστικὴν γνησιότητα τῶν ἐκάστοτε πλειοψηφιῶν, ὀξύνσεις τῶν κομματικῶν ἀντιθέσεων, καί, πρὸ παντός, ἡ ρευστότης τῶν πολιτικῶν συνθηκῶν μὲ τὸν ἀδιάκοπον ἀνασχηματισμὸν τῶν πολιτικῶν δυνάμεων καὶ τὴν πληθωρικότητα τῶν κομμάτων, αἵτινες μοιραίως ἀκολουθοῦν τὴν ἀδεαδιότητα τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας.

»Πάντα ταῦτα κατέστησαν, νομίζω, κοινὴν συνείδησιν τὴν ἀνάγκην ὅπως θεοπισθῇ κατὰ τρόπον μόνιμον τὸ μέλλον νὰ ἱσχύσῃ ἐκλογικὸν σύστημα. Ζήτημα δύναται μόνον νὰ τεθῇ ὡς πρὸς τὸ ποῖος εἶναι ὁ καταλληλότερος τρόπος ἐξασφαλίσεως τῆς μονιμότητος ταύτης. Νομίζω, ὅτι ὁ μέλλον νὰ ψηφισθῇ μόνιμος ἐκλογικὸς νόμος θὰ ἔδει νὰ κατοχυρωθῇ διὰ συνταγματικῆς διατάξεως, διὰ τῆς ὁποίας εἴτε θὰ ἐνετάσσετο ἀπ' εὐθείας καὶ κατ' ἀρχὴν εἰς τὸ Σύνταγμα εἴτε θὰ προεβλέπετο ὅτι οἰαδήποτε μεταβολὴ εἰς τὸν καταρτισθέντα τοιοῦτον, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἱσχύσῃ εἰμὴ εἰς μεταπροσεχείς ἐκλογάς. Τὸ δύσκολον,

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ : «ΠΡΟΤΙΜΩ ΤΗΝ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗΝ, ΔΙΟΤΙ ΕΞΗΜΕΡΩΝΕΙ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΗΘΗ»

Παπανδρέου, Παπαγεωργίου, Μπαλτατζής : 'Αναλογική — Πιπινέλης : Πλειοψηφικόν, σφαιρίδιον, μικρά περιφέρεια

ΤΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μιά κατατοπιστική ανασκόπηση και ανάλυση των εκλογικών συστημάτων που ισχύουν τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα, υπό του Γενικού Γραμματέως του Υπουργείου των Εσωτερικών κ. ΚΩΝ. ΡΑΛΛΗ

Α. ΤΟ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΚΟΝ. Η ΙΣΤΟΡΙΑ, ΥΠΕΡ ΚΑΙ ΚΑΤΑ

Σφαιρίδιον και ψηφοδέλτιον. Τα βασικά συστήματα εκλογής βουλευτών ουσιαστικώς είναι δύο: τὸ πλειοψηφικόν και τὸ ἀναλογικόν. Ὅλα τὰ ἄλλα συστήματα πού ἐφηρμόσθησαν κατὰ καιροὺς εἴτε στὸν τόπον μας εἴτε σ' ἄλλες χώρες, εἶναι ἀπλῶς παραλλαγὰ αὐτῶν τῶν δύο συστημάτων, με τάσεις προσεγγίσεως εἴτε πρὸς τὸ ἓνα εἴτε πρὸς τὸ ἄλλο.

Μέχρι τῶν ἐκλογῶν τῆς 24 Νοεμβρίου 1926 ἐφηρμόζετο πάντοτε τὸ πλειοψηφικόν σύστημα: πρῶτα με σφαιρίδιον, ἀργότερα με ψηφοδέλτιον.

Τὸ ψηφοδέλτιον ἐφηρμόσθη ἀρχικῶς στὴν Θράκη, τὸ 1920, καὶ ἐπεξετάθη στὴν Μακεδονία καὶ τὰς ἐκλογικὰς περιφέρειας τοῦ Πειραιῶς τὸ 1923.

Τέλος, καθιερώθη γενικῶς εἰς ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν τὸ 1926, διὰ τοῦ ν. 3363)2.9.1926.

Ἐκτοτε, σ' αὐτὰ τὰ 30 χρόνια, ἔχουν διεξαχθῇ στὴν Ἑλλάδα δέκα ἐν συνόλῳ βουλευτικαὶ ἐκλογαί, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς διεξήχθησαν με τὸ ἀμιγὲς πλειοψηφικόν, μία, τοῦ 1956, με πλειοψηφικόν ἐπίσης, ἀλλὰ καὶ ἐκπροσώπησιν τῆς μειοψηφίας, πέντε με ἀναλογικὴν καὶ μία, ἡ τοῦ 1951, με ἀναλογικὴν ἐπίσης, ἀλλὰ ἐνισχυμένην.

Ἀπόλυτος καὶ σχετικὴ πλειοψηφία. Στὸ πλειοψηφικὸν σύστημα διακρίνουμε:

α) Τὸ σύστημα τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας καὶ 6) Τὸ σύστημα τῆς σχετικῆς πλειοψηφίας. Ὑπάρχει καὶ μέση λύσις: κατὰ τὴν πρώτην ψηφοφορίαν νὰ ἀπαιτῆται ἡ συγκέντρωσις ἀπολύτου πλειοψηφίας, καί, ἐὰν αὕτὴ δὲν ἐπιτευχθῇ, νὰ ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία με τὸ σύστημα τῆς σχετικῆς πλειοψηφίας.

Στὴν Ἑλλάδα ἐφηρμόσθη πάντα τὸ σύστημα τῆς σχετικῆς πλειοψηφίας. Μόνον ὁ ἐκλογικὸς νόμος τοῦ 1844 καθιέρωνε τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία.

Ἀπομένει ὅμως ἓνα θέμα βασικόν: τὸ θέμα τῶν διαγραφῶν. Ὅταν, μετὰ τὴν κατάρτησιν τοῦ σφαιριδίου, εἰσῆλθῃ τὸ ψηφοδέλτιον καὶ ἀνεπιτύχῃ, σὺν τῷ χρόνῳ, καὶ ὁ παράγων τοῦ «κόμματος», ἴσχυε τὸ λεγόμενον δεομεϊτικὸν ψηφοδέλτιον, δηλαδὴ ὁ ἐκλεγὺς ἐδικαιούτο νὰ διαγράψῃ ἢ νὰ ἀντικαταστήσῃ χειρογράφως ἐν μόνον ὄνομα ὑποψηφίου, ἐὰν ἡ ἐκλογικὴ περιφέρεια ἐξέλεγε 2—10 βουλευτάς, δύο δὲ ὀνόματα, ἐὰν ἡ περιφέρεια ἐξέλεγε ἄνω τῶν 10 βουλευτῶν. Ἀργότερα, κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1952, δὲν ἐπιτρέποντο καὶ διαγραφαί: ἐπιτρέποντο ὅμως αἱ ἐκλεκτικαὶ λεγόμεναι ἐγγραφαὶ ὑποψηφίων ἄλλων συνδυασμῶν ἢ μεμονωμένων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογία ὡς καὶ ἀνωτέρω. Σπανιώτατα ὅμως αἱ ἐκλογικαὶ αὐταὶ ἐγγραφαὶ φέρουν ὡς ἐπιτυχόντα ὑποψήφιον συνδυασμοῦ ἄλλου, ἐκτός ἀπὸ τὸν πλειοψηφῆσαντα.

Τὸ μέγα μειονέκτημα: Διότι αὐτὸ ἀκριδῶς εἶναι τὸ μειονέκτημα τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος: οὐδὼς (ἢ ἔστω κατ' ἐλάχιστον, ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ψήφων τῆς) ἐκπροσωπεῖται εἰς τὴν Βουλὴν ἡ μειοψηφία, ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ ἰσχυρὰ (νὰ ἀντιπροσωπεύῃ, δηλαδὴ, τὰ 40—50% τῶν ψηφισάντων) ἢ, ἐνίοτε, καὶ νὰ ὑπερβαίῃ εἰς ψήφους, στὸ σύνολο τῆς, τοὺς ψήφους τοῦ πλειοψηφῆσαντος κόμματος. Ἀποτέλεσμα εἶναι νὰ δύνωνται τὰ πολιτικὰ πάθη, καὶ αὐτὸ ἀκριδῶς τὸ μειονέκτημα σκοπεῖ νὰ διορθώσῃ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον θὰ ἀναλυθῇ εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος τῶν Εἰκονῶν.

Τὸ μέγα πλεονέκτημα: Τὸ πλειοψηφικόν ὅμως ἔχει ἓνα μέγα πλεονέκτημα. Δι' αὐτοῦ ἐπιτυγχάνονται ὁμοιογενεῖς κυβερνήσεις με ὁργανικὴν ἐνότητα, αἱ ὁποῖαι διαθέτουν ἱκανὴν πλειοψηφίαν εἰς τὴν Βουλὴν, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματός των. Τὸ πλειοψηφικόν, δηλαδὴ, ἐξασφαλίζει, κατὰ κανόνα, κυβερνητικὴν σταθερότητα. Οὕτω, ἐὰν εἰς μίαν ἐκλογικὴν περιφέρειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐψήφισαν 100.000 ἐκλογεῖς, τὸ Α' κόμμα ἔλαβε 30.000 ψήφους, τὸ Β' κόμμα 24.000 καὶ ἓνας συνδυασμὸς ἀνεξαρτήτων 20.000, ἐκλέγονται βουλευταὶ ὅλοι οἱ ὑποψήφιοι τοῦ Α' κόμματος καὶ κανεὶς ἐκ τῶν ἄλλων, ἔστω καὶ ἂν αὐτοὶ ἐκπροσωποῦν τὸ 70% τοῦ συνόλου τῶν ψηφισάντων.

Ο κ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 18)

ταγμα. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο θὰ ἦτο ὑπερβολή, διότι θὰ καθίστατο ἀδύνατος ἡ μεταβολὴ του, ἔστω καὶ ἂν ἀποχρώντες λόγοι τὴν ὑπγόρευον. Ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι πρέπει νὰ προτιμηθῇ ἡ μέση λύσις, τὴν ὁποίαν ἐπρότεινε ἡ Συνταγματικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ 1948: Νὰ ἀναγραφῇ εἰς τὸ Σύνταγμα διάταξις, κατὰ τὴν ὁποίαν «ἐκλογικὸς νόμος οὐδέποτε ἐφαρμόζεται εἰς τὰς ἐκλογὰς, αἵτινες ἀκολουθοῦν τὴν βουλευτικὴν περίοδον καθ' ἣν ἐψηφίσθη».

Καὶ ἐπειδὴ οἱ βουλευταὶ ἐνδιαφέρονται κυρίως διὰ τὰς ἐκλογὰς πού ἔρχονται καὶ ὄχι διὰ τὰς μεθεπομένους, τῶν ὁποίων αἱ συνθήκαι θὰ εἶναι ἀγνωστοί, ὁ ἐκλογικὸς νόμος ἢ δὲν θὰ μεταβάλλεται ἢ, ἂν ἀποφασισθῇ ἡ μεταβολὴ του, αὕτῃ θὰ συντελῇται ἐπὶ τῇ βάσει γενικωτέρων καὶ ὄχι κομματικῶν καὶ προσωπικῶν κριτηρίων.

Εἰς τὸ δεύτερον ἐρώτημα ὁ ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων ἀπάντησεν ὡς ἑξῆς:

«Κατὰ τὴν γνώμην μου, τὸ μόνον ἐκλογικόν σύστημα τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀναλογική. Καὶ ὄχι μόνον διότι εἶναι καὶ δημοκρατικόν καὶ δίκαιον σύστημα, τὸ ὁποῖον καθιστὰ δυνατόν τὴν δικαίαν

ἐκπροσώπησιν εἰς τὴν Βουλὴν ὅλων τῶν πολιτικῶν δυνάμεων τῆς χώρας. Προτιμῶ τὴν ἀναλογικὴν, κυρίως, διότι ἐξ ημερώνει τὰ πολιτικά ἢ θῆ καὶ παγώνει τὸν ὁμαλὸν πολιτικὸν δῖον.

Πρέπει νὰ γίνῃ συνειδητόν, ὅτι εἰς τὸν τόπον μας εἶναι ἐνδημικός ὁ Διχασμός. Αὕτῃ εἶναι ἡ νόσος, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πάσχουμεν. Καὶ τὸ πλειοψηφικόν τὴν ἐκτρέπει. Ὅδῃγεῖ εἰς τὸν σχηματισμὸν ἐκλογικῶν μετώπων, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ὠνομάζοντο Βενιζελισμὸς καὶ Ἀντιβενιζελισμὸς, ἡ Δημοκρατία καὶ Βασιλεία—καὶ σήμερον θὰ ὀνομάζονται Μοναρχοφασισμὸς καὶ Συνοδοιπορία. Καὶ τὰ ἐκλογικὰ μέτωπα εἰς τὴν Ἑλλάδα γνωρίζομεν ἐκ πείρας ὅτι μεγατρέπονται εὐκόλως εἰς καθεστωτικά καὶ εἰς ἐμφύλια μέτωπα.

Αὕτῃ εἶναι, λοιπόν, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἡ διάγνωσις τῆς νόσου: Ὁ Διχασμός. Καὶ μία εἶναι ἡ θεραπεία: Ἡ ἀναλογική. Διαλύει τὰ μέτωπα, δίδει διέξοδον εἰς ὅλας τὰς θεμιτὰς φιλοδοξίας, ἐξημερώνει τὰ πολιτικά ἦθη καὶ ὁδηγεῖ μετεκλογικῶς εἰς τὸν σχηματισμὸν συμμαχικῶν κυβερνήσεων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐπίσης ἀποδεχθῇ καλύτερα ἀπὸ ἀπιλεγόμενους ὁμοιογενεῖς καὶ μονολιθικὰς κυβερνήσεις.

Καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὴν μόνην ἀντίρρησην ἐναντίον τῆς ἀναλογικῆς: Ὅτι δὲν ὁδηγεῖ εἰς ἰσχυρὰ καὶ δι-

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ Ἀγροτῶν καὶ Ἐργαζομένων κ. Α. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ, φρονεῖ ὅτι ἡ καθιέρωσις τῆς ἀναλογικῆς σὰν μονίμου ἐκλογικοῦ συστήματος ἐξασφαλίζει στὴν χώρα πολιτικὴ ὁμαλότητα καὶ σταθερότητα

ἀρκεῖς κυβερνήσεις. Ἀλλὰ καὶ αὕτῃ ἡ ἀντίρρησις εἶναι ἀσύστατος. Αἱ κυβερνήσεις τῆς ἀναλογικῆς οὐδέποτε διελύθησαν ἐξ αἰτίας τῆς ἀναλογικῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προέκυψαν. Διελύθησαν ἐξ αἰτίας τοῦ πλειοψηφικοῦ, τὸ ὁποῖον ἐν τῷ μεταξύ ἐψήφισαν τὰ κόμματα, τὰ ὁποῖα ἤλπιζον νὰ τὴν χρησιμοποιοῦσιν διὰ νὰ ἐπικρατήσουν. Ὅταν ὅμως θὰ εἶναι γνωστὸν ὅτι καὶ αἱ προσεχεῖς ἐκλογαὶ θὰ ἐνεργηθοῦν με ἀναλογικὴν, κανὲν κόμμα δὲν θὰ ἐπιδιώκῃ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς καὶ ἐκλογὰς, διότι δὲν θὰ δύναται νὰ ὑπολογίσῃ εἰς πλήρη ἐπικράτησιν, ἀλλὰ εἰς μικρὰν μόνον αὐθιμίαν τῆς δυνάμεώς του. Καὶ διὰ τοῦτο εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, αἱ Βουλαὶ τῆς ἀναλογικῆς θὰ ἐξαντλοῦν τὴν τετραετίαν με τὴν ἐναλλαγὴν ἴσως δύο ἢ καὶ τριῶν συμμαχικῶν κυβερνήσεων.

Κατ' ἀπείρους μείζονα λόγον θεωρῶ ὅτι αἱ προσεχεῖς ἐκλογαὶ πρέπει νὰ ἐνεργηθοῦν με τὴν ἀναλογικὴν, με τὴν ὁποίαν καὶ μόνον θὰ τερατισθῇ ἡ περίοδος τῆς ἀνωμαλίας, ἡ ὁποία ἤρχισε τὴν ὁπν Ὀκτωβρίου 1955, διὰ νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὸν ὁμαλὸν πολιτικὸν δῖον, ἀπαραιτήτων πρὸς ἀντιμετώπισιν καὶ τοῦ ἐθνικοῦ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ θέματος.

Ο κ. Μ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 18)

ἐκλογικόν σύστημα τῆς χώρας.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ μόνιμον ἐκλογικόν σύστημα τῆς Ἑλλάδος, πιστεύω ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ἡ τὸ ἀμιγὲς πλειοψηφικόν ἢ τὸ ἀμιγὲς ἀναλογικόν. Ὅλοι αἱ ἄλλαι ἐπιμεινταὶ τῶν ἐκλογικῶν συστημάτων ἀποτελοῦν τερατογενεῖς ἀνωμαλίας, αἱ ὁποῖαι τείνουν εἰς τὴν δημιουργίαν παρεξηγήσεων καὶ ἀδικιών. Πρέπει μόνον μία ἐξαιρέσις νὰ γίνῃ: Νὰ παρασχεθῇ ἡ εὐχέρεια εἰς τὸν ἐκλογέα νὰ ἐγγράφῃ εἰς τὰ βασικὰ ψηφοδέλτια καὶ πρόσωπα ἀνεξαρτήτων συνδυασμῶν ἢ καὶ ἀπὸ ἄλλους συνδυασμοὺς, μέχρις ὀρισμένου, θεβαίως, ἀριθμοῦ, καὶ ὄχι ἀπεριόριστος, διὰ νὰ μὴ νοθευθῇ τὸ βασικόν σύστημα. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ εἰσοδος εἰς τὴν Βουλὴν καὶ προσωπικοτήτων, ὡς καὶ νέων ἀξίων πολιτευτῶν, πέραν τῆς κομματικῆς πειθαρχίας καὶ τῆς ἐνδοκομματικῆς συναλλαγῆς.

Κηρύσσομαι δὲ ὑπὲρ τῆς καθιέρωσης τῆς ἀπλῆς ἀναλογικῆς, τῶσον ὡς μονίμου ἐκλογικοῦ συστήματος, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν προσεχῶν ἐκλογῶν. Τὰ ὑποστηριζόμενα περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀναλογικὴ δὲν δίδει σταθερὰς κυβερνήσεις, δὲν εἶναι καὶ τῶσον βάσιμα, διότι ἡ πείρα τῶν πολιτικῶν μας πραγμάτων ἀπὸ τοῦ 1950 καὶ πέραν δεικνύει ὅτι καὶ με τὰ ἄλλα ἐνισχυμένα ἐκλογικὰ συστήματα δὲν ἐπιτεύχῃ ἡ ποθουμένη κυβερνητικὴ εὐστάθεια.

Ἡ ἀναλογικὴ εἶναι ἡ ἀσφαλιστικὴ δικλείς ἐναντίον τῶν φανατισμῶν, τῶν ἀδιαισθησιῶν καὶ τῶν ἐκμεταλλευτῶν τῶν ἀδυναμιῶν τῆς στιγμῆς καὶ τῶν δυσχερῶν περιστάσεων τῆς διεθνούς ἢ ἐθνικῆς ζωῆς τῶν κρατῶν, ἀλλ' ἰδιαίτερως τῆς προσφιλοῦς μας πατρίδος. Ἡ ἀναλογικὴ, ἐξ ἄλλου, δὲν συσφίγγει τὴν πολιτικὴν ζωὴν τοῦ

τόπου καὶ δρᾷ αὐτομάτως κατὰ τῆς πολώσεως, ἥτις τόσα δεινὰ ἔχει ἐπισφραγεύσει εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἴσως θὰ ἔπρεπε νὰ μελετηθῇ ὑπὸ τῶν ἐδικῶν ἢ καθιέρωσις ἐνὸς λογικοῦ ἐκλογικοῦ rrim—ἐπιδοτίσης—μόνον ὑπὲρ ἐνὸς κόμματος, τοῦ ἐρχομένου πρώτου εἰς ψήφους καὶ ὑπερβαίνοντος λ.χ. τὸ 30% εἰς ὁλόκληρην τὴν Ἐπικράτειαν, διὰ νὰ γίνετα. δύνατον ὃ ἀναδεικνύῃ τοῦτο τὸν μέλλοντα πρωθυπουργόν, ὅστις καὶ θὰ λαμβάνῃ τὴν ἐντολὴν τοῦ σχηματισμοῦ τῆς κυβερνήσεως.

Πρέπει δὲ νὰ κατανοηθῇ ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἀνάγκην περισσοτέρας ἐργασίας καὶ οὐγιωτέρας πολιτικο-λογίας. Αἱ ἐκλογαὶ δὲν ἡμποροῦν νὰ ἀναστέλλουν τὴν πρόδον τοῦ τόπου καὶ ἀπὸ κάθε ἐνέργειαν προώρων ἐκλογῶν νὰ προέρχεται μεγαλύτερα ἀνάγκη ἡρέμου πολιτικῆς ζωῆς. Ὁ σκληρῶς διωπαλαίων λαὸς ἀπαιτεῖ καθολικὰς θυσίας ἀπὸ τὴν πολιτικὴν ἡγεσίαν, ἀνεξαρτήτως πολιτικοῦ προσανατολισμοῦ.

Ο κ. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ
(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 18)

ἐκλογικὴν ἀναμέτρησην καὶ 2) Εἰς τὴν διάσπασιν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος καὶ τὴν δημιουργίαν τοῦ Λαϊκοῦ Ἐνωτικοῦ Κόμματος. Εἶναι ἐσφαλμένη ἡ ἀντίληψις, ὅτι ἡ ἀπλή ἀναλογικὴ ἐκτρέπει πάσης φύσεως φιλοδοξίας. Ἐὰν συμβουλευθῇ τις τὴν στατιστικὴν τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐκλογῶν τοῦ 1950, θὰ ἴδῃ ὅτι πολλὰ κόμματα ἐσχάθησαν κατὰ τρόπον ἀνέλπιστον, ἀπὸ τὴν ἀναλογικὴν. Οἱ παρακολουθοῦντες καὶ γνωρίζοντες τὴν πολιτικὴν μας πραγματικότητα ἀντιλαμβάνονται ὅτι τὸ κόμμα μας δὲν πτοεῖται ἀπὸ κανένα ἀπολύτως ἐκλογικόν σύστημα. Ἐὰν ὑποστηρίζομεν τὴν ἀναλογικὴν, τὸ πρᾶττον μόνον καὶ μόνον διότι πιστεύομεν ὅτι προσφέρομεν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν κοινοβουλευτισμὸν καὶ εἰς τὸ ἔθνος.

Ἐὰν προκρίνωμεν τὴν ἀναλογικὴν ὡς μόνιμον ἐκλογικόν σύστημα, πολὺ περισσότερο τὴν θεωροῦμεν ἀπαραίτητον κατὰ τὴν παρούσαν φάσιν τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς. Αὐτὸ πού λέγεται, ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην μίας ἀπογραφῆς τῶν πολιτικῶν δυνάμεων τοῦ ἔθνους, ἐκφράζει πλήρως τὴν σημερινὴν μας πραγματικότητα. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Στρατάρχου Παπάγου καὶ τοῦ Στρατηγοῦ Πλαστήρα, εὐρισκόμεθα πρὸ μίας συγχύσεως, ἡ ὁποία στέκεται ἐμπόδιον, ἐκτός τῶν ἄλλων, καὶ εἰς τὴν συνεργασίαν τῶν κομμάτων, με ὅλας τὰς ἐντεθεῖς ἐπιζημίους διὰ τὴν πρόδον τοῦ τόπου συνεπείας.

Μία ἀναλογικὴ θὰ ξεκαθαρίσῃ τὸ παρελθόν καὶ θὰ δώσῃ νέαν ὥθησιν καὶ νέας δυνάμεις προόδου εἰς τὸν πολιτικὸν μας κόσμον. Σήμερα πρέπει νὰ καταλάβωμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει οὔτε κόμμα οὔτε πρόσωπον ἱκανὸν νὰ κυβερνήσῃ μόνον τοῦ τῶν τόπων. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον καὶ με τὸ πλειοψηφικόν ἔχομεν, ἀλλοῦ φανερά καὶ ἄλλοῦ κεκαλυμμένα, συνεργασίαν κομμάτων ἢ προσωπικοτήτων.

Ὁρθότερον, λοιπόν, εἶναι ἀντὶ νὰ ἐκτρέφωμεν νόθους καὶ ἀμφιβόλου ἰσχύος πολιτικούς ὁργανισμοὺς, νὰ προχωρήσωμεν εὐθέως εἰς σχηματισμὸν περισσώτερον ὁμοιογενῶν καὶ σταθερῶν πολιτικῶν ὁργανισμῶν.

Ο κ. ΠΙΠΙΝΕΛΗΣ πιστεύει ὅτι τὸ πιὸ ἐνδεειγμένο γιὰ τὶς ἑλληνικὲς συνθήκες σύστημα, εἶναι τὸ πλειοψηφικὸ με σφαιρίδιον καὶ μικρὴ περιφέρεια (3—5 ἐδρῶν), τὸ ὁποῖο καὶ πρέπει νὰ κατοχυρωθῇ συνταγματικῶς

ΚΑΙ Ο κ. ΜΕΝΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, τάσσεται ὑπὲρ τῆς συνταγματικῆς κατοχυρώσεως ἐνὸς ἀμιγροῦς συστήματος, πλειοψηφικοῦ ἢ ἀναλογικοῦ. Ὁ ἴδιος προτιμᾷ τὸ ἀναλογικὸ

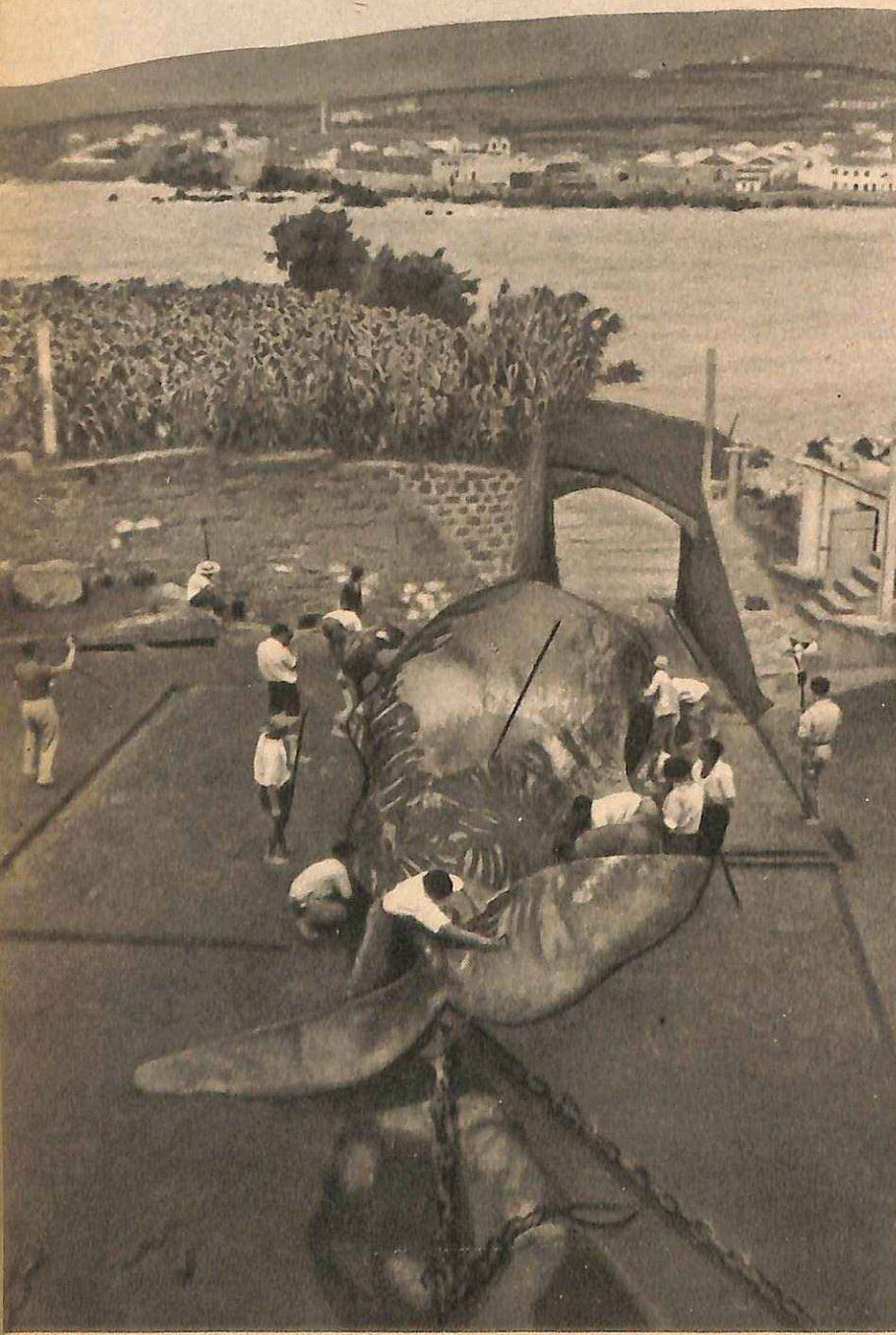

Επί Τέλους οί Αζόρες!

Ο ΣΑΒΒΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΙΗΓΕΙΤΑΙ
ΤΗΝ ΘΡΥΛΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΟΥ

(Αποκλειστικότης τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ σὲ ὅλην τὴν Ἑλλάδα)

Στις 10 'Ιουνίου 1956, ὁ Σάββας καὶ ἡ Σοῦ Γεωργίου ξεκίνησαν ἀπὸ τὸ «Νάτ-
αικ Κλάμπ» τῆς Ν. Ὑόρκης. Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἐκπληρώνονταν τὸ ἐφημέριο δῆμο
τοῦ Σάββα Γεωργίου νὰ διαπλεύσῃ μ' ἓνα ἱστιοφόρο τὸν Ἀτλαντικό. Ὑστερὰ ἀπὸ
πολυήμερο ταξίδι, καὶ ἀφὸς τὸ νεαρὸ ζευγάρι ἀντιμετώπισε μίαν ὠκεάνια παντοδύ-
ναμη λαίλαπα, πού λίγο ἔλειπε γιὰ νὰ θυβίσῃ τὸ μικρὸ σκάφος, οἱ δυὸ τοῖμαροι ἐα-
λασσόποροι ἀρχίζουν νὰ συναντοῦν τὰ σημάδια πού τοὺς διαβεβαιώνουν, ὅτι τὸ με-
γαλύτερο καὶ πιὸ ἐπικίνδυνο μέρος τοῦ ταξιδίου τοὺς πλησιάζει πρὸς τὸ τέλος του.
Σὲ λίγο θὰ φανοῦν στὸ δάθος τοῦ ἀνατολικοῦ ὁρίζοντα οἱ Ἀζόρες. Θὰ φανῇ ἡ γῆ...

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΟΜΗ παραμονὴ τοὺς στίς Ἀζόρες οἱ Γεωργίου εἶχαν
τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρακολουθήσουν τὸ φάσμα καὶ τὴν ἐπεξεργασία τῆς φά-
λαινας, πού ἀποτελεῖ ζωτικὴ βιομηχανία τῶν Πορτογάλων τῶν νήσων. Ἐνὸς
τὸ κῆτος ρυμουλκεῖται ἀργὰ-ἀργὰ στὴν ξηρὰ, τὸ συνεργεῖο πού ἀποτελεῖται
ἀπὸ ἐιδικευμένους ἐργάτας ἀρχίζει τὸ καθάρισμα καὶ τὸν τεμαχισμό

Ὅλη τὴν νύκτα πρὸς τὴν 4ην Ἰ-
ουλίου, ὁ δυνατὸς ἄνεμος πού ξα-
ντάβιασε ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἡ φουρ-
τουνιασμένη θάλασσα, ἔκαναν τὴν
ζωὴ μέσα στὸ σκάφος ἀνυπόφορη.
Ἀδύνατον νὰ κοιμηθῇ κανεὶς. Ὁ
δρυχθὺς τῆς θάλασσας ἔξω ἀπ' τὴ
«Χαρά», ὁ ἄνεμος, τὰ ξάρτια
πού τρίζουν ἀνυπόφορα, συνθέτουν
μὴν παράτονη, ἀπόκοσμη συμφω-
νία, πού σοῦ μπουκνέει τὰ αὐτιά
καὶ σοῦ τριβελίζει τὰ νεῦρα. Τὸ
θαλάσσιο τῆρας ἀγκαλιάζει τὴν
«Χαρά» καὶ γρατσουνίζει μὲ τὰ νύ-
χια του τὰ πλευρά της, λές καὶ θέ-
λει νὰ ξεκολλήσῃ τὰ σανίδια της...

Ξημερώνοντας σκεφθήκαμε πὼς ἦ-
ταν ἡ ἐπέτειος τῆς ἀμερικανικῆς ἀ-
νεξαρτησίας, ἡ μεγαλύτερη γιορτὴ
τῶν Ἀμερικανῶν. Ἐλπίζαμε ὅτι θὰ
εἶχαμε φθάσει στίς Ἀζόρες καὶ θὰ
στέλναμε τηλεγράφημα στοὺς γο-
νεῖς τῆς γυναίκας μου ὥστε τὴν ἡ-
μέρα τῆς γιορτῆς νὰ πάρουν εὐχα-
ρίστη νέα. Ἀντὶ, ὅμως, νὰ συμβαί-
νῃ αὐτὸ, βρισκόμαστε σὲ ἀπόσταση
70 μιλίων ἀπὸ τὴν Χόρτα, τὸ κυ-
ριώτερο νησί τοῦ συμπλέγματος
τῶν Ἀζορῶν. Στις 12.00 τὸ μεση-
μέρι τὸ πλάτος πού βρισκόμαστε
εἶναι 38 μοίρες 7' καὶ τὸ μήκος 29
μοίρες 4'. Τὸ βαρόμετρο εἶναι
σταθερὸ καὶ ὁ οὐρανὸς πεντακάθα-
ρος. Ἀπὸ χθὲς τὸ μεσημέρι εἶχαμε
κάνει 130 μίλια.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΓΛΑΡΟΣ

Εἶναι μὴν περίφημη ἡλιόλουστη
ἡμέρα. Ὁ οὐρανὸς ἀπὸ πάνω μας
σκομπισμένος, σαρωμένος ἀπ' τοὺς
ἀνέμους λάμπει καταγάλανος. Ἡ
θάλασσα, πλάι, πίσω μας καὶ μπρο-
στά μας, ὅπου κι ἂν γυρίσῃς τὸ
βλέμμα, ἔχει ἓνα βαθὺ γαλάζιο χρώ-
μα. Τὸ μπουρίνι ἔχει πιά σταματή-
σει. Ὁ ἄνεμος εἶναι πεσμένος. Μὰς
μένουν μόνο 55 μίλια μέχρι τὴν
Χόρτα. Τὸ ἀπόγευμα καὶ ἐνῶ ὁ ἡ-
λιος εἶναι ἀκόμη ψηλὰ στὸ στερέ-
ωμα, ἡ ἀπόστασή μας ἀπ' τὴν Χόρ-
τα εἶναι 25 μίλια. Κάθε ὕγρὸ μέ-
τρο πού σίχῃ ἡ «Χαρά» μὰς φέρ-
νει καὶ πιὸ κοντὰ πρὸς τὰ νησιά.
Πλησιέστερα πρὸς τὴ γῆ!

Ἡ ἀγωνία καὶ ἡ προσμονὴ μας
ἔχουν κορυφωθῇ. Εἴμαστε ἐκνευρι-
σμένοι καὶ σχεδὸν ἀμίλητοι καθὼς
ἔχουμε τὰ μάτια μας σπληνωμένα
πρὸς τὸν ὁρίζοντα πέρα ἀπὸ τὴν
πλώρη τοῦ σκάφους. Ἡ ματιά μας
στρέφεται ἐρευνητικὴ πρὸς τὸν οὐ-
ρανὸ. Ψάχνει γιὰ ἓνα γκριζόλευκο
φερόν, γιὰ ἓνα γλάρο, μὴνυμα χα-
ρούμενο τῆς ξηρᾶς.

—Γιατί δὲν φάνηκε κανεὶς ἀκό-
μα; μὲ ρωτᾷ ὅλο ἀγωνία ἡ Σοῦ,
ἐνῶ τὸ βλέμμα της δὲν ξεκολλεῖ
ἀπὸ τὸν οὐρανὸ.

Προσπαθῶ νὰ τὴν καθησυχάσω.
Τῆς λέω πὼς δὲν γίνεται, ὅπου νά-
ναι οἱ γλάροι θὰ φανοῦν...

Δὲν εἶχα τελειώσει ἀκόμη τὴν
φράση μου καὶ ὁ πρῶτος γλάρος
φάνηκε νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὰ ἀνατολι-
κά. Ἐκανε μὴν πλατιά βόλτα πάνω

ἀπ' τὸ σκάφος, ἔβγαλε μὴν κραυ-
γὴ, χύμηξε τὸν κατήφορο καὶ ἀρχι-
σε νὰ παίζει μὲ τὴν πορκέτα.

Ἡ Σοῦ χύθηκε καταπάνω μου, μ'
ἀγκάλιασε κι ἄρχισε νὰ φωνάζει, νὰ
πηδᾷ καὶ νὰ τραγουδᾷ σὰν ἓνα
μικρὸ παιδί πού τοῦ χάρισαν μὴν
μεγάλη, ὁμορφὴ, καταξάνθη κοῦκλα.

Ἄν προλάβουμε νὰ φτάσουμε ἀ-
πὸψε στὴν Χόρτα, σκέφτομαι, θὰ
περιμένουμε ὥς τὸ πρωὶ γιὰ νὰ
μποῦμε στὸ λιμάνι. Ὡστόσο δὲν
βλέπουμε τὸ νησί, γιατί ὁ ὁρίζον-
τας ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα εἶναι συνε-
φισμένος. Ὁρῆοι καὶ οἱ δυὸ προσ-
παθοῦμε νὰ ξεχωρίσουμε κάτι. Μὴν
ἄκρη, ἓνα δουνό, ἓνα τίποτα, ὅ,τι-
δήποτε. Ἡ ὥρα ὅμως περνάει. Τὸ
σοῦροπο ἀρχίζει νὰ πέφτῃ καὶ ὁ ὁ-
ρίζοντας νὰ γίνεται ἓνα μὲ τὸν οὐ-
ρανόν...

Κοντεύει πιά νὰ σκοτεινιάσῃ ὅταν
στις 19.30 συναντήσαμε ἓνα πλοῖο
καὶ μὲ σήματα μὸς ρωτήσαμε τὴν
δάρδια του γιὰ τὸ στίγμα...

Τὴν ἀπάντησιν τὴν πήραμε ἀπὸ
ἀλλοῦ.

ΤΡΕΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΕΞΩ ΑΠ' ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ

Ὁ φάρος Καπελίνος τῆς Χόρτα,
ἀνάμεσα ἀπὸ ὀμίχλῳδὴ ἀτμόσφαι-
ρα μὰς ἔριξε, καθὼς σκοτεινίαζε,
τὸ πιὸ γλυκὸ, τὸ πιὸ παρήγορο
φῶς! Ἐπὶ τέλους, τὸ πιὸ μακρὺ καὶ
τὸ πιὸ ἐπικίνδυνο μέρος τοῦ ταξί-
δίου μας —ἀπὸ τὴν Ν. Ὑόρκης—
Ἀζόρες— ἔφθανε στὸ τέλος του.
Ἄς ἀγριεῖν ὁ καιρὸς. Ὅταν βλέ-
πῃ κανεὶς μπροστὰ του γῆ, τὰ πάν-
τα: κούραση, ταλαιπωρία, ἀποθάρ-
ρυνση, ξεχνιούνται. Εἴμαστε οἱ πιὸ
εὐτυχισμένοι ἄνθρωποι τὸν κόσμου.
Τώρα πιά, ἀκόμα κι ἂν δὲν φθάναμε
ποτέ στὴν Εὐρώπῃ, εἴμαστε ἀπόλυ-
τα ἱκανοποιημένοι, γιατί νιώσαμε
ὅτι κάτι κατωρθώσαμε.

Ὁ ἄνεμος ὥστόσο ἄρχισε καὶ πάλι
νὰ φρεσκάσῃ ἀπὸ τὰ νοτιοδυτι-
κά καὶ τὸ βαρόμετρο νὰ πέφτῃ.
Στις 23.35, νύκτα, σκοτάδι, πύ-
σσα, περάσαμε ἀπὸ τὸ φάρο πού μὰς
ἐστῆνε, ἀγχιώνοντας τὴν παρουσία
μας, τὰ φωτεινὰ του μηνύματα:
«Καλῶς - ἤλθατε... Καλῶς - ἤλθα-
τε... Καλῶς - ἤλθατε» μὰς ἔλεγε μὲ
τὴν παλμικὴν του ματιὰ καὶ μὰς
ἐγενε...

Στὸ μεταξὺ ὁ ἄνεμος εἶχε μανιά-
σει. Μὲ κίνδυνο νὰ πέσω στὴ θά-
λασσα ἀπὸ ἓνα τρομερὸ κτύπημα
τοῦ βρεγμένου ἀπὸ τὰ τεράστια κύ-
ματα φλόκου, τὸν κατέβασα μὲ χί-
λια ζόρια μέσα στὴν μαυρίλα τῆς
νύχτας καὶ ἀφήσαμε τὸ σκάφος ξυ-
λάρμενο μὲ τὴν μπάντα στὸν και-
ρὸ, περιμένοντας νὰ ξημερώσῃ. Εἴ-
χαμε συμπληρώσει 25 ἡμέρες ἀπὸ
τότε πού ξεκινήσαμε ἀπὸ τὸ Νάτσκ.

Τὴν Πέμπτη, 5 Ἰουλίου, σημειώ-
νω τὰ πιὸ κάτω λόγια στὸ ἡμερο-
λόγιό τῆς «Χαρᾶς»:
«12.00. Ὁ ἄνεμος, πού ὅλη τὴν
νύκτα ἔβγαλε τὰ λυσσικά του, ἔφυ-
γε γιὰ νὰ μὰς ἀφήσῃ μὴν μεγάλη
φουσκοθαλασσιά καὶ τέλεια ἄννοια,

Περάσαμε ὅλη τὴν ἡμέρα πίσω ἀπ'
τὸ νησί καθαρίζοντας καὶ πλένον-
τας. Ὁ καπετάνιος ἔκανε τὸ... πρῶ-
το του ζύρισμα!

18.00. Κάθε προσπάθεια νὰ
μποῦμε στὸ λιμάνι τῆς Φαϊάλ μά-
ταιη, ἐξ αἰτίας μεγάλης φουσκοθα-
λασσίας, μουνιάσας καὶ ρεύμα-
τος. Ἄλλῃ μὴν νύκτα πίσω ἀπ' τὸ
νησί».

Τὴν Παρασκευὴ τὸ πρωὶ, 6 Ἰου-
λίου, ἡ φουσκοθαλασσία ἐξακολου-
θοῦσε νὰ εἶναι μεγάλη, ἐνῶ ἡ μου-
νάσσα δὲν ἔλεγε νὰ δώσῃ τὴν θέση
τῆς στὸν ἄνεμο. Τὸ βαρόμετρο εἶ-
χε ἀρχίσει νὰ πέφτῃ ἐπικίνδυνα καὶ
ὁ οὐρανὸς νὰ παίρνῃ πολὺ ὑποπτὴ
ὄψη.

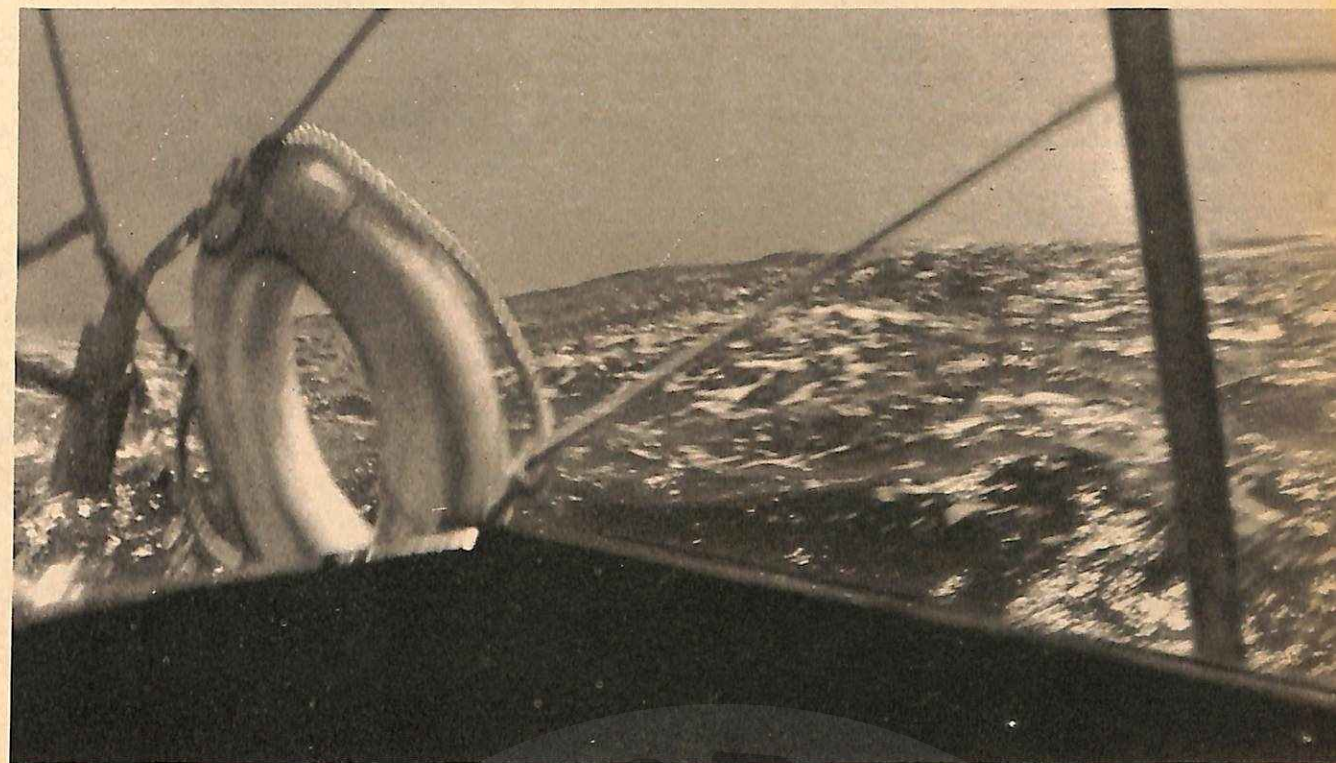
Λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ μεσημέρι, ἔ-
νας φοβερὸς ἄνεμος μὲ δυνατὴς
σπληνίδες μὰς κτύπησε ἀπὸ τὰ νο-
τιοδυτικά. Ἡ πανίσχυρη πνοὴ του
μὰς ἄρπαξε ἓνα φλόκο, πού χάθη-
κε στὰ κύματα πρὶν προλάβουμε νὰ
τὸν δοῦμε, τὴν ὥρα πού ἀγωνιζό-
μαστε, μάταια, νὰ μποῦμε στὸ λι-
μάνι. Τὸ ἡθικὸ μας, πού ἦταν τε-
λειῶς πεσμένο, ἤλθε νὰ τὸ ἀποτε-
λειώσῃ μὴν δυνατὴ βροχὴ καὶ τ' ἀ-
φρισμένα κύματα τῆς μανιασμένης
θάλασσας πού ἐσπαζαν μὲ ὀρμὴ
πάνω στὸ σκάφος. Βρεγμένοι ὥς τὸ
κόκκαλο κρατιόμαστε ἀπ' ὅπου
μποροῦμε καθὼς τὰ κύματα ἀπει-
λοῦν νὰ μὰς πάρουν μαζί τοὺς τὴν
ὥρα πού καβαλλᾶνε τὴν κουβέρτα
τοῦ καραβιοῦ. Τὰ πάντα μέσ' στὸ
σκάφος εἶναι μούσκεμα. Κάθε ἀπό-
πειρα νὰ μποῦμε στὸ λιμάνι εἶναι
τελειῶς περιττὴ. Μὲ τὴν ψυχὴ στὸ
στόμα, ἐνῶ λέγαμε πὼς τὰ βάσανά
μας εἶχαν τελειώσει, περάσαμε ἀ-
κόμη μὴν ἡμέρα πίσω ἀπ' τὴν
Χόρτα.

ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ

Στὸ ἴδιο σημεῖο μὰς βρῆκε τὴν
ἄλλη ἡμέρα καὶ ἡ θύελλα. Ὁ νο-
τιοδυτικὸς ἄνεμος, πού πνέει μὲ τα-
χύτητα 45—46 κόμβων τὴν ὥρα καὶ
ἡ δυνατὴ βροχὴ, ἔχουν ἐξαντλήσει
τελειῶς τὴν Σοῦ κ' ἔμένα. Ἡ «Χα-
ρά», ἔρμαιο τῶν κυμάτων, κλυδωνί-
ζεται σὰν ἓνα κομμάτι ἄχυρο πά-
νω στὰ κύματα, καὶ αὐτὴ ἡ κατά-
σταση κραταίει ἀκόμη κ' ὕστερα ἀπ'
τὸ μεσημέρι, ὅταν μὴν καταρρα-
κτώδης βροχὴ ἤλθε γιὰ νὰ σπάσῃ
τὴν μανία τοῦ ἀνέμου. Σηκώσαμε
πανιά καὶ μὲ ἀντίθετα ρεύματα, τε-
ράστια κύματα καὶ σχεδὸν διόλου
ἄερα, κάναμε 8.30 ὥρες νὰ φτάσου-
με στὸ λιμάνι. Ἐνας πιλότος διη-
γε καὶ μὰς οὐμολογεῖ μὲχρι τὴν
παραλία. Σὰν εἰρηνεῖα, τὴν στιγμή
πού κατεβάζαμε τὰ πανιά ἀρχισε
νὰ φυσᾷ δυνατὸς ἄερας...

Ἔτσι, λοιπόν, ὕστερα ἀπὸ θύε-
λες, μπουρίνια, μουνιάσας καὶ θε-
ληματικὲς ἢ ἀθέλητες καθυστερή-
σεις φθάσαμε, μετὰ ἀπὸ ταξίδι 25
ἡμερῶν ἀπὸ τὸ Νάτσκ, στὸ λιμάνι
Φαϊάλ τῶν Ἀζορῶν.

Δὲν τὰ καταφέραμε καὶ πολὺ ἄ-
σχημα. Μόνο πού δὲν μὰς παίρνει
ὁ καιρὸς...

ΣΦΟΔΡΟΤΑΤΗ ΘΥΕΛΛΑ λίγο ἔξω ἀπὸ τὸ Γιβραλτάρ. Τὰ κύματα ἦσαν πολὺ ἀγριώτερα ἀπ' ὅ,τι δείχνει ἡ φωτο-
γραφία, ἀλλὰ ἓνα πιὸ ἐπιτυχημένο «ένσταντανέ» ὑπῆρχε ὁ φόβος νὰ καταστρέψῃ τὴ φωτογραφικὴ μηχανή

ΤΟ ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΟ σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσιν, ἦταν ἀπὸ φωτογραφικῆς ἀπόψεως πιὸ καλὸ, γιατί πάρθηκε μόλις τὸ
κύμα ἔσκαζε πάνω στὴ «Χαρά». Ἡ Σοῦ μὲ τὴ μηχανή, γιὰ εὐνόητους λόγους, ἐξαφανίσθηκαν στὴν καμπύλη

Ἐξοὶδα τὸ φλερούρισμα τῶν αὐρώων γλάρων. Χαρὰ μεγάλη τὸ ἀντίκρυσμα τῆς αὐθιγῆς γῆς

Στὸ λιμάνι τοῦ νησιοῦ Φάιאל, πὺν μαζί με τὰ νησιά Πίκο, Σάο - Γιώργκε, Τερτσέιρα καὶ Γκρατσιόζα ἀποτελοῦν μιά ἀπ' τὶς «γεγονιές» τοῦ ἡφαιστειογενεοῦ συμπλέγματος τῶν Ἀζορῶν, θὰ μείνουμε μιά ἑβδομάδα. Στὰ βορειοδυτικὰ τῶν τεσσάρων αὐτῶν νησιῶν θρίσκειται ἄλλη μιά νη-σιωτική ομάδα με τὰ νησιά Φλόρες καὶ Κόρδο. Τέλος τὸ ἀνατολικὸ τμήμα τοῦ συμπλέγματος ἀ-ποτελοῦν τὰ νησιά Σάο - Μιγκουέλ καὶ Σάντα Μαρία.

Ἐκτός, ὅμως, ἀπὸ τὰ κύρια αὐτὰ νησιά, ξε-προβάλλουν μέσα στὴν ὠκεάνια ἀπεραντοσύνη τὶς ἀνώμαλες κορυφές τους, τὰ ἀκατοίκητα νησιά Φόρμιγκαλ. Πρόκειται γιὰ ἕνα σύμπλεγμα βρά-χων σπαρμένων, ἢ μάλλον φυτρωμένων μέσα στὰ ἀτλαντικά κύματα ὕστερα ἀπὸ τεράστιες ἐκρή-ξεις ὑποθαλασσιῶν ἡφαιστείων.

Οἱ Ἀζόρες καὶ στὴν προέκτασή τους ἡ Μα-δέρα καὶ τὰ Κανάρια νησιά δὲν εἶναι παρὰ οἱ ἀναδυόμενες κορυφές μιάς τεράστιας ὑποδρύχιας ἡφαιστειώδους ὀροσειράς, πὺν ἐφάσαν στὴν ἐπι-φάνεια τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὕστερα ἀπὸ σεισμούς καὶ ἐκρήξεις, πὺν συνετάραξαν κάποτε τὸν πλανήτη. Πρὶν ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες, οἱ κορυφές τῶν νη-σιῶν ἦταν κρατήρες ἡφαιστείων πὺν σήμερὰ εἴ-ναι σθηνέμενοι.

Τὰ νησιά αὐτὰ, τοποθετημένα σὰν ἀπὸ θεία οἰκονομία μικρὰ ἀπ' τὶς ἡπειρωτικές ἀκτές, ἦ-ταν γιὰ ἑκατονταετίες τὸ καταφύγιο τῶν θαλασ-σοδαρμένων ναυτικών πὺν χαροπάλειναν με τὰ πλεούμενά τους στὸν ὠκεανό. Σήμερα, οἱ Ἀζό-ρες διαθέτουν ἀκόμη καὶ ἀεροδρόμιο γιὰ τὰ με-γαθήρια τοῦ οὐρανοῦ πὺν γεφυρώνουν μέσα σὲ λίγες ὥρες τὸ ὕδατιν χάσμα πὺν χωρίζει τὴν Εὐρώπη ἀπὸ τὴν Βόρειο καὶ τὴν Νότιο Ἀμερική.

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

Ἡ «Χαρά», ἡ Σοῦ κ' ἐγὼ γίναμε δεκτοὶ ἀπ' τοὺς κατοίκους τῆς Φάιאל με ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ ἀνεπιτήδευτης χαρᾶς. Ἀπὸ τὴν στιγμή πὺν πατήσαμε τὸ πόδι μας στὰ μουράγια τοῦ νησιώ-του λιμανιοῦ, ἀφάνταστα ταλαιπωρημένοι, ἀλ-λὰ καὶ χαρούμενοι, γιὰτὶ εἴχαμε συμπληρώσει ἕνα μεγάλο μέρος τοῦ ταξιδιοῦ μας, ὅλοι μᾶς

περιβάλανε με φιλία καὶ θερμὴ συμπάθεια. Ἐ-τσι, ὅταν λυπημένοι γιὰ τὴν ἀναχώρησή μας πη-δήσαμε καὶ πάλι στὴν κουβέρτα τῆς «Χαράς», θρίσκόντουσαν κοντὰ μας γιὰ νὰ μᾶς χαιρετή-σουν καὶ νὰ μᾶς εὐχθῶν καλὸ ταξίδι ὅλοι οἱ καλοὶ φίλοι πὺν ἀποκτήσαμε στὸ μεταξύ στὸ νησί.

Ὁ πιλότος τοῦ λιμανιοῦ Τζῶν Φαρία με τὴν γυναῖκα του τὴν Κλωντίν μᾶς στάθηκαν σὰν ἀ-δέλφια. Ὁ κ. Ἐνρίκε Ἀζεβέντο, αὐτὸς ὁ ὠκεά-νιος νησιώτης πὺν οἱ ἀτλαντικοὶ ἀνέμοι δὲν τοῦ-κλεψαν τίποτε ἀπὸ τὸν ἀέρα τοῦ παλιοῦ Πορτο-γάλου εὐπατρίδη, μαζί με τὸν γιό του με τὸ ἀγγλόηχο ὄνομα, τὸν Πήτερ, φάνηκαν γιὰ μᾶς περισσότερο ἀπὸ ἐξυπηρετικοί. Ἰδιοκτήτες τοῦ «Καφὲ Σπὸρ» δέχονται καθημερινὰ στὶς αἴθου-σες τοῦ μαγαζιοῦ τους θαλασσοπόρους ἀπ' ὅλο τὸν κόσμον ὅταν περάσουν ἀπὸ τὴν Χόρτα. Καρά-βια καὶ καραβόπουλα ἀράζουν ἐκεῖ ἀπὸ τὰ πέ-ρατα τῆς οἰκουμένης, θρίσκουν καταφύγιο, ξεκου-ράζονται, στεγνώνουν τὸ ὠκεάνιο κύμα πὺν τοὺς μούσκεψε μερόνυχτα. Ἐνας ἀπ' τοὺς διευθυντὰς τῆς Ἑταιρίας Ἀλιείας Φαλαινῶν, ὁ κ. Τόμας Ἀλμπερτ, μᾶς ἔκανε κάθε δυνατὴ περιποίηση καὶ μᾶς ἐξήγησε ὅλα δὲν ἔχουν σχέση με τὸ κυ-νήγι καὶ τὴν ἐπεξεργασία τῶν τεραστιῶν αὐτῶν θηλαστικῶν. Φάλαινες γιγάντιες, ἀπόγονοι τοῦ κολοσσοῦ πὺν κατὰπτε τὸν χριστιανὸ προπάππο μας, τὸν Ἰωάν, ἀραδιάζονται τὴν ἐποχὴ πὺν γυ-ρίζουν τὰ ἀλιευτικά ἀπ' τὰ μακρινὰ τους ταξί-δια στὸ μεγάλο ἐργοστάσιο, κόβονται, λιανίζον-ται, γίνονται λίπτος, τόννοι δόκλαιοι. Ἡ ἀνθρώ-πινη φιγούρα, ἔτσι καθὼς στέκει πλάι στὸ νε-κρὸ κῆτος, γίνεται ἀσημαντὴ, μηδαμινὴ. Σκέπτο-μαι ὅταν ἀποφασίσω νὰ κυκλοφορήσω τὸ βιβλίο με τὶς ἐντυπώσεις μου ἀπὸ τὸ ταξίδι νὰ γράψω περισσότερα γύρω ἀπ' τὸ θέμα.

Τὶς ἡμέρες πὺν μείναμε στὴν Φάιאל κάναμε ἀρ-κετὲς ἐκδρομὲς καὶ στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ νησιοῦ. Ἡ ματιά μας ταλαιπωρημένη, κουρασμένη ἀπ' τὴν γκρίζα μονοτονία τοῦ ὠκεανοῦ, ἀγκάλιαζε σὰν θεῖο δῶρο τὸ πράσινο πὺν πλημμύριζε τοὺς ἡ-φαιστειογενεῖς λόφους, τὸ δεχότανε λαχταρισμέ-νη ἡ κόρη τοῦ ματιοῦ, τὸςτελνε μήνυμα δροσε-

ρὸ στὴν ἀλμυρισμένη μνήμη τοῦ ὠκεάνιου κύμα-τος. Κάσαμε κάτω ἀπὸ τὰ πεύκα, πιάσαμε στὰ χέρια μας πράσινα φύλλα, ἀκούσαμε τὸ τζιτζί-κι ν' ἀπεραντολογῇ... Διώσαμε ἀπ' τ' αὐτιά μας τὸ βογγητὸ τῶν κυμάτων, νιώσαμε στὴν πα-τούσα μας τὴν σιγουριά τῆς γῆς, ἔστω κι ἂν ἀ-ναδύθηκε ἀπ' τὰ κύματα, ἔστω κι ἂν πρέκειται πάλι ἡ θάλασσα, κάποτε, νὰ τὴν καταπιῇ. Εἴ-χαμε τὴν ἀνάγκη τῶν ἀνθρώπων, τῆς γῆς, μιάς στέγης με κεραμίδια... Σὲ λίγο θὰ σαλπάρουμε. Οἱ ἡμέρες ἦταν μετρημένες. Ὁ καιρὸς δὲν μᾶς ἐπαίρνει...

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΣΤΟΝ ΩΚΕΑΝΟ

Ἡ ἀπαραίτητη ξεκούραση, ὁ ἀνεφοδιασμός καὶ ἡ ἐπιθεώρηση τοῦ σκάφους, συμπληρώθηκαν στὸ μεταξύ κ' ἔτσι, ὕστερα ἀπὸ μιά ἑβδομάδα ἀνθρωπίνῃ ζωῇ ἀνεβήκαμε πάλι στὴν «Χαρά». Ὁ πιλότος, θέλοντας νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν συμπάθειά του, μᾶς δῆλωσε ὅτι δὲν θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ ἔξω ἀπ' τὸ λιμάνι ἂν δὲν τοῦ δώσουμε τὴν ὑπόσχεση ὅτι θὰ ξαναγυρίσουμε γιὰ μιά ἐπίσκεψη στὸ νησί. Σήμερα χωστάμε μιάν ἐπίσκεψη στὸν φίλο μας τὸν Φαρία.

Τὴν ὥρα τοῦ χωρισμοῦ, καθὼς ἡ «Χαρά» ξε-κίνησε ἀπαλὰ γιὰ τὴν μπούκα τοῦ λιμανιοῦ, οἱ φιλόξενοι Πορτογάλοι νησιῶτες ἐκλείγαν στὴν παραλία, ἐνὶ ἡ Σοῦ τοὺς συναγωνίζονταν ὀρθια στὴν πρύμη...

Ἦταν Σάββστο, 14 Ἰουλίου, ὥρα 15.30. Ἀ-πομεσήμερο. Με βορειοδυτικὸ ἀεράκι δάλαμε πλῶρη κατὰ τὸν ὠκεανό, πὺν περίμενε ἀπέραν-τος καὶ μυστηριώδης. Εἴχαμε πάρει τὴν ἀπόφα-ση νὰ σπᾶσουμε ρεῖκο. Ἀλλά... «Ἀλλὰι με-βουλαὶ ἀνθρώπων...». Ἀπὸ ἐδὼ καὶ ἐμπρός, σύμ-φωνα με τοὺς χάρτες δέβαα, οἱ ἀνέμοι πὺν ἐ-π'κρατοῦν εἶναι βορειοδυτικοὶ - βόρειοι καθὼς ἀ-κολουθοῦν τὸ κατέβασμα τοῦ Γκόλφ - Στρήμ στὴν ἀοχὴ καὶ τὸ ρεῦμα τῶν Καναρίων ἀργότε-ρα. Ἀφ'οὗ ξεκαθαρίσαμε τὰ στενὰ μεταξύ τῶν νησιῶν Φάιאל καὶ Πίκο —τὸ γειτονικὸ νησί— ὁ ἀνέμος ἄρχισε νὰ πέφτῃ. Πλέουμε πολὺ σιγὰ

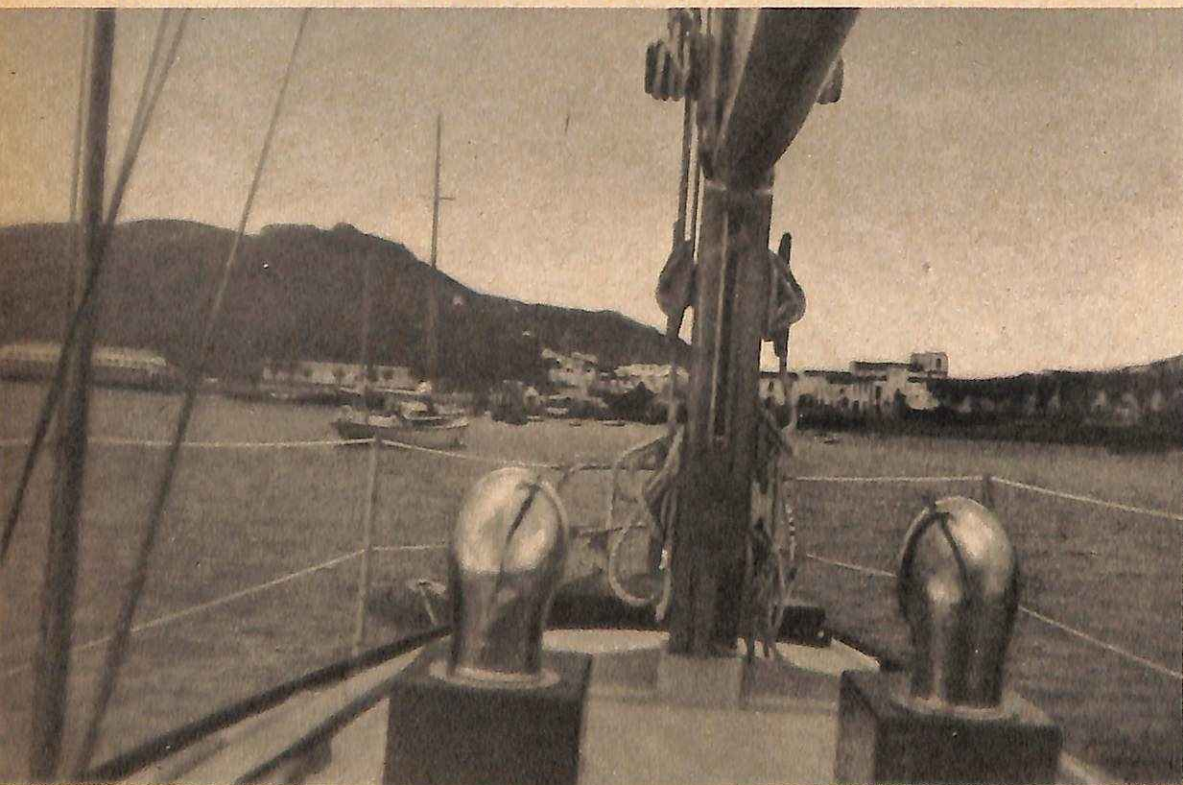
ἀνάμεσα στὰ νησιά τοῦ συμπλέγματος τῶν Ἀ-ζορῶν. Εἶναι λίγο πρὶν ἀπ' τὰ μεσάνυχτα, ὥρα 23.15, ὅταν ἀνίνομε πίσω μας τὸ νησί Πίκο κ' ἕνα φάρο του νὰ μᾶς γνέφῃ χαιρετίσματα. Πρὸς τὰ ξημερώματα (03.30) τῆς ἄλλης ἡμέρας, εἴ-χαμε ξεπεράσει καὶ τὸ Σάο - Γιώργκε. Χωμῆλὰ πάνω στὴν πλάτη τῆς θάλασσας τρεμόσβηναν τὰ φωτάκια τῆς μικρῆς θαλασσινῆς πολιτείας. Στὶς 12.00 τὸ μεσημέρι πῆραμε με τὸν ἑξῆς στί-γμα καὶ συναντήσαμε ἕνα καράβι. Βρισκόμαστε σὲ πλάτος 38 μοίρες 32' καὶ μήκος 27 μοίρες 24'. Τὸ καράβι πέρασε ἀνάμεσα σὲ μᾶς καὶ τὸ νησί Τερτσέιρα, πολὺ μακριὰ διωας γιὰ νὰ συνεννοηθῶμε. Ἀλλωστε δὲν ὑπῆρχε καὶ λόγος. Προχωροῦσαμε πολὺ σιγὰ καὶ εἴναμε κάνει μόνο 57 μίλλια ἀπ' τὴν ὥρα πὺν ξεκινήσαμε ἀπ' τὴν Φάιאל. Γύρω μας θρίσκόντουσαν ἀκόμη νησιά καὶ ξέραμε πὺν θρίσκόμεστε, ὥστε νὰ μὴν ἔχουμε ἀνάγκη γιὰ στίγμα.

Με καλὸ καιρὸ ἀφίνομε πίσω τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο τὰ νησάκια. Σὲ δύο ὥρες εἴναμε ξεμακρύ-νει ἀρκετὰ ἀπὸ τὸ νησί Τερτσέιρα καὶ συναν-τήσαμε τὸ πρῶτο ὑπερωκεάνιο πὺν πῆγαινε κι αὐτὸ γιὰ τὴν Εὐρώπη. Δὲν ἀσκολήθηκε καθόλου μαζί μας. Κολοσσάιο καὶ ἀδιάφορο πέρασε δί-πλα μας ὅπως θὰ περνοῦσε ἕνας ἀνθρώπος πλάι ἀπὸ ἕνα κρυμμένο μερμηγκί. Δὲν μᾶς ἔμεινε ὁ-μως καιρὸς νὰ στενωχωρηθῶμε γιὰ τὴν περιφρό-νηση. Εἶνε σηκωθὴ νοτιοδυτικὸς ἀνέμος καὶ ἡ «Χαρά» με τὰ παν. ἀ φουσκωμένα ἄρχισε νὰ κό-βῃ μίλλια.

Λίγο μετὰ τὰ μεσάνυχτα, ὥρα 00.45 τῆς Δευ-τέρας, 16 Ἰουλίου, ἀντικρύσαμε μέσα στὸ πηχτὸ σκοτάδι τὸν φάρο τοῦ Κάβο Φερράοια, τοῦ νη-σιοῦ Σάο Μιγκουέλ. Ὁ ἀνέμος ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα δυνάμει. Σύννεφα βαρεῖα ἄρχισαν νὰ τρέ-χουν πάνω στὸν οὐρανὸ κ' ὕστερα ἀπὸ λίγο οὔτε ἕνα ἀστὲρι δὲν εἶνε μείνει νὰ μᾶς συντροφεύῃ.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ: ΠΡΟΣ ΤΟ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗ «ΧΑΡΑ» ΕΦΘΑΣΕ ΣΤΟ ΦΑΙ'ΑΛ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΑΣΗΜΟ «FINISTERRE» ΤΟΥ ΜΙΤΣΕΛ

Η «ΧΑΡΑ» ΣΤΟ ΦΑΙ'ΑΛ, ΜΕ ΦΟΝΤΟ ΤΟ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟ ΠΙΚΑ, ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΡΤΟΓΑΛΕΖΙΚΟ ΚΑΣΤΡΟ

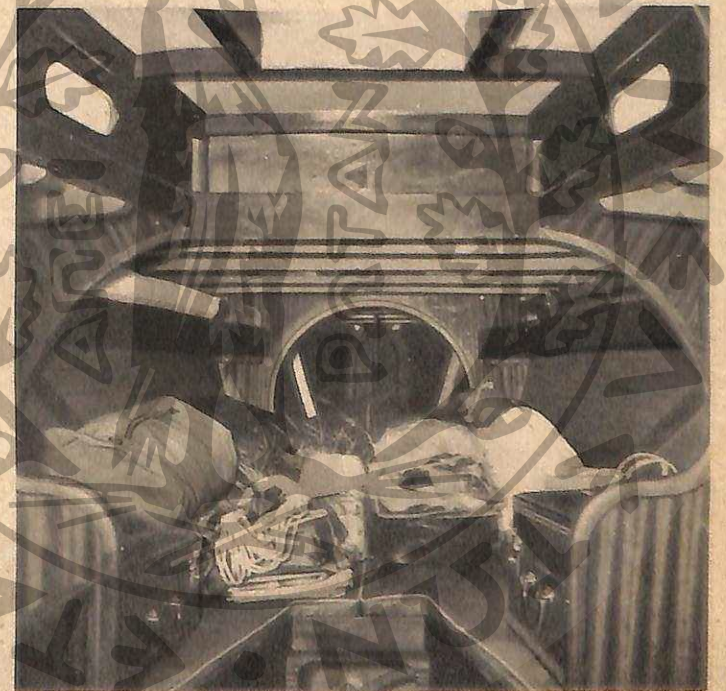
ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ἦταν τὸ μοναδικὸ μέσο ἐπαφῆς τῶν δύο θαλασσοπόρων με τὸν ὑπόλοιπο κόσμον. Ἐκτός ἀπὸ τὶς σπαραδι-κὲς καὶ τυχαῖες συναντή-σεις με τὰ ποντοπόρα πλοία, ὅλα τὰ ἀτέλειωτα μερόνυχτα πὺν ἡ «Χαρά» ταξίδευε στὸν ἀπέραντο ὠκεανό, 'μοναδικὴ παρη-γοριά καὶ πολυτίμη ἀν-θρώπινη παρουσία γιὰ τὴ Σοῦ καὶ τὸν Σάββα ἦταν λίγη εὐθυμὴ ἢ κλασικὴ μουσικὴ καὶ οἱ εἰδήσεις. Ὡστόσο, ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ ραδιοφώνου ἦταν νὰ δίνη τὴν ὥρα Γκρήνουιτς, ἐντελῶς ἀπαραίτητη γιὰ τὴν λήψη τῶν στιγμάτων.

ΤΟ «ΒΑΣΙΛΕΙΟ» ΜΙΑΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑΣ

Ἀκρῶς ἐνδιαφέρουσα εἶνε ἡ ἐσωτερικὴ διαρρύθμιση τῆς «Χαράς», ἡ ὁποία δὲν ἀφήνει ἀναμετᾶν τὸν ἐλάχιστο χώρο. Ἡ «Χαρά» κατασκευάσθηκε γιὰ νὰ ἐκτε-λέσῃ ταξίδια δυσαναλόγως μεγάλα σὲ σχέ-ση με τὸ μέγεθός της καὶ τὰ σχέδιά της μελετήθηκαν ἐπιστομένως, με βάση τὶς ἀνάγκες πὺν προκύπτουν ἀκριβῶς ἀπὸ αὐ-τὰ τὰ μεγάλα ταξίδια. Στὰ λίγα μέτρα πὺν ἄφηνε στὴ διάθεση τῶν ναυπηγῶν τὸ μικροσκοπικὸ σκαρί τῆς «Χαράς» ἔπρεπε νὰ χωρέσουν ὅλα, καὶ χώσαν. Ἀκόμη καὶ ἡ ἡλεκτρικὴ ἐγκατάσταση δὲν λείπει ἀπὸ

τὸ σκαφάκι. Ἡ καμπίνα φωτίζεται ἀπλῆτα καθὼς καὶ τὰ φῶτα πλυσίσεως εἶνε ἡλε-κτρικά. Τὸ ρεῖμα παρέχεται ἀπὸ ξηρὲς μπαταρίες. Γιὰ δύο λόγους ὁ Γεωργίου δὲν χρησιμοποίησε ὑγρὲς μπαταρίες, ἀφ' ἐνὸς γιὰτὶ ἡ ἐπαναφόρτισή τους ἀπαι-τεῖ ἐδικὴ μηχανή (καὶ ὑπάρχουν τέτοιες μηχανεὶ πὺν κινούνται με τὴ δύναμη τοῦ ἀνέμου ἢ τῆς θάλασσας, ἀλλὰ εἶναι δύσ-χρηστες) καὶ ἀφ' ἐτέρου γιὰτὶ στὴν πε-ρίπτωση πὺν θὰ τοῦ χυνόταν τὸ ὅζυ τῆς μπαταρίας ὑπῆρχε φόβος νὰ διαβρωθῇ τὸ σκάφος καὶ νὰ τρυπήσῃ (!).

ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ἐ-κατοστὸ τῆς «Χαράς» ἔ-πρεπε νὰ χρησιμοποιηθῇ σὰν ἀποθήκη γιὰ νὰ ἐπαρ-κέσουν τὰ ἐφόδια τοῦ μα-κρινοῦ ταξιδιοῦ. Τὸ δια-μέρισμα τῆς πλώρης γέ-μισε με θαλίτσες καὶ πα-κέτα καὶ τὰ κρεβάτια του μετετράπησαν σέ... ράφια. Ἀκόμη καὶ ἡ θέση πὺν εἶναι προωρισμένη γιὰ τὶς ἀγκυρες ἔγινε... ντουλάπι, καὶ οἱ ἀγκυρες μεταφέρθηκαν στὴν πρύ-μη, μιά καὶ εἶναι ὁλότε-λα ἀχρηστες καταμεσίς στὸν ὠκεανό. Ἡ Σοῦ καὶ ὁ Σάββας κράτησαν γιὰ τὸν ἐαυτὸ τους τὴν πρῶ-τη καμπίνα ἡ ὁποία ἔχει ἄλλα 2 ἀκόμη κρεβάτια.

ΛΟΥΤΣΙΝΤΑ ΚΑΠΡΙΤΣΙΟΖΑ

Τὰ γενέθλια ἑνὸς μωαγγελου σὺν Βασιρικὸ Δέατρο ἰῆς Δανίας

ΤΑ Βασιλικά Μπαλλέτα τῆς Δανίας, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ἀπὸ τὰ καλῦτερα τοῦ κόσμου καὶ ἡ φήμη τους εἶναι ἐξαπλωμένη εὐρύτατα, ἀνέβασαν τελευταῖα στὸ Βασιλικὸ Θέατρο μίαν θαυμάσια παράσταση πού ἀπέσπασε εὐμενέστατα σχόλια τῶν κριτικῶν τῆς Κοπεγχάγης.

Ἀκριβῶς πρὶν 160 χρόνια στὴν ἴδια σκηνὴ τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου τῆς Κοπεγχάγης εἶχε ἀνεβασθῇ ἡ «Καπριτσιόζα κυρία», μίαν δημιουργίαν τοῦ διάσημου χορογράφου τῆς ἐποχῆς Βιντζέντζο Γκαλεόττι, ἡ ὁποία ἔχει μείνει ἀλησμόνητη. Καὶ ἡ σημερινὴ παράσταση τῶν Βασιλικῶν Μπαλλέτων, ἀκολούθησε βασικὰ τὸν κύριον χαρακτήρα τῆς Λουτσίνας πού εἶχε πλάσει τότε ὁ Γκαλεόττι, καὶ ὁ τίτλος τῆς δὲν παραλλάζει πολὺ ἀπὸ τὸν τίτλο πού εἶχε ἡ παράσταση πού τὴν ἐνέπνευσε. Ἡ «Καπριτσιόζα κυρία» ἔγινε ἡ «Καπριτσιόζα Λουτσίνα». Ἡ σημερινὴ «Καπριτσιόζα» ἀποτελεῖ αὐτὸ πού ὀνομάζουν θέατρο ἐν θεάτρῳ.

Δηλαδή ἡ σκηνὴ ἀνοίγει σὲ μίαν πλατεῖαν τῆς Πάντοβας καὶ σὲ μίαν χαρούμενη φαντασίαν πλεκταὶ τὸ ἐπεισόδιον πού ἐνέπνευσε τὸν Βιντζέντζο Γκαλεόττι, τὸν χαρακτήρα τῆς Λουτσίνας. Μία χαριτωμένη καὶ ἀστατη γκαρσόναν ἐρωτοτροπεῖ μὲ δύο λακέδες τοὺς ὁποῖους βασανίζει χωρὶς νὰ δέχεται καὶ χωρὶς νὰ ἀποκρούη κανένα Μαγεμένος ὁ Γκαλεόττι ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς αἰώνιας

γυναικείας φιλαρέσκειας συλλαμβάνει τὴν ἰδέαν τῆς Λουτσίνας του. Καὶ ἀρχίζει τὸ «θέατρο».

Ὁ Βιττόριο εἶναι ἐρωτευμένος μὲ τὴν Λουτσίνα καὶ γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ σχεδιάζει συνεχῶς μικρὰς ἐκπλήξεις, πού ἴσως νὰ κάνουν τὴ σκληρὴ καρδιά τῆς νὰ λυγίσῃ. Ἔχει λοιπὸν ἐτοιμάσει μίαν μικρὴ χορευτικὴ παράσταση—ἐνα ἐρωτευμένο ζευγάρι χωρικῶν πού θὰ χορέψουν μὲ τὴ συνοδείαν μίαν μικρὴν ὀρχήστραν. Ὁ θίασος ἔχει πέσει μὲ τὰ μούτρα στὶς πρόδες, ἀλλὰ ὁ Σινιὸρ Βιτουόζο, πού πρόκειται νὰ πάρῃ καὶ αὐτὸς μέρος στὴν παράσταση, κάνει τόσο ἀδέξιους θορύβους, ὥστε ὑπάρχει φόβος νὰ ξυπνήσῃ ἡ Λουτσίνα καὶ νὰ χαλάσῃ ἡ ἐκπλήξις.

Κατόπιν ἑνὸς ὑπηρετῆς ὁδηγεῖ τὸν ἐρωτευμένον Βιττόριο καὶ τὸν θίασό του μέσα στὸ δωμάτιον τῆς Λουτσίνας τὴν ὁποία βρίσκουν νὰ κοιμᾶται σὲ μίαν ντορμαίξ. Μόλις ξυπνᾷει ἡ ὥραία, ὁ Βιττόριο τῆς παρουσιάζει τὴν ἐκπλήξιν του ἀλλὰ ἡ ἰδιότροπη κυρία θυμῶναι τόσο πολὺ, πού ἡ παράσταση καταρρέει ἄδοξα. Ὁ θυμὸς τῆς μοιάζει μὲ πραγματικὴ ἐκρήξη καὶ ὁ φτωχὸς Βιττόριο πού φοβάται μήπως πάθῃ τίποτε ἢ καλὴ του, στέλνει τρομαγμένος νὰ φωνάζουν τὸν γιαντρά. Φθάνει ὁ γιαντρός ὁ ὁποῖος φαίνεται νὰ ἔχη κατευναστικὴ ἐπίδραση στὴ νευρικὴ Λουτσίνα. Οἱ συμβουλές του δίνονται μὲ θαυμάσιες χορευτικὰς φιγούρας πού ἀναδεικνύουν περισσότερο τὴν γοητεία του

παρὰ τὴν ἱατρικὴν του σοφίαν. Ὁ Βιττόριο πού εὐλογα ἀνησυχεῖ, κατορθώνει νὰ ξεφορτωθῇ τὸν ἀντεραστὴν του, πρᾶγμα πού κάνει τὴν Λουτσίνα ἐξω φρενῶν. Καὶ ὅταν ἡ καπριτσιόζα νῆα στὸ τέλος προβάλλῃ, δείχνοντάς του τὴ γλώσσα καὶ ἑνα μικρὸ ὑπηρετᾶκο, πού κατὰ τύχην εἶναι ὁ θεὸς Ἑρώτας, τότε ὅλα γίνονται ἀνάστατα.

Τὸ δωμάτιον μετατρέπεται σὲ μαγικὸ κῆπον καὶ ἐκεῖ σὲ μίαν φαντασμαγορίαν πού ξεκινᾷ ἀπὸ ἑνα μαγικὸ καθρέφτη, μπροστὰ στὸν ὁποῖον ὁδηγεῖ ὁ Ἑρώτας τὴν Λουτσίνα, ἡ καπριτσιόζα κυρία βλέπει ὅλα τὰ ἐλαττώματά της, τὴν ψυχρότητα τῆς, τὴν φιλαρέσκεια, τὶς ἐρωτοτροπίες τῆς, τὴν ζήλεια τῆς, τὶς ἐκρήξεις τοῦ θυμοῦ τῆς. Ὅλα παρελαύνουν μπροστὰ στὰ μάτια τῆς προσωποποιημένα ἀπὸ τὴ μαγικὴ δύναμιν τοῦ μικροῦ θεοῦ.

Τὸ τέλος εὐκολὰ τὸ μαντεύει κανεὶς. Μετανωμένη ἡ Λουτσίνα, καταλαβαίνει τὰ σφάλματά της καὶ μὲ τὴ βοήθειαν τοῦ Ἑρώτα βρίσκει τὴν πραγματικὴν εὐτυχίαν στὴν ἀγκαλιά τοῦ πιστοῦ Βιττόριο.

Γιὰ νὰ τιμήσουν τὸν πρῶτον διδάξαντα, τὸν Γκαλεόττι καὶ τὸν Κλάους Σάλλ, ὁ ὁποῖος εἶχε συνθέσει τὴν μουσικὴν τῆς πρὸ 160 χρόνων παραστάσεως, ἡ οὐδερτούρα καὶ τὸ φινάλε τοῦ σημερινοῦ μπαλλέτου, ἀκολούθησαν τὸ θέμα τοῦ παλαιοῦ μπαλλέτου.

Ο ΕΡΩΤΑΣ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΗΝ ΑΣΤΑΤΗ ΛΟΥΤΣΙΝΤΑ Σ' ΕΝΑ ΜΑΓΕΜΕΝΟ ΚΗΠΟ ΚΑΙ ΕΚΕΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΑ ΦΟΒΕΡΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΤΗΣ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΠΟΥ ΒΛΕΠΕΙ ΜΕ ΤΟ ΚΑΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ...

ΤΗΝ ΚΑΝΕΙ ΝΑ ΝΟΙΩΣΗ ΟΤΙ ΗΤΑΝ ΣΚΛΗΡΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΒΙΤΤΟΡΙΟ

Ο ΒΙΝΤΖΕΝΤΖΟ ΓΚΑΛΕΟΤΤΙ ΕΝΕΠΝΕΥΣΘΗ ΤΗΝ «ΚΑΠΡΙΤΣΙΟΖΑ ΚΥΡΙΑ»

... ΑΠΟ ΜΙΑ ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ «ΓΚΑΡΣΟΝΑ» ΤΗΣ ΠΑΝΤΟΒΑΣ

Η αγάπη του για τη ζωή στάθηκε μία νίκη πάνω στον πόνο. Γεννήθηκε στα 1874 στη Νέα Υόρκη, και στον Ίσπανο-αμερικανικό πόλεμο υπηρέτησε στο ναυτικό, όπου και προσεβλήθη από την αρθρίτιδα που τον βασάνισε φρικτά σ' όλη του τη ζωή. Από τα μέσα της ζωής του μέχρι του θανάτου του, στα 1935, έμεινε ακίνητος στο κρεβάτι, ανίκανος να κουνήσει και το μικρό δάκτυλο. Από εκεί, διηύθυνε μία επιχείρηση γαντιών, και έγραφε τα γεμάτα αίσιοδοξία διδλία του. Η ΖΩΗ ΜΕ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ, τον ανέδειξε πρώτης γραμμής χιουμορίστα, που η καλή του διάθεση πηγάζει από μία βαθύτερη καταιόηση.

Ο πατέρας και το θαλασσοδάρμένο καράβι του

Εναίτηγμα του ΚΛΑΡΕΝΣ ΝΤΑΙΗ

να κρατήση τίποτε μέσα του. Άλλα πάντοτε το μετάνιωνε. Της δόλεγε μ' ένα τρόπο ώστε οπωσδήποτε να μεγαλώνει το κύρος του. Δεν της έδινε συγχαρητήρια, παρά στεκόταν στο κατώφλι, ανεμίζοντας σ' ό χέρι τα χαρτιά των λογαριασμών κι άρχισε με μία απειλητική συνοφύωση. —Εγώ στόπα και στο ξανάπα. Άμα θές, περιορίζονται οι σπατάλες σου. Να που είχα δίκιο.

Η μητέρα πάντα άνασκιρτούσε με τις τέτιες εφόδους, δεν έχανε όμως την έτοιμότητά της. Ρωτούσε πόση οικονομία είχε γίνει, που θέβαια ωφειλόταν στην καλή διαχείρισή της και φυσικά ο πατέρα της χρωστούσε τώρα αυτή τη διαφορά. Άς της την έδινε. Κ' έτσι ο πατέρας από την έπίθεση δρισκόταν ξάφνου στην άμυνα, και ναυαγούσε όλος ό ήθικοπλαστικός λόγος που είχε προειμιάσει. Όσο πιο πολύ συζητούσαν, τόσο αποδεινιόταν ξεκάθαρα πως χρωστούσε της μητέρας αήτη τη διαφορά.

Ο πατέρας δήλωσε πως υπάρχει ένα πολύ μεγάλο μυστήριο, σχετικά με τα μηνιαία έξοδα του σπιτιού, που τότε άνεβαιούν και τότε πέφτουν. —Όπριπε να υπάρχει μία τάξη, να μπορεί να κάνει τον λογαριασμό του κανείς. Ποτέ μου όμως δεν ξέρω τί με περιμένει από μήνα σε μήνα. Η μητέρα παραδέχτηκε πως ούτε και κείνη δεν έξερει. Φαίνεται πως έτσι έρχονται τα πράγματα. —Μά δεν υπάρχει λόγος να έρχονται έτσι, Βίνυ, είπε ο πατέρας. Και να το ξέρης, δεν πρόκειται να έπιτρέψω να εξακολουθήσει αυτό.

Η μητέρα είπε πως δεν έβλεπε τί μπορούσε να κάνει από μέρους της. Το μόνο που ήξερε, είναι πως όταν άνεβαιναν οι λογαριασμοί, αυτό δεν σήμαινε διόλου πως ήταν σπάταλη. —Α, το μόνο που σημαίνει, σίγουρα, είναι πως ξοδεύεις ένα διάβολο λεπτά, φώναξε ο πατέρας. Η μητέρα τον κοίταξε με πείσμα. Βέβαια, δεν μπορούσε να το άρνηθ όλωςδιόλου, αλλά του είπε πως δεν είχε καθόλου δίκιο.

Συχνά τα τεκμήρια ήταν άπελπιστικά ένοχοποιητικά για την μητέρα, αλλά το γεγονός αυτό δεν την τρόμαζε. Ούτε τον πατέρα, ούτε άλλον κανένα φοβόταν. Ήταν θαρραλέα γυναίκα, αποφασισμένη να ριχτή και να έξοντώση τον κάθε τύραννο. Μονάχα όταν ή συνείδησή της ήταν θαρειά, δεν είχε καρδιά για να πολεμήσει. Ο πατέρας δρισκόταν πάντα σε πλεονεκτικότερη θέση από τη δική της, γιατί αυτόν ποτέ δεν τον θάραινε ή συνείδησή του. Ούτε φανταζόταν, άλλωστε, πως ήτανε τύραννος. Πίστευε τον έαυτό του για μία πολυβασανισμένη ψυχή, που δεν είχε την παραμικρότερη άπαιτηση από τους άλλους, και που άντιμετώπιζε μονάχα με την πιο μεγάλη μετριπάθεια παράλογα πλάσματα σαν την μητέρα. Το μοναδικό πλεονέκτημα της μητέρας άπέναντί του ήταν ή μεγαλύτερη έτοιμότης της. Γλιστρούσε σαν χέλι όποτε ο πατέρας πάσχιζε να την βάλει σε βεογνωσία.

Κάθε φορά που τα έξοδα του σπιτιού σκαρφάλωναν στα ύψη, ο πατέρας τρομοκρατιόταν. Τότε έσκουζε σαν τρελλός, τούλεγε ή μητέρα. Όπωσδήποτε όλο κ' έσκουζε από λιγάκι για ό,τιδήποτε, άπλως και μόνο από ζήτημα άρχης, αλλά όταν ό θυμός του ήτανε άληθινός, σφρλιάζε με πραγματική άγωνία. Έπειτα από αυτή τη σκηνή, κατά κανόνα, τα έξοδα πέφταν, τουλάχιστον για το πρώτο διάστημα. Άλλα ήταν και φορές που κανένας καυγάς, όσοδήποτε τρομερός, δεν έφερνε άποτέλεσμα και για τον ένα ή τον άλλο λόγο, οι λογαριασμοί άνεβαιναν όλοένα από μήνα σε μήνα. Και τότε άκριβώς, πάνω που ο πατέρας είχε σχεδόν παραδοθή σ' αυτή τη φοικτή κατάσταση και είχε άρνήσει να ήσυγάξει από τη γκοίνια του, ξάφνου, όλότελα άναπάντεχα, και προς μεγάλη κατόπληξή του, τα έξοδα κατρακυλούσαν άφάνταστα. Η μητέρα δεν κρατούσε διόλου λογαριασμούς γιατί ήταν πνιγμένη με τις μικροδουλειές του σπιτιού, και ο πατέρας δεν ήξερε τί να κάνει: να της πη ή να μην της πη το θαυμάσιο νέο. Φυσικά, πάντοτε της δόλεγε, γιατί δεν μπορούσε

Όπριπε ναίαι πολύ τυχερός για να ξεγλιστρήσει από την κάμαρα χωρίς να της την πληρώσει. Αύτες οι άπαντήσεις της, έλεγε, είναι ίκανες να τρελλάνουν τον άνθρωπο. Και κάτι άλλο άκομη πτο χαρακτήρα της θα μπορούσε να τον τρελλάνει —ή έλλειψη κάθε συστήματος. Καμιά φορά ο πατέρας την κοίταζε σαν να την έβλεπε για πρώτη φορά. —Στην ψυχή μου, της έλεγε, άρχίζω να πιστεύω πως δεν έχεις ιδέα τί είναι σύστημα. Κι ούτε θέλεις να μάθης.

—Ναί, είπε ή μητέρα, γιατί έσπασες την παλιά. Την πέταξες χάω. Ο πατέρας σκυθρώπασε. —Δεν λέω τίνα γι αυτό, άποκρίθηκε. Προσπαδω να μάθω άν γίνεται.... —Μά ήτανε πολύ άνόητο από μέρους σου, Κλάρ, να σπάσης τέτια καφετιέρα και μάλιστα γαλλική. Που θα ξαναβρούμε γαλλική καφετιέρα; Ούτε είχε τίποτε ο καφές σου εκείνο το πρωινό. Ήτανε ό συνηθισμένος καφές, όπως πάντα. —Όχι, δεν ήταν, είπε ο πατέρας. Ήτανε νερόβραστος, σά να έρριζες άχυρο. —Και που να ξαναβρω γαλλική καφετιέρα, συνέχισε ή μητέρα. Πήγα στού Ώφμορντ, σε κείνο το μαγαζάκι, και μου λένε πως δεν ξαναπουλάν γιατί δεν συμφέρει ή διατίμηση. Λέω του μεσιση Ντυβάλ, θα πρέπει να ντρέπεστε, τέτια λόγια, έσεις! Έγώ, του λέω, άν είχα το μαγαζί, ποτέ δεν θα με έμποδίζε ή διατίμηση. —Μά σου έδωσα έξη δολλάρια ν' αγοράσης κανούργια καφετιέρα, έπανελάβε άλύγιστος ο πατέρας, και τώρα βλέπω πως τη χρεώνεις στο λογαριασμό ό Λιούις. Όρίστε το τιμολόγιο. «Μία καφετιέρα πορσελάνης, πέντε δολλάρια. —Σού έκανα και οικονομία ένα δολλάριο, είπε βριαμδευτικά ή μητέρα. Μπορείς να μου το δίνης, όρίστε.

—Μπά! Τί κουταμάρες! φώναξε ο πατέρας. Μά δεν μπορεί, έπιτέλους, να μη και μία τάξη; Τί έκανες τα έξη δολλάρια; —Ναί, Κλάρ, να σου πω άμέσως, χρυσέ μου! Γιατί δεν με ρωτούσες; —Ό, Θεέ μου! δόγνηξε ο πατέρας. —Στάσου μία στιγμή, είπε ή μητέρα. Τεσσσερημίσι δολλάρια έδωσα για την όμπρέλλα που σούπα ότι χρειαζόμουν, και που έσύ μου είπες να μην την πάρω. Μά την ήθελα όμωσ τόσο πολύ.

Ο πατέρας έπιασε το μολύβι του και σημείωσε στο καρνέ: «Κανιούργια όμπρέλλα για την Β.» —Κι αυτό θα πρέπει νάγινε τη δδομάδα που πληρώσω δύο δολλάρια στην κυρία Τόμπιν για την μπουγάδα, εξακολουθήσει ή μητέρα. Μας κανουν εξήμισι, μούδωσες έξη, μου χρωστάς μισό δολλάριο άκόμη.

—Τίποτε δεν σου χρωστάω, είπε ο πατέρας. Α κατάφερες να μετατρέψης την καφετιέρα μου σε όμπρέλλα σου. Ούτε σε νιάζει γιατί σου δίνω τα νοήματα, έσύ αγοράζεις ό,τι σου κανίση. Μά τότε δεν υπάρχει λόγος να κρατάω λογαριασμό. —Όάθελα να σε δώ να κουμαντάρεις όλόκληρο σπίτι χωρίς λεπτά, είπε ή μητέρα. —Δεν είμαι από χρυσάφι, άπάντησε ο πατέρας. Έσύ φαίνεται νομίζεις πως φτάνει να δώλω το χέρι μου στην τσέπη για ναόγουν.

Η μητέρα όνι μόνο το νόμιζε, αλλά ήταν σίγουρη κιόλας. Το πορτοφόλι του ήταν πάντα γεμάτο, κι αυτό το γεγονός την πείραζε — όγι προσπαδούσε να της ξεφουή. Έπριπε να γίνεται όλόκληρη ίστορία κάθε φορά.

—Πάντως, βάλε το χέρι στην τσέπη και δώσ' μου το μισό δολλάριο άμέσως, είπε. Μου το χρωστάς. Ο πατέρας είπε πως δεν είχε λιανά και δοκίμασε να το σκάση για το γραφέιο του, αλλά ή μητέρα δεν τον άφησε να φύγει πριν την ξοφήση. —Αδίκως δεν παραδέχεσαι, του είπε.

Κάποιο άπόγευμα ώρμησε στο σπiti σε ήια κατάσταση τρομερή. —Δεν τον φέραν άκόμη; ρώτησε την καμριέρα. Έκείνη της είπε πως, καθ' όσον ήξερε, τίποτε δεν είχανε φέρει.

Σαν κυνηγημνη ή μητέρα, άνέθηκε στο δωμάτιό της και ρίχτηκε στο κρεβάτι. Όταν τρέξαμε μέσα, τη δρόκαμε να κλαίει με λυγμούς. Με τα πολλά άποδείχθηκε, πως είχε πάει για μία δημοπρασία και έπάνω στον έμπουσιασμό της είχε αγοράσει, χωρίς να πληρώση, ένα παμπάλαιο ρολόι. Η μητέρα τόνωθε μέσα της πως δεν είχε καμμία δουλειά στίς δημοπρασίες. Έπηρεαζόταν πολύ εύκολα, κι άν κατά τύση ό κήρυκας διεδεται πειστικότητα, τότε ήταν σαμένη. Οι δημοπρασίες της ξυπνούσαν τα χειρότερα ένστιστα — τη μαχητικότητα, την άπρισκεψία κι όλη τη διάθεση για παζάρεμα. Άλλα το φοβερότερο από όλα είναι πως σ' αυτή την περίπτωση δεν είχε καν παζαρέψει. Το άπαισιο σαρβάλο είχε μπόι δύομισι μέτρα και δεν ήταν διόλου εκείνο πούθελε.

Το ρολόι πούχε αγοράσει ή μίς Ντέρουεντ ήταν άπείρας καλύτερο. Και μάλιστα, πάνω από την πλάκα υπήρχε κ' ένα καραβάκι —ούτε που το πρόσεξε στην αρχή— κι αυτό το φοικτό κατασκευάσμα, όποτίθεται πως έπλεε στη φουρτούνα, και σκαμπαεύαζε μόλις ξεκινούσαν οι δείκτες.

Και μόνο που το έβλεπες σε έπιανε άηδία. Και τώρα ούτε είχε τα λεπτά να πληρώσει. Όπου ναίαι θα το στέλναν, άπόψε. Τι θάλεγε ο πατέρας;

Κατέδθηκε για το φαγητό, μα τό άφησε στη μέση. Δεν μπορούσε να βαστάξει περισσότερο. Μία-δυό ώρες άργότερα, όταν σήμαινε το κουδούνι, πήγε θαρραλέα και φώναξε τον πατέρα.

Δεν μπορούσε να το πιστέψει, αλλά άποδείχτηκε πως, έπιτέλους, για πρώτη φορά, ή τύχη είχε γυρίσει μαζί της. Άν το ρολόι είχε φτάσει ναργίτερα, ή καταστροφή θα ήταν άφάνταστη. Άλλα ο πατέρας, έπειτα από το φαί ήταν στίς καλές του. Και μολοντι ούδέποτε τόχε παραδεχθή, είχε μεγαλήδυναμία στα ρολόγια. Όλο το σπίτι μας ήταν γεμάτο ρολόγια.

Κάθε Κυριακή πρωί, πριν από την λειτουργία, έκανε μία δόλτα και τα έδωαζε σωστά, σύμφωνα με το άλαευτο δικό του ρολόι. Τους κανόνιζε την ταχύτητα και μετά μάς έξηγοδσε την ίδιουσγκρασία του καθενός. Όποτε κατέβαινε την ώρα που έπριπε να σημάζουν, τέντωνε τ' αυτό του, έδωαζε το ρολόι του και πάσχιζε να τα άκούση να χτυπάνε όλα μαζί. Μάλωνε το διαστικό κούκο του χάλι γιατί τελείωνε γρήγορα και το μεγάλο έκρεμές της τραπεζαρίας έπειδή χασομερούσε ένα λεπτό.

Και έτσι, όταν ή μητέρα τον τραδούσε στο χάλι για να του όμολογήσει το σφάλμα της, μόλις εκείνος άκούσε πως είναι ρολόι μαγευτική και, σχεδόν, δεν έκανε φασαρία καθόλου.

Η άπογοήτευση της μητέρας ήταν μεγάλη. Δίχως άλλη λέξη άνέθηκε περπατώντας ως το δωμάτιό της και πλάγιασε άμέσως, αφήνοντας τον πατέρα και τον υπάλληλο να δουλεύουν το κανιούργιο ρολόι πλάι στην κρεμάστρα. Ο πατέρας γοητεύθηκε ξεχωρα από το θαλασσοδάρμένο καραβάκι που σκαμπαεύαζε.

Η ΚΟΙΜΙΣΜΕΝΗ ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΛΩΡΕΝΣ ΟΛΙΒΙΕ ΣΤΟΝ «ΚΟΙΜΙΣΜΕΝΟ ΠΡΙΓΚΙΠΑ»
ΞΥΠΝΗΣΕ ΣΤΗ ΜΑΙΡΙΛΥΝ ΜΟΝΡΟΕ ΤΟ ΤΑΛΕΝΤΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΗΘΟΠΟΙΟΥ

Άρθρο του ΧΕΝΡΥ ΓΚΡΙΣ 'Αποκλειστικότητα' ΕΙΚΟΝΩΝ σ' όλην τήν 'Ελλάδα

Ο «Κοιμισμένος Πρίγκιψ», ή ταινία που γυρίστηκε στα αγγλικά «Πάινγουντ Στούντιος» προκάλεσε το ενδιαφέρον του παγκοσμίου κινηματογραφικού κοινού. Δεν είναι παράλογο. Στο φιλμ αυτό συμπρωταγωνιστούν ο Λώρενς Όλιβιερ, το «βαρύ πυροβολικό» της βρετανικής ηθοποιίας, ο έξοχος ερμηνευτής των σαιξπηρικών ρόλων κ' ή Μαίριλιν Μονρόε, ή «δόμνα του σέξ», ή κοπέλα που εισέπραττε εκατομμύρια γιὰ τὸ προκλητικὸ δάδισμα καὶ τὶς ἐπίδεικνύμενες καμπύλες της. Ὅλοι ἀπόρησαν, ὅταν ἀνηγγέλθη ή παράξενη αὐτὴ συνεργασία. Τί ἐσήμαινε; Ἐνα μεγάλο διαφημιστικὸ «τρώκ», συνέχεια τοῦ πολυθρόνου γάμου της με τὸν θεατρικὸ συγγραφέα Ἄρθουρ Μίλλερ; Ἡ μήπως τὴν ἀληθινὴ πρόθεσι τῆς Μαίριλιν, ποὺ μῆκε πιά στὰ τριάντα, ν' ἀποτινάξη ἀπὸ πᾶν τῆς τὴν φήμη τοῦ «υπερόχου θηλυκοῦ ζώου»

καὶ ν' ἀναμετρήσῃ στὸν στίβο τῆς τέχνης τὰς δυνάμεις της — ἐκεῖ ὅπου ή σωματικὴ της τελειότης δὲν ἐπαίξε παρὰ τριτεύοντα ρόλο; Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἄρθρου — ποὺ δημοσιεύουν κατ' ἀποκλειστικότητα οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἐγκαινιάζοντας τὴν τακτικὴν ἀνταπόκρισι με τοὺς μεγάλους δημοσιογραφικούς ὁργανισμοὺς τοῦ Χόλλυγουντ — εἶναι πρόεδρος τοῦ συνδέσμου ξένων δημοσιογράφων τῆς κινηματογραφικῆς Μάρκας καὶ ἐμπιστος πολλῶν στάρ. Προηκούθησε τὸ γύρισμα τοῦ «Κοιμισμένου Πρίγκιπα» ἀπὸ κοντά. Καὶ δίνει τὶς ἐντυπώσεις καὶ τὶς πληροφορίες ποὺ κατ' ὁρθὴν καὶ συλλέξη γύρω ἀπὸ τὸν παράξενον αὐτὸν καλλιτεχνικὸ γάμο Μονρόε - Ὀλιβιερ, με τὸ προσωπικό, ζωηρὸ ὕφος του.

Ο ΛΩΡΕΝΣ ΕΔΙΝΕ ΤΙΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΜΕ... ΤΟ ΣΤΑΓΟΝΟΜΕΤΡΟ. ΟΙ ΚΑΚΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΛΕΝΕ ΟΤΙ ΕΔΩ ΔΙΔΑΣΚΕΙ!

ΟΛΗ αὐτὴ ή ἱστορία ἄρχισε ὅταν ἦρθα στὸ Λονδίνο ἀπ' τὸ Χόλλυγουντ γιὰ νὰ γράψω γιὰ τὸ φιλμ τῆς Μονρόε καὶ μοῦ εἶπαν πὼς ή ταινία αὐτὴ γυρίζεται στὰ Πάινγουντ Στούντιος. Τὰ στούντιο αὐτὰ βρίσκονται 21 μίλλια δυτικὰ ἀπ' τὸ Λονδίνο, κρυμμένα σ' ἕνα δάσος καὶ οὐσιαστικὰ ἀπρόσιτα σ' ἕνα ξένο.

— Εἶναι ἀδύνατον νὰ δῆτε τὴν Μονρόε, μοῦ εἶπαν. Εἶναι ἀδύνατον νὰ δῆτε τὸν σερ Λώρενς Ὀλιβιερ. Εἶναι ἀδύνατον νὰ δῆτε τὴν ταινία νὰ γυρίζεται. Πάντως πρέπει νὰ εἰστέ ἡσυχος, γιὰτὶ κανεὶς ὡς τώρα δὲν μπόρεσε νὰ ἴδῃ ἕν' ἀπ' αὐτὰ τὰ τρία πράγματα... Μὰ ἂν δὲν μᾶς πιστεύετε, κάντε καὶ μόνος σας μιὰ βόλτα.

Αὐτὸ κ' ἔκανα.

Τὸ πρῶτο ποὺ πέτυχα, ἦταν νὰ πάρω μιὰ συνέντευξη ἀπὸ τὸν σερ Λώρενς Ὀλιβιερ μέσα στὸ γεμάτο λουλούδια καμαρίνι του. Γιὰ νὰ εἶμαι εὐλικρινής, χρησιμοποίησα ἕνα τέχνασμα ποὺ τὸν ἀναγκάσα νὰ παραβιάσῃ τὸν κανόνα του νὰ μὴ δίνῃ συνεντεύξεις. (Δὲν εἶχε δώσει πραγματικὰ καμμιά συνέντευξη ἀπὸ τότε ποὺ ἄρχισε νὰ γυρίζεται τὸ φιλμ, δηλαδὴ ἀπὸ τὶς 5 Αὐγούστου. Τὸ ἴδιο ἔκανε κ' ὅταν γύριζε τὸν «Ριχάρδο Γ'»).

Δὲν θὰ εἶμαι τόσο εὐλικρινής, ὥστε ν' ἀποκαλύψω ποιὸ ἦταν τὸ τέχνασμά μου. Θάθελα νὰ τὸ ξαναχρησιμοποιήσω.

Φορούσε τὸ κοστούμι τοῦ τοῦ Μεγάλου Δουκὸς Καρόλου, ἀντιβασιλέως τῆς Καρπαθίας, δηλαδὴ τοῦ Κοιμισμένου Πρίγκιπα τοῦ ἔργου τοῦ Τέρνερ Ράλλιγκαν. Οἱ μεγάλες, ἐπίσημες μπόττες ἔφταναν ὡς ψηλὰ στοὺς μηρούς του. Φορούσε ἕνα μπῆξ σακκάκι ἀπὸ σαμουά, ἄσπρα πανταλόνια ποὺ μπαίνουν μέσα στὶς μπόττες, κ' ἕνα ἄσπρο μεταξωτὸ πουκάμισο με φρίλιες. Εἶχε κ' ἕνα μαντήλι γύρω ἀπ' τὸ λαιμὸ του. Χαμογελοῦσε εὐγενικά, κ' εἶχε μιὰ εὐχάριστη λάμψη στὰ μάτια.

Ἀργότερα, ὅλοι με διαβεβαίωσαν πὼς ή στιγμή ἦταν ἱστορικὴ, καὶ πὼς κανένας δημοσιογράφος δὲν εἶχε ἀντιμετωπίσει τὸν Κοιμισμένο Πρίγκιπα πρὶν ἀπὸ μένα. Ἀρχισα νὰ καταλαβαίνω τί ἐννοοῦσε ὁ διαφημιστὴς ὅταν εἶπε: «Μπορεῖ ὁ σερ Λώρενς νὰ ἔχη δίκιο, ἀλλὰ μπορεῖ καὶ νὰ ἔχη ἄδικο—καὶ τότε ὁ Θεὸς νὰ τὸν βοηθήσῃ!»

Ἐννοοῦσε πὼς ὁ σερ Λώρενς Ὀλιβιερ εἶναι ἀπόλυτος μονάρχης καὶ κυρίαρχος τῆς ταινίας κ' ὅλων τῶν ἡθοποιῶν ποὺ ἐργάζονται σ' αὐτήν. Κατὰ διαταγὴν τοῦ σερ Λώρενς μεταμορφώθηκαν τὰ Πάινγουντ Στούντιος σὲ «ἀπαγορευμένη περιοχή» σὺν ἀτομικὸ ἐργοστάσιο. Ὅλα τὰ μέλη τοῦ περιβάλλοντός του, καὶ πρῶτα-πρῶτα ή ἴδια ή Μαίριλιν κ' ὁ φωτογράφος τῆς Μίλτον Γκρήν, τὸν εἶχαν συμβουλέψῃ νὰ μὴν τηρήσῃ τὴν μυστικότητα, ἀλλὰ ἐκεῖνος δὲν ἄκουσε κανένα.

Γιὰτὶ ὅμως ἀποφάσισε νὰ κάνῃ αὐτὴ τὴν τρέλλα;

Δὲν τὸν ρώτησα ἀπ' εὐθείας, γιὰτὶ δὲν χρειαζόταν. Ἦταν φανερὸ πὼς ὁ σερ Λώρενς Ὀλιβιερ ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος μ' αὐτὸ ποὺ ἔκανε.

— Σερ Λώρενς, τοῦ εἶπα, φαίνεται μιὰ χαρά! Καὶ πολὺ πολὺ εὐχαριστημένος.

— Εἶμαι, ἀπάντησε. Αἰσθάνομαι εὐτυχισμένος καὶ ἱκανοποιημένος.

— Ἐξελίσσεται ή ταινία ὅπως τὴν θέλετε;

— Ναί. Πηγαίνει θαυμάσια.

Μὲ κοίταξε με πολὺ καλὴ διάθεση.

— Εἶδα μιὰ ὥρα φιλμ πρὸ ἡμερῶν, πρόσθεσε. Εἶναι περίφημο. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος.

Κ' ἔπειτα εἶπε:

— Εἶναι γοητευτικώτατη!

— Ποιὰ ;

ΠΑΡ' ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΓΡΥΠΝΟΥΣ κέρδερους ποὺ εἶχαν στήσῃ μέσα καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ στούντιο, τὸ «τσηκ τοῦ τσηκ» τοῦ Λώρενς Ὀλιβιερ καὶ τῆς Μαίριλιν Μονρόε κατ' ὁρθὴν νὰ κυκλοφορήσῃ λαθραῖα.

Η ΜΑΙΡΙΛΥΝ προτοῦ «σοβαρέψῃ» ἀκόμη τελείως. Στὴ «Στάση Λεωφορείου» ποὺ εἶδαμε τελευταῖα καὶ στὴν Ἀθήνα, μᾶς παρουσιάζει τὰ δραματικά, ἀλλὰ ἀκόμα καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἔξοχα προσόντα της

Έγυρισαν μιιά σκηνή 20 φορές

— Έλάτε τώρα, ξέρετε πολύ καλά ποιιά!
— Φαντάζομαι πώς η Μαίριλιν Μονρόε παίρνει τὰ καλύτερα μαθήματα τῆς καριέρας τῆς, εἶπα:
— Ὁ σὲρ Λῳρενς σήκωσε τὸ ἓνα χέρι του γιὰ νὰ διαμαρτυρηθῇ, κ' εἶπε μὲ τὸ ὕφος τοῦ καλλιτέχνη πού ἀρνεῖται νὰ δεχθῇ κομπλιμέντο:
— Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλὰ ἡ Μαίριλιν δὲν χρειάζεται μαθήματα!
Κατάλαβα ὅτι στὴν πραγματικότητα ἐνοούσε ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο, ἀλλὰ σὰν τζέντλεμαν δὲν μποροῦσε νὰ τὸ πῇ. Μιλήσαμε ἀκόμη λιγάκι. Ἦταν ἐρωτευμένοι μὲ τὸ ἔργο αὐτό, πού τὸ ἤξερε τόσο καλά, γιὰτὶ τὸ εἶχε παίξει μὲ τὴ γυναῖκα του Βίβιαν Λῃ ἐνῶς ὁλόκληρους μῆνες, στὸ Οὐέστ Ἐντ τοῦ Λονδίνου, πρὶν ἀπὸ ἓνα χρόνο.
— Ἐγὶναν ἐλάχιστες μεταβολές, εἶπε, γιὰ τὴ μεταφορά του στὴν ὁδὸν. Ἡ ἱστορία ἐξακολουθεῖ νὰ παριστάνη 48 μόνο ὥρες ἀπ' τὴ ζωὴ τοῦ ἡγεμόνα ἐνὸς φανταστικοῦ Βαλκανικοῦ κράτους, πού ἐρχεται στὸ Λονδίνο γιὰ τὴ Στέψη τοῦ βασιλιά Γεώργιου Ε' καὶ πού ἔχει ἓνα ἀπρόοπτο εἰδύλλιο μὲ μιὰ Ἀμερικανίδα ἡθοποιὸ ἐπιθεωρήσεως.
Σὲ λίγο πάλι:
— Εἶναι γοητευτική, ἐπανάλαβε. Εἶνε γοητευτική.
Καὶ μ' αὐτὴ τὴ λέξη μὲ ἀποχαίρετῃσε, ἀφήνοντάς με στὸ καμαρίνι μὲ τὴ σκέψη πὼς μοῦ εἶχε παραχωρήσει ἀκρόαση, κ' ὄχι συνέντευξη.

Ἀπὸ ἓνα μέλος τοῦ περιβάλλοντος τοῦ σὲρ Λῳρενς ἔμαθα πὼς εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ μὴ δεῖξη τὸ παραμικρὸ μέρος τῆς ταινίας καὶ ν' ἀπαγορεύσῃ ἀκόμα καὶ τὴν ἐπίδειξη φωτογραφιῶν στοὺς κινηματογράφους ὅπου ὁ «Κοιμισμένη Πρίγκιπας» θὰ παιχθῇ τὴν ἀνοίξη τοῦ 1957. Γιὰ τὸ τελευταῖο τὸν ἔπεισαν ὅτι εἶνε ἀδύνατο. Ἀλλὰ ὁ Ὀλίβιερ κατῳρῶσε ν' ἀπαγορεύσῃ τὴ φωτογράφιση σκηνῶν ἀπὸ τὸ γύρισμα τοῦ «Κοιμισμένου Πρίγκιπα». Ἀπεφάσισε νὰ δίνη στὸ διαφημιστικὸ του μῆμα φωτογραφίες... μὲ τὸ δελτίο —ἀπὸ μιὰ φωτογραφία κάθε μῆνα! Ἡ πρώτη δόθηκε τὸν Αὐγούστο καὶ δείχνει τὴν Μονρόε στὴν πρώτη σκηνὴ τοῦ ἔργου. Ἡ δεύτερη, πού δόθηκε τὸν Σεπτέμβριο, τὴ δείχνει μαζί του, ἀλλὰ ἐκεῖνος δὲν φοροῦσε κοστούμι κ' ἦταν φανερό πὼς τῆς ἔδειχνε πὼς νὰ παίξει μιὰ σκηνή. Ἡ τρίτη ἔδειχνε καὶ τοὺς δυὸ σὲ μιὰ κοινὴ σκηνή, ἀλλὰ ὁ Ὀλίβιερ φρόντισε νὰ ποζάρῃ ἔτσι ὥστε νὰ μείνῃ στὴ σκιά τοῦ μισοῦ του πρόσωπο. Λένε πὼς εἶπε: «Ἄς ἐρῇ ὁ κόσμος νὰ ἰδῇ τὴν ταινία, ἀν θέλῃ νὰ ἰδῇ ἓνα ἀγκάλιασμα τοῦ Ὀλίβιερ μὲ τὴν Μονρόε».

Καὶ πραγματικά, θὰ ἔχη ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον αὐτὴ ἡ συνεργασία τοῦ καλλιτέχνη. Ἀγγλοῦ ἡθοποιοῦ μὲ τὴν διασημότερη ἡθοποιὸ τοῦ Χόλλυγουντ.... Ὁ Θεὸς νὰ τὸν βοηθήσῃ ἀν ἔχη ἄδικο», εἶπε ὁ διαφημιστής.
Ἡ ταινία, πού ἀπ' τὸ μέλλον τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐξαρτᾶται ἀν ὁ Ὀλίβιερ θὰ ἔχη δίκιο ἢ ἄδικο, στοίχισε 700.000 στερλίνες (58.000.000 νέες δραχμές).

Ὁ συνεταιρισμὸς ὅμως αὐτὸς ἔχει ἓνα καὶ μόνο ἀφεντικὸ —τὸν σὲρ Λῳρενς. Ἀκόμα καὶ ὁ Γκρήν ἔχει παραμεριστητὴν στὴν περίπτωσή αὐτή.
Ὁ Ὀλίβιερ διευθύνει τὸ γύρισμα τῆς ταινίας μὲ τὴ γνωστὴ του λεπτολογία. Συχνὰ γυρίζει μιὰ σκηνὴ 20 φορές. Ἡ παραγωγή τῆς λοιπὸν ἀποτελεῖ μεγάλη δοκιμασία γιὰ ὅλους—καὶ πρώτη τῶν Μονρόε—ἐκτὸς ἀπ' τὸν Ὀλίβιερ, πού οἱ δοκιμασίες τὸν ἐνθουσιάζουν.

Ἰσως γιὰ πρώτη φορὰ στὴ σταδιοδρομία τῆς ἡ Μονρόε δούλεψε τόσο σκληρά. Ὁ Ὀλίβιερ δὲν εἶχε καμμιά διάθεση νὰ ριψοκινδυνεύσῃ τίποτε ἐξ αἰτίας τῆς. Ἡ κ. Λέο Στράσμπεργκ, γυναῖκα τοῦ διευθυντοῦ τῶν Στούντιο τῶν Ἡθοποιῶν τῆς Ν. Ὑόρκης, διατάχθηκε νὰ βρίσκεται συνεχῶς μαζί της καὶ νὰ τὴν προετοιμάζῃ γιὰ κάθε σκηνή, ὥστε ὁ ἴδιος νὰ βρίσκεται μπροστὰ σὲ μιὰ Μαίριλιν «ῶριμη» γιὰ τὸ γύρισμα.

Ἡ κ. Στράσμπεργκ βοηθοῦσε τὴν Μαίριλιν στὴν ἐκμάθηση καὶ ἀποστήθιση τῶν σκηνῶν, ἐνῶ ἡ Μονρόε ἔκανε τὸ μακιγιάζ τῆς. Ἐπειτα ἀπὸ δώδεκα ὥρες ἐξαντλητικῆς ἐργασίας, οἱ δυὸ γυναῖκες γύριζαν στὰ σπίτια τους. Ἡ Μαίριλιν ἔμενε μὲ τὸν ἄντρα τῆς, τὸν διάσημο συγγραφέα Ἀρθουρ Μίλλερ, σ' ἓνα ὠραῖο κτῆμα τοῦ Μπέρκσαϊρ πού εἶχαν νοικιάσει γιὰ τὴ διάρκεια τοῦ γυρίσματος. Ἄν πιστέψωμε τὴν κ. Στράσμπεργκ, ἡ κ. Μίλλερ δὲν ῥῆκε ποτὲ τὸν καιρὸ ἢ τὴ δύναμη πού χρειάζονταν γιὰ νὰ κάνῃ τὴ δόλτα τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἐξοχικοῦ σπιτιοῦ καὶ περιοριζόνταν μόνο στὴν κρεβατοκάμαρα καὶ στὴν τραπεζαρία τῆς.

Στοὺς τρεῖς μῆνες πού ἔμεινε στὴν Ἀγγλία ἡ Μονρόε πῆγε στὸ Λονδίνο μόνο τέσσερες φορές, κ' αὐτὸ μόνο ἐπειδὴ παίχτηκε τὸ ἔργο τοῦ ἀνδρός τῆς «Θέα ἀπ' τὴ γέφυρα» στὸ Οὐέστ Ἐντ καὶ γιὰ νὰ παρευρεθῇ στὴ Βασιλικὴ Κινηματογραφικὴ Παράσταση, πού δίδεται μιὰ φορὰ τὸ χρόνο.

Ὁ Ὀλίβιερ δὲν ὑποδέχτηκε τὴν Μονρόε σὰν βασίλισσα. Τὸ δικό του καμαρίνι ἦταν πιδ ἄνετο καὶ πιδ ὠραῖο. Ἦταν γεμάτο μὲ λουλούδια, ἐνῶ τὸ δικό τῆς ἦταν ἀδειανό. Μοῦ εἶπαν ὅτι ποτὲ δὲν ἦρθαν σὲ λογομαχία οἱ δυὸ τους.

Ἐνας λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο μὲ πέταξαν ἔξω ἀπὸ τὸ καμαρίνι τῆς Μαίριλιν ἦταν καὶ ἡ κόυρασὴ τῆς. Εἶχε ἀποσυρθῇ ἐκεῖ γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ λιγάκι ἔπειτα ἀπὸ 15 ἐπαναλήψεις μιᾶς καὶ μόνῃς σκηνῆς. Ὁ σὲρ Λῳρενς εἶναι πολὺ ἀπαιτητικός....

Ὅταν ἡ Μαίριλιν ξεκουράζεται, ἀκόμα καὶ τὴν ἡμέρα, δαγάζει ὅλα τὰ ρούχα τῆς. Ἄν ἔμπαῖνα λοιπὸν στὸ καμαρίνι τῆς, θὰ δημιουργοῦσα δυσάρεστη κατάσταση.

Ὁ καιρὸς θὰ δεῖξῃ ἀν ἡ ταινία τοῦ Ὀλίβιερ καὶ τῆς Μονρόε θὰ ἔχῃ τὴν ἐπιτυχία πού περιμένουν οἱ δημιουργοὶ τῆς. Πάντως, ἡ Μαίριλιν εἶχε κουρασθῇ τόσο πολὺ πού δὲν θέλησε νὰ μείνῃ οὔτε μιὰ μέρα παραπάνω στὴν Ἀγγλία θὰν τελείωσε ἡ ταινία τῆς.

Τὰ Παίγουντ Στούντιος ἀποδείχθηκαν σκληρὸ σχολεῖο γιὰ τὴν Μαίριλιν Μονρόε κ' ὁ «Κοιμισμένη Πρίγκιπας» τὸ μεγαλύτερο μάθημα ἡθοποιίας τῆς

■ ■ ■

Ἀπ' τὴν ἐποχὴ τοῦ Ντρεῦφους, ἡ καταδίκη ἐνὸς ἀθώου γιὰ ἓνα ἔγκλημα πού δὲν ἔκανε, συγκινεῖ ἰδιαίτερα τὴν πολιτικὴν κοινωνία. Ἡ περίπτωση τοῦ Ἀλφρεντ Λίντεκερ, εἶναι ἡ πιὸ πρόσφατος τοῦ εἶδους αὐτοῦ. Βέβαια, ὁ Γάλλος μηχανικός, πού κατηγορήθηκε πὼς σκότωσε τὴν ὠραία του γυναῖκα Ζανίν, δὲν δρίσκεται αὐτὴ τὴ στιγμὴ στὶς φυλακές. Ἐχει ἀπολυθῇ προσωρινά, λόγω ἀμφιβολιῶν. Ἀλλὰ παραμένει τὸ γεγονός, ὅτι ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ ἡ ἀστυνομία μπορεῖ νὰ τὸν ξαναπιάσῃ, κι ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν μπορεῖ ν' ἀποκατασταθῇ ἠθικὰ ἀν δὲν ἀποδείχθῃ ἔξω ἀπὸ κάθε ἀμφιβολία ἡ ἀθώότης του. Κ' ἐπειδὴ, στὴν περίπτωσή αὐτή, δὲν ὑπάρχουν πολιτικὰ ἐλαττήρια καὶ δὲν δρέθηκε ἓνας Ζολά νὰ ὑψώσῃ τὴ φωνή του, ὁ Ἀλφρεντ Λίντεκερ ἀνέλαβε ν' ἀποδείξῃ ὁ ἴδιος πὼς ἄδικο τὸν κατηγοροῦσαν. «Εἶμαι ἀθῶος!», λέει καὶ ξαναλέει σ' ὅλους ὅσοι τὸν ἐπισκέπτονται, στὶς ἐφημερίδες. «Εἶμαι ἀθῶος, καὶ θ' ἀφιερῶσω ὅλη τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ μου γιὰ ν' ἀποδείξω, πέρα ἀπὸ κάθε ἀμφιβολία, πὼς δὲν σκότωσα ἐγὼ τὴν πολυαγαπημένη μου γυναῖκα, ἀλλὰ ὅτι, σὲ μιὰ στιγμὴ κρίσεως καὶ παροξισμοῦ μόνῃ τῆς ἔδωσε τέλος στὴ ζωὴ τῆς...».

Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΔΕΝ ΩΜΙΛΗΣΕ

Ὁ μηχανικός Ἀλφρεντ Λίντεκερ ἀφιέρωσε τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ του γιὰ ν' ἀποδείξῃ πὼς ἡ νέα καὶ ὠραία γυναῖκα του αὐτοκτόνησε καὶ ὅτι δὲν δολοφονήθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιον...

Ο ΑΛΦΡΕΝΤ ΛΙΝΤΕΚΕΡ ΕΛΠΙΖΕΙ ΠΩΣ ΜΟΛΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΟΥΝ ΤΑ «ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ» ΤΟΥ, ΘΑ ΠΕΙΣΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΩΟΤΗΤΑ ΤΟΥ

ΠΡΙΝ ΑΡΧΙΣΗ ΤΟ ΓΥΡΙΣΜΑ τοῦ «Κοιμισμένου Πρίγκιπα», οἱ πρωταγωνιστὲς ἔδωσαν στοὺς δημοσιογράφους τὴν πρώτη καὶ τελευταία συνέντευξή τους γιὰ τὴν ταινία. Ἐπειτα ἔγιναν καὶ οἱ δύο πραγματικὲς Σφίγγες!

ΣΤΑ ΠΑΙΓΟΥΝΤ ΣΤΟΥΝΤΙΟΣ, ἐπικρατοῦσε πειθαρχία στρατῶνος καὶ ἡ πρώτη πού ὑποτασσόταν στὶς ἀπαιτήσεις τοῦ σκηνοθέτη ἦταν ἡ πρωταγωνίστρια. Συχνά, πρὶν ἀπ' τὸ γύρισμα μιᾶς σκηνῆς, ἔκανε καὶ 20 δοκιμές!

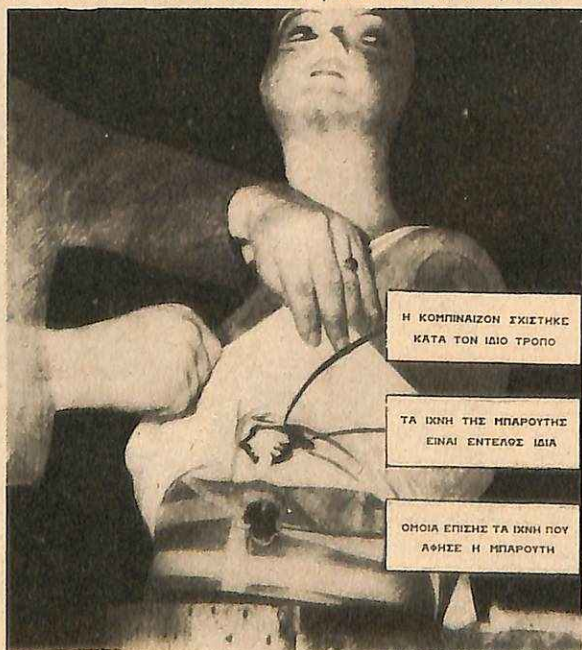
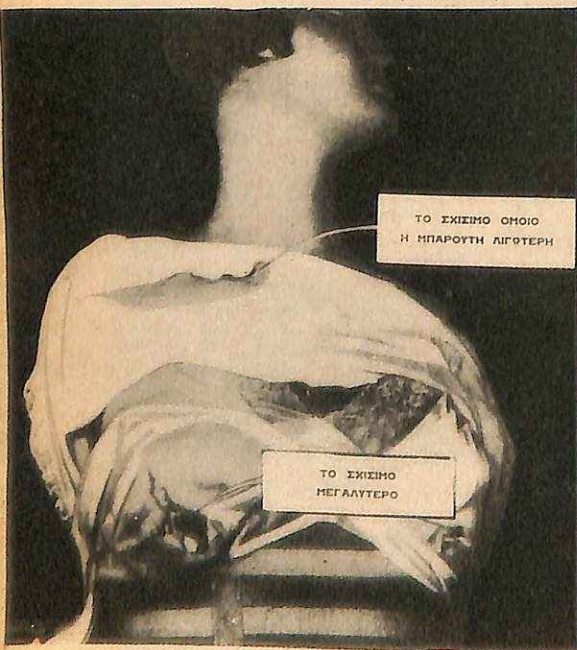
Πυροβολισμός έξ αποστάσεως: Δολοφονία. Πυροβολισμός έξ έπαφής: Αύτοκτονία.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ένας πού έχει τόση λατρεία στην πεθαμένη γυναίκα του, να την έχη σκοτώσει; Νά τί πρέπει ν' αναρωτηθούν όλοι. Καί ό Λίντεκερ επισκέπτεται τακτικά καί εύλαδικά τό νεκροταφείο

Η ΚΟΥΚΛΑ θ' αποδείξη την άθωότητά του...

... ΜΟΝΟ στην αύτοκτονία γίνονται τέτια τραύματα

Απ' την επομένη κιόλας τού θανάτου της γυναίκας του, ό "Άλφρεντ Λίντεκερ περίμενε πώς θα τον κατηγορούσαν ώς ένοχο. Ξέροντας πώς όλες οι συνθήκες τού δράματος τον καθιστούσαν υπ' αριθ. 1 ύποπτο, είχε άρχισει νά συντάσσει την άπολογία του. Τό έγγραφο αυτό κατασχέθηκε άπ' την άστυνομία. Την έβδομάδα πού προηγήθηκε της συλλήψεώς του, έμπιστεύθηκε σέ φίλους του τό σκύλο καί τό γάτο τού σπιτιού. Για νά μή χάσει τίς καρπούς των ραδιαισθητικών του έρευνών, φρόντισε νά παραδώσει σ' έμπιστα χέρια όλες τίς σημειώσεις του. Έτσι ή πόρτα της φυλακής έκλεινε πάνω στην πρώτη πράξη τού πιό μυστηριώδους άστυνομικού αίνιγματος τού έτους. Παρ' όλες τίς διαμαρτυρίες του πώς ήταν άδώςος, καί παρ' όλη την προσπάθεια πού είχε καταβάλει για ν' αποδείξει ό ίδιος την άθωότητά του, ό "Άλφρεντ Λίντεκερ, μηχανικός στα έργαστάσια έλαστικών Μισελέν, κατηγόρηθηκε για τό θόνο της γυναίκας του, της ώραίας Ζανίν. Την είχαν δρής, πριν από ένα μήνα, στη δίλλα τους τού Ρουαγιά, σκοτωμένη μέ δυο σφαίρες περιστρόφου. Ό Λίντεκερ δήλωσε πώς ή γυναίκα του είχε αύτοκτονήσει, πάνω σέ μία κρίση νευρασθενείας. Οι έμπειρογνώμονες όμως απέδειξαν πώς δεν είχε δρεθή μπαρούτι στα χέρια της νεκρής, ενώ δρεθή στα χέρια τού άντρός της. Έθεσαν επίσης τό έρώτημα: Άφού ή πρώτη σφαίρα προέκλεσε επίθανάτιο κώμα, πώς μπόρεσε τό θύμα νά πυροβολήση για δεύτερη φορά;

Η σύλληψη τού Λίντεκερ έγινε στις 20 Άπριλίου τού 1956. Ό μηχανικός τού Ρουαγιά κλείστηκε σέ μία άνήλια φυλακή, κ' επακολούθησε μία δραματική ανάκριση. Άλλά όσο μάταιες ήταν οι προσπάθειές του ν' αποδείξει την άθωότητά του, άλλο τόσο άδύνατο ήταν ν' αποδειχθή πώς είχε σκοτώσει τη γυναίκα του. Έτσι, ύστερ' από λίγον καιρό, ό ήρωας τού αίνιγματος τού Ρουαγιά, όπως χαρακτηρίστηκε ή υπόθεση, άφέθηκε προσωρινά ελεύθερος. Μερικές έβδομάδες μετά την άπόλυση τού Λίντεκερ, ένας δημοσιογράφος της μεγάλης παρισινής επίθεωρήσεως «Φράνς-Ντιμάνς» έλαβε ένα τηλεφώνημα τού μηχανικού. Ό Λίντεκερ παρακαλούσε την έφημερίδα νά στείλη ένα ρεπόρτερ στη δίλλα του. Ό δημοσιογράφος πήρε μαζί του ένα συνάδελφό του, καί σέ λίγη ώρα οι δυο τους βρίσκονταν στην έπαυλη τού Ρουαγιά, όπου ή ώραία Ζανίν είχε δρής τόσο τραγικό τέλος.

«ΚΟΙΤΑΣΤΕ, ΠΥΡΟΒΟΛΩ»...

Μέ μία μυστηριώδη κίνηση των χεριών, ό "Άλφρεντ Λίντεκερ κάλεσε τους δυο ρεπόρτερς νά τον ακολουθήσουν. Περπάησαν λίγη ώρα στους δρόμους της μικρής πόλης, καί σέ λίγο ό μηχανικός τους έκανε νόημα νά κατέβουν μαζί του σ' ένα υπόγειο. Είχε στό χέρι του ένα αυτόματο περιστρόφο των 7,65. Τό υπόγειο όπου ό Λίντεκερ ώδήγησε τους δυο ρεπόρτερς μέ τό περιστρόφο στό χέρι, άνήκε σ' ένα όπλοπωλείο καί χρησίμευε ως αίθουσα σκοποβολής. Έκανε κρύο κ' ήταν σκοτεινά εκεί μέσα. Πάνω σέ δυο κάσες ήταν τοποθετημένο ένα γυναικείο μπουστό από γύψο, σάν κ' εκείνα πού έβλεπε κανείς στα καταστήματα νεωτερισμών έδώ καί τριάντα χρόνια. Τό ρόζ σουτιέν κ' ή άσπρη κομπιναιζόν μέ την όποία ό μηχανικός έντυσε αυτό τό μαννεκέν, δεν τό έκαναν καθόλου πιό χαρούμενο. Άντιπροσώπευε τη Ζανίν, τη νεκρή.

—Είναι τά μόνα ρούχα πού φορούσε ή γυναίκα μου τη στιγμή τού δράματος, εξήγησε ό Λίντεκερ. Καί τώρα, θα σας αποδείξω πώς δεν τη σκότωσα, αλλά αύτοκτόνησε.

Άργά-άργά, ό Λίντεκερ ύψωσε τό χέρι του προς τό μέρος τού μαννεκέν. Η κάννη τού όπλου βρισκόταν σέ άπόσταση 4-5 εκατοστών άπ' την κομπιναιζόν.

—Κοιτάξτε, είπε, πυροβολώ από μικρή άπόσταση!

Η φωνή του ήταν λίγο σπηλαιώδης μέσα σ' εκείνο τό υπόγειο. Πίεσε τη σκανδάλη. Τό όμοίωμα της Ζανίν σείστηκε λιγάκι άπ' τη σφαίρα πού δέχτηκε. Μιά μυρωδιά από μπαρούτι άπλώθηκε στην άτμόσφαιρα.

—Προσέξτε καλά, εξακολούθησε ό Λίντεκερ. Τώρα θα πυροβολήσω έξ έπαφής.

Ό Λίντεκερ άκούμπησε τη φορά αυτή τό όπλο του στην κομπιναιζόν τού μαννεκέν καί πυροδότησε για δεύτερη φορά.

—Καί τώρα, κοιτάξτε, φώναξε. Οι δυο δημοσιογράφοι πλησίασαν στό μαννεκέν. Ό πυροβολισμός έξ έπαφής είχε κάνει μία τρύπα στην κομπιναιζόν. Κάτω άπ' τό φόρεμα είχε σχηματισθή ένας κύκλος από μπαρούτι. Άνάλογα ίχνη είχαν δρεθή στην κομπιναιζόν της Ζανίν Λίντεκερ. Άποδεικνύουν, κατά τον Λίντεκερ, πώς ό πυροβολισμός πού σκότωσε τη Ζανίν ήταν έξ έπαφής, καί πώς ή Ζανίν αύτοκτόνησε. Η πείρα αποδεικνύει, πραγματικά, πώς σέ μία αύτοκτονία πού γίνεται μέ πυροβολισμό στην καρδιά, ή κάννη τού όπλου άκουμπάει πάντα στό στήθος (έξ έπαφής) καί δεν κρατιέται ποτέ σέ μικρή έστια άπόσταση.

Η σφαίρα πού ρίχτηκε από μικρή άπόσταση προκάλεσε μεγαλύτερο σχίσμο της κομπιναιζόν καί πολύ μικρότερο κύκλο μπαρούτης. Στην κομπιναιζόν της Ζανίν, τό σχίσμο ήταν πολύ πιό περιορισμένο, κι ό κύκλος της μπαρούτης πολύ πιό άπλωμένος.

Η πείρα αποδεικνύει, κατά τον Λίντεκερ, ότι ό δολοφόνος δεν πυροβολεί ποτέ έξ έπαφής, αλλά, άν βρίσκεται κοντά στό θύμα του, από μικρή άπόσταση. Έπομένως, ή Ζανίν δεν δολοφονήθηκε, άλλ' αύτοκτόνησε.

Οι έμπειρογνώμονες, όμως, δεν ήταν τόσο

κατηγορηματικοί όσο ό μηχανικός Λίντεκερ. Βρίσκουν ότι τό σχίσμο της κομπιναιζόν της Ζανίν είναι πολύ μεγάλο, ώστε ν' αποδεικνύει ότι ή σφαίρα ρίχτηκε έξ έπαφής. Άντιθέτως, οι διαστάσεις τού σχίσματος αυτού έπιτρέπουν την ύπόθεση ότι ό πυροβολισμός έγινε από κάποια άπόσταση...

Σ' αυτό τό επιχείρημα, ό Λίντεκερ απαντάει πώς πολλά χέρια έπιασαν την κομπιναιζόν της γυναίκας του μετά τό θάνατό της, καί πώς γι αυτό ή τρύπα μεγάλωσε. Ό μηχανικός ισχυρίζεται επίσης πώς ή γυναίκα του τράβηξε μόνη της την κομπιναιζόν της πριν πεθάνη, καί μεγάλωσε τό σχίσμο...

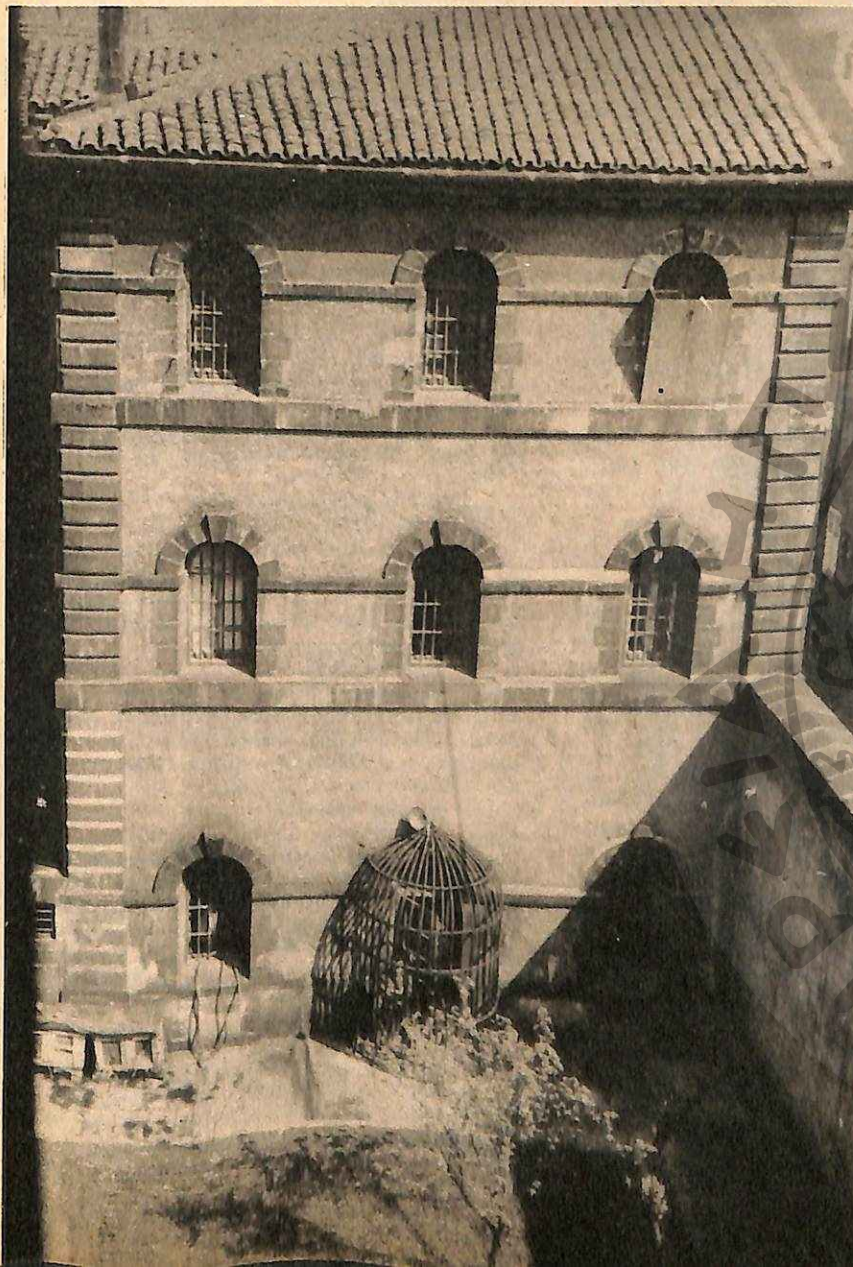
Όλ' αυτά, καί πολλά άλλα, ό Λίντεκερ έχει σκοπό νά τά έκθέσει στα «Άπομνημονεύματά» του, πού θα δημοσιευθούν σύντομα. Άπ' τά «Άπομνημονεύματα» αυτά θα μάθι ή κόσμος καί άλλα στοιχεία για τη ζωή τού μηχανικού καί της γυναίκας του. Άλλ' άραγε τά στοιχεία αυτά θα είναι άκριδη; Γιατί εκείνο πού άποτελεί τό πραγματικό μυστήριο της ύποθέσεως είναι οι σχέσεις τού ζεύγους, ή ιδιαιτική του ζωή.

Σχεδόν τίποτα δεν είναι γνωστό άπ' αυτή την άποψη. Δεν υπάρχει άμφιβολία πώς ή άστυνομία κατέβαλε, κ' εξακολουθεί νά καταβάλει, κάθε προσπάθεια για την ανακάλυψη ώρισμένων πτυχών της συζυγικής ζωής των Λίντεκερ, πού θα μπορούσαν νά διαφωτίσουν την ανάκριση όσον άφορά τά κίνητρα της ένδεχομένης δολοφονίας της Ζανίν άπ' τον άντρα της. Πρόκειται, άραγε, για κανένα άγριο δράμα ζηλο-

τυπίας; Η Ζανίν ήταν, όπως δείχνουν οι φωτογραφίες της, πραγματική καλλονή καί νέα στην ηλικία, ενώ ό Λίντεκερ είναι μεσόκοπος. Έπειτα, υπάρχει καί κάτι άλλο πού δημιουργεί ύποψίες στην ανάκριση καί στην κοινή γνώμη: Άκριβώς τό γεγονός αυτής της μεγάλης μεθοδικότητας καί ψυχραιμίας τού μηχανικού μετά τό θάνατο της γυναίκας του, προκαλεί τη σκέψη ότι ένας τέτιος άνθρωπος θα μπορούσε θαυμάσια νά έχη σκεφτή προκτα βολικά, πριν δηλαδή άπ' τό έγκλημά του, τον τρόπο μέ τον όποιο θα τό κάλυπτε εκ των ύστέρων. Παρ' όλο, λοιπόν, πού είναι άσυνήθιστο ένας δολοφόνος νά πυροβολήση έξ έπαφής, τίποτα δεν θα έμποδίξει τον ύπολογιστικό Λίντεκερ νά τό κάνει. Άκριβώς για νά δημιουργήσει την έντύπωση της αύτοκτονίας. Όλα τά έγκλήματα δεν γίνονται «έν βρασμώ ψυχής». Υπάρχουν πολλά πού γίνονται μεθοδικά καί μέ μεγάλη προμελέτη. Δεν άποκλείεται ό Λίντεκερ νά πλησίασε τη γυναίκα του καί, θυάζοντας ξαφνικά τό πιστόλι του, νά την πυροδότησε έξ έπαφής, πριν εκείνη προφτάσει ν' αντί-τάξει την παραμικρή άμυνα.

Ός τώρα, λοιπόν, ό Λίντεκερ δεν έχει άποδείξει τίποτα, παρ' όλες τίς προσπάθειές του. Τό μέλλον θα δείξη, άν θα κατορθώσει νά δρής τά στοιχεία πού θα τον άθωώσουν δριστικά στα μάτια της δικαιοσύνης καί της κοινής γνώμης, ή άν τό δράμα τού Ρουαγιά θα μείνη σάν ένα άπ' τά πολλά άλυστα άστυνομικά αίνιγματα της εποχής μας.

Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΥΛΗ των φυλακών τού Κλερμόν-Φερράν. Φυλακισμένος πίσω άπ' αυτούς τους τοίχους ό Λίντεκερ, εξακολούθησε νά άρνήται την ένοχή του

ΠΡΙΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ τους άστυνομικούς πού ήλθαν νά τον πιάσουν, άποχαιρετά τό σκυλιά του. «Κ' ή καμένη ή Ζανίν τά λάτρευε τόσο...»

Νουβέλλα του ΜΑΞ ΕΡΛΙΧ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ:

Δεκέμβριος του 1945. Ο Φρέντ Έλκινς ταχυδρομικά υπάλληλος, επιφορτισμένος να συνοδεύει το ταχυδρομείο από τη Νέα Υόρκη στο Σαιντ Άλμπανς με το τρένο των 715, παίρνει τη μεγάλη απόφαση να κλέψει, για να οικονομήσει τα λεπτά του στο ανατολικό. Την 23η Δεκεμβρίου δίνει σε εφαρμογή το προμελετημένο από καιρό σχέδιό του. Αφαιρεί στην τύχη, από τους ταχυδρομικούς σάκους που συνοδεύει, δέκα γράμματα φαίνονται να περιέχουν χρήματα, γεμίζει ένα σακί και το πετάει απ' το παράθυρο του τρένου κοντά σ' ένα γεφύρι, με το σκοπό να πιάσει αργότερα να το πάρει. Όλα του έρχονται άναποδα. Δύο παιδιά, παίζοντας κοντά στο γεφύρι, βρίσκουν το σακί και το μεταφέρουν σε μία έρεισμαμένη αποθήκη. Κανείς δεν βρίσκει το σακί. Ο Έλκινς έχει κλέψει άδικα. Πάνω στην απελπισία του αυτοκτονεί. Δέκα χρόνια περνούν. Γκερεμίζοντας την παλιά αποθήκη, εργάτες ανακαλύπτουν το σακί. Ειδοποιούν την αστυνομία και ύστερ' από δέκα ώλοκληρα χρόνια τα γράμματα αποστέλλονται στους παραλήπτες. Ιούλιος του 1956. Στο Γκρήνβιου Πόιντ, έξω από τη Νέα Υόρκη, η Μάρθα Ράντκλφ ζή πανευτυχής με τον άντρα της τόν Τζώρτζ και τα δύο της παιδιά. Ο Τζώρτζ και η Μάρθα είναι 25 χρόνια παντρεμένοι και εξακολουθούν να είναι ερωτευμένοι ακόμη όπως την πρώτη μέρα του γάμου τους. Κανένα σύννεφο δεν σκιάζει την ευτυχία τους ως τη μέρα που ο ταχυδρομικός διανομέας τους φέρνει ένα γράμμα. Είναι ένα από τα γράμματα του ταχυδρομικού σάκου που είχε χαθεί πριν από δέκα χρόνια. Το υπογράφει κάποιος Τζέρεμ Κλαίου, ο οποίος κατηγορεί απερίφραστα τον Τζώρτζ Ράντκλφ πως αυτός είναι ο δολοφόνος του Σπίντλεϊ (ένος ταμιά που είχε σκοτώσει μυστηριωδώς ακριβώς λίγαν καιρό πριν από την εσθνική καλύτερη των οικονομικών του Τζώρτζ Ράντκλφ), και όχι ο Μπιλ Λέντε, που βρίσκεται τώρα στη φυλακή ως ένοχος φόνου και κλοστής ενός μεγάλου ποσού. Με το γράμμα έκτινς ο Κλαίου ζητούσε από τον Ράντκλφ 25.000 δολάρια για να μην καταγγείλη στην αστυνομία. Η Μάρθα Ράντκλφ διαβάζει το γράμμα και, μονεμιάς, όλη ή εύχεται τις καταρρέει. Μία ύποψια τρομπή την κυριεύει. Είναι άραγε ο άντρας της ένας δολοφόνος; Τού ζητάει εξηγήσεις. Έκείνος αρνείται κατηγορηματικά.

7

Η Μάρθα γύρισε τόν διακόπτη και ή μικρή δόνηση σκετίνειασε. Έβγαλε την μικροταινία, την τύλιξε προσεκτικά και την έβαλε στο κουτάκι της. Έκανε όλες αυτές τις κινήσεις μηχανικά. Το μυαλό της είχε γλιστρήσει πάλι πίσω στο παρελθόν, σε μία άλλη εικόνα που αναδόθηκε μπροστά στα μάτια της, με καταπληκτική διαύγεια, στο έπεισόδιο που είχε αναφέρει ο Τζώρτζ την προηγούμενη μέρα, τη συνάντηση με τόν Ίερεμία Κλαίου.

Μετά την έτυμνηγορία τών ενόρκων —έτυμνηγορία που έσπελνε τόν Ουίλλιαμ Λέντε στη φυλακή για όλη του τη ζωή— ο Τζώρτζ κι αυτή προχωρούσαν προς τήν έξοδο τού δικαστηρίου. Η ατμόσφαιρα ήταν ηλεκτρισμένη. Όλοι συζητούσαν ζωηρά. Δημοσιογράφοι έτρεχαν ξαναμμένοι να βρουν τηλεφώνια για να μεταδώσουν τα νέα στις εφημερίδες τους. Μέσ' στη φασαρία, ή Μάρθα άκουσε κάποιον να λέει:

—Τό μαρδ' τού έσωσε τη ζωή. 'Αν ή Μιλντρεντ Λέντε δέν είχε φέρει μαζί της τό παιδί, ό άντρας της δέ θα γλύτωνε την ηλεκτρική καρέκλα.

Άξαφνα, ό Ίερεμίας Κλαίου πλησίασε τόν Τζώρτζ.

—Θά ήθελα νά σάς μιλήσω ιδιαιτέρως, κ. Ράντκλφ, είπε. Πρόκειται για κάτι πολύ σοβαρό... κάτι που δέν επιδέχεται αναβολή. Η Μάρθα ξανάβλεπε τώρα καθαρά με τη φαντασία της τό στενόμακρο, φαλακρό κεφάλι τού Κλαίου, τά λεπτά χείλη, τά υπερβολικά μεγάλα αυτιά που έδιναν στη φυσιογνωμία του μιάν έκφραση άόριστου κωμική. Θυμήθηκε τό πανούργιο, γεμάτο σεβασμό, αλλά και συνάμα κυνικό ύφος που είχε πάρει όταν είχε πη, τονίζοντας μιá-μιá τις λέξεις: «Κάτι που δέν επιδέχεται αναβολή».

Είχε παρασυρεί τόν Τζώρτζ σε μιá γωνία και κάτι τούλεγε. Τό πρόσωπο τού Τζώρτζ είχε γίνει άξαφνα κατακόκκινο από θυμό.

Καί τώρα, καθώς ξανάφανερε στό νου της τη σκηνή, ή Μάρθα θυμήθηκε με φρίκη την έκφραση τών ματιών του.

Είδε ξανά με τη φαντασία της τόν Τζώρτζ να κουνά τό κεφάλι, θυμωμένα, σά να έλεγε: «Όχι, όχι». Ο άλλος έξακολουθούσε να μιλά, επίμονα, ζωηρά. Και πάλι ό Τζώρτζ έκανε όχι με τό κεφάλι. Προχώρησε ένα βήμα, για να φύγη, αλλά ό Κλαίου τόν έπιασε απ' τό μπράτσο, δέν ένοούσε να τόν άφήσει. Τότε, ό Τζώρτζ απάτησε με μιá απότομη κίνηση τό χέρι που τόν κρατούσε και γύρισε κοντά της.

—Τι συμβαίνει, Τζώρτζ; τόν ρώτησε. —Τίποτε, τις άποκρίθηκε.

Τόν ξαναρώτησε. Κι αυτή τη φορά της είπε κοφτά:

—Σου είπα, τίποτε. Η Μάρθα ρίγισε. Θυμήθηκε μιá φράση απ' τό γράμμα τού Κλαίου: «Τήν έπαθα μιá φορά, δέν την ξαναπαθαίνω».

Όταν βγήκε απ' τη βιβλιοθήκη, είδε πως έξω έβρεχε. Καθώς κατέβαινε τά σκαλιά της είσοδου που γυάλιζαν κάτω απ' τό νερό της βροχής, συλλογίζτανε: «Πρέπει να μάθω. Πρέπει να βεβαιώσω. Πού βρήκε ό Τζώρτζ τόσα λεπτά;»

Στη γωνιά τού δρόμου σταμάτησε μπροστά σ' ένα τηλεφωνικό θάλαμο. Ένας μονάχα τρόπος υπήρχε για να πάρη απάντηση στο ερώτημά της. Δέν είχε παρά να κάνη ένα τηλεφώνημα και άργά τη νύχτα θα μάθαινε αυτό που την ενδιέφερε. Μπήκε στο θάλαμο και πήρε στο τηλεφώνο τη φίλη της, τη Σούζαν Χουήλερ. Ο άντρας της Σούζαν ήσαν ό χρηματομεσίτης τού Τζώρτζ. Άρα τό μόνο πρόσωπο που ήτανε σε θέση να ξέρη τις οικονομικές του κομψίνες. 'Υστερ' απ' ένα λεπτό, άκουσε τη φωνή της Σούζαν:

—Έσύ είσαι Μάρθα; Τι εύχάρια έκπληξη!

—Σούζαν, θά είσαστε άπώψε στό σπίτι;

—Βέβαια, χρυσή μου. Έλα να φάμε μαζί.

Άσφαλώς θα αισθάνεσαι μοναξιά τώρα που λείπει ό Τζώρτζ στό Κλήδλαντ. Θέλεις να έρθης κατά τις έπτά;

—Εντάξει, Σούζαν, στις έπτά.

Άργότερα, δέ θυμότανε τίποτε απ' τη διαδρομή τού γυρισμού. Μιά βαθιά ψυχική κατάπτωση την είχε κυριεύσει και, καθώς έβρεχε καταπιπτικά

όλη τη μέρα, ή μελαγχολία της μεγάλωνε όσο οι ώρες περνούσαν.

Άργά τ' άπόγευμα ήρθε τό τηλεγράφημα τού Τζώρτζ: «Έφτασα καλά. Θά τηλεφωνήσω αύριο. Τζώρτζ».

Η Μάρθα άναψε ένα τσιγάρο. Τό χέρι της έτρεμε. Μιά λέξη έλειπε απ' τό τηλεγράφημα, μιá λέξη που ήταν πάχτα εκεί, σ' όλα τά τηλεγραφήματα που της είχε στείλει ό Τζώρτζ απ' τόν καιρό που είχαν παντρευτή — ή λέξη «Φιλιά».

Στις έπτά, ή Μάρθα έστριβε με τ' άμάξι της τη γωνία τού σπιτιού τών Χουήλερ. Είχε κοιμηθή λιγάκι, είχε πάρει ένα ζεστό μπάνιο και ή δυσθυμία της είχε κάπως υποχωρήσει, τούλάχιστον για τήν ώρα. «Άς ήτανε μονάχα να μπορούσα να έχω τόν Τζώρτζ κοντά μου τώρα!» συλλογίζοτανε. «Νά τόν καθισνάσω, να τού πώ: Τό ξέρω πως δέν είσαι ίκανός να κάνης τέτοιο πράγμα. Ποτέ, ούτε μέσα σε χίλια χρόνια. Ήμουν άνόητη. Συγχώρεσέ με».

«Θέλω άπόψε να είμαι εύθυμη κ' εύχάριστη», έλεγε από μέσα της. «Δέ θα ρωτήσω τόν Φράνκ πως κέρδισε τά λεπτά του ό Τζώρτζ. Τό ξέρω πως είναι ό μόνος που μπορεί να μου δώση την απάντηση, αλλά δέ θα τόν ρωτήσω».

—Καλώς ήρθες, Μάρθα! Χαίρομαι που σε βλέπω. Πέρασε μέσα!

Η Σούζαν την καλωσώρισε χαμογελαστή και της πρόσφερε ένα καθίσμα.

Θά σου έβινα να πής κάτι άμέσως, αλλά έχω, βλέπεις, τόν Φράνκ που έννοει να έτοιμάξη κοτεδή σ' ένα λεπτό. Πόσον καιρό θά λείψη ό Τζώρτζ στό Κλήδλαντ;

—Μερικές μέρες, υποθέτω.

—Γιέ δέ βλέπω ν' άνησυχής.

—Γιατί ν' άνησυχώ;

—Οι περισσότερες γυναίκες άνησυχούν όταν οι άντρες τους κάνουν τόσο συχνά ταξιδάκια. Φαντάζονται όλόκληρες ιστορίες με ξανθές, με καστανές, με κοκκινομάλλες...

—Έγώ σκέπτομαι διαφορετικά.

—Τό ξέρω. Άλήθεια, σε θαυμάζω.

Έπόλυνη έμπιστοσύνη στόν Τζώρτζ. 'Ω, ξέρω πως είσαστε και ό δυο τρελλά έρωτευμένοι ό ένας με τόν άλλο. Όλο τό Γκρήνβιου Πόιντ έχει να τό λή. Νάξερεις πόσο σε ζηλεύω!

Η Μάρθα γέλασε.

—Άστειεύσαι, βέβαια, Σούζαν.

—Ίσως. Όμολογώ πάντως πως θάβελαι να ήταν ό Φράνκ κάπως διαφορετικός, να τυλίγεται με κάποιο μυστήριο. Ξέρω πάντα τί ακριβώς θα κάνη, τί θα πη, σε κάθε περίπτωση. Και τό βρίσκω κάπως άνιάρó. Πάρε τόν Τζώρτζ. Αυτός μάλιστα, είναι τύπος κλειστός. Όχι ένα άνοικτό βιβλίο, σάν τόν Φράνκ.

—Γιατί τό λές αυτό;

Η Σούζαν γέλασε:

—Μην παίρνεις αυτό τό τρομαγμένο ύφος, γλυκεριά μου. Δέν άμφιβάλω πως ό Τζώρτζ σου είναι πιστός και πως δέν σου είπε ούτ' ένα ψευτάκι σ' όλη του τη ζωή. Έννοούσα μονάχα πως

δίνει την έντύπωση ότι είναι κλεισμένος στόν έαυτό του... Χωρίς άστέια τώρα, ένα είναι βέβαιο: Δέν υπάρχει τίποτε στη ζωή τού Τζώρτζ που να μην τό ξέρη, όπως δέν υπάρχει τίποτε στη ζωή τού Φράνκ που να μην τό ξέρω εγώ.

Μ' όλο που προσπαθούσε να πείση τόν έαυτό της πως ή Σούζαν μιλούσε με άφέλεια και ειλικρίνεια, χωρίς να της κρύβη καμιά σκέψη της, ή Μάρθα ένιωσε ένα σκίρτημα άνησυχίας. Τό πρόσωπό της σκετίνειασε μονομιάς. Η Σούζαν πρόσέξε την ταραχή της κ' έσπευσε άμέσως ν' αλλάξη κουβέντα. Ρώτησε για τό γάμο της Άννέτ. Πόσο και ποιοι θάταν οι καλεσμένοι, ένδιαφέρθηκε να μάθη. Σ' αυτό επάνω, κατέβηκε κι ό Φράνκ Χουήλερ. Οι τρείς τους ήπιαν από ένα Μαρτίνι, αλλά ή Μάρθα είχε βυθισθή πάλι σε μελαγχολία.

Στό τραπέζι, δέν έβαλε σχεδόν μπουκιά στό στόμα της, δέν είχε όρεξη. Παράξενο, σκεπτόταν, πως μιá άπλη παρατήρηση, μιá άλόγιστη, άσκοπη φλυαρία μπορεί να σε έπηρέαση, όταν ό σπόρος της πέση σε κατάλληλο έδαφος. Τό κάτω-κάτω, τί ήταν αυτό τό τόσο τρομερό που είχε πη ή Σούζαν για τόν Τζώρτζ; Τίποτε, αλήθεια. Κάτι για τόν χαρακτήρα του. Τής είχε πη πως ήταν κλεισμένος στόν έαυτό του, πως δέν μπορούσες να οιαβάσης τις σκέψεις του όπως σ' ένα άνοικτό βιβλίο. Καί άσφαλώς τό θεωρούσε ένα προτέρημα.

Προσπάθησε άπεγνωσμένα να πάρη μέρος στην κουβέντα, αλλά της ήταν άδύνατο. Η δυσθυμία της έπηρέασε στό τέλος και τούς άλλους. Τό κέφι τους έξαπμιόθηκε σιγά-σιγά, έσθισε, σάν τόν ήχο ενός ρολογιού που ξεκουρδίστηκε.

—Μάρθα, τί έχεις; Τι σου συμβαίνει;

Η Σούζαν την κοίταξε έρευνητικά. Η Μάρθα έκανε μια προσπάθεια για να χαμογελάσει.

—Φαίνεται λυπημένη, συνέχισε ή Σούζαν. Δέν σ' έχω ξαναδθί ποτέ έτσι.

—Μέ συχωρήτε, είμαι λιγάκι κακόκεφη, διακουλοήθηκε ή Μάρθα.

Ο Φράνκ δίπλωσε την πετσέτα του κ' έσκυψε προς τό μέρος της.

—Πάντως, Μάρθα, ή κακοκεφία σου δέν μπορεί να προέρχεται από οικονομικές στενωχάριες, είπε. Αυτές είναι για μάς τους άλλους, τους κακομοιρηδες. Όχι για τόν Τζώρτζ, που ξέρει τη δουλειά του στό χρηματιστήριο.

«Δέν φταίω εγώ, εκείνος άρχισε πρώτος», σκέφτηκε ή Μάρθα.

Ο Φράνκ φλυαρούσε ολοένα:

—Περίεργο, αλήθεια, όσο τό σκέπτομαι... Στην άρχή, την πρώτη φορά που ήρθε ό Τζώρτζ στό γραφείο μου και μου άνέθεσε να παίζω στό χρηματιστήριο για λογαριασμό του, έκανε άφάνταστες τρέλλες. Άγόραζε τά πιο άπίθανα, τά πιο ριφικινδυνα χαρτιά.

—Άναψε ένα τσιγάρο και συνέχισε:

—'Υστερ' από πολλά, άποφάσισε έπιτέλους να μ' άκούση. Τό κακό όμως είναι ότι απ' τη μιάν άκρη, έπεσε στην άλλη. 'Εγινε με τό παραπάνω συντηρητικός. Τώρα αγοράζει τά πιο κοινά, τά πιο άσήμαντα χαρτιά και στοργγυλοκάθεται επάνω τους. Δέν μ' άρέσει να τό λέω, Μάρθα, αλλά πρέπει να όμολογήσω πως ό άντρας σου δέν είναι, ούτε ήταν ποτέ, από τους άποδοτικούς πελάτες μου.

Μιλούσε με ύφος αδιάφορο. Άλλά ή Μάρθα είχε την έντύπωση πως κάθε του λέξη είχε ένα κρύο της ξεχωριστό νοημα, ένα νόημα όλοάφανερο, χειροποιαστό. Καθόταν άλύγιστη, λέγοντας όλη την ώρα από μέσα της: «Πρέπει να προσέχω πολύ. Δέν κάνει να δείξω υπερβολικό ένδιαφέρον. Άλλά πρέπει να μάθω περισσότερα». Χαμογέλασε με κόπο.

—Φράνκ, έχω πολύ κακή μνήμη, είπε. Πότε άρχισε ό Τζώρτζ να κάνη δουλειές μαζί σου;

—Πέριμενε να θυμηθώ... Μά θα είναι κάπου δέκα χρόνια τώρα. Ναί, βέβαια... Από τόν Μάρτιο τού 46. Περίεργος, αλήθεια, ό τρόπος που γνωριστήκαμε. Παρουσιάστηκε μιá μέρα στό γραφείο και μου είπε πως είχε άκούσει τ' όνομά μου έξω στην αγορά. Άρχισαμε να κουβεντιάζαμε και φαίνεται πως ταιριαξαμε. Τό βέβαιο είναι πως, απ' εκείνη τη στιγμή, άποκτήσαμε έναν καινούργιο πελάτη στην εταιρία μας, έναν πελάτη που είχε εκατό περίπου χιλιάδες δολάρια σε μετρητά και ήθελε να τά επενδύση.

Και ή Μάρθα ρώτησε έργα:

—Έκατό χιλιάδες δολάρια;

—Μά ναί. Περίπου, νομίζω. Ίσως νάταν και περισσότερα. (Ο Φράνκ γέλασε): Πώς θέλεις να θυμώμαι εγώ πόσα ήταν, Μάρθα; Έσύ είσαι ή γυναίκα του. Πρέπει να ξέρης καλύτερα.

Η Μάρθα άκουσε τόν έαυτό της να λέει:

—Φυσικά.

Και να προσθέτη αδιάφορα:

—'Υποθέτω πως ό Τζώρτζ δέν σου είπε που τά κέρδισε αυτά τά λεπτά.

Ο Φράνκ άνασθήκωσε τούς ώμους:

—Όχι. Άλλά αυτό είναι ένα σημείο που δέν μ' ένδιαφέρει ποτέ. Έκείνο που έχει σημασία για μένα δέν είναι τό πως κέρδισαν τά λεπτά τους οι πελάτες μου, αλλά τί λογαριάζουν να τά κάνουν.

Και που τά κέρδισε, αλήθεια, Μάρθα; ρώτησε ή Σούζαν εύθυμα.

Η Μάρθα χαμογέλασε χωρίς ν' άπάντησε, σά να ήθελε να πη: Αυτό είναι κάτι έμπιστευτικό, ένα μυστικό μεταξύ συζύγων.

Τό μυαλό της όμως δούλευε. Μάρτιος τού 1946. Ο Σπίντλεϊ είχε δολοφονηθή τόν 'Οκτώβριο τού 1945. Άπλοδή, πριν από έξη περίπου μήνες. Νά ήταν άραγε οι έξη αύτοί μήνες τό χρονικό διάστημα που χρειαζόταν για να τηρηθούν τά προσχήματα;

Και δέν ήταν παράξενη, διαβολική, αυτή ή συντυχία στις ήμερομηνίες;

Ο νους της πήγε στόν Λέντε. Ο κυβερνήτης είχε άρνηθή να τού δώση χάρη. «Πού είναι τά λεπτά;» είχε ρωτήσει. Κι' ό Λέντε μαζί με τη γυναίκα του είχαν άποκριθή: «Αυτό ρωτούμε κ' έμείς: πού είναι τά λεπτά;» Άβελά της ή Μάρθα σκέφτηκε: «Ξέρω εγώ πού είναι».

Η βραδιά τελείωσε όπως-όπως και ή Μάρθα καληνύχτησε τούς Χουήλερ. Όταν έφτασε στό σπίτι της, άνοιξε την τσάντα της, έβγαλε τό άπόκομμα της έφημερίδας κ' έψαξε να βρή τη δι-

Τό κοριτσάκι είναι σίγουρα τό μαρδ' που είχε ή Μιλντρεντ στην άγκαλιά της την ήμέρα της δίξης.

εύθυση της Μιλντρεντ Λέντε. Ξαναδιάβασε τη δήλωση τού Λέντε:

«Είμαι άθώος. Παρακαλώ μονάχα τό Θεό να βρεθή μιá μέρα ό πραγματικός ένοχος. Και τότε ό κόσμος θα μάθη πόσο άδικά υπέφερα.»

Ξανάβαλε τό άπόκομμα στην τσάντα της, έπестε στό κρεβάτι της κ' έκλαψε.

Τήν άλλη μέρα, ή Μάρθα ξεκίνησε πρωί-πρωί με τό αυτοκίνητό της για τη Νέα Υόρκη. Πράβηξε δυτικά, έκοψε λοξά απ' την 125η 'Οδό και τράβηξε κατά τό νότιο τμήμα της Πάρκ Άβενιου. Έκεί κάπου έμενε ή Μιλντρεντ Λέντε με τά δυο παιδιά της. Η Άππερ Πάρκ Άβενιου είναι μιá φτωχογειτονιά με δρώμικα πεζοδρόμια και άθλια κτίρια. Η Μάρθα σταμάτησε τ' άμάξι της και προχώρησε ως τη γωνία τού δρόμου, κοιτάζοντας τα κατασπλιπτικά γκρίζα σπίτια. Μπροστά στό σπίτι της Μιλντρεντ Λέντε στάθηκε, διστακτική.

Ένας μελαχροινός άντρας και μιá γυναίκα κάθονταν στό κατώφλι. Η Μάρθα ρώτησε πού έμενε ή κ. Λέντε κ' ό άντρας της έδειξε με τό δάκτυλο τόν σκοτεινό διάδρομο πίσω του.

Τέταρτο πάταμα, είπε κοφτά.

Η Μάρθα ανέβηκε τη σαροβαλίσταμένη, δρωμική σκάλα. Μιά μπόχα άναδινόταν απ' όλο τό κτίριο, μιá άβυσσική λαχανίλα άνακατωμένη με τη δυσωδία σκουπιδιών που έμειναν πολλύν καιρό στό ίδιο μέρος.

Στό τελευταίο κεφαλόσκαλο, είδε τ' όνομα «Λέντε» γραμμένο πάνω σε μιá πόρτα. Στάθηκε ένα δευτερόλεπτο διστακτική και κτύπησε έπειτα τό κουδούνι. Η πόρτα άνοιξε. Η Μιλντρεντ Λέντε στεκότανε μπροστά της.

Φορούσε μιá παλιά ρόμπα και τό πρόσωπό της, που ή Μάρθα τό θυμότανε χλωμό και άδύνατο, ήτανε τώρα σκελετωμένο, τά μαύρα μαλλιά της γκρίζα, τά μάτια της δαθουλωμένα. Τραυμαγμένη απ' την εμφάνιση της γυναίκας, ή Μάρθα, άβελά της, ώπισθοχώρησε. Η Μιλντρεντ πρόσέξε την κίνηση και ρώτησε θυμωμένα:

—Λέγε, τί θέλεις;

—Δέ με θυμόσαστε, κ. Λέντε;

Τότε ή γυναίκα στήλωσε επάνω της δυο μάτια όρθάνοιχα από την ταραχή και είπε, με κομμένη άνασπώη:

—Είστε ή κ. Ράντκλφ.

—Ναί. Μπορώ να έρθω μέσα για λίγο;

Η γυναίκα κοίταξε τη Μάρθα, άκίνητη. Σά να μην είχε τη δύναμη να κάνη τίποτ' άλλο παρά να στέκεται εκεί και να κοιτάξη. Τα παιδιά με πρόσωπα μαρμαρένα βγήκαν απ' την κάμαρα κι άρχισαν να περιεργάζονται την έπισκέπτρια με περιέργεια—ένα άγόρι έσπεσε δώδεκα χρονών κ' ένα κοριτσάκι κάπως μικρότερο. «Τό κοριτσάκι είναι σίγουρα τό μαρδ' που είχε ή Μιλντρεντ στην άγκαλιά της τη μέρα της δίξης», σκέφτηκε ή Μάρθα. «Τό μαρδ', που έσωσε τόν πατέρα του απ' την ηλεκτρική καρέκλα».

Η Μιλντρεντ εξακολουθούσε πάντα νάχη τά μάτια σπηλαιόνα επάνω της, «εμένα μίσος», πρόσέξε ή Μάρθα. Τέλος άνοιξε διάπλata την πόρτα και είπε:

—Περάστε.

Τό δωμάτιο ήτανε καταπιπτικό όσο και ό διάδρομος. Δέν είχε παρά ένα μόνο παράθυρο κι αυτό έβλεπε στόν φωταγωγό. Ένας γυμνός ηλεκτρικός λαμπτήρας πάνω απ' τό έτοιμόρροπο τραπέζι, έρίχνε ένα ώχρακίτρονο φώς. Τρείς άνωρωποι—ή Μιλντρεντ και τά δυο παιδιά—ζούσαν. κοιμόντοσαν, μέσα σε τούτη την άθλια και σκοτεινή κάμαρα.

Η κ. Λέντε στράφηκε στ' άγόρι και στό κοριτσάκι:

—Κάρλα, κ' έσύ Τόμμυ, πηγαίνετε έξω να παίξετε λιγάκι.

Τά παιδιά βγήκαν απ' την κάμαρα, άπρόθυμα. Μιά μικρή, κορινθιασμένη φωτογραφία τού Ουίλλιαμ Λέντε πάνω στό τραπέζι, τράβηξε την προσοχή της Μάρδας. Σήγουρα θα ήταν μιá φωτογραφία βγαλμένη πριν από πολλά χρόνια, γιατί έδειχνε τόν Λέντε νέο και γελαστό. «Είναι δυνατόν τό πρόσωπο αυτό να είναι τό ίδιο με τό πρόσωπο τού άπελπισμένου, γερασμένου άνθρώπου που είδα στη δίξη;», σκέφτηκε ή Μάρθα. Καί άμέσως κατόπιν: «Τζώρτζ, Τζώρτζ, τί έκανες;»

—Τι θέλετε, κυρία Ράντκλφ;

Τό βλέμμα της γυναίκας ήταν παγερά έχθρικό.

ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ

2.000 σελίδες ενός έπους σε 3 ώρες και 28 λεπτά στην οδόνη

Στον κινηματογράφο βασιλεύει μία καινούργια μόδα: ο σεβασμός! Σεβασμός στην ιστορική αλήθεια, στο κείμενο του συγγραφέως, στο πνεύμα του έργου, αναλόγως με την περίπτωση. Κάθε φιλμ που «γυρίζεται» με βάση κάτι γνωστό, θεωρεί τιμή του και περηφάνειά του να διαλαλή στις διαφημίσεις ότι, αυτό τουλάχιστον, δεν «προδίδει».

Μέχρι σήμερα, η κατάσταση ήταν άπελπιστική. Είδαμε μία «Ιλιάδα» που μεταμόρφωνε τους αρχαίους ήρωες προγόνους σε φρικιαστικούς «γκάγκστερς», μία «Όδυσσεια» που θύμιζε «Ρομπέν των Δασών», ένα Τζέγκιζ Χάν που δεν ζούσε παρά για τα όμορφα μάτια της Σούζαν Χαίγουςωρντ, κι ένα «Αττίλα»... Τό μόνο που δεν είχε τολμήσει να αλλάξει ούτε μία τελεία από το αρχικό κείμενο, ήταν το προπολεμικό εκείνο μαμμούθ, το «Όσα παίρνει ο άνεμος», γιατί ο μέσος Άμερικανός μπορούσε ν' άνεχθη να παραποιούν την

Βίβλο στον «Άσωτο», στον «Δαυίδ», αλλά ποιός ποταμός θα ξέπλενε ποτέ τον παραγωγό που θα παρούσισε μία Σκάρλετ Ο'Χάρα, ως πούμε, μαυρομάτα;

Από τότε όμως που ο Ρόμπερτ Ρόσεν ανακοίνωσε πως θα πή την αλήθεια για τον «Μέγα Άλέξανδρο», από τότε που ο Τζέι Μάνκιεβιτς παρουσίασε ένα «Ιούλιο Καίσαρα» απόλυτως πιστό στο σαιξπηρικό κείμενο, ο σεβασμός έγινε της μόδας.

Για το «Πόλεμος και ειρήνη», στο οποίο ο Κόμης Λέων Νικολάγιεβιτς Τολστόυ διηγείται τα γεγονότα που ώδηγησαν τον Ναπολέοντα στην καταστροφή και τις περιπέτειες εκατοντάδων ανθρώπων που οι ζωές τους επηρεάστηκαν από τα γεγονότα αυτά, οκτώ συγγραφείς προσελήφθησαν για ένα

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΑΝΤΡΕΪ ΜΠΟΛΚΟΝΣΚΥ (Μέλ Φερρέρ) όπως και ο φίλος του Πιέρ Μπεζούκωφ (Χένρυ Φόντα) είναι οι δύο κύριοι χαρακτήρες που προσωποποιούν όλο τον βαθύ πνευματικό και ψυχικό κόσμο του γίγαντα της Γενναίης Πολιάννα. Ο μελαγχολικός και «κουρασμένος» πρίγκιπας πηγαίνει στον πόλεμο από φιλοδοξία, ενώ στο βάθος τον απεχθάνεται. Όταν, βαρύνει τραυματισμένος στο Άουστερλιτς και ανήμπορος να σαλέψει από κεί που έπεσε, μένει «ένωπιος ενώπιω», αντικρύζοντας τον απέραντο ουράνιο θόλο, τότε αστράφτει μέσα του η «αλήθεια» και «καταλαβαίνει τα πάντα». Θα είναι θαύμα αν ο κινηματογράφος κατορθώσει να περιγράψει αυτές τις λεπτές αποχρώσεις των ψυχικών καταστάσεων που αναπηδούν κάθε στιγμή από κάθε σελίδα του μυθιστορήματος αυτού.

ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΘΗΤΙΚΩΤΕΡΑ και συγκλονιστικότερα κεφάλαια του έργου, είναι η συνάντηση, στη διάρκεια της φυγής τους από την πυρπολούμενη Μόσχα, της «αιώνιας κοπέλας», της Νατάσσας, με τον πρίγκιπα Άντρέι, τον μνηστήρα της που είχε άπαρνηθή σε μία στιγμή παράλογου πάθους για τον «ώραίο άσωτο» Ανατόλ Κουράγκιν. Ο έτοιμοθάνατος πρίγκιπς την συγχωρεί, όπως συγχώρεσε και τον αντίζήλο του, τον Ανατόλ, που ή μοίρα τον «ακούμπησε» για να πεθάνει δίπλα του έπειτα από μια μάχη. Η εύγενική ψυχή του πρίγκιπας, ύστερα από το «μέγιστον μάθημα» του Άουστερλιτς, έχει κατανοήσει πως το μόνο που αξίζει είναι «ν' αγαπάει κανείς και να συγχωρή» και είναι «ώριμη» να δεχθή το μοιραίο τέλος με απέραντη γαλήνη και ελπίδα.

Η ΕΛΕΝΗ (‘Ανίτα Έκμπεργκ) είναι «άπλως καλλονή» κι ο αδελφός της ‘Ανατόλ (Βιτόριο Γκάσμαν) «ένας ηλίθιος ακόλαστος». Κι όμως ξεμυαλίζουν δυο απ’ τους θαυμασιώτερους ανθρώπους, τόν Πιέρ και τη Νατάσα

ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ

Το μεγάλο όνειρο της ‘Ωντρεϋ ήταν να υποδυθής την Νατάσα

Δολόκληρο χρόνο. Προορισμός τους μοναδικός ήταν να μικρύνουν το τεράστιο αυτό έργο σε ένα σενάριο που να κρατά, το πολύ, τέσσερις ώρες. Πράγματι, η ταινία που θα δούμε με τίτλο «Πόλεμος και ειρήνη», διαρκει τελικά τρείς ώρες και 28 λεπτά. Πρίν όμως προχωρήσουμε και άφου είμαστε στο κεφάλαιο των άριθμών, ας δούμε μερικά ακόμη στατιστικά δεδομένα:

‘Ο Τολστόύ έγραψε το «Πόλεμος και ειρήνη» σε έξη χρόνια. ‘Από το 1863 ως το 1869, απομονωμένος στα κτήματά του, στη Γισανάγια Πολιάνα. Το χειρόγράφο του, τελειωμένο, ήταν 2.000 σελίδες, φοβερά δυσανάγνωστες. ‘Η ταινία που δγήκε απ’ αυτό κόστισε έξη εκατομμύρια δολάρια. Σ’αυτήν πρωταγωνιστούν: η ‘Ωντρεϋ Χέμπτον (μισθός: 350.000 δολ. για έργασία τριών μηνών), ο σύζυγός της Μέλ Φερρέρ (100.000 δολ-

λάρια) και πάμπολλοι ήθοιοι από όλα τα μέρη του κόσμου, με επί κεφαλής τόν Χένρυ Φόντα. Δεκαπέντε χιλιάδες ‘Ιταλοι στρατιώτες έπαιξαν τούς ρόλους πότε τών Γάλλων και πότε τών Ρώσων σε σκηνές από τις μάχες του ‘Αουστερλιτς, του Μποροντίνο, του Μπερεζίνα και για την πυρπόληση της Μόσχας, που χτίστηκε σχεδόν ολόκληρη σε μιά όχη του Τίβερι. Το αποτέλεσμα ήταν 10.000 μέτρα ταινίας, από τα όποια έμειναν τα μισά περίπου αφού οι «μοντέρ» τελείωσαν τη δουλεία τους.

Παραγωγός της ταινίας, μαζί με την Παραμάουντ, είναι ο συμπαθής σύζυγος της Σιλβάνα Μάγκανο, ο Ντίνο Ντέ Λαουρέντις. Σκηνοθέτης της ο παλαιάχος Κίγκ Βιντόρ, ένας από τούς καλύτερους του Χόλλυγουντ δημιουργούς κλασικών, όπως το «Άλληλλούια», και φηγών αισθηματικών, όπως το «Πέγκ, καρδούλα μου». Μετά από τόν πόλεμο, έπάνω στην τρομερή οικονομική κρίση που συνέτριψε σχεδόν την αμερικανική κινηματογραφία, ο Κίγκ Βιντόρ χάθηκε. Το «Πόλεμος και ειρήνη» είναι ο πρώτος του «κολοσσός» από την εποχή τών παλμών μεγαλείων.

Στο μοίρασμα τών ρόλων φαίνεται πώς δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή. ‘Αν ψιθυρίζεται εύρύτατα πώς η ‘Ωντρεϋ Χέμπτον επέβαλε τόν σύζυγό της Μέλ Φερρέρ για συμπρωταγωνιστή, το γεγονός είναι πώς ο Μέλ είναι δημοφιλής όσο δεν παίρνει άλλο και στο γυναικείο και στο ανδρικό κοινόν και, επί πλέον, είναι άριστος ήθοιος. ‘Όσο για την ίδια την ‘Ωντρεϋ, πρώην χορεύτρια και νύν μία από τις πιο γοητευτικές προσωπικότητες του διεθνούς κινηματογράφου, ο ρόλος της Νατάσας υπήρξε πάντα το όνειρό της. ‘Η Νατάσα είναι, όπως λέει κάποιος στο φιλμ, «ή προσωποποίηση όλων τών νεαρών κοριτσιών» και καμιά στάρ σήμερα δεν μπορεί να αποδώσει την δροσιά της νεότητας, με την βαθειά τέχνη και την τέλεια τεχνική της ‘Ωντρεϋ Χέμπτον. ‘Αλλά ο ρόλος δεν άπαιτούσε μόνον αυτό από την ‘Ωντρεϋ. Τρία χρόνια πόλεμου, είχαν σαν αποτέλεσμα, να γεράσουν σημαντικά την Νατάσα και η ‘Ωντρεϋ δρήςκε την αλλαγή αυτή, την ψυχική περισσότερο, παρά την σωματική, σαν το πιο δύσκολο μέρος του ρόλου της. Πάλι καλά που είχε πέντε χρόνια δικής της πείρας πόλεμου να θυμάται!

‘Όταν δέχθηκε τόν ρόλο, η ‘Ωντρεϋ δεν είχε διαβάσει το βιβλίο. Πείσθηκε όμως αμέσως από τόν σκηνοθέτη Κίγκ Βιντόρ, ο όποιος κάθησε μιά ολόκληρη νύχτα μαζί με την ‘Ωντρεϋ και τόν Μέλ και τούς το διηγήθηκε. Το να πρωταγωνιστή στην πρώτη κινηματογραφική διασκευή του «Πόλεμος και ειρήνη» έχει τόσο σημασία για την ‘Ωντρεϋ, ώστε δεν δίστασε να δηλώσει πώς, οτιδήποτε καλό της συμβή από δω και πέρα, θα είναι «πλεόνασμα», δώρο που δεν το άπαιτεί και δεν το περιμένει, στη ζωή της.

Κι όμως, μόλις δύο μήνες αργότερα, τρελλάθηκε από τη χαρά της με την πρόταση να παίξει το ρόλο ενός μανκενέν στο «Άστέιο μουτράκι», το φιλμ που «γύρισε» τελευταίως στο Παρίσι με τόν Φρέντ ‘Ασταίρ. ‘Όπως έξηγεί η ίδια, λατρεύει την ποικιλία. Πράγματι, από την «Ζίζι» της Κολέτ που πρωτόπαίξε στο Μπρόντγουαϊ, μέχρι το «Διακοπές στη Ρώμη», και την «Νεράιδα» του Ζιρωντού, κανένας της ρόλος δεν έμοιαζε με τόν άλλον. ‘Απ’ όλους, όμως, την «Νεράιδα» θυμάται με περισσότερη αγάπη, γιατί εκεί γνώρισε, αγάπησε και τελικά παντρεύτηκε τόν Μέλ Φερρέρ, που πρωταγωνιστούσε μαζί της στο ρόλο του Ιππότη Χάνς. ‘Από τότε δεν χώρισαν ούτε για λίγες μέρες. Μερικοί μιλούσαν στην αρχή για ώρισμένες προστριβές που είχαν γεννηθί από μιά κάποια επαγγελματική ζήλεια. Δεν φαίνεται, όμως, να ισχύει αυτό για το έξυπνο και τόσο προικισμένο ζευγάρι, γιατί ο Μέλ όνειρεύεται να συνεχίσει την σκηνοθετική του έργασία, που τόν γοητεύει πολύ παραπάνω από το να κάνει τόν «στάρ»...

Έδω κι Έκει

‘Α θ ν α ῖ κ α...Οι τελευταίοι χοροί και οι δεξιότητες έδωσαν κάποια ώθηση στη νυκτερινή ζωή. Τίποτε το καινούργιο. Τα ίδια κέντρα, οι ίδιοι άνθρωποι, ή ίδια περίπου γυναικεία μόδα με επέκταση τών κοντών βραδινών. Και οι πιο όμορφες ‘Αθηναίες πέρυσι είναι και οι πιο όμορφες έφετος...ή Ρ ό λ λ έ ν τ Ρ ό κ...Λίγο ανάποδα χορεύεται ο νέος χορός στās ‘Αθήνας και, αν όχι τίποτε άλλο, προσφέρει την εύκαιρία μιάς λαμπρής γυμναστικής στους νέους που το μπορούν και στους μεγαλύτερους που το δοκιμάζουν... ή τ ά π ρ α σ ι ν α τ ρ α π έ ζ ι α... Είχαν μεγάλη πέοαση. Το σεμιν-ντέ-φέρ έδωσε και πήρε, ή μάλλον, αν άκούση κανείς, δλο πήρε και σε έλαχιστους έδωσε. Το δημοφιλέστερο παιχνίδι είναι πάντοτε το κουνκάν, το όποιον έφετος παρουσιάσθηκε και με μιά νέα και πολύ νόστιμη παραλλαγή! Το κουνκάν με ρελάνς... ή Κ ι ν η μ α τ ο γ ρ α φ ι κ á... ‘Ο φίλος μας Ντασέν, ο σκηνοθέτης του «‘Ο Χριστός ξανασταυρώνεται», έτοιμάζεται να αναλάβει νέο σκηνοθετικό έθλο. Την άνοιξη αρχίζει τούς «Άδελφούς Καραμαζώφ». ‘Ο μόνος ρόλος ο όποιος έχει ήδη δοθί είναι της Γκρουσένκα και θα την παίξει ή Μπρίζιτ Μπαρντό. ‘Ηταν ένας ρόλος που άνειρευόταν ή Μαί-ρυλιν Μονρόε.. ή Κ ο μ ψ ό τ η τ ε ς.. ‘Ο ‘Αντόλφ Μανζού, ένας από τούς καλύτερα ντυμένους άνδρες της γής, διάλεξε τούς τρείς κομφοτέρους άστέρας: Πρώτον τόν Γκάρυ Κούπερ, δεύτερον τόν Φρέντ ‘Α-σταίρ και τρίτον τόν Κλόρκ Γκέμπλ...ή Τ ε λ ε υ τ α ί ο της Μ α ρ ι Σ α ν τ á λ στο τηλέφωνο:—Τί να μου χάρισης χρυσέ μου; Κάτι πολύ άπλό. .Α π λ ό. Δέν άκούς; ‘Αλφα σαν άδάμας, Πί σαν παλτό βίζον, Λάμβδα σαν λίρες, ‘Ομικρον σαν όμολογίες... ή Μ ο ν τ έ ο ν ο ι δ ι á λ ο γ ο ι... —Γιατί χρυσή μου φορείς τη βέρα σου στο στραβό δάκτυλο; —Γιατί παντρεύθηκε τόν στραβό άνδρα...ή Σ ύ γ χ ρ ο ν ο ι ό ρ ι σ μ ο ι... Αισιόδοξος: ‘Ο άνθρωπος που, ενώ λύνει σταυρόλεξα, έννοει να γράφει όλες τις λέξεις με το στυλογράφο...

ήή

Η ΧΑΡ.ΤΩΜΕΝΗ Ροσσάνα Ποντεστά, ή γνωστή πρωταγωνίστρια του φιλμ «‘Ελενη της Τροίας», που έπescέφθηκε την ‘Ελλάδα, στον χρόνο που πέρσε...

ΑΝΥΠΕΡΒΑΗΤΟ ΕΠΙΚΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΔΙΑΚΡΙΝΕΙ ΤΙΣ ΑΦΘΟΝΕΣ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΣΚΗΝΕΣ ΠΟΥ ΖΩΝΤΑΝΕΥΟΥΝ ΤΗΝ «ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΕΙΑ ΠΑΡΑΦΡΟΣΥΝΗ»

● Ο ΓΑΛΛΟΣ ύπουργός τών ‘Εξωτερικών κ. Κριστιάν Πινώ βεβαιώνει ότι τα παιδιά είναι γεννημένοι διπλωμάται. Για να αποδείξει την όρθότητα του ισχυρισμού του, διηγείται το έξης περιστατικό: Μιά μέρα ένα αγοράκι του έμπιστεύθηκε πώς είδε τόν πατέρα του και τη μητέρα του να φιλιούνται τρυφρά. ‘Ο κ. Πινώ ξερόδηξε: —Αυτά τα πράγματα δεν λέγονται, παιδιά μου.

‘Ο μικρός, καταλαβαίνοντας πώς είχε κάνει γκάφα, έσπευσε να την επανορθώσει: —‘Ο, σάς το είπα έτσι... μπορεί και να μην είναι αλήθεια. Τη μαμά, ναι, την είδα καλά... αλλά τόν κύριο, δεν έξερα... μπορεί να μην ήταν ο μπαμπάς!

● ΕΝΑΣ φαντάρος που γύρισε στόν στρατώνα μεθυσμένος ύστερ’ από 24ώρη άδεια, έλαβε τη διαταγή να παρουσιασθί στο λοχαγό του. —Δέν είναι σωστό να πίνεις τόσο πολύ, άρχισε τις νουθεσίες ο αξιωματικός. ‘Αν σταματούσες το πιτό, θα μπορούσες να γίνης δεκανέας, ακόμη και λοχίας. Δέ θα τόθελες; —Νά σάς πώ, κύριε λοχαγέ, άποκρίθηκε ο φαντάρος. ‘Η αλήθεια είναι πως όταν πιά ένα δύο ποτηράκια, αισθάνομαι σά να είμαι συνταγματάρχης!

● Η ΕΥΣΥΝΕΙΔΗΤΗ δακτυλογράφος έθασε στο γραφείο της με καθυστέρηση μιάς ώρας, μέσα στα αίματα και με τα ρούχα ξεσκισμένα. —Γιατί άργησες; άρρώστησε ο αυστηρός προϊστάμενος. —Έπεσε, έπεσα απ’ το παράθυρο του τρίτου πατώματος, έβαλε τα κλάματα ή κοπέλα. —Και σου χρειάστηκε γι’ αυτό μιά ολόκληρη ώρα;

● ΚΑΠΟΙΟΣ πήγε σ’ ένα ασφαλιστικό γραφείο για ν’ ασφαλίση τη ζωή του. ‘Ο υπάλληλος τόν ρώτησε: —‘Οδηγείτε αυτοκίνητο; —‘Όχι. —Ταξιεύετε με άεροπλάνο; —‘Όχι. —Λυπομαι πολύ, κύριε, είπε ο υπάλληλος. ‘Η αιτία μας δεν ασφαλίζει πιά πέζους.

● ΣΕ ΜΙΑ δεξίωση προς τιμήν του άρχηγού μιάς έξερευνητικής άποστολής στην ‘Ανταρκτίδα, όλοι είχαν συγκεντρωθί γύρω από τόν επίσημο ξένο και τόν δομάρδιζαν με έρωτήσεις. Μεταξύ τών άλλων, μιά νεαρά ξανθή, πεταχτή και στρουμπουλή, ένδιαφέρθηκε να μάθι: —Τί ήταν εκείνο που σάς έλειψε περισσότερο τα τρία χρόνια που περάσατε μέσα στους πάγους; ‘Ο έξερευνητής κοίταξε την γοητευτική ξανθούλα απ’ την κορυφή ίσαμε τα νύχια και άποκρίθηκε: —‘Ο πειρασμός, άγαπητή μου δεσποινίς, ο πειρασμός.

● Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ κατάφερε τόν πατέρα του να του χάριση ένα δεκάριο. Μόλις το πήρε έτρεξε στο φαρμακείο της γειτονιάς και το έκανε φιλά—δροχμές και ιδιόπραγμα. Πήγε έπειτα στόν μπακάλη και τα άλλαξε με ένα δεκάριο. Αυτή ή δουλειά συνεχίστηκε πολλές φορές. Στο τέλος, ο πατέρας του τόν φώναξε, περιέργως να μάθι τί σκοπό είχαν όλα αυτά τα πήγαινε-έλα. —Νά σου πώ, έξηγησε ο Γιαννάκης, άργα ή γρήγορα κάποιος θα κάνει λάθος και αυτός ο κάποιος δεν πρόκειται να είμαι έγώ.

ΤΙ ΛΕΝΕ:

Νά λέτε την αλήθεια, αλλά να τη λέτε με πλάγιο τρόπο. ‘Η δια είναι όμολογία άδυναμίας, τόσο στην τέχνη όσο και στην πολιτική.

‘Αντρέ Μωρουά

‘Εκείνο που είναι έντελώς περιττό στη δυστυχία είναι τα δάκρυα.

Τσέχωβ

‘Η καλύτερη ανάμνηση της γυναικας από τόν έρωτικό δεσμό της μ’ έναν άντρα είναι η άπιστία που του έκαμε.

‘Ανρί Μπέκ

Οι νόμοι —ή μεγαλύτερη έφεύρεση της λογικής— έξασφάλισαν, ίσως, την ησυχία στους λαούς, όχι όμως χωρίς να έπηρεάσουν την έλευθερία τους.

Βαδενάργκ

Πρέπει να μάθετε να κλείνετε τα μάτια. Είναι άφάνταστο πόσα προτερήματα μπορείτε να βρήςτε στόν κάθε άνθρωπο, αν δεν ψάχνετε άδιάκοπα να του βρήςτε έλαττώματα.

‘Ανώνυμο

‘Ενας μόνον ποιητής άξίζει περισσότερο από χίλιους τίμους έμπόρους.

Τσέχωβ

● ΕΝΑΣ ράφτης που είχε νοικιάσει ένα νέο κατάστημα σ’ έναν άριστοκρατικό όδρομ πήρε μιά μέσα ένα φίλο μαζί του νια να τού το δείξη. Καθώς πλησίαζαν, πέρσαν μπροστά απ’ ένα ραφτόδικο —με την επιγραφή: «‘Ο καλύτερος ράφτης της πόλεως». Και, λίγα μέτρα παρακάτω, μπροστά απ’ ένα άλλο, που είχε γραμμένη στη διόστρνα του με χρυσά γράμματα η φράση: «‘Ο καλύτερος ράφτης του κόσμου».

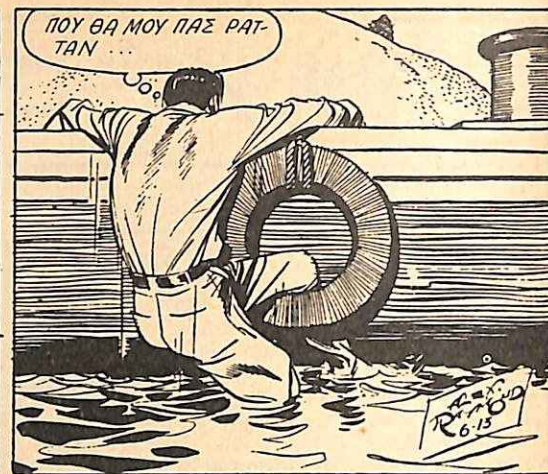
—Και τώρα τί γίνεται; ‘Εαν τι θα βάλις; ρώτησε ο φίλος.

—‘Απολύτατα αυτό, είπε ο ράφτης βιάζοντας απ’ την τάπη του, μιά κόπια που έλεγε: «‘Ο καλύτερος ράφτης σ’ αυτόν τόν όδρομ».

● —ΥΠΑΡΧΕΙ καμιά πιθανότης να γίνει καλά, γιαντρέ μου; ρώτησε ο κατάνκοιτος.

—Έχετε έκατό τοίς έκατό πιθανότητες να γιαντρεύητε, τόν καθύστεσε ο γιαντρός. Οι άσφακες έρευνες δείχνουν πως έγινε άρρωστος στους δέκα πεθαίνουν από την πάθησή σας. ‘Η δική σας είναι ή δεκάτη περίπτωση που παρακολούθω. ‘Ολοι οι άλλοι άρρωστοί μου πέθαναν. ‘Η στατιστική είναι στατιστική. Άποκλείεται να μη γίνετε καλά.

● ΕΝΑΣ Ρώσος προσπαθεί να προσηλυτίση στόν κομμουνισμό έναν ‘Αμερικανό. —‘Η Ρωσία, τού λέει, είναι ένας σωστός παράδεισος για τούς άρρώστους. Σκέψου πως έχουμε τέσσερες σοδείες στάρι το χρόνο. —Μά πώς είναι δυνατόν; —‘Απολύτατο. Μιά σοδεία απ’ τη Ρωσία, μιά απ’ την Πολωνία, μιά απ’ την Τσεχοσλοβακία και μιά από την Ουγγαρία.

Ρip Κίρμπυ

● ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ανέκδοτο της Μαρί Σαντάλ. 'Ο φίλος της:

—'Απόψε μούρχεται νά σέ φάω μέ χάδια.

—'Ω, όχι! Τό ξέρεις πολύ καλά πώς δέν υποφέρω τούς ανθρώπους πού τρώνε μέ τά δάκτυλά!

● Ο ΜΠΟΥΛΗΣ (πεντέμιση χρονών) άναγγέλλει στή μομά του:

—Έρεϊς, μαμά, είδα έναν άνθρωπο νά φτιάχνει άλγοι!

—Είσαι δέσπαιος;

—Ναί, είχε τελειώσει σχεδόν ένα άλγοο όταν τόν είδα. Τού κάρφωνε τό τελευταίο του πόδι.

● Η ΝΕΑΡΑ διασποινίς γύρισε άπ' τόν χορό τρομερά έκνευρισμένη.

—Δέν έχω πιά καμμία έμπιστοσύνη στούς άντρες, δήλωσε στή μητέρα της.

—Γιατί, παιδί μου;

—Κάθε φορά πού πηγαίνα σ' ένα χορό μέ κάποιον άλλο, συναντώ εκεί τό φίλο μου μέ μίαν άλλη.

● ΕΝΑ παιδί λέει σ' ένα άλλο:

—'Ο μπαμπάς μου είναι πιά παλληκάρι άπ' τόν δικό σου.

—Περίμενε ώς τού χρόνου και θα δής:

—Θά πάρη μαθήματα πυγμαχίας ώς τότε;

—'Οχι, αλλά τού χρόνου θα-χω όπωσδήποτε άλλον μπαμπά.

■ ■ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ, οι καταστροφά- τάρχοι δίσκουν γραμμοφώνου στέλνουν δωρεάν κάθε μήνα στούς τακτικούς πελάτες τους έναν ελχητικό διαφη- μιστικό κατάλογο. Είναι ένας δίσκος μέ άποσπάσματα και λεπτομέρειες, σχετικές μέ τούς τελευταίους δίσκους πού κυκλοφόρησαν.

■ ■ ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ ΝΕΑ γιά τούς αυτοκινητιστάς: Μιά ζώνη άσφαλεί- ας πού θα μπορέ κανείς νά τη δένει και νά τη λύνει πιά εύκολα άπ' τις ζώνες τών αεροπλάνων. Σ' ένα πρόσ- φατο πείραμα, ένα αυτοκίνητο χωρίς οδηγό και μέ μία κόκκινα γιά έπίδραση κατακρημνίσθηκε από ύψος δέκα μέ- τρων. 'Ο «έπίδρασης» δέν εξακοντί- σθηκε άπ' τη θέση του. Φορούσε ζώ- νη άσφαλείας. Οι είδικοί διατείνον- ται ότι πολλοί άπ' τούς ανθρώπους πού σκοτώθηκαν σέ αυτοκινητιστικά δυστυχήματα τόν περασμένο χρόνο θα είχαν σωθή άν φορούσαν τη νέα αυτή ζώνη άσφαλείας.

■ ■ ΣΤΟ ΛΑΣ ΒΕΓΚΑΣ, ό διευθυ- ντής ενός καμπαρέ δημοσίευσε στίς κυρίως — άμερικανικές — έφημερίδες την ακόλουθη άγγελία: «Ευκτηρινών κέντρον τού Λας Βέγκας ζητεί χορεύ- τριες μέ δίπλωμα φιλοσοφίας». 'Ε- λαθε πεινήντα άπαντήσεις.

■ ■ ΣΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ, ό σωφέρ πού συλλαβάνεται σέ κατάσταση μέθης ό- δηγείται 25 χλμ. έξω από την πόλη και υποχρεώνεται νά έπιστρέψει μέ τά πόδια.

■ ■ ΤΟ ΣΠΑΝΙΟ αυτό πετράδι, τό γαλάζιο διαμάντι μπορέ τώρα νά πα- ράγει μέ άκτινοβολίες. 'Ενα έργα- στήριο άτομικής ένεργείας της 'Αγ- γλίας άρχισε νά κατασκευάζη γαλά- ζια διαμάντια γιά τό έμπόριο. Τό διαμάντι τοποθετείται σ' έναν άτομι- κό αντίδραστήρα και βομβαρδίζεται μέ διάφορα σωματίδια. Οι πέτρες πού χρωματίζονται κατ' αυτόν τόν τρόπο δέν έχουν τίποτε τό ψεύτικο, έκτός άπ' τό τεχνητό χρώμα — άν ακόμη κι αυτό δέ θα μπορούσε νά χαρακτη- ρισθή ψεύτικο — και είναι πολύ δύ- σκολο νά διακρίνη κανείς ένα άληθινό γαλάζιο διαμάντι άπ' ένα πού πέρασε άπ' τόν άτομικό αντίδραστήρα.

■ ■ ΤΑ ΚΟΤΕΤΣΙΑ τού Τέξας θα έχουν σύστημα έγκαταστάσεις ψυχρού άέρος. 'Ηδη, μέ τό ηλεκτρικό φώς πού άνάβει συνεχώς, τό είκοσιτε- τράωρο, οι κακόμοιρες οι κόττες δέν μπορούσαν νά κλείσουν μάτι. Τώρα θα είναι υποχρεωμένες νά υποφέρουν και από τό κρύο. Διότι — λένε οι είδι- κοί — ή διατήρηση μιάς ώρισμένης θερμικότητας αυάνει την παραγωγή αούων κατά είκοσι τά εκατό.

■ ■ ΣΤΟ ΜΕΞΙΚΟ, οι σεσημαμέ- νιοι κλέπται εκκλησιών 'Ερνέστο Ρου- τίς και Σαλβαντόρ Μονρού, έξήγησαν στην άστυνομία πώς γονάτιζαν πάν- τος μπροστά στο άγάλμα της Πανα- γίας κ' έκαιμαν την προσευχή τους πρίν κλέψουν μία εκκλησία. «Δέ φο- δώμαστε τη θέση τιμωρίας», δέβαίω- σαν, γιατί ό Θεός είναι πολύ άπα- συλχημένος μέ τά εύρωπαϊκά ζητήμα- τα και δέν έχει καιρό ν' άσχοληθή μέ μάς».

■ ■ Η ΞΑΝΘΗ ΓΟΗΣΣΑ Κίμ Νό- δακ και ό Ούίλλιαμ Χόλντεν είναι οι δύο δημοφιλέστεροι ήθοποιοί στην 'Αμερική. Κατά σειράν, οι δέκα με- γαλύτεροι άστέρτες τού κινηματογράφου κατά τό 1956 είναι: Κίμ Νόδακ, Ούίλλιαμ Χόλντεν, Ντόρις Νταϊν, Μαίριλιν Μονρό, Σούζαν Χαιούγου- ρωντ, Ντέμπορα Κέρρ, Μάρλον Μπράν- τζ, Φράκ Σινάτρα, Γκρέϊς Κέλλυ και 'Ελίζαμπεθ Τάιλορ. 'Από τόν κατά- λογο αυτόν φαίνεται ότι ή Μαίριλιν Μονρό έχασε έδαφος. 'Η Γκρέϊς Κέλ- λυ, πού ήταν δεύτερη στόν περυσινό κατάλογο, έχασαι τώρα έναντι και τ' όνομα τού Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ, ούτε καν άναφέρεται.

■ ■ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ οίκονομίας στην κατανάλωση βενζίνης ή έλβετική κυ- βέρνηση άπαγόρευσε την κυκλοφορία όλων άνεξαιρέτως τών ιδιωτικών αυ- τοκινήτων τις Κυριακές. 'Από άλλη- λεγγύη και οι ξένοι διπλωμάται δέ- λησαν ότι δέν θα χρησιμοποιούν τ' αυ- τοκίνητά των την Κυριακή. 'Ετσι, έ- πι τρεις τώρα Κυριακές ένα μόνον ά- μάξι κυκλοφορεί στούς δρόμους της Γενεύης — τό αυτοκίνητο της αϊγυ- πτιακής πρεσβείας.

...πάντα κυλάει, και ή στήλη αυτή, ύστερα από τις τρεις όλοσέλιδες όμοθροντίες της, πρέπει και πάλι: νά έπιστρέψει στά στενεμένα της πλαίσια. Κρίμα, γιατί τό θέμα μας σήμερα και πάλι είναι ή Ποίηση, και ή Ποίηση, άν όχι τίποτε άλλο, θέλει άπλοχωριά..

• Μιλούσαμε, πράγματι, τις προάλλες, μ' έναν φίλο γιά την έντονη πνευματική κίνηση τών παροικών μας τού έξωτερο-κού, την έκταση της όποιας, όμολογώ, δέν ήτοπενόμουν. Σάν απόδειξη μού έστειλε, έτσι, ένδεικτικά, μερικά από τά βιβλία της Καίρινης και 'Αλεξανδρινής πα- ραγωγής, από κείνα πού τόσο στοργικά φροντίζει τό Πρακτορείο Πνευ- ματικής Συνεργασίας. Είναι, πράγματι, όλα άξιοπρόσεκτα: Διό μυθι- στορήματα καλοτιπωμένα (ή «Ανησυχία» τού Παύλου Ναθανάη και ό «Μόνος» της Λουκίας Μάρθα) μία σειρά διηγήματα τού Σωκράτη Σταματίου μέ τόν γενικό τίτλο «Σπασμένα Νεύρα» (και έχει, όπως βλέ- πω, άλλες τέσσερις νουθέλλες γιά τύπωμα, ό κ. Σταματίου), τά «Ροιμ- παγιά» τού 'Ουάφ Καγιάι, μεταφρασμένα από τόν Χρ.σφόρο Χαι- λίδη και τυπωμένα στό τυπογραφείο Μαχλοΐφ τού Πόρτ-Σάιτ, και διό πλακέτες ποιημάτων: Οι «Γαζέες» της Εύφης Λαγοπούλου-Αποστο- λίδου και οι «Αμαρτωλοί» τού Κώστα Σίμου. Δέν είναι τυχαίο όμως τό φαινόμενο: 'Όταν διαβάξης τις «Γαζέες» καταλαβαίνεις άμέσως πόσο έπιτακτική είναι ακόμη, στή ζωή μας, ή ανάγκη νά γράφουμε σίχους, και πόσο ακόμη έπιτακτικότερη είναι ή ανάγκη νά τούς μοιρα- ζώμαστε μέ άλλους, υπό την μορφήν της συνήθους «πλακέτας».

• Θυμάστε τί λέγαμε; Μπορεί, μέ τά χρόνια, αλλού νά μάς πάη τό καράδι της ζωής, κ' ή πλακέτα αυτή νά μείνη μ' άνόμνηση, έως στην περίπτωση τού κ. Σάππα. Μπορεί και, μέ υαδιστική συχνά έπι- νή, νά έξακολουθούμε νά τυπώνουμε τούς σίχους: μας κάθε τόσο, άσχετα μέ την ύπόλοιπη «άξιοπρεπή» δραστηριότητά μας, όπως συμβαίνει στην περίπτωση ενός γνωστού —και φίλου— 'Αθηναίου διηγητορά.

Μπορεί μόνον κάτι πρωινά αύγουστιάτικα, κάτι έσπέρες έαρινές, κά- τι άλλες στιγμές πολύ γνωστές, από εκείνες πού ό κόσμος άνοίγει ξα- φνικά και μοιάζει σάν Παράδεισο, νά βγούν και οι σίχοι αύθόρημα από την ψυχή, είτε δικόι μας, είτε ξένοι. Τό γεγονός παραμένει: 'Η Ποίηση υπάρχει στή ζωή μας, —δεμένη μέ τόν έαυτό μας, μέ τά ό- νειρά μας, μέ τις κρυφές μας προσμονές, όπως τόσο όμορφα τό παρου- σιάζει ό Νίκος Καρούδης στά «Έξη Ποιήματά» του:

Κοίταις της θάλασσας πού γελά —
ό σημερινός, ό αύριανός — δέν μπορέ —
κάποιος ήλιος ταξιδεύσης θα σέ φέρη,
άλλάνα μέ τ' έίκοσι γαρόφαλλα —
σε κάποιον ήλιο θα σέ κερδίσω...

• Βέβαια, πέρασε πιά, κ' είναι καλό πού πέρασε, ό καιρός πού ό ποι- ητής, και μάλιστα ό νέος ποιητής, ήταν ό άσθενικός, κάπως άφρόντιστος, κάπως πεινασμένος τύπος καί τό μονιτζαλωμένο δάχτυλο, όπως λέει και κάποιό ό Καζαντζάκης.

Μ' όσο πόνο κι άν ξεπροβοδίσουμε τόν Τέλο 'Αγρα, παλιότερα, και τώρα κοντά τόν Γιώργο Κοτζιούλα, δέν μπορέ κανείς νά μή συλλογι- σθή πώς τό είδος αυτό τού ποιητή, σάν είδος καθαρά διλογικό, στην «άτομική» και μάλιστα «υδρογονική», πλέον, εποχή μας, κι άν έπιζή ά- κόμα, είναι περισσότερο χάρη στην παράδοση πού τό στηρίζει: Στην παράδοση τών «Παρνασσιακών» στην Γαλλία και, όσον άφορά τόν τό- πο μας, στην ομάδα τού «Παγγείου». Πόσοι, άραγε, έπίσυν από κεί- νη την ομάδα; Πόσοι μπ ό ρ ε σ α ν νά έπιζήσουν;

• 'Ας επανέλθουμε όμως στούς άμνούς μας —περιορισμένους, ως γνω- στόν, μεταξύ τών καρεκλών της Πλατείας τού Συντάγματος και τού συνωστισμού της Πλατείας 'Ομονοίας. Προσέξατε μία νέα μόδα ή όποια σιγά-σιγά κατακλύζει τό 'Αστυ; Τό νά πληρώνουν οι κυρίες τόν θραδινό κινηματογράφο, όταν συνοδεύονται από κύριο πού διαθέτει ιδιόκτητον τροχοφόρο; Πότε γιατί «θρέχει», πότε γιατί «αργήσαμε» και έχουν ήδη άρχισαι τά «Επίκαιρα», πότε γιατί «φοράμε τά πολύ ψηλά μας τά τα- κουίνια» —Ιδού ή κυρία ή αϊ κυρία ένατοθευμένα εις την είσοδον τού κινηματογράφου, ενώ ό ταλαιπώρος οδηγός παραπλέει τās παρόδους γιά νά δρθ τόπον νά «αράξη». Νά πάη χαμένος ό καιρός; Νά χάσουμε τη θέση στην ουρά; Κάποια κυρία θα θρεθ νά άνοίξη τό τσαντάκι της και νά σταθ πρσ τού ταμείου. Μιά μικρή οικονομία στά άνδρικά θαλά- νια πού, φυσικά, από κάποιον άλλου θα έξουδετερωθή. Καταδοκεί, κάποι στην Στοά — ώρα είναι τώρα νά πρέπει νά έξηγήσουμε πού είναι ή μά και μόνη άξιοπρεπής Στοά τών 'Αθηνών! — ό πειστικός εκείνος Γεώ- γιος μέ τούς μενεξέδες του.

Είναι δέ οι μενεξέδες —και, φυσικά, ή προσφορά των— ένα άριστον τονωτικό τού ήθικου, σ' αυτές τις χειμωνιάτικες μέρες.

Υ. Γ. 'Η παρουσία ενός διακοσμητικού γάτου, στό προηγούμενο τ' ύχος, δημιούργησε μερικές (εύλογες) άπορίες. Τό σκίτσό άν ήρθε στό.. τρίτο «χρόμυ» τού Προέδρου της Βουλής, τόν Κίτσο ό όποιος χ' άντικη νά πα- ραλειφθή τη τελευταία στιγμή έλλ' ίψει χάρου. 'Εστί δέ ό Κίτσος γάτος διασημότατος, ό όποιος ίσως θα έπρ.π.: νά μάς άπαρχλήση έκτενέστερα.

Index

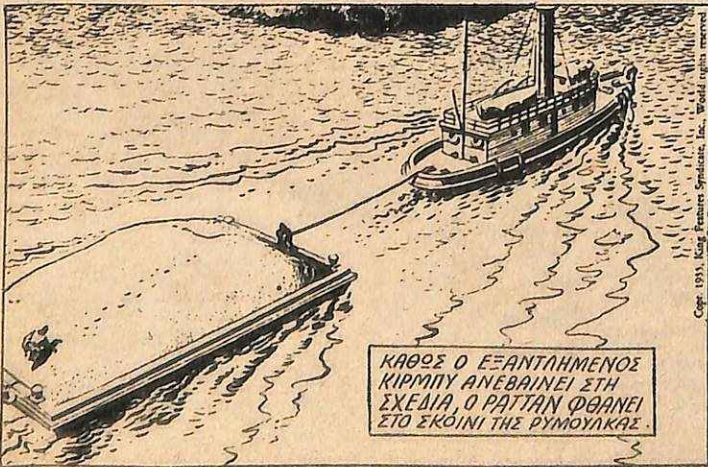
ΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ

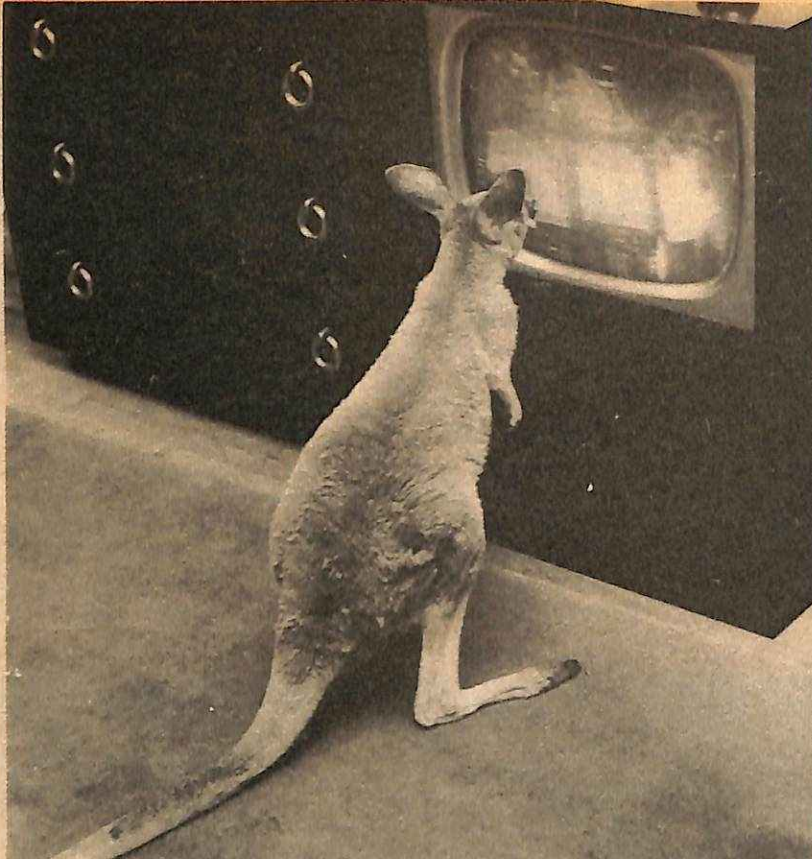
ΣΤΗΝ "ΑΘΗΝΑΙΑ,,

Κ αί φέτος τις γιορτές, άλλ' ιδιαίτερα στό Χριστουγεννιάτικο και στό Πρωτοχρονιάτικο «ρεβεγιόν», τό έντευκτήριον τού «'Αθηναϊκού 'Ομί- λου» άπέτέλεσε και πάλι τό έπίκεντρον έντόνου κοσμικότητας. Χαρούμενες συντροφίες, έπιστρέφοντας από άλλα «ρεβεγιόν» και άλλες δε- ξιώσεις, κατέληξαν στό συμπαθητικό αυτό υπόγειο «κλάμπ» της Λεωφόρου Βενιζέλου, πού συνδυάζει την φινέτσα μέ τό κέφι και τά νιάτα μέ την ά- ξιοπρεπή χαρά της ζωής.

Ρip Κίρμπυ

«ΑΛΛΑΞΤΕ ΣΤΑΘΜΟ, σάς παρακαλώ. Είναι πολύ βαμπό και δέν βλέπω...»

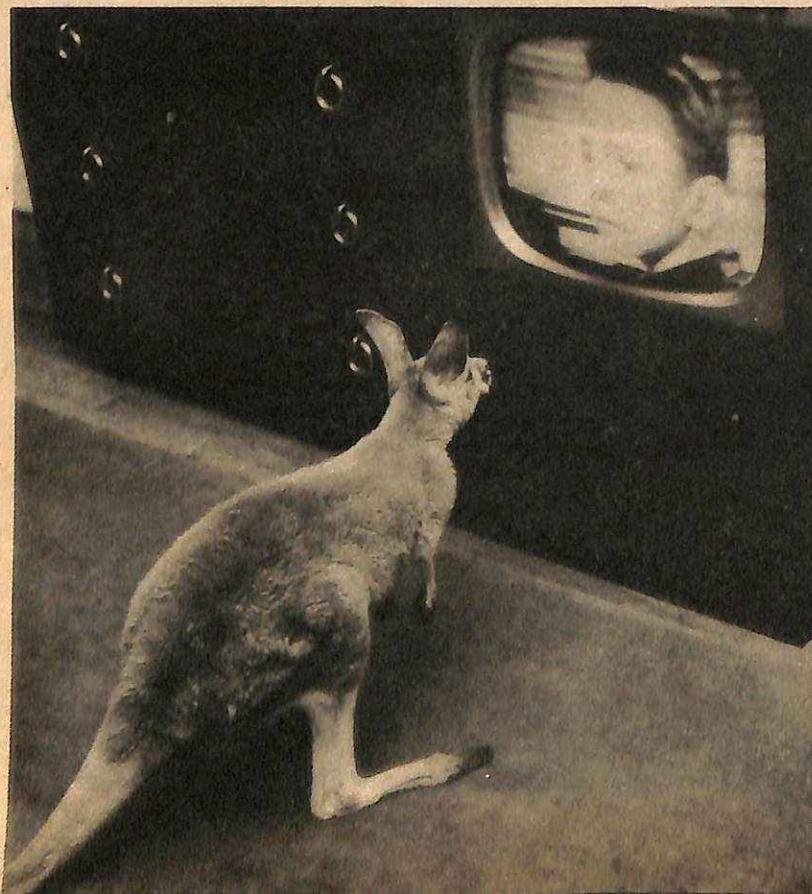
Η ΒΙΚΥ ΕΧΕΙ ΚΕΦΙΑ

Γιατί παρακολουθεί την τηλεόραση...

Η εποχή μας έχει ξετρελλαθεί με την τηλεόραση —όπου, φυσικά, υπάρχει— σε σημείο που πολλοί προδικάζουν από σήμερα τη γνώμη των μεταγενεστέρων ιστορικών, πιστεύοντας ότι όταν θα φθάσει η ώρα να χαρακτηριστεί η μορφή της άναψυχής του αιώνα μας, στα μελλοντικά κριτήρια θα αναγραφεί μία μόνο λέξη: **τηλεόραση**. Βυθισμένοι στις πολυθρόνες, κοντά στο... ηλεκτρικό τζάκι, εκατομμύρια άνθρωποι μεταφέρονται καθημερινά στους φανταστικούς κόσμους που οι δικτάτορες των έμπορων νομίζουν

πιο ψυχαγωγικές και... επικερδείς. 'Αλλά μαζί με τους ανθρώπους απολαμβάνουν το θέαμα και τα κοιτίδια ζωά, οι γάτες, τα σκυλιά, τα καναρίνια, που λέγεται ότι δειχνουν μεγάλο ενδιαφέρον. Το πιστεύουμε, αν κρίνουμε, από τη Βίκυ, που μόλις έγκαιρα στάθηκε να διαμερίσει της Νέας 'Υόρκης, έγινε ο πιο φανατικός φίλος της γυάλινης οθόνης. Τ' αφεντικά της, φυσικά, περιόριζαν το χρόνο που αφιέρωνε στα ψήγματα του θεάματος τους επίτοπους τα αδιάκοπα πηδήματα της γεμάτης από ελθουσιασμό Βίκυ.

«ΤΩΡΑ, ΜΑΛΙΣΤΑ! Μ' άρεσει πολύ το δραματικό παίξιμο του μικρού»

Τὰ «ἄπλυτα» τῶν προγόνων

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΛΕΚΕΔΩΝ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ

Οι ιστορίες των μεσαιωνικών Ιπποτών μας φέρνουν στο νου μεγαλοπρεπείς πύργους, σταυροφορίες και χλωμές πυργόδεσποινες με ρομαντικό βλέμμα. Οι επιβλητικοί πίνακες της 'Αναγεννήσεως μας θυμίζουν τον Λαορέντιο τον Μεγαλοπρεπή ή τους μακάβριους Βοργίες. Και οι εικόνες των ευγενών με τις πουδραρισμένες περρούκες ή των ωραίων κυριών με γαλάζια ταφταδένια ή πράσινα δελουδίνα φορέματα, μας κάνουν να σκεπτόμαστε τις επαναστάσεις. 'Αν όμως δούμε τα πράγματα από τη σκοπιά της νοικοκυράς, θα πρέπει να μας κάνει εντύπωση κάτι άλλο: Τί γινόντουσαν άραγε οι σταγόνες της σάλτσας ενός ψητού φασιανού, που τύχαινε να πέσουν στο κορσάκι μιας δέσποινας των Μεδίκων; Τί γινόντουσαν οι λεκέδες της σοκολάτας, του νέου αούτου ποτού που ήταν της μόδας τον 18ο αιώνα, σ' ένα γιλέκο Λουδοβίκου ΙΕ' ή σ' ένα κρινολίνο; Πώς καθαριζόντουσαν οι βελούδινες ή μεταξωτές ούρες που σερόντωναν στα βρώμικα πατώματα, στα λιπαρά ακόμη κόκκαλα του γεύματος, που συνήθιζαν τότε να τὰ ρίχνουν χάμω; Πώς έβγαине ή βρώμα απ' τα μπλέ μεταξωτά πασουμάκια των γυναικών της Βενετίας του ΙΕ' αιώνα, όταν πατούσαν στους λασπερούς δρόμους της πόλης των καναλιών; Πώς καθαρίζαν οι μπέζ κυλόττες των καθαλάρηδων, που λερωνόντουσαν απ' το δέρμα της σέλλας; Τί γινόταν, Θεέ μου, πριν ακόμη ανακαλυφθεί το τόσο γρήγορο, το τόσο εύεργετικό στεγνό καθάρισμα;

Φυσικά, ο κόσμος ήταν τότε λιγότερο ευαίσθητος από σήμερα. Τὰ άφθονα άρώματα έκλυαν τις μυρωδιές των κακοπλυμένων σωμάτων. Οι όδοι ήταν ανοιχτοί. Τὰ άνακουφιστήρια δέν ήταν παρά κάτι βρωμεροί λάκκοι. Μπορεί λοιπόν κανείς να φανταστεί πώς οι άρχοντες εκείνης της έποχής παραμελούσαν τὰ άσπρόρουχά τους, άφου κανείς δέν τάπλωνε.

Το ρούχα στοιχίζαν τότε πανάκριβα, άκόμα και για τους πλουσίους. 'Ως το 1787, ή ύφανση γινόταν με το χέρι. Χρειάζονταν εβδομάδες, ίσως και μήνες δουλειάς για να κατασκευασθεί ένα καλής ποιότητας φόρεμα ή κοστούμι.

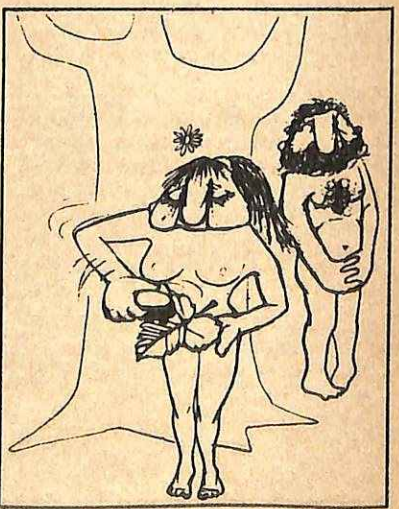
Έπρεπε λοιπόν να ύπάρχει ένας τρόπος καθαρίσματος των λεκέδων, που άσχήμαιναν τὰ ένδύματα. Ποιός όμως;

Μερικά παλαιά βιβλία είναι διασφατιστικά σχετικά με το θέμα αυτό. 'Υπάρχουν, συγκεκριμένα, το «Βιβλίο 3000 πρακτικών συμβουλών» του Ράιτ (1840—1850), ή «Πρακτικός καθαριστής» του Γίονας Λόβ (1852), το «Έγχειρίδιο οικιακών επιστημών» του Γιούμαν (1866), και οι «Χρήσιμες συνταγές για το καθάρισμα των λεκέδων», ενός άγνωστου 'Ολλανδού συγγραφέως, που εκδόθηκε στα 1583!

Οι συνταγές, που περιέχουν τα βιβλία αυτά, θυμίζουν τὰ παρασκευάσματα που έφτιαχναν οι μεσαιωνικές μάγισσες. Βέβαια, δέν υπάρχουν ανάμεσά τους μάτια σαλαμάνδρας και δάχτυλα θατράχου, αλλά θρίσκει κανείς τη χολή του βοδιού, το κέδρο, τὰ κούφια κόκκαλα, τὰ ούρα, την κοπριά του χοίρου, τις άκαθα-

σίες των προβάτων, τους κρόκους αυγών, το θραστό γάλα, το νερό της πηγής, την άραβική γόμμη, το μέλι, τὰ πριονίδια, την ποτάσσα, τη στάχτη, τον ιξό κλπ. Οι πρόγονοί μας μεταχειρίζονταν αυτά τὰ προϊόντα για να θιάζουν τους λεκέδες και να διαλύουν τη βρώμα.

Όταν ή γυναίκα του Καίσαρος εύρισκε πώς ή τήθηνος του άνδρός της, που ήταν ύφασμένη με κίτρινο μαλλί, ήταν πολύ θρώμικη για να μωρέσει να τη φορέσει στη σύγκλητο, την έστελνε στους γναφείς, τους θάφεις της έποχής, που την πίεζαν με τὰ πόδια τους μέσα σε λεκάνες. Το νερό του νερού περιείχε σόδα. Τό φθηνότερο όμως και πιο συνηθισμένο μέσο καθαρισμού ήταν τὰ άποσυλντεμμένα ούρα, ανθρώπων ή ζώων, που δημιουργούσαν ένα είδος «άφρου» πάνω στα θρώμικα μάλλινα ύφασματα.

Η άργιλώδης γη, που άποροφορούσε τὰ λίπη και τη σκόνη απ' τὰ ρούχα, είναι άρχαιότατο μέσο καθαρισμού. 'Ο Πλίνιος συνιστά να καθαρίζονται τὰ ρούχα με τέτοιο χρώμα της Σαθηηνίας. Οι Έλληνες χρησιμοποιούσαν χρώμα της Κιμώλου, της Σαλαμίνας και της Χίου.

Στις βιβλικές έποχές οι γναφείς της 'Ιερουσαλήμ είχαν ένα χωράφι με άργιλώδη γη πέρα απ' τ' άνατολικά τείχη της πόλης. Έκει άπλωναν τὰ ρούχα για να τὰ καθαρίσουν και κατόπιν να τὰ στεγνώσουν.

Άλλα μέσα καθαρισμού, που χρησιμοποιήθηκαν σε διάφορες έποχές, είναι ή χολή βοδιού μέσα σε βραστό νερό, το μέλι, ή άραβική γόμμη, τὰ πριονίδια (μέσα σε νερό), ή κοπριά του χοίρου και των προβάτων (ΙΖ' και ΙΗ' αιώνα), ή ποτάσσα κ.ά.

Ο Πλίνιος, που ξέρε τὰ πάντα, μας δίνει πληροφορίες για την προέλευση του σαπουνιού (Sapo). Το σαπούνι έφευρέθηκε απ' τους Γαλάτες που δίδασαν τη χρήση του και στους Ρωμαίους. Για την παρασκευή του έβραζαν μέσα σε κατσίκισιο λί-

Illustrations de Ulrich, UNESCO.

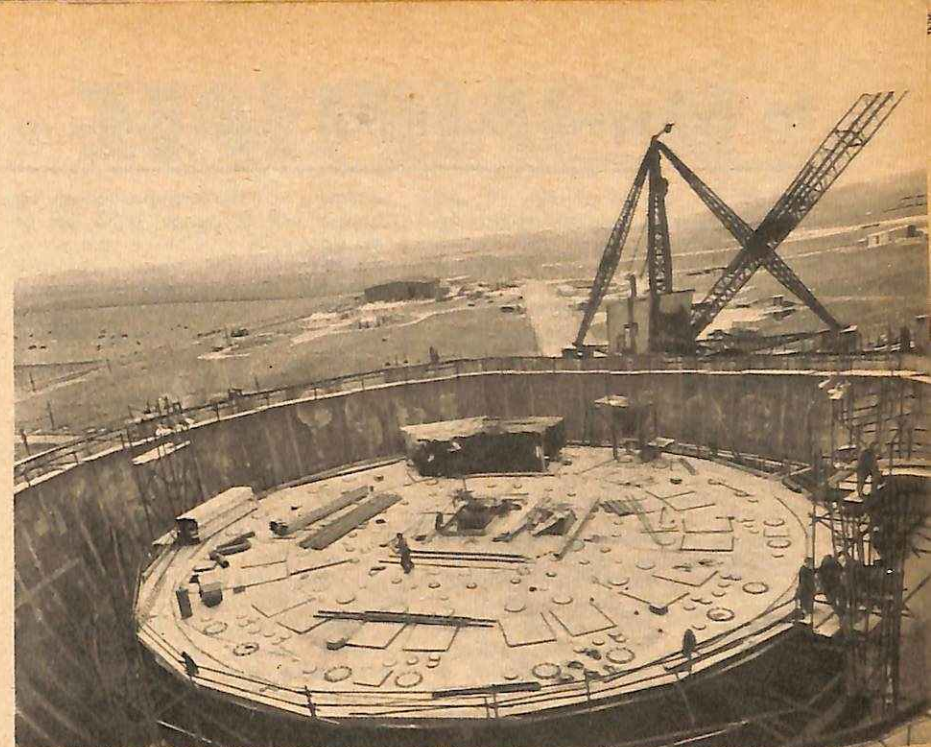
Πολλούς αιώνες πριν απ' την έφεύρεση των μηχανικών πλυντηρίων, οι άρχαιοι ήξεραν το μυστικό του καθαρισμού χωρίς σαπούνι. Σ' όλες τις χώρες, απ' την Αίγυπτο του Ραμσή ως τη χώρα των 'Ινκας, απ' την Κίνα ως τη Γαλλία, ύπρχαν φυτά της οικογενείας των κεδροειδών. Οι ρίζες, ή φλούδα και οι καρποί αυτών των φυτών εκκρίνουν ένα γαλακτώδες υγρό, που άφρίζει όταν έρχεται σ' έπαφή με το νερό. Χάρis σ' αυτό, μπορούσαν να πλυθούν τὰ πιο λεπτά μεταξωτά χωρίς να πάθουν τίποτε το ύφασμα και χωρίς να χαλάσουν τὰ χρώματά του. Στην Αίγυπτο ύπρχε ή λεγομένη σαπουνόριζα, οι 'Ινδιάνοι του Μεξικού χρησιμοποιούν και σήμερα μια ρίζα, που ύπάρχει και στην Καλιφόρνια και το Κολοράντο και στην Κίνα, ή λαός χρησιμοποιεί ακόμα τέτλια φυτά για τη μπουγάδα. Η σαπουνόριζα ύπάρχει σ' όλες τις χώρες της Εύρώπης.

Η χρησιμοποίηση του νίτρου ως μέσου καθαρισμού είναι γνωστή απ' την έποχή της Παλαιάς Διαθήκης ('Ιερεμίας ΙΙ, 22).

Πολλούς αιώνες πριν απ' την έφεύρεση των μηχανικών πλυντηρίων, οι άρχαιοι ήξεραν το μυστικό του καθαρισμού χωρίς σαπούνι. Σ' όλες τις χώρες, απ' την Αίγυπτο του Ραμσή ως τη χώρα των 'Ινκας, απ' την Κίνα ως τη Γαλλία, ύπρχαν φυτά της οικογενείας των κεδροειδών. Οι ρίζες, ή φλούδα και οι καρποί αυτών των φυτών εκκρίνουν ένα γαλακτώδες υγρό, που άφρίζει όταν έρχεται σ' έπαφή με το νερό. Χάρis σ' αυτό, μπορούσαν να πλυθούν τὰ πιο λεπτά μεταξωτά χωρίς να πάθουν τίποτε το ύφασμα και χωρίς να χαλάσουν τὰ χρώματά του. Στην Αίγυπτο ύπρχε ή λεγομένη σαπουνόριζα, οι 'Ινδιάνοι του Μεξικού χρησιμοποιούν και σήμερα μια ρίζα, που ύπάρχει και στην Καλιφόρνια και το Κολοράντο και στην Κίνα, ή λαός χρησιμοποιεί ακόμα τέτλια φυτά για τη μπουγάδα. Η σαπουνόριζα ύπάρχει σ' όλες τις χώρες της Εύρώπης.

Πάντως, ως το Μεσαίωνα, το σαπούνι ήταν είδος πολυτελείας κ' ή άριστοκρατία το χρησιμοποιούσε σε μικρές ποσότητες, σαν καλλυντικό ή φάρμακο. Μόνο τον 16ον αιώνα άρχισε να χρησιμοποιείται και ως μέσο καθαρισμού. Οι άριστοκράτες, που πρόσθεσαν και αλάτι. 'Επί πολλούς αιώνες τούφτιαχναν στρογγυλό κι όχι σε πλακές όπως σήμερα. Άκόμα και στις άρχες του ΙΘ' αιώνα, το σαπούνι κατασκευαζόταν στο σπίτι.

Τα πειράματα του Άγγλου Φαρανιαιή με το κατράμι και του Γερμανού Ράιχεμπαχ με το πετρέλαιο, στις άρχες του περασμένου αιώνα, άνοιξαν το δρόμο προς το στεγνό καθάρισμα. Μέσα σε μικρό διάστημα, ή άνακάλυψη αυτή ήταν γραφτό να διαψεύσει τον διάσημο άφορισμό του Λίμπνιχ, που έλεγε πώς ή θάμνος του πολιτισμού ενός λαού μετράται από την κατανάλωση του σαπουνιού που κάνει. Σήμερα, σημασία έχει ή διάδοση του στεγνού καθαρίσματος...

ΤΟ ΑΤΟΜΙΚΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΝΤΟΥΡΝΕΥ.

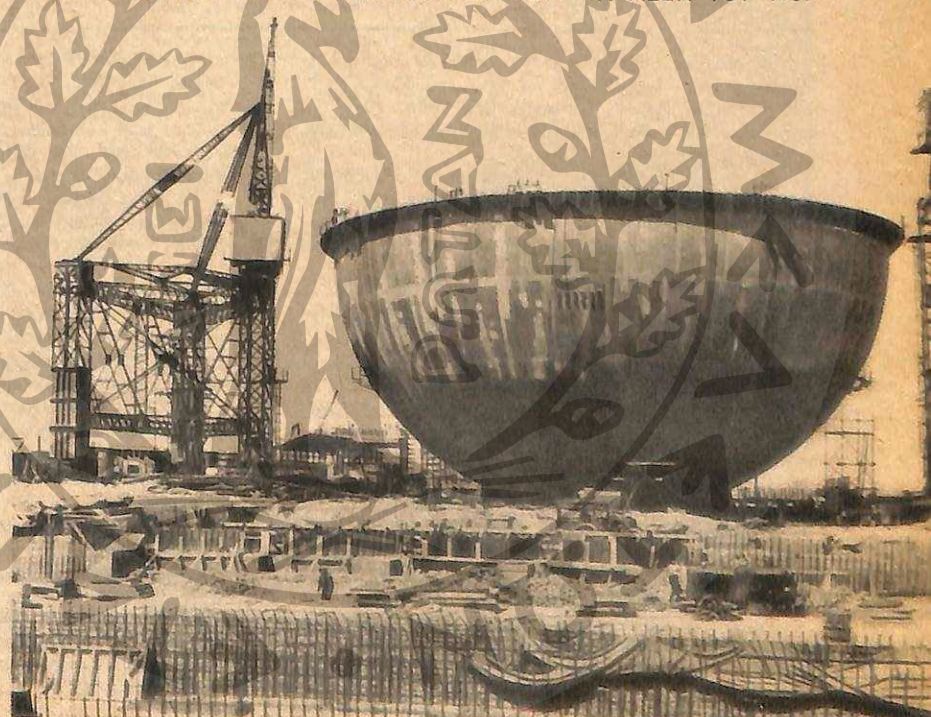
ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ

Κτίζεται στις θόρειες άκτες της Σκωτίας

Στο Ντούρνεϋ, στις θόρειες άκτες της Σκωτίας, χτίζεται ένα τελευταίου τύπου ατομικόν εργοστάσιον. Η εργασία προχωρεί με γοργό ρυθμό. Το εργοστάσιον θα έσοπλισθή με μηχανήματα μέσου μεγέθους και θα λειτουργή (από το 1959, υπολογίζεται) για πειραματικούς σκοπούς, περιλαμβανομένης και της έπεξεργασίας του πλουτωνίου. Ο σφαιρικός αντιδραστήρ του, με ταχεία νετρόνια, θα έχη διάμετρο 140 ποδών, και ή καρδιά του αντιδραστήρος θα θρίσκει στο κέντρο και θα καταλαμβάνη τον όγκο ενός σιδηροβαρελίου.

Δέν είναι το πρώτο ατομικό εργοστάσιον που θρίσκει από κατασκευήν. Σ' όλες τις δυτικές χώρες —γιατί ν' άμφισβόλουμε ότι το ίδιο συμβαίνει και στην Ρωσία;— μελετώνται σχέδια για την κατασκευή ατομικόν εργοστασίων, για ειρηνικούς σκοπούς: Για την κατασκευή φαρμάκων, τη φτηνή παροχή ηλεκτρικού ρεύματος κλπ.

ΠΟΥ ΕΛΠΙΖΕΤΑΙ ΟΤΙ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΗ ΠΕΡΙ ΤΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ 1959

αμα δε και λεπτών σημείων της μετρωμένης ταύτης συνίσταται θε-
βείας εις τὸν τρόπον τῆς ἐπιτε-
ξεως συμφωνίας ἐπὶ τοῦ περιεχο-
μένου τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου. Διότι τοι-
ούτος νόμος, διὰ νὰ ἀνταποκρίθῃ εἰς
τοὺς σκοπούς, δι' οὓς προορίζεται,
δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξυπηρετῇ
ὑφισταμένας ἀπλῶς κα-
ταστάσεις καὶ συμφέροντα,
ἀλλὰ κατὰστάσεις
καὶ συμφέροντα μονί-
μου σχετικῶς φύσεως
ἀπτόμενα τῶν γενικώ-
τερων συμφερόντων τοῦ
ἔθνους. Διὰ τοῦτο τὸ περιεχόμε-
νον ἐνὸς τοιούτου νόμου δὲν πρέπει
νὰ ἀποκρυσταλλωθῇ, εἰμὴ ὑπὸ ἡρε-
μωτέρας πῶς πολιτικῆς συνθήκας, ὅ-
που δὲν θὰ ὑφίστανται αἰ σήμερον
ἐκδηλοῖ καὶ λαμβάνουσαι ἀμφοτε-
ρήσεις, καὶ διὰ ὑπὸ ἔν καθεστῶς ἐ-
κχειρίας κομματικῆς, δηλαδὴ ὑπὸ
κυβέρνησιν συνεργασίας, ὑπηρεσια-
κῆν ἢ ἄλλην, ἡ ὁποία δὲν θὰ ἦτο κυ-
βέρνησις διαρκείας καὶ ὡς ἐκ τούτου
δὲν θὰ ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ ἐξασφα-
λίσῃ ἴδια ἀπλῶς συμφέροντα.

»Ἡ κατάρτις ἀντιθέτως ἐνὸς ἐκ-
λογικοῦ νόμου ὑπὸ κυβερνήσεως κομ-
ματικῆς πλειοψηφίας, οἰαδήποτε καὶ
ἂν ἦτο, μοιραίως δὲ ἐθεωρεῖτο ὅτι εἰς
αὐτὰς πρὸ παντὸς τὰς δυνάμεις ἀπο-
δέλπει καὶ θὰ τὸν καθίστα ἐξ ὑπαρ-
χῆς ὑποπτον καὶ ἀπαράδεκτον διὰ
τὰ ἄλλα κόμματα.

»Ἐχῶ κατ' ἐπανάληψιν ἐκφράσει
τὴν γνώμην, προσέθετον ὁ κ. Πιπι-
νέλης ἀπαντῶν στὸ δεύτερον ἐρώτημα
τῆς ἐρεύνης, ὅτι τὸ πλὴν ἐνδεει-
γμένον διὰ τὰς ἐλληνικὰς πολιτικὰς
συνθήκας σύστημα εἶναι τὸ πλειο-
ψηφικὸν μετ' ἐξαιρέσεων καὶ μικρὰς πε-
ριφερείας (τὸ πολὺ 3—5 ἐδρῶν),
εἴτε ὑπὸ τὴν μορφὴν
τῆς κάλπης εἴτε ὑπὸ τὴν
μορφὴν τοῦ ἀτομικοῦ
ψήφου ἐλτίου, ἐὰν ἡ πρώτη κα-
τεσκευαστὴν τῶ ὄντι πολυδάπανος. Ἰὸ
σύστημα τοῦτο ἐξασφαλίζει κατὰ τὸ
δυνατὸν συμπταγεῖς πλειοψηφίας διὰ
νὰ κυβερνᾶται σταθερῶς ὁ τόπος, ἄλ-
λὰ κατοχυρώνει καὶ τὴν σχετι-
κὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ
βουλευτοῦ, διὰ νὰ ἐλέγχεται
πραγματικῶς ἡ κυβερνήσις. Περι-
στέλλει, κατὰ τὸ δυνατόν, τὴν ρευ-

στότητα καὶ τὴν κοριοτοποίησιν τῶν
κομματικῶν δυνάμεων, ἀλλὰ καὶ θε-
τει φραγμοὺς εἰς τὴν παντο-
κρατορίαν τῆς κομ-
ματικῆς ἡγεσίας. Ἀποκα-
θιστὰ, ἐξ ἄλλου, τὴν
προσωπικότητα τοῦ βου-
λευτοῦ, ὁ ὁποῖος, ἐκλεγόμενος ἰ-
δίᾳ δυνάμει, παύει νὰ εἶ-
ναι ὑπ' ἀλλήλους τοῦ κόμ-
ματος. Ἐπιτρέπει, τέλος, καὶ εἰς
πρόσωπα μὴ ἐπιδοθέντα, οἰονεί ἐξ
ἐπαγγέλματος, εἰς τὴν συγκρότησιν
κομματικῆς δυνάμεως ἢ καὶ παντε-
λῶς μὴ ἐνταγμένα εἰς κόμμα τι,
ἀλλ' ἀπολαύοντα κοινῆς ἐκ-
τιμῆσεως, νὰ διεκδικήσουν ὑπὸ
δρῶς ἀνεκτοῦς τὴν ὁδὸν
πρὸς τὸ Κοινοβούλιον.

»Ἐν τῷ τελευταίῳ δὲ τούτῳ συνί-
σταται, νομίζω, μία ἀπὸ τὰς κυ-
ριωτέρας ἀνάγκας τοῦ συγχρόνου πο-
λιτικοῦ μας βίου. Διότι ἀπὸ τὴν κα-

Εἰς τὸ ἐπόμενον τεύχος: 'Ομ'λοῦν
γὰ τὸ ἐκλογικὸν σύστημα ὁ κ.
Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΤΑΟΣ, ὁ κ. Γ.
ΚΑΡΤΑΛΗΣ, ἀρχηγὸς τοῦ Δη-
μοκρατικοῦ Κόμματος 'Εργαζομέ-
νου Λαοῦ, ὁ κ. Χ. ΣΥΟΤΡΙ-
ΓΙΑΣ, καθηγητὴς τοῦ Συνταγματι-
κοῦ Δικαίου στὸ Πανεπιστήμιον
'Αθηνῶν, καὶ ὁ πρῶην ὑπουργὸς
κ. ΚΩΝΣΤ. ΜΑΝΙΑΔΑΚΗΣ.

θίζησιν, εἰς τὴν ὁποίαν, κατὰ κοινὴν
ὁμολογίαν, ἔχει περιπέσει ὁ κοινο-
βουλευτικὸς μας κόσμος, ἐν ἀντιπα-
ραβολῇ πρὸς ἄλλας ἐποχάς, δὲν εἶ-
ναι δυνατόν νὰ ἀνέλθωμεν, παρὰ ὅ-
ταν θὰ ἐξασφαλισθῶν αἱ συνθήκαι
ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπιτρέψουν εἰς
τὰς τῶσας ἐξεχούσας προσωπικὰς
δυνάμεις καὶ ἰκανότητας, ἀπὸ τὰς
ὁποίας βρίθει ἡ ἐλληνικὴ κοινωνία,
νὰ τραποῦν πρὸς τὴν πολιτικὴν, χω-
ρὶς τὴν ἐκ τῶν προτέρων βεβαιότη-
τα, ὅτι θὰ καταποντισθῶν ἐκλογικῶς
πρὸ τοῦ τελευταίου ἐπαγγελματοῦ
τῆς μικροπολιτικῆς —ἐὰν δὲν δολο-
φονηθῶν καὶ πρὸ τούτου εἰς τὰς
πλεκτάνας καὶ τὰ παρασκῆνια τῶν
κομματικῶν λεσχῶν.

»Ἐὰν δὲν δημιουργηθῶν τοιαύται
δυνατότητες, δὲν εἶναι δυνατόν ἐντί-
μως νὰ ζητή τις ἀπὸ οἰονδήποτε ἐπι-
τυχόντα εἰς ἄλλα στάδια τοῦ βίου
τοῦ ὅπως ἀποδύθῃ εἰς τὰς θύσας

τῆς πολιτικῆς. Καὶ ἂν δὲν γίνῃ κά-
ποτε δυνατὴ ἡ ἐξόρμησις αὐτῆ τῶν
ἐπιτυχόντων εἰς τὴν κοινωνικὴν τῶν
δράσιν, ἡ πολιτικὴ θὰ μείνῃ κατὰ
κανὼνα παρανάλωμα τοῦ μικροπολι-
τικοῦ καὶ δημοκόπου, ὅποτε τὸ νὰ
δημιωμέν ἐκαστοτε περὶ ἐξυγι-
άνσεως ἢ ἀνανεώσεως
τοῦ πολιτικοῦ μας κόσμου, ἀποτελεῖ
καθαρὰν φαντασίαν καὶ ἐξαπάτησιν
τοῦ λαοῦ.

Καὶ συνέχισε ὡς ἑξῆς ὁ κ. Πιπι-
νέλης, ὁμιλῶν σχετικὰ μετ' ὁ τρίτο
μας ἐρώτημα:

»Ἡ συχνὴ διεξαγωγὴ τῶν ἐκ-
λογῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἐνὸς
κατ' οὐδὲν ἀπετέλεσε διέξοδον, ὅ-
πως ἐκάστοτε ἰσχυρίζοντο οἱ ἐπι-
στεύοντες αὐτὰς, περιώρισε σχεδὸν
μέχρι τοῦ κομικοῦ τὴν σημασίαν τῶν.
Ἐκλογαὶ κατὰ παράδοσιν τῆς συν-
ταγματικῆς προθεσμίας, δηλαδὴ τῆς
τετραετίας, δὲν δικαιολογοῦνται, εἰ-
μὴ ὅταν ἡ προκύψῃ ἐκδηλὸς ἀντιθε-
σις κυβερνήσεως-κοινῆς γνώμης, ἢ
παρασιφρόσων σοβαρώτατα νέα πο-
λιτικά θέματα, ἀπαιτοῦνται λαϊκὴν ἐ-
ντυμωρίαν, ἢ τέλος προβληθῶν νέαι
πολιτικαὶ δυνάμεις, μεταμορφώου-
σαι τὴν φυσιογνωμίαν τῶν πολιτικῶν
μας πραγμάτων. Ὅταν τίποτε ἐκ
τούτων δὲν συμβαίνει, διεξαγωγὴ ἐκ-
λογῶν ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ δο-
κιμασθῇ ἐκ νέου ἡ τύχη τῶν ἐκτὸς
τῆς κυβερνήσεως ἢ τῆς Βουλῆς εὐ-
ρισκομένων ἢ διὰ νὰ στερεώσουν οἱ
κυβερνῶντες τὴν θέσιν τῶν ὅταν ἀρ-
χίζῃ τὰ κλονίζεται, ἀποτελεῖ ἀδικαι-
ολόγητον καταπόντησιν τοῦ λαοῦ,
σπατάλην χρόνου, ἐνεργείας καὶ κοι-
νῆς ἡσυχίας.

»Σήμερον δὲ ὑπάρχουν καὶ πρόσ-
θετοὶ λόγοι συνηγοροῦντες ἐναντίον
ἐπείγουσας διεξαγωγῆς ἐκλογῆς ἢ
ἐπικίνδυνος διεθνῆς ἐνστάσεως καὶ αἱ
ἐπικείμεναι ἀποφασιστικαὶ συζητή-
σεις διὰ τὸ κυπριακόν.

»Ἐὰν παρὰ ταῦτα αἱ περιστάσεις
δὲν οἰονδήποτε λόγον καταστήσου-
σιν ἀπολύτως ἐπιβεβλημένην νέαν ἐκ-
λογικὴν ἀναμέτρησιν, τὸ διὰ τὰς
ἐκλογὰς αὐτὰς καλύτερον
σύστημα θὰ εἶναι ἐκεῖνον, τὸ ὁποῖον
θὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀκούου-
σους δύο ἀνάγκας, εἰς ἃς συνοψίζε-
ται, νομίζω, ἡ σημερινὴ κρίσιμότης:

α) Τὴν ἀνάγκην ἐξατμίσεως τῆς ὑ-

φισταμένης σήμερον μεταξὺ κυβερ-
νήσεως καὶ ἀντιπολιτευσεως ἐνδε-
ως, ἥτις ἐπεκτείνεται ἐπι-
κινδύνως καὶ πρὸς ἄλ-
λα θεμελιώδη συστατι-
κά τοῦ ἐθνικοῦ μας βίου.

β) Τὴν ἀνάγκην ριζικῆς ἀντιμετω-
πίσεως τοῦ κομμουνιστικοῦ κινδύνου.

»Ἡ πρώτη ἐκ τῶν δύο τούτων ἐ-
πιταγῶν δὲν δύναται νὰ πραγματοποιη-
θῇ, εἰμὴ διὰ τῆς εφαρμογῆς νό-
μου τῆς ἐγκρίσεως ἢ ἀνοχῆς τῶν κυ-
ριωτέρων πολιτικῶν κομμάτων καὶ
διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν ὑπὸ ἀχρόου
κομματικῶς κυβερνήσεως. Οἰονδήποτε
σύστημα καὶ ἂν ἦτο ἐκεῖνον, ἐπὶ τοῦ
ὁποῖου θὰ συνέπιπτον αἱ γνώμαι τῶν
κυριωτέρων κομμάτων, θὰ ἦτο διὰ
τὴν περὶ πτωσιν αὐτῆν
καὶ τὸ καλύτερον. Καὶ διὰ τὴν διε-
ξαγωγὴν τῶν σχετικῶν συνηγορήσεων
θὰ ἐχρειάζετο προφανῶς κυβερνήσις
πολιτικῆς μὲν, ὡς πρὸς τὸ κοινοβου-
λευτικὸν ἐρεσιμὰ τῆς, ἀχρόου ὅμως
ὡς πρὸς τὴν κομματικὴν τῆς τοπο-
θέτησιν καὶ μὴ μέλλουσα
νὰ μετὰσχῇ τῶν ἐκλογῶν.

»Ἐὰν πρὸς τὴν προπρόσθεσιν τῆς
ἐκλογῆς καὶ ἡ συγκρότησις τῆς κα-
τάρθων νὰ δημιουργηθῇ τὸ κατὰ
ἀπὸ κλίμα κατευνασμοῦ, θὰ ἦδύνα-
το, φυσικὰ, νὰ ἀποδλεψῇ, κοινῇ συμ-
φωνίᾳ, καὶ εἰς μονιμωτέραν λύσιν
τοῦ ζητήματος, μεριμνῶσα καὶ διὰ
τὴν συνταγματικὴν τοῦ κατοχυρώσιν.

»Ὅς πρὸς τὴν δευτέραν ἐπιταγήν,
τῆς ριζικῆς δηλαδὴ ἀντιμετωπίσεως
τοῦ κομμουνισμοῦ, δὲν γνωρίζω ἄλ-
λο καλύτερον ἀπὸ τὸ τῶν λεγομένων
«συγγενῶν συνδυασμῶν»
(Listes Apparences), καὶ ὅ τὰ μετέ-
χοντα τῶν ἐκλογῶν κόμματα δηλοῦ-
σιν ἐκ τῶν προτέρων πῶς ποῖον ἄλ-
λο κόμμα ἐπιθυμοῦσι νὰ προστεθῶ-
σιν αἱ ψφῶν τῶν, ἐὰν δὲν ὑπερβῶ-
σιν ἐν ὀρισμένον ποσόν. Τὸ σύ-
στημα τοῦτο δύναται νὰ συνδυασθῇ
τόσον πρὸς τὸ πλειοψηφικόν, ὅσον
καὶ πρὸς τὸ ἀναλογικόν. Διὰ τοιού-
του συστήματος πράγματι ἀπομο-
νοῦται ὁ κομμουνισμὸς, ἀλλ' ὅχι διὰ
νὰ ἐπιδρᾷ ὡς ρυθμιστὴς μεταξὺ ἱ-
σοτάλων ἀστικῶν δυνάμεων ἐν τῇ
Βουλῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποκλεισθῇ ταύ-
της.

Ἐπιμέλεια ἐρεύνης
Γ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ' ΑΣΤΡΑ

Γιὰ τὴν ἐβδομάδα ἀπὸ 14 — 20 Ἰανουαρίου 1957

ΚΡΙΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαρτίου-20 Ἀπριλίου:
Ἀρχίσετε μιὰ καινούργια ζωὴ. Ὅλες οἱ ἐνδείξεις εἶναι εὐνοϊκῆς γιὰ
νέες προσπάθειες. Θὰ πάρετε σύντομα πολὺ εὐχάριστες εἰδήσεις.
Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Κυριακὴ, ἀριθ. 3.

ΤΑΥΡΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Ἀπριλίου-20 Μαΐου:
Τώρα μήκατε στὸν σωστὸ δρόμο. Σκέπτεσθε πολὺ πρὶν δώσετε λα-
βὴ σε συζητήσεις μετ' ἀνθρώπων πού περιμένουν εὐκαιρία γιὰ νὰ σὰς
βλάψουν. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθ. 6.

ΔΙΔΥΜΟΙ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαΐου-21 Ἰουνίου:
Διαλέξατε πραγματικὰ τὸ κατάλληλο πρόσωπο. Τὰ οἰκογενειακά σας
ὅμως θέματα θὰ σὰς δημιουργήσουν ἕνα σωρὸ φασαρίων ἐὰν δὲν προ-
σέξετε πολὺ. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Παρασκευὴ, ἀριθ. 2.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 22 Ἰουνίου-22 Ἰουλίου:
Τὰ μυστικά εἶναι γιὰ τοὺς πολὺ στενοὺς φίλους. Δὲν εἶναι ἀνάγκη
ὅποιον συναντᾶτε στὸν δρόμο νὰ τοῦ ἐκμυστηρεύεσθε τὴν ζωὴ σας.
Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τρίτη, ἀριθ. 4.

ΛΕΩΝ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ἰουλίου-22 Αὐγούστου:
Θὰ προσεῦθε πολὺ τὴν ἐρχομὴν ἐβδομάδα. Ὅ,τι περιμένετε τῶν
καιρῶν θὰ γίνῃ μετ' ἐκπληρώσεως καὶ ταχύτητά σε πολὺ μικρὸ διάστη-
μα. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Σάββατον, ἀριθ. 2.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Αὐγ.-22 Σεβρίου:
Θ' ἀδιστάσετε ἐλαφρὰ καὶ θὰ σὰς ἐμποδίσουν, νὰ συναντήσετε κά-
ποιον πρόσωπο πού θὰ σὰς βοηθῇ πολὺ στὴν μελλοντικὴ σας ζωὴ.
Κουράγιο. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Δευτέρα, ἀριθ. 5.

ΖΥΓΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Σεπτ.-22 Ὀκτωβρίου:
Νὰ μὴ ἐχίπετε ὅτι ὁ τυχερὸς σας ἀριθμὸς αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα θὰ εἶ-
ναι τὸ 9. Θὰ τὸ συναντήσετε σὲ κάθε σας προσπάθεια. Ἐργαζομῆτε
περισσότερο. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Πέμπτη, ἀριθ. 9.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ὀκτ.-22 Νεβρίου:
Οἱ ἀνθρώποι μετ' ἡν δοτὴ ἔβληθη καὶ σκέψη ἐπιτυχία σὺ στὴν ἐπο-
χὴ σας. Νὰ τὸ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας σὲ κάθε βῆμα πού θὰ κάνετε με-
λλοντικὰ. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Κυριακὴ, ἀριθ. 8.

ΤΟΞΟΤΗΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Νοεμ.-21 Δεβρίου:
Μελετήστε καὶ τὴν παραμικρὴ κίνησιν τῶν ἀντιπάλων σας. Μόνον μετ'
ἐξυπνῶς χειρισμοῦ, εἶναι δυνατόν νὰ ἐπανακτήσετε ἐκεῖνον πού θέ-
λετε. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθ. 1.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 22 Δεκ.-19 Ἰαν.:
Οἱ παράφορες συναρπαστικῆς καταστάσεις δὲν σὰς ἐπέτρεψαν τὸν
τελευταῖο καιρὸ νὰ ἀφάτη: λίγο καὶ τὴν ἐργασία σας. Συγκεντρω-
θῆτε. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Δευτέρα, ἀριθ. 3.

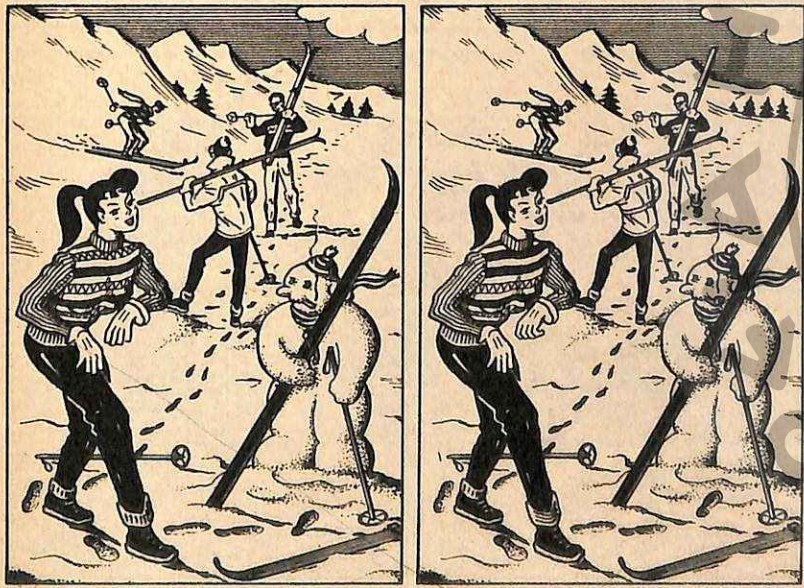

ΥΔΡΟΧΟΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 20 Ἰαν.-18 Φεβρίου:
Περμενέτε διαφορετικὰ τὰ πράγματα καὶ θὰ τὰ βρῆτε υπερέμεια.
Διατηρήστε τὴν ψυχραιμία σας. Θὰ προσπαθήσουν νὰ σὰς αἰφνι-
διάσουν. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Σάββατον, ἀριθ. 6.

ΙΧΘΥΕΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 19 Φεβ.-20 Μαρτίου:
Θὰ πάρετε ἕνα χαρτί πού περιμένετε ἀπὸ καιρὸ. Ἐνδιαφερόμετε λίγο
καὶ γιὰ τὸν ἑαυτὸν σας, πού ἔχετε πραγματικὰ ἐγκαταλείψει τελευ-
ταίως. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθ. 3.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ;

Τὸ δεύτερο σκίσιμο διαφέρει ἀπὸ τὸ πρῶτο σὲ 12 σημεία. Μπο-
ρεῖτε νὰ τὰ βρῆτε;

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

- Μούσισμα τὴν λέμε κοινῶς (αἰτ.)
- Αὐτὸ ὑπῆρξεν ἐπὶ κατοχῆς πολέμου εἰδος — Κινηματογράφος τῶν Ἀθηνῶν.
- Τὴν λέμε καὶ γαβάδα (γεν.) — Αἰτ. προσ-σπ. ἀντανουμίας.
- Ἀνεκάλυψε τὸν Βόρειον Μαγνητικὸν Πό-λον — Πόλις τοῦ Λάνκασαϊρ Β.Δ. τοῦ Μάντσεστερ τῆς ὁποί-ας τὸ ὄνομα δὲν ἔχ-λου οὔτε νὰ τὸ ἀ-κοῦνε... οἱ Κύπριοι.
- Μετ' ὅν πληθυντικῶν τῆς ὑπονοῦνται αἱ ἀμυδαλαί... τοῦ ἀν-θρώπου — Ἀφαντα (ἰδιωμ.)
- Ἰσπανικὸν νόμισμα — Σημεῖον τῆς κοι-λίας πού ἀντιστοι-χεῖ μετ' ὅν τρίτον σφαιρικόν σπόνδυλον (δμμ.)
- Τὸ ἐμπορικὸν ὄνομα τῆς ἐπι-πεφρίδης, γνωστὸν διεργητικῶν τῆς κυκλοφορίας (γεν.)
- Ἡσποῖος τοῦ κινηματογράφου, ἡ σύζυγος τοῦ Τόνου Κέρτις — Συνεκτικὸς κρικας πού μὰς κρα-τὰ δεμένους μετ' ὅν παρελθόν μας.
- Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα — Ἀν-τιστροφὴ διφθόγγου.
- Διὰ τὸ ἀνέναντον ἐπίρρημα.
- Ἐναντὶ τοῦ συνδύσμο ἔχετε μετ' ὅν ἀρα(γε), ἀντιστροφῶς (αἰτ. δμμ.)
- Τὴν βρίσκομε ἐνοχλητικῶς κατὰ τὴν μάστιγιν — Τὸν λέμε καὶ σκαβῆρι (αἰτ. δμμ.)

- ΚΑΘΕΤΩΣ:**
- Ὑπῆρξεν ἀπὸ τῶν ἀμνηστικῶν χρό-νων προσφιλέστατον ὄργανον παι-δίας τῶν Ἑλλήνων.
 - Διέτελεσσε τὸ 1950 γενικὸς διοι-κτικὸς τῆς Βορείου Ἑλλάδος — Μετοχικὴ οὐδέτερος.
 - Τὸ μικρὸ ὄνομα τοῦ ἄλλοτε γνω-στοῦ κομμικοῦ Κήτον — Ἐτσι λέ-νε τὸν ὑπὲρ τὴν ἐπὶ τὴν σπολὴν (αἰτ.)
 - Ἀφ' ἧρας ζωῆς... — Μικρασιατι-κὴ πόλις ἐπὶ τῶν βορείων παρα-λίων τοῦ Εὐερίνου, ἐπὶ τῆς τῆς

Κασταμονῆς.

- Μετ' ὅν ἀδὲν δίνων ὁδηγὸν φρασολο-γικῶς, τελείαν ἀδιαφορίαν (γεν.)
- Τελικὸς σύνδεσμος, ἀντιστροφῶν ἄρθρων.
- Ἡ φυλὴ τῶν κατελύθη ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν τὸν 16ον αἰῶνα — «Τῆς καθαρῆς τὰ πάντα...» (ἀντιστρ. παροιμία).
- Μυστικὴ χώρα (αἰτ.) — Ὑγρὸ στοιχείου αἰτιατικῆς, ἀρχαῖστί — «Μπέλα...» τίτλος γνωστοτά-του μυθιστορήματος τοῦ Γκυ ντὲ Μωπασσάν (ἀντιστρ.)
- Ζάχαρις... κατοχικὴ (αἰτ.)
- Τριχούλα... — Ἀγγλο-πολιτικὸς διατελέσας τὸ 1865 λήροδος σφρα-γιστοῦ.
- Δημόσιος κήρυξ (δμμ.) — Ἡ κυριώτερος περιοχή τῆς Ἀθηναι-νίας
- Τέτια χρωματῶνα ἔχουν τὴν αὐ-τὴν τιμὴν (ἀντιστρ.) — Σύμφω-να πού δίδουν προφερόμενα ἕνα ὑπερθερμὸν ῥῆμα (ἀρχ.)
- Εἶδος χαρτοπαγίου (γεν.) — Γνωστὴ ἐκ Πατρῶν Ἰταλίας δη-μοσιογράφος καὶ μυθιστοριογρά-φος (Ε. καὶ Ρ. τὰ δύο νεκρὰ γραμ-ματὰ).

ΖΙΓΚ ΖΑΓΚ

Ὁ σκοπὸς τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ διασκεδαστικοῦ αὐτοῦ ἀτομικοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁμαδικοῦ παιχνιδίου, εἶναι νὰ ἐ-πιτύχῃ κανεὶς ὅσο τὸ δυνατόν μεγαλύ-τερη βαθμολογία στὸ σχηματισμὸ λέ-ξεων.

Ἀρχίσετε λοιπὸν ἀπὸ οἰονδήποτε γραμμὴν θέλετε καὶ προχωρήσατε ἀ-πὸ τὸ τετράγωνον αὐτὸ σὲ οἰονδήποτε γειτονικὸ πάντοτε τετράγωνον, ὁριζον-τίως, καθέτως ἢ διαγώνως, προσπα-θώντας νὰ διαβάσετε τὴν μεγαλύτερη λέξιν πού μπορεῖτε νὰ βρῆτε.

Σημειώσατε τώρα τὴν λέξιν, πού βρῆκατε καὶ σβήσατε στὰ τετράγωνα τὰ γράμματα πού μεταχειρισθήκατε. Ψάξτε τώρα γιὰ μιάν ἄλλην λέξιν καὶ συνεχίσατε ὥς ὅτου δὲν μπορεῖται νὰ βρῆτε ἄλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Ἡ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Γιὰ κάθε λέξιν τῶν δύο γραμμάτων μετρήσατε 1 βαθμὸν.

Γιὰ κάθε λέξιν τῶν 3 γραμμάτων μετρήσατε 3 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξιν τῶν 4 γραμμάτων μετρήσατε 5 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξιν τῶν 5 γραμμάτων μετρήσατε 7 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξιν τῶν 6 γραμμάτων μετρήσατε 9 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξιν τῶν 7 γραμμάτων μετρήσατε 11 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξιν τῶν 8 γραμμάτων μετρήσατε 13 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξιν τῶν 9 γραμμάτων μετρήσατε 15 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξιν τῶν 10 γραμμάτων μετρήσατε 17 βαθμούς.

Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, προσθέτον-τας δύο πάντοτε βαθμούς γιὰ κάθε πρόσθετο γράμμα.

Προσθέσατε τώρα τὸ σύνολο τῶν βαθμῶν πού μπορεῖσατε νὰ πετύχετε. Βαθμὸ ἀπὸ 1-29 βαθμολογοῦν-ται μετ' «ΜΕΤΡΙΑ».

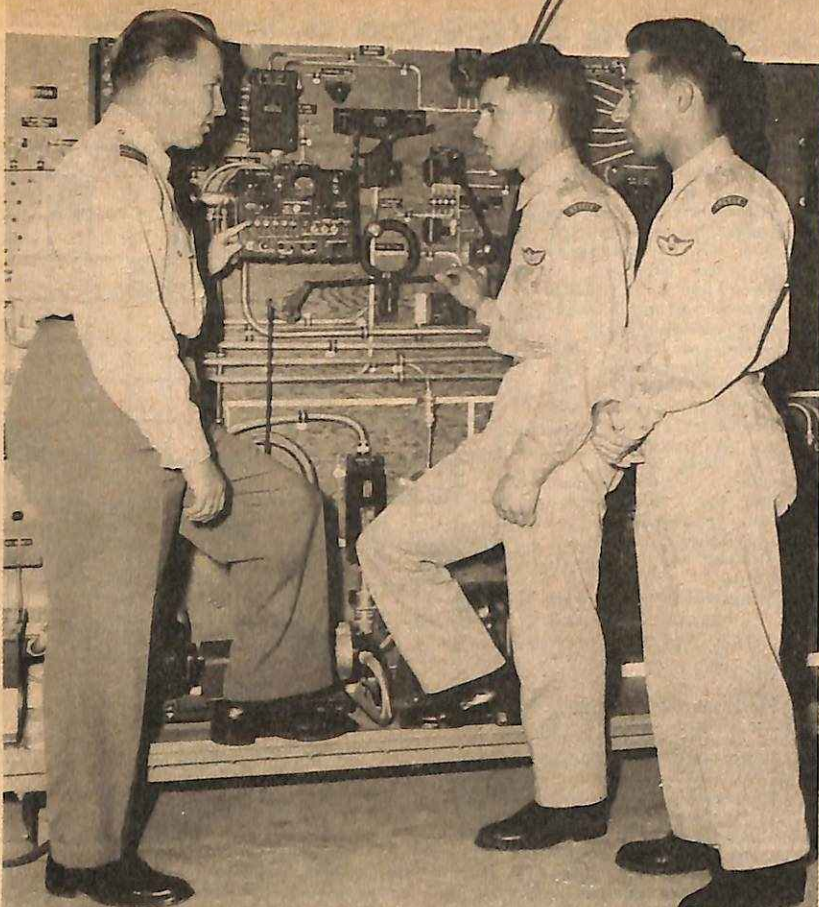
Βαθμὸ ἀπὸ 30-35 βαθμολογοῦν-ται μετ' «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».

Βαθμὸ ἀπὸ 36-40 βαθμολογοῦν-ται μετ' «ΚΑΛΑ».

Βαθμὸ ἀπὸ 41-45 βαθμολογοῦν-ται μετ' «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».

Βαθμὸ ἀπὸ 46 καὶ ἄνω βαθμολο-γοῦνται μετ' «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. 48

ΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ

Ο ΚΑΝΑΔΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΕΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΟΥΣ

Υπό την αιγίδα του Ν.Α.Τ.Ο. πολλοί από τους νέους
Ίκάρους των χωρών του Βορειοατλαντικού Συμφώ-
νου καταρτίζονται τεχνικώς στις καναδικές βάσεις.

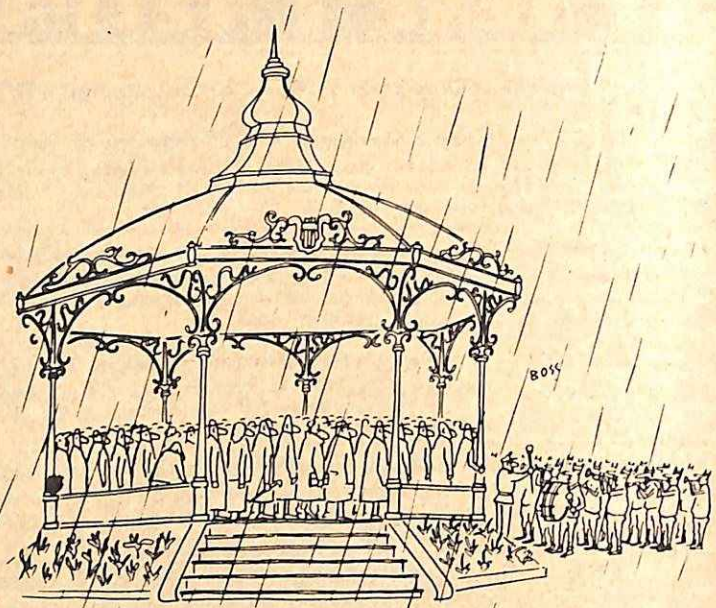
ΕΠΙΒΙΒΑΣΗ ΣΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΤΗΣΗ

Βάσει ενός σχεδίου του ΝΑΤΟ για την εκπαίδευση των αεροπόρων των διαφόρων χωρών που ανήκουν στη δύναμή του, μιά ομάδα Έλλήνων αεροπόρων θρίσκειται αυτόν τον καιρό στον Καναδά. Δεν είναι οι μόνοι φιλοξενούμενοι. Μικρές ομάδες 15-20 περίπου αεροπόρων κι από άλλα κράτη μετεκπαιδεύονται, διασκορπισμένοι σε διάφορες βάσεις, σ' αυτή τη μεγάλη χώρα της Βορείου Αμερικής. Στη φωτογραφία, επάνω, ο Καναδός εκπαιδευτής επιδεικνύει την μηχανή ενός αεροπλάνου «Χάρβαρντ» στους σμηνίες Γεώργιον 'Αθανασόπουλον, από την Ναύπακτο, και Χρήστον Τούμπαν, από τον Πύργο της 'Ηλείας. Κάτω, διακρίνεται ο σμηνίας Γεώργιος Λύκος, από την 'Αθήνα, τη στιγμή που επιβιβάζεται στο αεροπλάνο του, στην καναδική αεροπορική βάση του Πένχολντ, για την εκτέλεση μιάς εκπαιδευτικής πτήσεως.

Η εκπαίδευση γίνεται με τα τελειότερα μέσα και με τρόπο ευχάριστο και επαγωγό. ■ ■ ■

(Φωτ. National Defence Photo)

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

ΛΥΣΕΙΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡ. 64

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1. ΑΙΜΩΔΙΑΣΙΝ. 2. ΣΑΠΟΥΝΙ — ΣΤΑΡ. 3. ΤΣΑΝΑΚΑΣ — ΕΜΕ. 4. ΡΟΣ — ΡΑΝΤΚΛΙΦ. 5. ΑΝΤΙΑΣ — ΑΡΑΤΑ. 6. ΓΙΕΝ — ΑΦΑΛΟΣ. 7. ΑΔΡΕΝΑΛΙΝΗΣ. 8. ΛΗ (Τζάνετ) — ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ. 9. ΟΣΛΟ — ΥΙ. 10. ΑΛΗΘΙΝΩΣ. 11. ΑΠΟΡΗΜΑΤΙΚΟ. 12. ΙΝΕΣ — ΚΑΝΘΑΡΟ.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1. ΑΣΤΡΑΓΑΛΟΣ. 2. ΙΑΣΟΝΙΔΗΣ — ΟΝ. 3. ΜΠΑΣΤΕΡ — ΛΑΚΕ. 3. ΩΝ — ΙΝΕΠΟΛΙΣ. 5. ΔΥΑΡΑ — ΝΑ — ΤΗ. 6. ΙΝΚΑΣ — ΚΑΘΑΡΑ. 7. ΑΙΑΝ — ΑΛΑ — ΑΜΙ. 8. ΣΤΑΦΙΔΙΝΗ. 9. ΙΣ — ΚΡΑΝΟΥΩΡΟ. 10. (Ν)ΤΕΛΛΗΣ — ΣΟΑ. 11. ΙΣΟΤΙΜΑ — Π.Ρ. (πυρώ). 12. ΠΡΕΦΑΣ — ΣΕΡΑΟ.

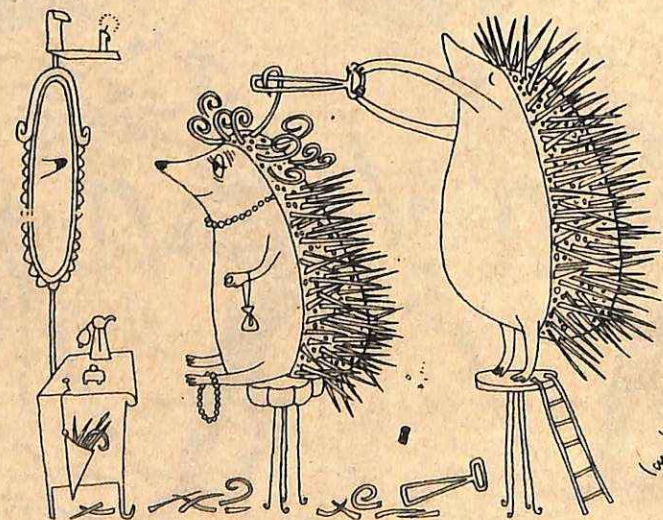
ΖΙΓΚ — ΖΑΓΚ ΑΡ. 64

Ο ειδικός συνεργάτης μας επέτυχε με τās λέξεις: ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΟΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ — ΑΡΚΤΙΚΟΥ — ΠΡΟ σύνολον 53 βαθμών.

Μερικές από τις πολλές λέξεις που σχηματίζονται δδώ: ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΣ — ΚΑΤΑΡΤΙ — ΕΝΤΕΡΑ — ΑΝΑΚΡΕΩΝ — ΠΡΟΝΑΟΝ — ΚΕΡΑΤΑ — ΕΝΙΚΟΣ — ΑΝΤΡΟΝ — ΣΕΝΤΡΑ — ΡΟΪ'ΛΟΝ κλπ.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΡ. 64

1. Χιονάνθρωπος στο στόμα φέρει πίπαν αντί τσιγάρου. 2. Στέλεχος του αλπενοστοκ περνά εμπρός από το χέρι του χιονάνθρωπου. 3. Ίχνος πέλματος στο χιόνι μετεκινήθη πλησιέστερα προς τον χιονάνθρωπο. 4. Η κάλτσα του αριστερού ποδιού της πρώτης κοπέλας έχει οριζόντιες γραμμές, αντί καθετών. 5. Αριστερή παλάμη πρώτης κοπέλας πιά κλειστή. 6. Επί του πουλόβερ πρώτης κοπέλας στο στήρνο υπάρχει διαφορά μιάς μαύρης γραμμής. 7. Στην ζακέττα δεύτερης κοπέλας υπάρχει ζώνη. 8. Αριστερό πόδι κυρίου που βαδίζει είναι πιά λυγισμένο. 9. Τα σκί που κρατεί κύριος που βαδίζει είναι αντίστροφα. 10. Δεξιό αλπενοστοκ σκιέρ στο βάθος πιά οριζόντιο. 11. Στα έλατα που φαίνονται δεξιά στο βάθος προσετέθη ακόμη ένα. 12. Άνω αριστερά της εικόνας διαφέρει η κορυφή της πλαγιάς.

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

ΠΑΡΑΞΕΝΑ

ΟΙ ΑΡΡΩΣΤΙΕΣ ΤΩΝ ΠΑΛΙΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Κ' οί ύπομονετικοί γιατροί τους

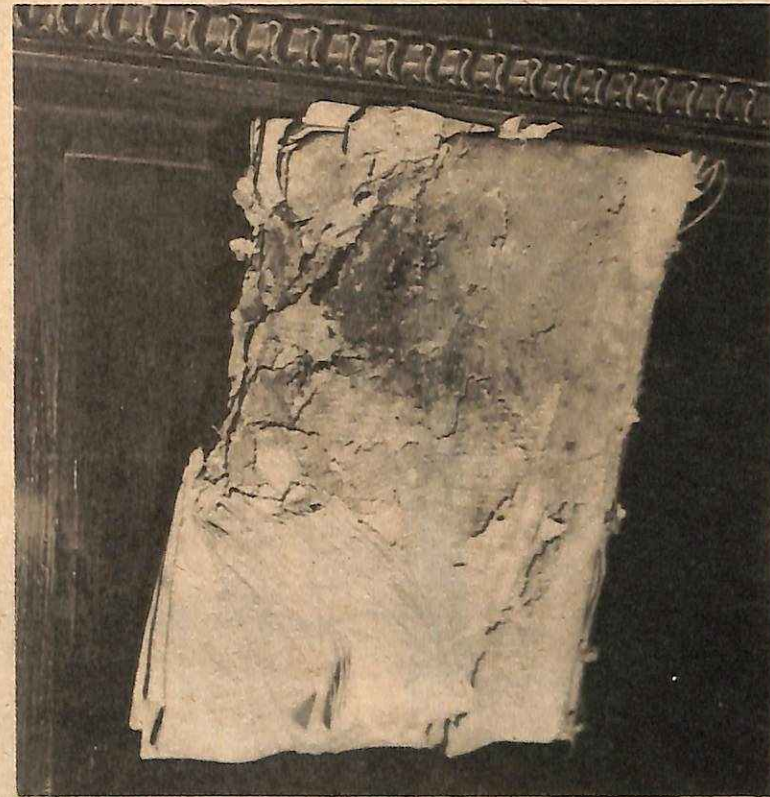
Τα παλαιά βιβλία πολύ συχνά αρρωσταίνουν, και τότε η κατάστασή τους απαιτεί μεγάλες φροντίδες. Φυσικά, πρώτος και μέγας έχθρός τους είναι ο πανδαμάτωρ χρόνος, που μέρα με τη μέρα τα διαλύει στο αδυσώπητο χωνευτήρι του. Έπειτα, οι διάφορες βιβλιοθήκες, στις οποίες επί αιώνες τώρα βρίσκονται έναποτεθειμένα, δεν παρέχουν όλες τις κατάλληλες συνθήκες για τη διατήρησή τους. Τέλος τρίτος και ίσως ο μεγαλύτερος και τρομερότερος έχθρός τους είναι ο σκόρος και το «άσημόψαρο» (που παρά τ' δνομά του δεν είναι ψάρι, αλλά ένα μικροσκοπικό ζώαριο με άκορηστη όρεξη να καταβροχθίζει χαρτί) που καταστρέφουν κάθε χρόνο χιλιάδες σελίδες ανεκτίμητης αξίας, αν και τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία των βιβλίων είναι σοβαρά.

Όλες οι χώρες της Δυτικής Ευρώπης, αλλά κυρίως η 'Ιταλία, διαθέτουν θησαυρούς παλαιών βιβλίων και χειρογράφων της Άναγέννησης και του Μεσαίωνα. Στις βιβλιοθήκες των αρχοντικών εσάυλεων, των 'Ακαδημιών, των μοναστηριών, υπάρχουν συγκεντρωμένα βιβλία πολυτιμότητα, συχνά μοναδικά στο είδος τους σ' όλο τον κόσμο, ανεκτίμητες μαρτυρίες της ζωής και του πολιτισμού μακρινών εποχών. Κώδικες, χειρόγραφα, βιβλία ιστορημένα με θαυμάσιες μικρογραφίες, που μέσα από τα διάβαστα για το άνειδικο μάτι «ειερογλυφικά» τους ξεπηδάει ολόζώντανο, στις γοητευτικές λεπτομέρειές του, το παρελθόν.

Νά, λοιπόν, γιατί πολυάριθμοι βιβλιόφιλοι, ειδικομένοι στον κλάδο της Παλαιογραφίας, αφιερώνουν τη ζωή τους στη σωτηρία αυτών των κειμηλίων.

Χρειάζεται μεγάλη ύπομνη και επιδεξιότητα, μάτι προσεκτικό, αλλά, το κυριώτερο, χρειάζεται πραγματικός έρωσ για τα βιβλία και τον πολιτισμό, για να άφοσιωθή κανείς σ' αυτή την άποστολή. Σε πολλές περιπτώσεις οι άθόρυβοι αυτοί εργάτες του πνεύματος είναι καλόγεροι, που μέσα στα μοναστήρια αφιερώνουν όλες τις ημέρες τους σε «έπισκευές» ασύλληπτης τόλμης, συνεχίζοντας έτσι μιά παράδοση που χάνεται στους αιώνες, ως την εποχή της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και των επιδρομών των δαρδάρων.

Θά ήταν ευχής έργο το παράδειγμα των βιβλιοφίλων της Ευρώπης ν' ακολουθούσαν και οι δικοί μας άρμόδιοι. Παρά τις άλλεπάλληλες καταστροφές που έπληξαν τον τόπο μας στο κύλισμα της Ιστορίας, οι θησαυροί που σώζονται ακόμη, κυρίως στα μοναστήρια μας, είναι άναντικατάστατοι. Άλλά, δυστυχώς, δεν φαίνεται να λαμβάνεται η άνάλογη με την αξία τους μέριμνα για τη διάσωσή τους. ■ ■ ■

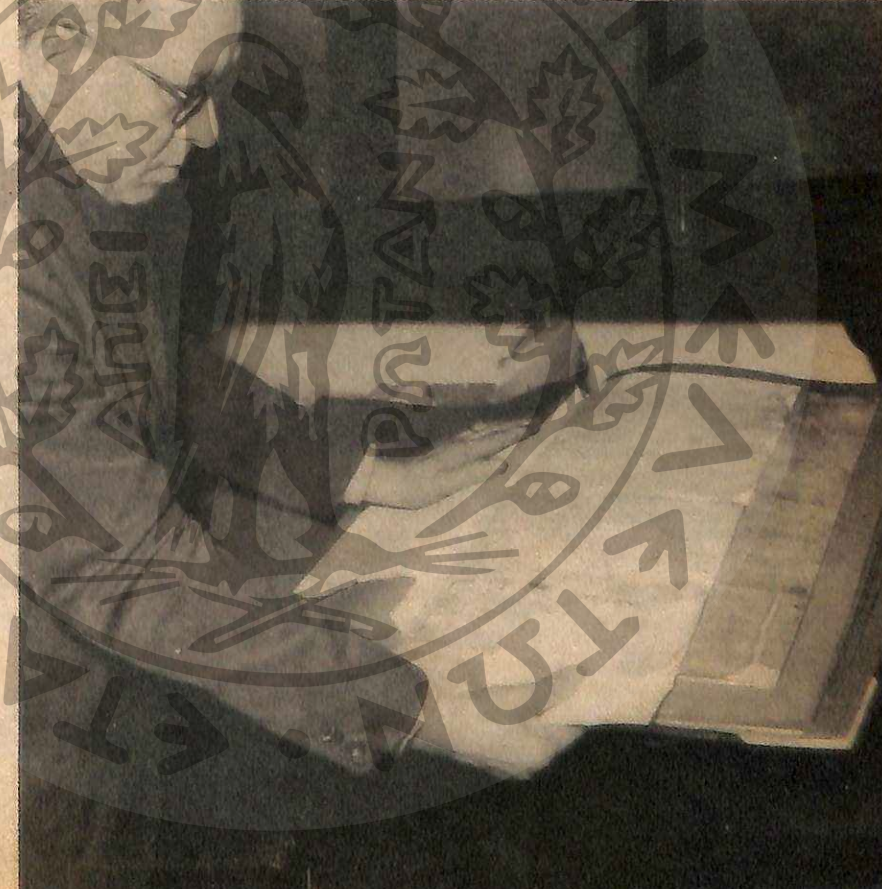
Σ' ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ το έφεραν ή μούχλα, ή σκόνη και ο σκόρος. Οι πολύτιμες όμως πληροφορίες που περιέχει στις καταστραμμένες σελίδες που το παλιό βιβλίο πρέπει να διασώσουν.

(Φωτ. Foto Mercurio)

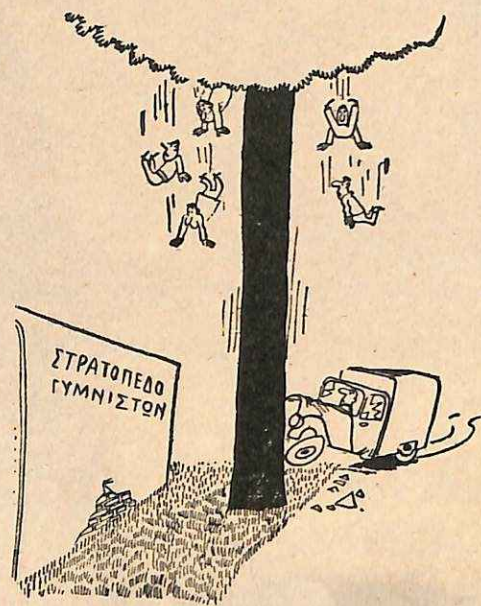
Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ των αρχαίων κω δίκων και χειρογράφων απαιτεί μεγάλη ύπομνη, προσοχή και δεξιότητες από μέρους των ειδικών που αναλαμβάνουν το έργο. Άλλά χρειάζεται και έρωσ για το παρελθόν και τα λείψανά του.

ΠΟΛΛΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ διαθέτουν σήμερα όλα τα μέσα για τη σωτηρία των βιβλιοθηκών τους. Οι ανεκτίμητοι όμως θησαυροί του Άγίου Όρους μένουν έκθετοι στη φθορά του χρόνου.

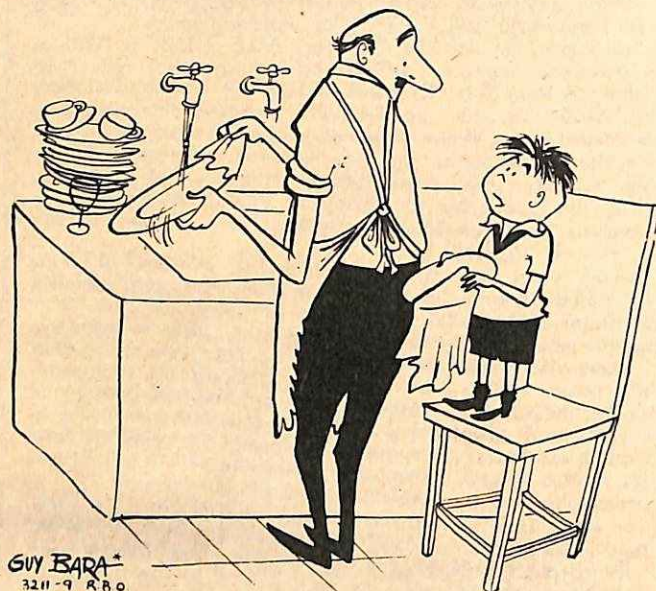
ΧΙΟΥΜΟΡ

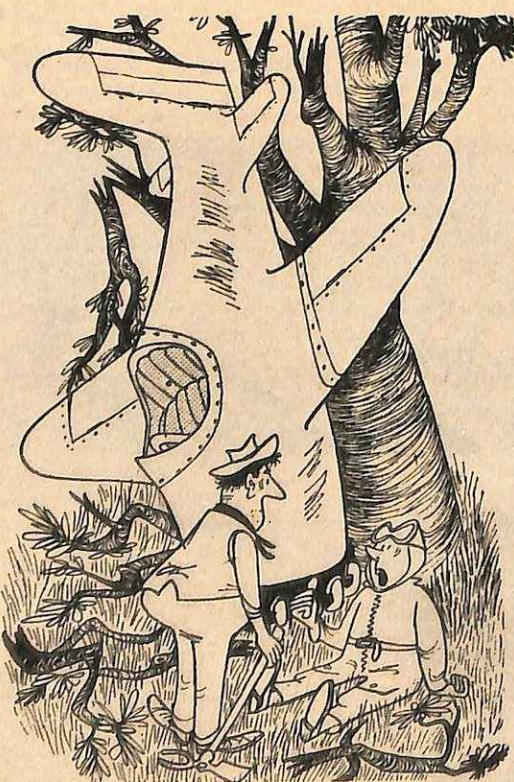
ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

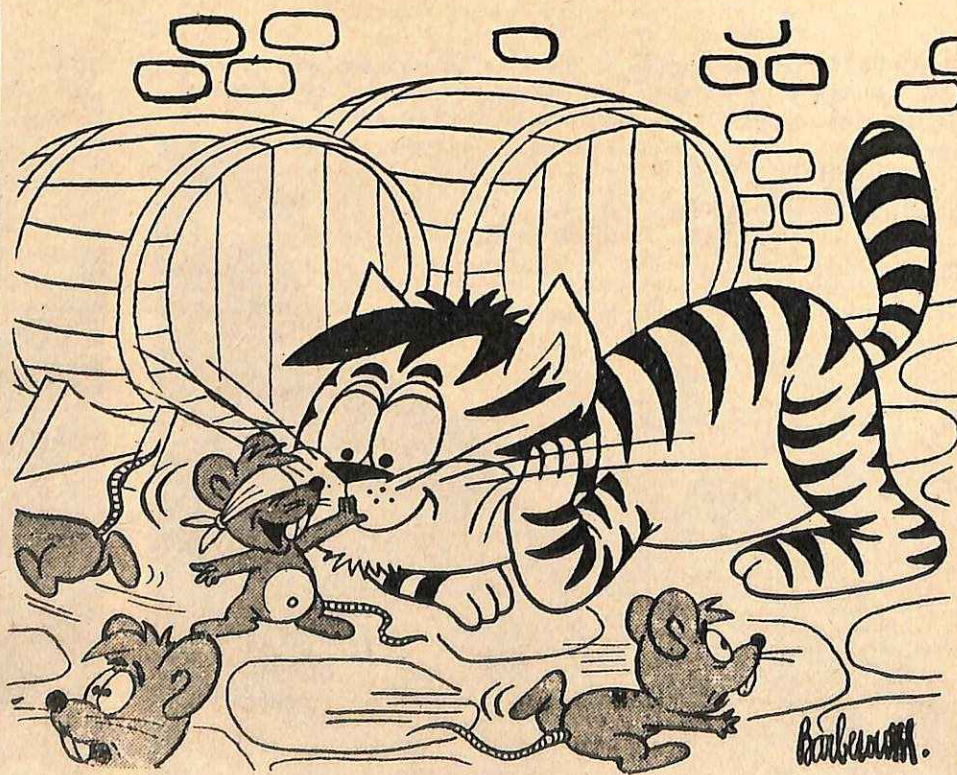
—Παπαδόπουλε, τί κουβαλᾷς μαζί σου;;;

GUY BARA
3211-9 R.R.O.
—'Αν δὲν εἶχες παντρευτὴ τὴν μαμὰ θὰ εἴχαμε πολὺ λιγώτερη δουλειὰ
κ' ἔτσι θάταν καλύτερα...

—Θέλησα ν' ἀποφύγω ἓνα χελιδόνι!!...

—'Ελάτε τώρα, μὴ φωνάζετε... ἀφήστε νὰ μαντέψω μόνος μου.

Οἱ ὑαλοπίνακες ΔΙΑΜΑΝΤΕ καὶ οἱ ὀπλισμένοι τοιοῦτοι, δι' ἐσώδους, διὰ χωρίσματα λουτρῶν, διὰ θερμάντες, ὅπου ἐπιτρέπουν νὰ διαχέεται πλούσιον τὸ ἡλιακὸν φῶς, χωρὶς ν' ἀποκαλύπτονται τὰ ἐσωτερικὰ, εἶναι προϊόν τῆς ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ἐξαιρετικῆς πολυτελείας, λεπτοτάτης καλλιτεχνικῆς ἐμφάνισης καὶ μεγάλης ποικιλίας σχεδίων.

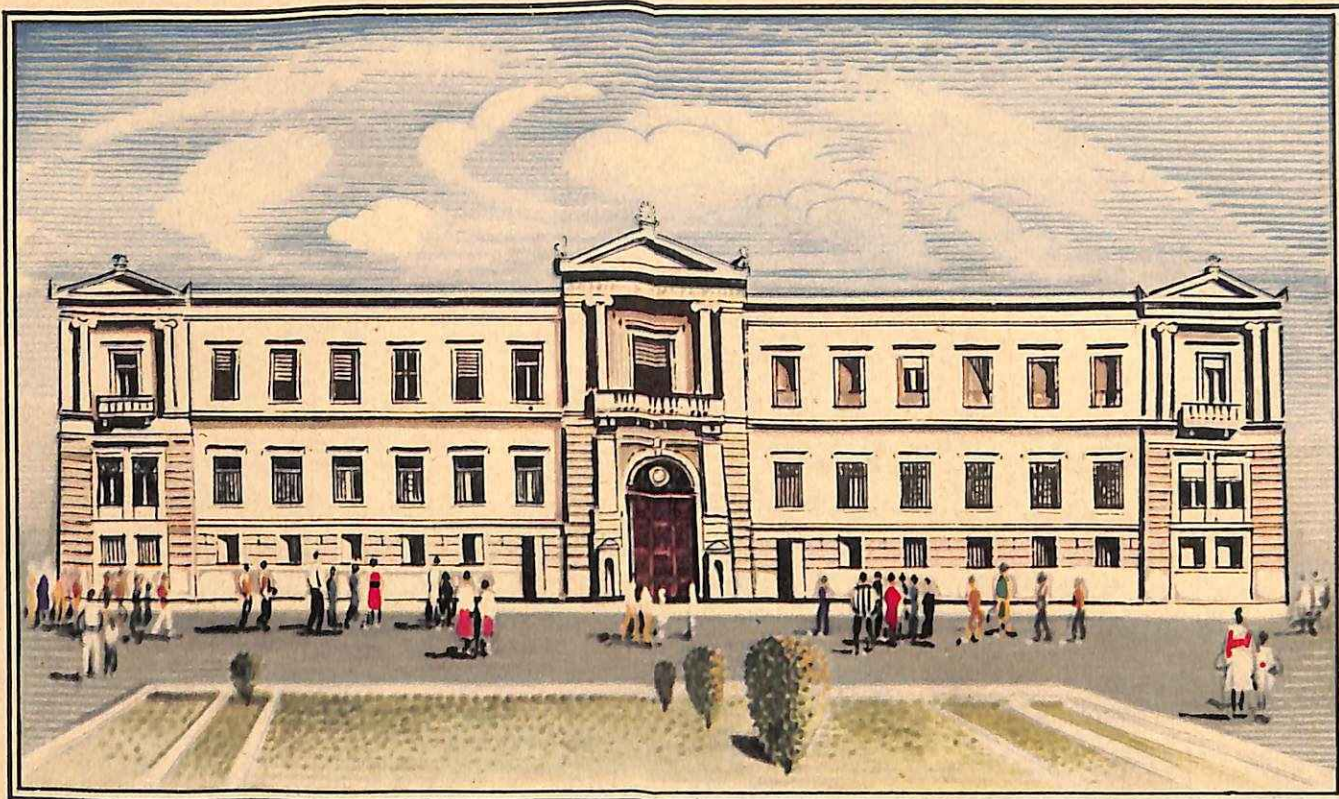
Τὰ συγχρονισμένα μηχανήματα μὲ τὰ ὅποια εἶναι ἐφωδιασμένη ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ἐγγυῶνται τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐμφάνισιν, ποιότητα καὶ ποικιλίαν καὶ καθιστοῦν τοὺς ἐλληνικοὺς ὑαλοπίνακας ΔΙΑΜΑΝΤΕ ἀνωτέρους ὅλων τῶν ξένων.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ

ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΛΕΟΝ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ
ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΞ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ
ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΙΣ ΕΙΣ ΠΑΣΑΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΝ